Marc Levy

İLK GÜN

Çeviri: Ayça Sezen

CAN

MARC LEVY

İlk Gün

Le premier jour, Marc Levy
© 2009, Marc Levy / Susanna Lea Associates
© 2012, Can Sanat Yayınları Ltd. Şti.
Bu eserin Türkçe yayın hakları Akcalı Telif Hakları Ajansı aracılığıyla alınmıştır.
Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.
www.marclevy.com

1. basım: Aralık 2012
Bu kitabın 1. baskısı 5000 adet yapılmıştır.

Kapak tasarımı: Ayşe Çelem Design
Kapak resmi: © iStockphoto.com, Shutterstock

Kapak baskı: Azra Matbaası
İç baskı ve cilt: Ayhan Matbaası

ISBN 978-975-07-1574-7

CAN SANAT YAYINLARI
YAPIM, DAĞITIM, TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.
Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul
Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33
www.canyayinlari.com
yayinevi@canyayinlari.com

MARC LEVY, 1963 yılında Fransa'da doğdu. 17 yaşında Kızılhaç örgütüne katıldı, altı yıl boyunca gönüllü olarak hizmet verdi; bir yandan da Paris-Dauphine Üniversitesi'nde öğrenimini sürdürdü. Yirmi üç yaşında ülkesinden ayrılıp ABD'ye yerleşti. Yedi yıl sonra, iki arkadaşıyla birlikte bir mimarlık şirketi kurmak üzere Fransa'ya geri döndü. On yıl boyunca bu şirketi yönetti. 40 yaşına yaklaştığı günlerde, oğluna anlattığı hikâyeleri kâğıda dökmeye karar verince ilk romanı *Keşke Gerçek Olsa* ortaya çıktı. Dünya çapında büyük bir başarı elde eden kitap, aylarca çoksatar listelerinin başından inmedi ve otuza yakın dile çevrildi. Yazarın ikinci romanı *Neredesin?* ilkini aratmayacak bir başarıyla çok geçmeden bir milyon satış rakamına ulaştı. 2003'te yayımladığı *Sonsuzluk İçin Yedi Gün,* Fransa'da 2003'ün en çok satan romanı oldu. 2004'te yayımlanan *Gelecek Sefere;* aşk, mizah ve masalsı öğelerle ördüğü romanlarının son halkası oldu. Levy, 2005'te *Keşke Gerçek Olsa*'nın devam romanı *Sizi Tekrar Görmek*'i yayımladı. Bir kısa metrajlı filmi de (*La lettre de Nabila*) bulunan yazar Londra'da yaşıyor.

Marc Levy'nin Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Keşke Gerçek Olsa, 2001
Neredesin?, 2004
Sonsuzluk İçin Yedi Gün, 2005
Gelecek Sefere, 2007
Sizi Tekrar Görmek, 2007
Dostlarım Aşklarım, 2008
Özgürlük İçin, 2009
Birbirimize Söyleyemediğimiz Onca Şey, 2010
Gölge Hırsızı, 2011
İlk Gece, 2012

Pauline'e ve Louis'ye

Hepimiz yıldız tozuyuz.

ANDRÉ BRAHIC

Giriş

"Gündoğumu nerede başlar?"

Marazi çekingenliğime meydan okuyarak bu soruyu sorduğumda tam on yaşındaydım. Fen bilgisi öğretmeni yılgın bir ifadeyle arkasına dönmüş, omuzlarını silkmiş ve ben hiç yokmuşum gibi, karatahtaya ev ödevini yazmaya devam etmişti. Arkadaşlarımın acımasız ve alaycı bakışlarını fark etmemiş gibi yaparak başımı sıraya eğmiştim, oysa konu hakkında benden daha bilgili oldukları söylenemezdi. Tan nerede başlar? Gün nerede biter? Bizim, hangi diyarlara ait olduğunu göremediğimiz ya da bilemediğimiz milyonlarca yıldız, gök kubbeyi neden aydınlatır? Her şey nasıl başladı?

Çocukken, her gece, annemle babam uyur uyumaz yataktan kalkar, parmaklarımın ucuna basarak pencereye kadar gider, burnumu panjura dayar, gökyüzünü incelerdim.

Adım Adrianos, annemin doğduğu kasaba hariç, uzun zamandır Adrian diyorlar bana. Astrofizikçiyim, uzmanlık alanım Güneş sisteminin dışındaki yıldızlar. Ofisim Gower Court'ta, Londra Üniversitesi'nin binasının içinde, astronomi bölümünde; ama oraya neredeyse hiç uğramam. Dünya yuvarlaktır, uzay bükülüdür ve evrenin sırlarını kavramak için yolculuk etmeyi, en iyi gözlem noktasının, büyük kentlerin uzağındaki zifirî karanlığın peşine düşüp gezegeni en ücra köşelerine kadar, hiç durma-

dan, bir baştan bir başa dolaşmayı sevmek gerekir. Sanırım, beni bunca yıldır, insanların çoğunun yaptığının tersine bir ev, bir eş ve çocuklara sahip olmaktan alıkoyan, rüyalarımdan hiç çıkmayan o soruya günün birinde bir yanıt bulmak umudu oldu: Gündoğumu nerede başlar?

Bugün, bu günlüğü tutmaya başlıyorsam, bunu, bir başka umutla; günün birinde bu sayfaları bulan kişinin, onlarla birlikte, hikâyeyi anlatma cesaretini de bulacağı umuduyla yapıyorum.

Bir bilimadamı için en samimi alçakgönüllülük, hiçbir şeyin imkânsız olmadığını kabul etmektir. Keira'yla karşılaştığım o geceye dek, bu alçakgönüllülükten ne kadar uzakta olduğumu bugün anlıyorum.

Şu son aylarda yaşadıklarım, önümde yeni ufuklar açtı ve dünyanın başlangıcıyla ilgili bildiğimi sandığım her şeyi altüst etti.

Birinci defter

Afrika'nın doğu ucunda güneş doğuyordu. Omo Vadisi'ndeki arkeolojik sit alanının günün ilk turuncu ışıltılarıyla aydınlanmış olması gerekirdi, ama o sabah diğerlerine hiç benzemiyordu. Toprak duvarın üzerine oturmuş, sıkıca tuttuğu kahve tasıyla ellerini ısıtan Keira hâlâ karanlık olan ufka bakıyordu. Çorak toprağın üzerinden seken birkaç yağmur damlası yer yer toz zerrecikleri kaldırıyordu. Bir çocuk koşa koşa Keira'nın yanına geldi.

"Erkenden mi kalktın?" diye sordu Keira, çocuğun saçlarını karıştırarak.

Harry başını salladı.

"Kazı alanına girerken koşmamanı kaç defa söyledim sana? Tökezleyip düşersen, haftalar alan çalışmaları bir anda yok edersin. Yerine koymanın imkânsız olduğu şeyleri kırabilirsin. Etrafı iplerle çevrili şu yolları görüyor musun? O halde, buranın üstü açık bir porselen mağazası olduğunu hayal et. Buranın senin yaşındaki bir çocuk için ideal bir oyun alanı olmadığını biliyorum, ama sana verebileceğimin en iyisi bu."

"Burası benim değil, senin oyun alanın! Üstelik sözünü ettiğin mağaza, daha çok eski bir mezarlığı andırıyor."

Harry onlara doğru ilerleyen yarı kırmızı yarı mavi bulutları gösterdi parmağıyla.

"Bu nedir?" diye sordu.

"Gökyüzünü daha önce hiç böyle görmemiştim, ama iyiye işaret değil bu."

"Yağmur yağsa ne güzel olur!"

"Felaket olur demek istedin herhalde. Koş, ekip şefini bul, kazı bölgesini emniyete alsak iyi olur."

Küçük çocuk önce ok gibi yerinden fırladı, sonra Keira'nın birkaç adım ötesinde aniden durdu.

"Bu kez koşmak için iyi bir sebebin var. Fırla!" diye buyurdu Keira, elini sallayarak.

Bu sırada, uzaklarda, gökyüzü karardıkça kararıyordu, bora bir höyüğün üzerindeki bez örtüyü savurdu.

Keira, "Bir bu eksikti," diye homurdanıp duvardan atladı.

Kamp yerine giden patikaya girdi, yolu yarıladığında ekip şefiyle karşılaştı.

"Yağmur geliyorsa, kapatabildiğimiz kadar çok alanın üzerini örtmeliyiz. Karoyajları[1] güçlendirin, bütün adamlarımızı seferber edin, gerekirse köyden de yardım isteyin."

Ekip şefi kaderine boyun eğmişçesine, "Bu gelen yağmur değil ve elimizden bir şey gelmez, köylüler çoktan kaçtı," dedi.

Şimal rüzgârının önüne katıp sürüklediği korkunç bir toz fırtınası onlara doğru ilerliyordu. Arabistan Çölü'nü kat eden bu şiddetli rüzgâr normal koşullarda, doğuya, Umman Körfezi'ne doğru yol alırdı, ne var ki koşullar hiç de normal değildi ve önüne çıkan her şeyi yıkıp geçen bu rüzgâr, yönünü batıya çevirmişti. Keira'nın endişe içinde kendisine baktığını gören ekip şefi açıklamalarına devam etti.

"Radyoda alarm verildiğini duydum, fırtına Eritre'yi yerle bir etmiş bile, sınırdan geçmiş, üzerimize doğru geliyormuş. Hiçbir güç bu fırtınaya karşı koyamaz. Yapılacak tek şey doruklara doğru kaçmak ve mağaralara sığınmak."

Keira şefin söylediğine karşı çıktı, sit alanını öylece terk edip gidemezlerdi.

1. (Fr.) Kazı alanının, buluntuları doğru yerlere koyabilmek amacıyla, eşit bölümlere ayrılması. (Ç. N.)

"Matmazel Keira, bu kadar önemsediğiniz bu kuru kemikler burada bin yıllardır toprağın altında gömülü olarak kalmışlar; yeniden kazacağız, size söz veriyorum, ama bunun için hayatta kalmamız gerek. Vakit kaybetmeyelim, fazla zamanımız kalmadı."

"Harry nerede?"

"Bilmiyorum," diye yanıtladı ekip şefi, bir yandan etrafına bakınıyordu, "sabahtan beri görmedim."

"Size haber vermeye gelmedi mi?"

"Hayır, söylediğim gibi, radyodaki haberleri duydum, sit alanını boşaltma emrini verdim ve hemen ardından sizi aramaya çıktım."

Artık gökyüzü kapkara olmuştu. Birkaç kilometre ötelerindeki kum bulutu, kocaman bir dalga gibi gökle yer arasında ilerliyordu.

Keira elindeki kahve tasını yere atıp koşmaya başladı. Tepeden ırmak kıyısına doğru inmek için yoldan ayrıldı. Gözleri açık tutmak neredeyse imkânsız bir hal almıştı. Rüzgârın kaldırdığı tozlar yüzünü tırmalıyordu, Harry'nin ismini her bağırdığında kumlar ağzına giriyor, boğulacak gibi oluyordu. Ama pes etmiyordu. Gittikçe kalınlaşan gri toz bulutunun ardından, küçük çocuğun, tepeden güneşin doğuşunu seyretmek için her sabah onu uyandırmaya geldiği çadırı seçebiliyordu.

Çadırın girişindeki tülü kenara çekti, çadır boştu. Kamp alanı, hiçbir canlının yaşamadığı, hayalet bir şehir görüntüsüne bürünmüştü adeta. Uzaklarda, dorukların yakınlarındaki mağaralara ulaşmak için tepecikleri tırmanan köylüler seçilebiliyordu hâlâ. Keira komşu çadırlara da baktı, hiç durmadan küçük çocuğun ismini sesleniyordu, aldığı tek yanıt fırtınanın uğultusu oluyordu. Ekip şefi onu yakaladı ve neredeyse güç kullanarak sürüklemeye başladı. Keira gözlerini dikmiş, yükseklere doğru bakıyordu.

Şef, yüzünü örten bezin gerisinden, "Çok geç!" diye bağırdı.

Keira'yı kolunun altına alıp ırmak kıyısına doğru götürdü.

"Tanrı aşkına, koşun! Koşun!"

"Harry!"

"Kesin bir yerlere sığınmıştır, şimdi susun ve bana sıkıca yapışın."

Hemen arkalarında korkunç bir toz bulutu onları izliyordu; önüne gelen her şeyi yerle bir ediyor, hiç durmadan ilerliyordu. Irmak, kayadan iki duvarın arasına gömülmüştü, bir girinti gören ekip şefi, Keira'yı aceleyle oraya doğru sürükledi.

Keira'yı iterek, "Oraya!" dedi.

Çok az kalmıştı. Çakıl, taş, toprak ne varsa önüne katan dalga zincirlerinden boşanmış geliyordu, boyu eğreti sığınaklarını aşıyordu. İnin içindeki Keira ve ekip şefi yerde dertop olmuş yatıyordu.

İn karanlığa gömülmüştü. Fırtınanın uğultusu kulakları sağır ediyordu. İnin duvarları titremeye başladı, birbirlerine, her şey yerle bir mi olacak, diye soruyorlardı, sonsuza kadar orada gömülü olarak mı kalacaklardı.

"Kim bilir, kemiklerimizi on milyon yıl sonra keşfederler belki de; sizin kol kemiğinizi benim kavalkemiğimin yanında, köprücükkemiğinizi de kürekkemiğimin yanında bulurlar. Paleontologlar, buraya gömülmüş çiftçi bir karıkoca olduğumuza ya da sizin ırmakta avlanan bir balıkçı, benim de karınız olduğuma karar verirler. Mezarımızda adaklar olmadığı hiç dikkate alınmayız elbette. Bizi *schmock*[1] iskeletler olarak sınıflandırırlar ve herhangi bir müzenin rafında, karton bir kutunun içinde, sonsuza dek öylece dururuz!"

"Şakanın hiç de sırası değil, üstelik komik de değil," diye söylendi ekip şefi. "Ayrıca *schmock* ne demek?"

"Benim gibi, sonuçta kimsenin umursamadığı işler yaparak gece gündüz çalışan ve bütün emeklerinin birkaç saniye içinde yok olduğunu görüp, buna engel olamayan insanlar için kullanılır."

1. (Yidiş *şmok* sözcüğünden) Amerikan İngilizcesinde "aptal, budala" anlamında kullanılır. (Ç. N.)

"O zaman, canlı iki *schmock* olmak, ölü iki *schmock* olmaktan daha iyidir."

"Bu da bir bakış açısı tabii!"

Dışarıdaki uğultu bitmek tükenmek bilmeyen dakikalar boyunca devam etti. Duvarlarından zaman zaman toprak parçaları dökülse de sığınakları iyi dayanıyordu.

Gün ışığı yeniden mağaraya girdiğinde, fırtına uzaklaşıyordu. Ekip şefi doğruldu, ayağa kalkmasına yardımcı olmak için Keira'ya elini uzattı ama o bu yardım elini reddetti.

"Çıkarken girişi kapar mısınız?" dedi Keira. "Burada kalacağım, bizi neyin beklediğini görmek istediğimden emin değilim."

Ekip şefi ona baktı, gücenmişti.

Keira dışarıya koşarken, "Harry!" diye bağırdı.

Her yer harap olmuştu. Irmağın yamacındaki çalıların uç kısımları kopmuştu; her zaman kızıl olan kıyı, üzerini örten toprağın kahverengisine bürünmüştü. Irmak, balçık yığınlarını birkaç kilometre ötedeki deltaya doğru sürüklüyordu. Kampta yıkılmamış bir tek çadır bile yoktu. Derme çatma kulübelerin bulunduğu köy, rüzgârın gücüne dayanamamıştı. Onlarca metre sürüklenen evler kayalara ve ağaçların gövdelerine çarparak parçalanmıştı. Tepenin yukarısındaki köylüler, hayvanlarının ve ekinlerinin akıbetini öğrenmek için sığınaklarından dışarı çıkıyorlardı. Omo Vadisi'nden bir kadın çocuklarına sarılmış ağlıyordu; biraz ötede, başka bir kabilenin üyeleri toplaşıyorlardı. Harry'den iz yoktu. Keira çevresine bakındı, yamaçta üç ceset yatıyordu. Keira'nın kalbi yerinden fırlayacakmış gibi oldu.

"Bir mağaraya saklanmış olmalı, endişelenmeyin, onu bulacağız," dedi ekip şefi, Keira'yı bakışlarını başka yöne çevirmesi için zorlayarak.

Keira onun koluna yapıştı ve birlikte tepeye tırmanmaya başladılar. Kazı alanının bulunduğu yayladaki karoyaj ortadan tamamen kaybolmuştu, fırtına her şeyi yerle

bir etmişti. Keira yerdeki dürbünü almak için eğildi. Gayriihtiyari dürbünün camlarını temizlemeye başladı ama aletin camları onarılmayacak biçimde hasar görmüştü. Biraz ileride, bir teodolit tepetaklak olmuş, yerde duruyordu. Birden bu harabenin ortasında, küçük Harry'nin çocuksu yüzü beliriverdi.

Keira yanına koşup onu kucakladı. Bu hiç de alışıldık bir durum değildi; her ne kadar onu yumuşatmayı başaranlara, sevgisini sözcüklerle ifade etmeyi biliyorsa da, sevgisini asla jestlerle göstermezdi. Ancak bu kez, Harry'yi kollarının arasında öyle bir sıkıyordu ki, çocuk neredeyse kaçıp kurtulmak istedi.

Keira çocuğun yüzüne yapışan toprağı silerken, "Beni çok korkuttun," dedi.

"Seni ben mi korkuttum? Bütün bu olup bitenden sonra, seni ben mi korkuttum?" diye yineledi Harry, çok şaşırmıştı.

Keira cevap vermedi. Başını kaldırıp, emeğinden geriye ne kaldığını görmek için etrafına bakındı: Hiçbir şey kalmamıştı. Daha bu sabah üzerinde oturduğu duvar bile yıkılmıştı, şimal rüzgârı onu da önüne katıp götürmüştü. Her şeyini birkaç dakika içinde kaybetmişti.

"Şu işe bak, mağazan fena dağılmış," dedi Harry.

"Porselen mağazam," diye mırıldadı Keira.

Harry usulca Keira'nın elini tuttu. Keira'nın kaçmasını bekliyordu; her zamanki gibi, önemli bir şey gördüğünü bahane ederek bir adım uzaklaşacaktı, gördüğü şey o kadar önemliydi ki hemen kontrol etmesi gerekiyordu; biraz sonra ise, şefkat gösteremediği için özür dilemek istercesine çocuğun saçlarını hafifçe okşayacaktı. Bu kez, Keira'nın eli, hiçbir kötülük taşımadan kendini sunan bu eli tuttu, Harry'nin elini avucunun içinde sıktı.

"Her şey mahvoldu," dedi Keira.

"Tekrar kazabilirsin, değil mi?"

"Artık mümkün değil."

"Tek yapman gereken daha derin kazmak," diye karşı çıktı çocuk.

"Daha derinde olsalar bile, hepsi mahvoldu."

"Peki ne olacak?"

Keira çorak toprağa çömeldi; genç kadının sessizliğine saygı gösteren Harry de çömeldi.

"Beni bırakacaksın, beni bırakıp gideceksin, öyle mi?"

"Bir işim yok artık."

"Köyün yeniden kurulmasına yardım edebilirsin. Taş üstünde taş kalmadı. Burada yaşayan insanlar, onlar size yardım etmişti."

"Evet, bunu birkaç günde, bilemedin birkaç haftada yapabiliriz sanırım, ama sonra, haklısın, gitmemiz gerekecek."

"Neden? Burada mutlusun, değil mi?"

"Hem de hiç olmadığım kadar."

"Kal o halde!"

Ekip şefi yanlarına gelince, Keira, onları yalnız bırakması gerektiğini anlatan gözlerle Harry'ye baktı. Harry birkaç adım uzaklaştı.

Keira, çocuğa, "Irmak kenarına gitme!" dedi.

"Gitsem ne olur ki, sen gideceksin nasılsa!"

"Harry!" dedi Keira yalvaran bir sesle.

Oysa çocuk, Keira'nın az önce gitmemesini söylediği yöne doğru koşmaya başlamıştı bile.

"Şantiyeyi terk mi ediyorsunuz?" diye sordu ekip şefi, şaşırmıştı.

"Kısa bir süre sonra başka bir seçeneğimizin kalmayacağını düşünüyorum."

"Neden umutsuzluğa kapılıyorsunuz, tek yapmamız gereken yeniden işe koyulmak. Bu konuda herkes iyimser."

"Ne yazık ki, bu yalnızca iyimserlik meselesi değil, aynı zamanda imkân meselesi. Adamlara ödeyecek parayı zaten ucu ucuna denkleştiriyorduk. Tek umudum, çabucak bir keşif yapıp kredimizin yenilenmesini sağlamaktı. Bundan böyle, teknik olarak hepimiz işsiziz korkarım."

"Ya ufaklık? Onunla ilgili ne yapmayı düşünüyorsunuz?"

"Bilmiyorum," diye yanıtladı Keira, umutsuzdu.

"Annesi öldüğünden beri bir tek size bağlandı. Neden onu da götürmüyorsunuz?"

"Bunun için izin alamam. Sınırda hemen tutuklarlar onu, buraya geri yollamadan önce de haftalarca bir kampta tutarlar."

"Demek, sizin oralarda bizim vahşiler olduğumuzu düşünüyorlar!"

"Onunla siz ilgilenemez misiniz?"

"Ben zaten aileme zor bakıyorum, karımın aileye bir boğaz daha eklenmesini kabul edeceğinden şüpheliyim. Kaldı ki, Harry bir Mursi, o Omo halkından, bizse Amhara'yız, çok zor yani. Onun adını siz değiştirdiniz Keira, ona dilinizi öğrettiniz, bir anlamda onu evlat edindiniz. Ondan siz sorumlusunuz. İkinci kez terk edilmemeli, bununla başa çıkamaz."

"Ona nasıl seslenseydim peki? Onu bulduğumda konuşmuyordu, bir isim verilmesi gerekiyordu."

"Tartışmak yerine önce onu bulalım; yüzünün az önceki hali hiç hoşuma gitmedi, hemen ortaya çıkacağını sanmam."

Keira'nın meslektaşları kazı alanının etrafında toplanıyorlardı. Kederli bir hava esiyordu. Her biri hasarın ne olduğunu anlamaya çalışıyordu. Hepsi birden dönmüş, talimatlarını bekledikleri Keira'ya bakıyordu.

"Bana öyle bakmayın, ben sizin anneniz değilim!" dedi Keira öfkeyle.

Ekipten biri, "Bütün eşyalarımızı kaybettik," dedi.

"Köyde ölenler var, ırmakta üç ceset gördüm, senin uyku tulumun zerre kadar umurumda değil."

"Cesetleri bir an önce gömmeliyiz," dedi bir başkası. "Bütün sorunlarımızın üstüne, bir de kolera salgını tüy diker."

"Gönüllü var mı?" diye sordu Keira kuşkuyla.

Kimse elini kaldırmadı.

"O halde hep birlikte yapıyoruz bu işi," diye beyan etti Keira.

"Ailelerinin onları almaya gelmelerini beklememiz daha iyi olur, geleneklere saygılı olalım."

Keira üsteledi:

"Şimal rüzgârı önüne çıkan hiçbir şeye saygı göstermedi, hastalık suya bulaşmadan harekete geçelim."

Topluluk yola koyuldu.

Günün geri kalanı bu üzücü işle geçti. Cesetler ırmaktan çıkarıldı, yamacın uzağına mezarlar kazıldı, hepsinin üzeri taştan küçük tepeciklerle kapatıldı. Herkes, şu son üç senedir omuz omuza çalıştığı insanları düşünerek, kendince, inancına göre duasını ediyordu. Gün batarken arkeologlar bir ateşin etrafında bir araya geldiler. Geceler serin oluyordu, soğuktan korunmalarını sağlayacak hiçbir şeyleri kalmamıştı. İçlerinden biri nöbet tutarken, diğerleri korlanan ateşin yanında uyuyordu.

Ertesi gün, bütün ekip köylülere yardım etti. Çocuklar bir tarafa toplanmıştı. Kabilenin yaşlı kadınları onların üzerine titriyordu, gençler ise kulübelerini yeniden inşa etmeye yarayacak ne varsa topluyorlardı. Burada, yardımlaşma öylesine doğaldı ki, her şey kendiliğinden oluyordu; herkes bir işin ucundan tutuyordu, kimse bir şey söylemiyor, her biri ne yapacağını sanki doğuştan biliyordu. Bazıları odun kesiyor, başkaları yeniden inşa edilecek kulübeler için dalları birleştiriyordu, kimileri ise tarlalarda koşturup fırtınanın telef etmediği keçilerle inekleri bir araya getirmeye çalışıyordu.

İkinci gece, köylüler arkeologları ağırladılar, bir parça yemeklerini onlarla paylaştılar. Kederleri, yasları çok taze olmasına rağmen, hayatta kalanları esirgediği için, tanrılara teşekkür etmek amacıyla dans ettiler, şarkılar söylediler.

Sonraki günler de aynı şekilde geçti. İki hafta sonra, doğa hâlâ felaketin izlerini taşısa da, köy neredeyse normal haline dönmüştü.

Kabilenin reisi, arkeologlara teşekkür etti. Keira, reise özel olarak görüşmek istediğini söyledi. Köylülerin bakışlarından, bir yabancının reislerinin kulübesine girmesini onaylamadıkları anlaşılsa da, duyduğu minnettarlıktan reis onunla konuşmayı kabul etti. Konuğunun ricasını dinledikten sonra, reis, eğer Harry ortaya çıkarsa, Keira

dönene kadar ona göz kulak olacağına yemin etti; buna karşılık Keira da geri döneceğine söz verdi. Reis, Keira'ya görüşmenin sona erdiğini bildirdi ve gülümsedi, Harry boşuna saklanıyordu, çok uzakta olamazdı; şu son birkaç gecedir, köy uykudayken erzak aşıran tuhaf bir hayvan peyda olmuştu, arkasında bıraktığı izler küçük bir çocuğunkilere inanılmaz derecede benziyordu.

Keira, fırtınadan dokuz gün sonra ekibini toplayıp Afrika'yı terk etme vaktinin geldiğini duyurdu. Telsiz vericisi yıkılmıştı, başlarının çaresine bakmaları gerekiyordu. İki seçenekleri vardı: Küçük Turmi şehrine doğru yürüyeceklerdi, şansları yaver giderse, oradan kendilerini daha kuzeye, başkente kadar götürecek bir araç bulabilirlerdi. Turmi'ye giden yol tehlikeliydi, daha doğrusu bir yol yoktu, bazı geçitleri aşmak için tırmanmak gerekecekti. Diğer seçenekse, ırmak boyunca vadiye doğru inmekti, birkaç gün içinde Turkana Gölü'ne ulaşırlardı. Gölü geçince, Kenya'daki Lodwar'a geleceklerdi, şehirde küçük bir havaalanı vardı. Derme çatma uçaklar bölgeye ikmal sağlamak için düzenli olarak uçuyorlardı; bir pilot onları da uçağa almayı kabul ederdi elbet.

"Turkana Gölü, ne şahane fikir!" diye bağırdı iş arkadaşlarından biri.

Çok sinirlenen Keira, "Dağlara doğru tırmanmayı mı tercih edersin?" diye sordu.

"On dört bin; bizi kurtaracağını söylediğin o gölde yüzen timsahların sayısı aşağı yukarı bu işte. Gündüz vakti kavurucu bir sıcak var, fırtınalarsa Afrika kıtasında kopanlardan daha şiddetli. Elimizde o kadar az malzeme var ki, hemen intihar edersek, hem zamandan kazanırız hem de daha az çekmiş oluruz!"

Mucize çözüm diye bir şey yoktu. Arkeolog ellerini havaya kaldırıp bir oylama yapmalarını teklif etti. Bir oy hariç, göle doğru gitme fikri oybirliğiyle kabul edildi. Grup lideri de onlara katılmak isterdi, ne var ki tekrar kuzeye doğru çıkıp ailesiyle buluşması gerekiyordu. Köy-

lülerin yardımıyla erzak toparlamaya başladılar, ertesi gün sabahın ilk ışıklarıyla yola çıkmayı planlamışlardı.

Keira gece boyunca gözünü kırpmadı. İçi saman dolu minderinin üzerinde sağa sola dönüp durdu. Gözlerini kapamasıyla Harry'nin yüzünün belirmesi bir oluyordu. O günü, kamp yerinden on kilometre uzağa yaptığı bir geziden dönerken ona rastladığı günü düşünüyordu. Harry yalnızdı, samandan bir kulübenin önünde terk edilmişti. Görünürde kimse yoktu ve gözlerini dikmiş ona bakan bu çocuk, bir duvar kadar sessizdi. Ne yapmalıydı? Hiçbir şey olmamış gibi yola devam mı etmeliydi? Harry'nin yanına oturmuştu, çocuk ağzını açmamıştı. Keira başını sefil haldeki barınağın içine uzattığında, annesinin içeride ölmüş olduğunu fark etmişti. Ailesi olup olmadığını, onu götürebileceği bir yer olup olmadığını öğrenmek için çocuğa sorular sormuştu, ama Harry susuyordu; ağlayıp sızlamıyordu, gözlerindeki derin ve inatçı ifadeyle yalnızca bakıyordu. Tek kelime etmeden, onun yanında saatlerce oturmuştu Keira. Sonra ayağa kalkmış ve tekrar yola koyulmuştu. Yürürken, Harry'nin uzaktan takip ettiği ve o arkasını döner dönmez saklandığı hissine kapılmıştı. Oysa kampın yakınlarına geldiğinde, ardında bıraktığı toprak yolda çocuktan hiç iz yoktu. Onun geri döndüğünü düşünmüştü önce. Ertesi gün, ekip şefi, erzak çalındığını söylediğinde, Keira rahatladığını hissetmişti.

İkisinin yeniden karşılaşmaları haftalar aldı. Keira, her gece çadırının yanına, yiyecek ve içecek bir şey koymalarını emretmişti. Ekip şefi, her akşam buna itiraz ediyordu: Yırtıcı hayvanlara davetiye çıkarmaktı bu; Keira'nın evcilleştirmek istediği yırtıcının ise vahşi bir hayvana benzer tarafı yoktu, yalnız bırakılmış ve ürkmüş bir çocuktu o.

Zaman geçtikçe, çocuğun alışılmadık davranışı Keira'nın kafasını daha çok kurcalar olmuştu. Akşamları, çadırının içinden, "Harry" adını verdiği çocuğun ayak seslerine kulak kesiliyordu. Neden Harry adını vermişti ona? Bilmiyordu, rüyasında öyle görmüştü. Bir gece, Keira, çocuğun yemeğinin konduğu tahta kasanın önünde bekleme-

yi göze almıştı. Bu kez sofra da kurmuştu; tahta kasa, hiçliğin ortasına kurulmuş bir akşam yemeği masasına benzemişti.

Harry, ırmaktan kampa kadar uzanan patikada belirmişti. Omuzları ve başı dikti, gururlu bir duruşu vardı. Yanına vardığında, Keira onu eliyle selamlayıp yemeğini yemeğe başlamıştı. Çocuk önce tereddüt etmiş, ardından Keira'nın karşısına oturmuştu. Böylece, ilk yemeklerini yıldızların altında yediler ve Keira, Harry'ye ilk kelimelerini öğretmeye başladı. Çocuk, kelimelerin hiçbirini tekrar etmiyordu, ancak ertesi gün, yemek sırasında, bir önceki gün duyduklarının hepsini ezbere söyledi, hem de hiç hata yapmadan.

Harry'nin gündüz vakti kendini göstermesi, ayın ilerleyen günlerinde oldu. Keira, sonunda bir şey bulmayı umarak özenle toprağı kazdığı sırada küçük çocuk yaklaştı. Bunu izleyen o kısacık zaman dilimi görülmeye değerdi. Harry'nin, söylediklerini anlayıp anlamadığına hiç aldırış etmeden Keira, yaptığı her hareketi açıkladı ona; durmadan aradığı fosilleşmiş o küçücük parçaların kendisi için neden bu kadar önemli olduğunu, bu parçacıkların her birinin, belki de, insanoğlunun gezegenimizde nasıl hayat bulduğuna tanıklık edeceğini anlattı.

Harry ertesi gün aynı saatte yine geldi, bu kez, ikindinin tamamını arkeologla birlikte geçirdi. Bunu izleyen günlerde de aynını yaptı, üstelik şaşkınlık uyandıran bir dakiklikle, hep aynı saatte geldi, oysa saati yoktu. Haftalar birbirini kovaladı ve ufaklık kamptan ayrılmaz oldu, kimse durumun tam olarak farkında değildi. Öğlen ve akşam, her yemekten önce, Keira'nın verdiği can sıkıcı kelime bilgisi dersine, gıkını bile çıkarmadan katlanıyordu.

Keira bu akşam, onun ayak seslerini bir kez daha duymak isterdi, tıpkı kendisi içeri girmesine izin verene dek çadırının etrafında dolanıp durduğu gecelerdeki gibi.

Onu görmeden, yarın nasıl yola çıkacaktı? Tek kelime etmeden gitmek, terk etmekten bile beterdi, sessizlik ise

ihanetti. Keira, günün birinde Harry'nin ona verdiği hediyeye dokundu. Boynundan hiç çıkarmadığı deri ipin ucundan tuhaf bir nesne sarkıyordu. Üçgen nesne, abanoz gibi pürüzsüz ve sertti; rengi de abanozla aynıydı, peki gerçekten o ağaçtan mı yapılmıştı? Bunu bilmiyordu. Obje kabileye ait hiçbir süs eşyasına da benzemiyordu; köyün reisi bile ne olduğunu anlamamıştı. Keira kolyeyi gösterdiğinde yaşlı adam başını sallamıştı, ne olduğunu anlamamıştı, kolyeyi boynunda taşımasa daha iyi ederdi belki de. Ne var ki kolye Harry'nin hediyesiydi... Keira çocuğa kolyenin nereden geldiğini sormuş, o da, Turkana Gölü'nün ortasındaki adacıkta bulduğunu anlatmıştı. Babasıyla birlikte, yüzyıllar önce sönmüş bir volkanın, toprağından adeta çamur fışkıran kraterine inerken bulmuştu bu hazineyi.

Keira kolyeyi tekrar boynuna taktı ve bir türlü gelmek bilmeyen uykunun arayışında, gözlerini yumdu.

Gün doğar doğmaz çantasını toparladı ve meslektaşlarını uyandırdı. Uzun bir yolculuk onları bekliyordu. Ayaküstü yaptıkları mütevazı bir kahvaltının ardından ekip yola koyuldu. Balıkçılar onlara iki kayık hediye etmişti, kayıkların her biri dört kişi alıyordu. Irmağın farklı yerlerinde, karaya çıkıp çağlayanların etrafından dolanmak için kayıkları taşımaları gerekecekti.

Köylüler kıyıda toplanmıştı. Tek eksik ufaklıktı. Ekip şefi, Keira'ya sarıldı, duygularını gizlemekte zorlanıyordu. Sonra kanolara binildi, çocuklar kanoları iterek kıyıdan uzaklaşmalarına yardımcı oldu, işin geri kalan kısmını onları usulca sürükleyen akıntı halletti.

Kıyıdan birkaç mil uzaklaştıklarında, komşu tarlalardan sallanan eller hâlâ görülebiliyordu. Hâlâ görmeyi umduğu kişinin yolunu gözleyen Keira, hiç konuşmuyordu. Irmak, iki yüksek kayalığın arasında kaybolmadan önce kıvrıldığında, Keira'nın son umudu da söndü. Köy şimdiden uzaklarda kalmıştı.

"Belki de böylesi daha iyi," dedi fısıldadı Michel. Keira en çok bu Fransız meslektaşıyla anlaşıyordu.

Ona yanıt vermek istedi ama boğazı düğümlenmişti.

"Hayatına geri dönecek," diye söze devam etti Michel. "Endişelenme. Pişmanlık duyman gereken hiçbir şey yapmadın; sen olmasaydın Harry büyük olasılıkla açlıktan ölürdü, üstelik köyün reisi ona göz kulak olacağına söz verdi."

Irmağın akıntısı biraz daha hızlandığı sırada, minicik bir kum birikintisinin üzerinde birden Harry'nin gölgesi beliriverdi. Keira o kadar ani bir hareketle ayağa kalktı ki kano az kalsın devrilecekti. Dengeyi sağlayan Michel oldu, diğer iki meslektaşı ise söyleniyordu. Bu homurdanmalara hiç kulak asmayan Keira'nın gözü, dizlerinin üzerine çökmüş, uzaktan kendisine bakan çocuktan başkasını görmüyordu.

"Geri döneceğim Harry, sana yemin ederim!"

Çocuk yanıt vermedi. Onu duymuş muydu acaba?

"Seni her yerde aradım!" diye bütün gücüyle haykırdı Keira. "Seni görmeden yola çıkmayı hiç istemedim. Seni özleyeceğim ufaklık!" diye bağırırken hıçkırıklara boğulmuştu. "Sana yemin ediyorum, geri geleceğim, bana inanmalısın, duyuyor musun? Harry, yalvarırım bana bir tepki ver, beni duyduğuna dair minicik bir işaret yap!"

Çocuk hiç tepki vermedi, en ufak bir harekette bulunmadı. Gölgesi, az sonra ırmağın kıvrımında kayboldu; genç arkeolog, küçük çocuğun sallanan eliyle yolladığı selamı, o kırılgan vedayı hiç göremedi.

Atacama Platosu, Şili

Geceleri gözüme uyku girmiyor. Nihayet uykuya dalacağımı sandığım her defa, yakamı hiç bırakmayan o korkunç boğulma hissiyle, bir hamlede, uyku tulumumun üzerinde ayağa dikiliyorum. Yüksek rakımlara alışkın Avustralyalı meslektaşım Erwan, geldiğinden beri uyumaktan vazgeçti. Yoga yapıyor, bu sayede durumu az çok idare edebiliyor. Bir dansçıyla görüştüğüm sırada, haftada iki kez Sloane Caddesi'ndeki bir yoga salonuna gitmek her ne kadar hoşuma gitmiş olsa da, bu bilim dalındaki ustalığımın, organizmamın böyle bir yüksekliğin yarattığı etkileri kaldırmasını sağlayacak yeterlilikte olmadığı aşikâr. Deniz seviyesinden beş bin metre yüksekte, oksijen basıncı yüzde kırk oranında düşer. Birkaç günün sonunda, dağ hastalığı kendini hissettirmeye başlar; kan yoğunlaşır, baş ağırlaşır, akıl muhakeme yeteneğini kaybeder, yazı bozulur ve en küçük bir bedensel faaliyet enerjinizi orantısız biçimde tüketir. Burada uzun zamandır çalışanlar, mümkün olduğunca yüksek miktarda glikoz tüketmemizi tavsiye ediyor. Tatlı düşkünleri için burası gerçek bir cennet olabilirdi; hiç kilo alma tehlikesi yoktu, ağzınıza atar atmaz şeker, organizma tarafından enerjiye dönüştürülüyordu. Tek sorun, deniz seviyesinden beş bin metre yükseklikte, insanın iştahını tamamen kaybetmesi. Ben, neredeyse yalnızca çikolatayla besleniyorum.

Atacama Platosu, zamanın dışında kalmış bir yer. Dağlarla kuşatılmış, çorak, geniş bir ova; burada nefes almak bu denli güç olmasa insan, kendini herhangi bir taş çölünün ortasında sanabilir. Ancak burası, dünyanın çatılarından biri; tek farkla, etrafımızı çevreleyen dünyaya ait neredeyse hiçbir şey yok burada. Ne bitki ne hayvan; yirmi milyon yaşındaki çakıllar ve toz var yalnızca. Zar zor soluduğumuz hava, dünyanın en kuru havası, Ölüm Vadisi'ndekinden elli kat daha kuru. Etrafımızı saran dorukların yüksekliği altı bin metreden fazla, üstlerinde hiç kar yok. Bizim de burada çalışmamızın sebebi tam da bu zaten. Çünkü burada hiç rutubet yok, bu sit alanı, dünyanın şimdiye kadar görmediği büyüklükte bir gökbilim projesine ev sahipliği yapmak için en uygun yerdi. Sözünü ettiğim çok iddialı bir girişim: Her biri on katlı bina yüksekliğinde ve birbiriyle bağlantılı altmış dört teleskopik çanak anten dikilecek. Yapımları tamamlandığında, saniyede on altı milyar işlem gerçekleştirebilecek bir bilgisayara bağlanacaklar. Peki neden? En uzak galaksileri karanlıktan çıkarıp fotoğraflarını çekmek, bugün hâlâ göremediğimiz uzamları keşfetmek ve belki de, evrenin oluştuğu ilk anların görüntülerini elde etmek için.

Üç yıl önce, Avrupa Gökbilim Araştırmaları Örgütü'ne katıldım ve Şili'ye yerleştim.

Çalıştığım yer, buraya yüz kilometre uzaklıktaki La Silla Gözlemevi'nde. Bu bölge, yerküredeki en büyük fay hatlarından birinin üzerinde, iki kıtanın birleştiği yerde bulunuyor. Çok eskiden, devasa iki kütle birbirlerini iterek And Dağları'nın oluşmasını sağlamışlar. Birkaç gece önce deprem oldu. Yaralanan olmadı ama Naco ve Sinfoni'nin –teleskoplarımızın her birinin bir ismi var– bakım görmesi gerekti.

Bu zorunlu istirahattan istifade, merkezin yöneticisi, Erwan'a ve bana, Atacama'daki üçüncü devasa çanak antenin yapımına gözcülük etme görevini verdi. Şu anda bu denli güç soluk almamın sebebi bu işte, beni beş bin metre yüksekliğe getiren o aptal deprem.

Daha on beş yıl önce gökbilimciler, Güneş sistemimizin dışında başka gezegenler olup olmadığı konusunda tartışıp duruyorlardı. Söylemiştim, bir bilimadamı için alçakgönüllülük, hiçbir şeyin imkânsız olmadığını kabul etmektir. Son on yıl içinde, yüz yetmiş gezegen keşfedildi. Bu gezegenlerin hepsi birbirinden çok farklı, çok büyükler, güneşlerine ya fazla yakın ya da fazla uzaklar, bu da onları Dünya'yla karşılaştırmamızı ve oralarda bizim bildiğimize benzer bir hayat biçiminin gelişmiş olmasını ummamızı engelliyor... engelliyordu, ta ki meslektaşlarımın Şili'ye gelişimden kısa bir sonra yaptığı o keşfe kadar.

La Silla'ya yerleştirilen Danimarka'ya ait teleskopun sayesinde, bizimkinden yirmi beş bin ışık yılı uzaklıkta, başka bir "Dünya" gördüler.

Dünya'dan neredeyse beş kat daha büyük, güneşinin etrafında bir kez dönmesi bizim zamanımızla on yıl sürüyor. Hem çok yakın hem de bir kadar uzak o gezegendeki zamanın, bizimki gibi dakikalar ve saatler oluşturarak aktığını kim doğrulayabilirdi ki? O gezegen, güneşinden üç kat daha uzak olsa da, daha soğuk olsa da, bir hayatın oluşmasına gerekli koşullara sahip gibi görünüyor.

Görünüşe göre bu keşif, gazete manşetlerine çıkacak kadar heyecan verici bulunmamıştı, neredeyse fark edilmedi bile.

Geçtiğimiz aylarda, çeşitli arızalar ve terslikler yüzünden iş takviminin gerisine düşmüştük, yılın son ayları benim için zor olacağa benziyordu. Kesin sonuçlar da olmayınca, Şili'de sayılı günüm kalmıştı. Her ne kadar yüksek rakıma alışmakta güçlük çeksem de, Londra'ya dönmeyi hiç istemiyordum. Şili'nin uçsuz bucaksız topraklarını ve çikolatalarımı hiçbir şeye, hele daracık ofisimin küçük penceresine ve Gower Court'un köşesindeki *pub*'da yediğim sığır etli kuru fasulyeye hayatta değişmem.

Atacama Platosu'na çıkalı üç hafta oldu bile, vücudum oksijenin azlığına hâlâ uyum sağlayamadı. Merkez çalışmaya hazır hale geldiğinde, binalardaki hava normal

basınçta tutulacak, ancak o zamana dek bu zor koşullarda yaşamamız gerekiyor. Erwan, yüzümün korkunç göründüğünü söylüyor, merkez kampa dönmemi istiyor. İki gündür, "Sonunda gerçekten hasta olacaksın, beynindeki damarlardan biri tıkanırsa, durumu umursamadığına pişman olman için çok geç olacak," diye tekrarlayıp duruyor.

Söylediklerinde haksız sayılmaz, ama şimdi vazgeçersem, burada yaşanacak masalsı maceranın parçası olma şansımı tehlikeye atarım. Böylesine güçlü bir donatımdan yararlanabilmek, bu ekibin arasına kabul edilmiş olmak gündüz düşü görmek gibi.

Gece olduğunda, bungalovumuzu terk ettik. Üçüncü teleskopun bulunduğu yer yarım saatlik yürüyüş mesafesindeydi. Erwan, aletlerin ayarlanmasıyla ilgileniyor, ben de, bize ulaşan dalgaların çizelgesini kontrol ediyorum. Uzayı kat eden bu dalgalar, varlıklarını, daha on yıl önce hayal etmekten bile âciz olduğumuz uzak evrenlerden geliyor. Aynı benim bugün, altmış parabolün birbirlerine ve merkez bilgisayara bağlandığında yapacağımız keşfin büyüklüğünü hayal etmekten âciz olduğum gibi.

"Bir şey bulabildin mi?" diye sordu Erwan, çanak antenin ikinci katındaki metal köprüden sarkıyordu.

Ona yanıt verdiğime hiç şüphem yok, ama meslektaşım sorusunu yineledi. Sesim yeterince yüksek değil miydi acaba? Hava kuru olduğu için sesin ulaşması güç oluyor.

"Lanet olsun Adrian, sinyal alıyor musun? Burada saatlerce dengede duramam."

Kelimeleri telaffuz etmekte çok zorlanıyorum, soğuktan kuşkusuz. Çok soğuk, parmaklarımın uçlarını çok az hissediyorum. Dudaklarım uyuştu.

"Adrian, beni duyuyor musun?"

Erwan'ı elbette duyuyorum, peki o beni niye duymuyor? Ayak seslerini de duyuyorum, tünediği yerden iniyor.

"Ne halt ediyorsun?" diye söyleniyor bana doğru yaklaşırken.

Yüzü asılıyor, aniden elindeki aletleri bırakıp bana doğru koşmaya başlıyor. Yaklaştığında yüzünün iyice ge-

rildiğini görüyorum, ifadesi endişesini ele veriyor.

"Adrian, burnun! Kanıyor!"

Beni doğrultup ayağa kalkmama yardımcı oluyor; yerde oturduğumun farkında değildim. Erwan telsizini alıp yardım çağırıyor. Ona engel olmaya çalışıyorum, insanları huzursuz etmenin âlemi yok, yorgunluktan oldu bu, ne var ki ellerimi oynatamıyorum, kıpırdayamıyorum.

Meslektaşım hiç durmadan, "Merkez, merkez, ben üç numaralı antenden Erwan, yanıt verin, *Mayday, Mayday*!" diye tekrarlıyor.

Gülümsüyorum, *Mayday* yalnızca havacılıkta kullanılan bir terimdir, ama bilgiçlik taslamanın zamanı değil, hele gülme krizine tutulmuşken hiç olmaz.

Ben güldükçe, beni sürekli hayatı fazla ciddiye alıyorum diye paylayan Erwan daha da endişeleniyor.

Erwan'ın telsizinden cızırtılar arasında tanıdık bir sesin geldiğini duyuyorum, ama sesin sahibinin ismini bir türlü çıkaramıyorum. Erwan karşısındakine kendimi iyi hissetmediğimi anlatıyor, bu doğru değil, hayatımda hiç bu kadar mutlu olmamıştım, burada her şey çok güzel, yüzü kırış kırış olan Erwan bile. Bu akşam, ay ışığının güzelliğinden midir bilinmez, onu hoş buluyorum. Hemen sonra, Erwan yok olmaya başlıyor, önce cılızlaşan sesini artık hiç duymuyorum, dudaklarını oynatarak kelimeleri heceleyen ama telaffuz etmeyen çocuklar gibi oynuyor sanki. Sonra yüzü gölgeleniyor, bilincimi yitiriyorum.

Erwan bir kardeş gibi, yanımdan hiç ayrılmıyor. Durmadan sarstı beni, hatta ayıltmayı bile başardı. Beni uyandırdığı için önce sitem ettim ona, uykusuz geçirdiğim bunca zamanın ardından, yaptığı hiç de hoş değildi. Yardım çağrısından on dakika sonra bir cip geldi. Meslektaşlarım alelacele giyinip gelmişlerdi, beni barakalara taşıdılar. Doktor, oradan hemen gönderilmemi buyurdu. Atacama'daki projelerim böylece sona erdi. Bir helikopterle, vadideki San Pedro Hastanesi'ne götürüldüm. Solunum cihazına bağlı olarak geçirdiğim üç günün ardından hastaneden çıkmama izin verdiler. Erwan beni ziyarete

geldi, yanında araştırma merkezinin yöneticisi de vardı, "benim çapımda bir biliminsanı"nın gitmesine göz yummak zorunda olduğu için üzgündü. Bu iltifatı bir teselli ikramiyesi; üniversitedeki ofisime, sokağa bakan küçük pencereme ve Gower Court'un köşesindeki *pub*'a ve oranın korkunç sığır etli kuru fasulyesine geri dönmeden önce, bavullarıma koyabileceğim güven verici sözler olarak kabul ettim. Üniversitede, Londralı meslektaşlarımın alaycı bakışlarını görmezden gelmem gerekecekti. Çocukluk hatıraları hiç yakasını bırakmıyor insanın. Hayaletler gibi hep peşimizdeler, yetişkin olduğumuzda da hayatlarımıza dadanıyorlar.

Takım elbise de giyseniz, laboratuvar gömleği de giyseniz, palyaço kostümü de giyseniz, o çocuk hep içinizde kalıyor.

Bolivya yolundan gitmek söz konusu bile değil, dolambaçlı yolları dört bin metreye kadar tırmanıyor. Bir uçakla önce San Pedro'dan Arjantin'e, oradan da başka bir uçakla Londra'ya doğru havalandım. Uçağın penceresinin gerisinden uzaklarda kalan And Dağları'nı gördüğümde, başıma gelene çok öfkelendim ve bu yolculuktan nefret ettim. Beni neyin beklediğini bilseydim, ruh halim büyük olasılıkla farklı olurdu.

Londra

Çiseleyen yağmur bana nerede olduğumu anımsattı. Taksi, M1 Otoyolu'na girdi, üniversitenin büyük salonunu süsleyen ağaç kaplamaların, balmumuyla cilalanmış tahta yer döşemelerinin, hatta meslektaşlarımın deri çantalarının ve ıslamış trençkotlarının kokusunu duymam için gözlerimi yummam yeterli oldu.

Evime uğramam mümkün değil, Şili'de bavullarımı hazırladığımdan beri anahtarımı bulamadım. Çalışma masamın çekmecesine yedek bir anahtar koyduğumu anımsar gibiyim; gidişimden bu yana bir toz tabakasının kapladığını tahmin ettiğim daireme kavuşmak için akşamı bekleyeceğim.

Akademi'nin yönetim binalarının önüne geldiğimde, vakit öğleyi geçiyor. Son kez derin bir nefes alıp, az sonra işe koyulacağım binaya giriyorum.

"Adrian! Sizi burada görmek ne büyük sürpriz!"

Walter Glencorse, öğretim üyeleri sorumlusu. Adam, penceresinden gelişimi gözetlemiş olmalı, merdivenden paldır küldür inip sonra yavaşladığını ve hâlâ tepesini süsleyen ince telli sarı saçlarını düzeltmek için birinci kattaki aynanın önünde duraksadığını görür gibi oluyorum.

"Sevgili Walter! Şaşkınlığımız karşılıklı."

"Fark şu ki dostum, ben Peru'ya gitmedim, üstelik du-

varlarımızın arasında beni görmek, size rastlamaktan daha alışıldık bir durum."

"Ben Şili'deydim, Walter."

"Elbette, Şili, aklım nerede acaba? Bir de şu rakım meselesi var... Başınıza gelen üzücü olay kulağıma çalındı. Ne talihsizlik, öyle değil mi?"

Walter, ruhunun derinliklerinde pembelere bürünmüş korkunç, eciş bücüş bir cüce arkanızdan gülmekten kırılırken, yüzünde samimi bir sevecenlik ifadesi sergileyebilen tiplerdendir; o, krallığımızın, şöyle bir görünmesiyle, İngiltere'nin keçilerini ve ineklerini bereketli otlaklardan vazgeçirip etobur olmaya ikna edebilecek ender kullarından biridir.

"Öğle yemeğimi size ayırdım, davetlimsiniz," dedi ellerini kalçasına koyarak.

Walter'ın elini cebine atması için, ya paranın Akademi tarafından ödenecek olması ya da bana soracağı çok önemli bir şey olması gerekirdi. Bavulumu vestiyere bırakır bırakmaz –beni beklediğini tahmin ettiğim karmaşayı görmek için ofisime kadar tırmanmam gereksizdi– sokağa çıktım, bu kez yanımda, tarifi imkânsız Walter vardı.

Pub'daki masalardan birine yerleşir yerleşmez, bana bir şey sormadan iki tane günün menüsü ve iki kadeh de kötü kırmızı şarap sipariş etti –demek ki ziyafeti veren Akademi'ydi– ve yan masalardakilerin konuşacaklarımızı duymasından endişe eder gibi bana doğru eğildi.

"Ne kadar şanslısınız, böylesi bir macera yaşamak... Olağanüstü olmalı. Atacama'da çalışmanın ne denli heyecan verici olduğunu tahmin edebiliyorum."

Şu işe bak, Walter bu kez ülkeyi karıştırmamakla kalmıyor, aynı zamanda, daha geçen hafta bulunduğum yerin adını tam olarak hatırlıyordu. Mekânı anımsamak bile, beni uçsuz bucaksız Şili topraklarına götürmeye yetti, öğleden sonra doğan ayın görkemi, gecelerin duruluğu ve gök kubbenin eşsiz parlaklığı beni kendimden geçirdi.

"Adrian, beni dinliyor musunuz?"

Walter'a, aklım başka yerde olduğu için, söylediklerini bir an kaçırdığımı itiraf ettim.

"Anlıyorum, bu son derece olağan; uzun bir yolculuk yaptınız ve öncesinde de çok yorgundunuz, ben de kendinizi toparlayacak zaman vermedim size, beni affetmenizi rica ediyorum Adrian."

"Pekâlâ Walter, bu gereksiz kibarlığı bir yana bırakalım! Aslına bakarsanız, beş bin metre yükseklikte küçük bir rahatsızlık ve ardından, muzip bir derviş tarafından tasarlandığı belli olan bir yatakta birkaç gün geçirdim, dizlerim çeneme yapışmış olarak yaptığım yirmi beş saatlik bir uçak yolculuğundan henüz indim, dolayısıyla sadede gelelim. Görevden mi alındım? Laboratuvarda vakit geçirmem mi yasaklandı? Akademi'den mi kovuldum, öyle mi?"

"Daha da neler Adrian! Bu kaza içimizden herhangi birinin başına gelebilirdi. Tam tersine, buradaki herkes Atacama'da yaptığınız işe hayranlık duyuyor."

"İkide bir o yerin ismini tekrarlamayı bırakın rica ederim ve bana bu korkunç yemeği neden ısmarladığınızı söyleyin."

"Sizden küçük bir hizmeti yerine getirmenizi rica ediyoruz."

"'Ediyoruz,' derken?"

"Evet, kısacası, seçkin bir üyesi olduğunuz Akademi'nin ricası, Adrian," dedi hemen Walter.

"Ne tür bir hizmetmiş bu?"

"Birkaç ay içinde yeniden Şili'ye gitmenizi sağlayacak türden bir hizmet."

Bu kez, Walter dikkatimi çekmeyi başarmıştı.

"Oldukça hassas bir konu Adrian, çünkü bir para meselesi," diye fısıldadı Walter.

"Ne parası?"

"Akademi'nin çalışmalarına devam edebilmesi, araştırmacıların ücretlerini, kirasını ödeyebilmesi için gereken para; bir de her gün biraz daha akan çatının onarım masrafı var tabii. Böyle yağmaya devam ederse yakında

faaliyet raporlarımı yazarken lastik çizme giymek zorunda kalacağım."

"En üst kata, birazcık ışık alan tek mekâna yerleşince insanın bu riski göze alması gerekir. Ben ne bir mirasyediyim ne de çatı ustası, Walter. Bu durumda, Akademi'ye hangi niteliklerimle hizmet edebilirim?"

"Ben de tam onu söylüyorum, bu hizmeti bize, Akademi'nin bir üyesi olarak değil, seçkin bir astrofizikçi olarak verebilirsiniz."

"Akademi için çalışan bir astrofizikçi olarak?"

"Elbette. Ama, size vermek istediğimiz görev çerçevesinde değil."

Garsonu çağırıp sığır etli kuru fasulyeyi geri verdim ve kaliteli bir şarap olan Kent'ten iki kadeh ve iki tabak da Chester peyniri ısmarladım, Walter'ın gıkı çıkmadı.

"Walter, benden beklentinizin ne olduğunu açıkça anlatın, yoksa peyniri mideye indirir indirmez *bourbon*'lu pudinge geçeceğim, hem de sizin hesabınıza yazdıracağım, haberiniz olsun."

Bunun üzerine Walter ağzındaki baklayı çıkardı. Akademi'nin hesabı Atacama Platosu kadar kurumuştu. Görünürde ek bütçe için de hiç umut yoktu; devlet bu ek ödemeyi kabul edene kadar, Walter ofisinde alabalık avlamaya başlardı.

"Saygın kurumumuzun bağışlara başvurması yakışık almaz; basın bunu er ya da geç öğrenir ve utanç verici bir skandala çevirir," diye devam etti Walter.

İki ay içinde, Walsh Vakfı adında bir kuruluş tören düzenleyecekmiş. Her sene olduğu gibi, jüriye, en umut vaat eden araştırma projesini sunan kadın ya da erkek biliminsanına bağış yapacakmış.

"Bu cömert bağışın miktarı nedir?"

"İki milyon sterlin."

"Gerçekten de çok cömert bir bağışmış! Ama bu konuda nasıl yardımcı olabileceğimi hâlâ anlayabilmiş değilim."

"Çalışmalarınızla, Adrian! Çalışmalarınızı sunabilir ve

bu ödülü kazanabilirsiniz... onları kendi rızanızla bize verebilirsiniz. Basın bunu, çıkar gözetmeyen ve araştırmalarını çok uzun zamandır destekleyen kuruma minnettar olan bir beyefendinin jesti olarak görür. Saygınlığınız daha da artar, Akademi'ninki de öyle ve bölümümüzün mali durumu tamamen olmasa da dengesini bulur."

"Para meselesine gelirsek," dedim garsona bardağımı yeniden doldurmasını işaret ederek, "bu konuda şüpheye hiç yer olmadığını anlamak için, yaşadığım iki odalı daireyi görmek yeterli olur; diğer taraftan, 'araştırmalarını destekleyen kuruma minnettar olan' ifadesiyle neyi kastettiğinizi öğrenmek isterim doğrusu. Kastettiğiniz çalıştığım berbat ofis mi? Yoksa taleplerimin asla karşılanmamasından usanıp kendi paramla edindiğim mobilyalar ve kitaplar mı?"

"Şili'ye yaptığınız gezi için size biz destek olduk bildiğim kadarıyla!"

"Destek olmak mı? Ücretsiz iznim kapsamında üstlendiğim görevden bahsediyor olmalısınız?"

"Adaylığını destekledik."

"Lütfen, bu kadar İngiliz olmayın Walter! Araştırmalarıma hiç inanmadınız!"

"İlk yıldızı, bütün takımyıldızların anasını keşfetmek, takdir edersiniz ki, oldukça iddialı ve riskli bir proje."

"Aynı projeyi, Walsh Vakfı'na sunmak da bir o kadar riskli olur, değil mi Walter?"

"Zorunluluk her şeyi yaptırır," der Menthonlu Aziz Bernard.

"Boynuma küçük bir fıçı bağlamam sizin işinizi görür tahmin ediyorum, öyle mi?"

"Neyse, boş verin Adrian. Kabul etmeyeceğinizi zaten onlara söylemiştim. Her türlü erki her zaman reddettiniz, kısa bir süre oksijensiz kaldınız diye değişecek değildiniz."

"Bu saçma fikir sadece size ait değil yani?"

"Hayır, yönetim kurulu toplandı, o iki milyon sterlini kazanabilecek araştırmacıların isimlerini vermekle yetindim."

"Diğer adaylar kimlerdi?"

"Başkasını bulamadım..."

Walter hesabı istedi.

"Ben ısmarlıyorum Walter. Cebinizde kalacak para Akademi'nin çatısını onarmaya yetmez ama kendinize çizme alabilirsiniz."

Hesabı ödedim ve *pub*'dan çıktık, yağmur kesilmişti.

"Size karşı bir garezim olmadığını bilmelisiniz Adrian."

"Benim de size karşı yok Walter."

"Biraz çaba sarf edersek çok iyi anlaşacağımızdan hiç şüphem yok."

"Siz öyle diyorsanız..."

Kısa gezintimize sessizlik içinde devam ettik. Uyumlu adımlarla Gowert Court'a yürüdük; bekçi, kulübesinden bize selam yolladı. Ana binanın büyük salonuna girerken Walter'a veda edip ofisimin bulunduğu kanada yöneldim. Walter uzun merdivenin ilk basamağında durdu ve öğle yemeği için bana teşekkür etti. Bir saat sonra, çalıştığım o sefil odaya girmeye çabalıyordum hâlâ. Kapının pervazı rutubetten şişmiş olmalıydı, itip çekiyordum ama nafile, yerinden kıpırdamıyordu. Bitkin düşünce çırpınmaktan vazgeçtim ve geri döndüm; evde de beni bekleyen yeterince düzenleme işi olmalıydı nihayetinde ve öğleden sonranın geri kalan kısmı bu işleri bitirmeme yetmeyecekti.

Paris

Keira gözlerini açar açmaz pencereye baktı. Islak damlar, gökteki bulutların arasından sızan bir ışık huzmesiyle hareleniyordu. Arkeolog uzun uzun gerindi, yorganı itip yataktan çıktı. Eski bir metal kutunun içinde bulduğu bir sallama çayın dışında, küçük mutfaktaki dolaplar tamtakırdı. Fırının saati öğleden sonra saat beşi gösteriyordu, duvardaki saat ise on biri çeyrek geçeyi. Komodinin üzerindeki eski çalar saate bakılırsa ikiyi yirmi geçiyordu. Telefonu alıp kız kardeşini aradı.

"Saat kaç?"

"Merhaba Keira!"

"Merhaba Jeanne, saat kaç?"

"İkiye geliyor."

"O kadar olmuş mu?"

"Evvelki gün seni almaya havaalanına geldim Keira!"

"Otuz altı saat uyudum mu?"

"Bu yattığın saate bağlı."

"Meşgul müsün?"

"Ofisimdeyim, müzede ve çalışıyorum. Quai Branly'de buluşalım, seni öğle yemeğine götüreceğim."

"Jeanne?"

Kardeşi telefonu kapatmıştı bile.

Banyodan çıkınca Keira, temiz giysiler bulmak için yatak odasındaki dolabın altını üstüne getirdi. Yanında

götürdüğü giyeceklerden geriye hiçbir şey kalmamıştı, Şimal, hepsini önüne katıp götürmüştü. Eprimiş "ama miadını hâlâ doldurmamış" bir kotu, "çok da iğrenç görünmeyen" polo yaka bir bluzu ve görüntüsüne hafif bir *vintage* hava katacak eski bir deri ceketi, yerlerinden çekip çıkardı. Giyindi, saçlarını kuruttu, girişteki aynanın önünde çabucak makyajını yaptı ve stüdyo dairenin kapısını çekip çıktı. Sokağa çıkar çıkmaz bir otobüse atladı ve camın önüne ulaşana kadar kalabalıkta ilerledi. Dükkân tabelaları, insan selinin aktığı kaldırımlar, trafik sıkışıklığı...her şeyden uzakta geçen uzun aylardan sonra başkentin baş döndüren canlılığı. Kendisi için fazlasıyla boğucu olan otobüsten inen Keira rıhtım boyunca yürüdü ve akan ırmağa bakmak için kısa bir mola verdi. Evet, Omo kıyıları değildi belki ama, Paris'in köprüleri her şeye rağmen çok güzeldi.

Afrika, Asya, Okyanusya, Kuzey ve Güney Amerika Sanatları ve Medeniyetleri Müzesi'nin önüne vardığında yüzeyi bitkilerle kaplı binayı görünce şaşırdı. O Paris'ten ayrıldığında bina daha yapım aşamasındaydı, müzenin cephesini kaplayan zengin flora gerçek bir teknik maharet ürünü gibi görünüyordu.

"Büyüleyici, değil mi?" dedi Jeanne.

Keira'nın ödü patladı.

"Geldiğini görmedim."

"Ben senin geldiğini gördüm," diye yanıtladı kardeşi, ofisinin penceresini işaret ederek. "Seni gözetliyordum. Bitkiler müthiş, değil mi?"

"Geldiğim yerde sebzeleri yatay olarak yetiştirmekte bile zorlanıyorduk, duvar boyunca yetiştirmek şöyle dursun... Ne dememi bekliyorsun?"

"Yine surat yapmaya başlama. Beni takip et."

Jeanne, Keira'yı müzenin içine doğru götürdü. Uzun bir kurdele gibi spiral biçimde yükselen bir yokuşun yukarısına çıkan ziyaretçi, sergilenen üç bin beş yüz objenin geldiği uçsuz bucaksız coğrafyaları çağrıştıran devasa bir plato keşfediyordu. Medeniyetlerin, inançların, yaşam tarzları-

nın, farklı düşünce biçimlerinin buluşma noktası olan bu müze, birkaç adımda Okyanusya'dan Asya'ya, her iki Amerika kıtasından Afrika'ya geçivermeyi olanaklı kılıyordu. Keira, Afrika'ya özgü dokumaların sergilendiği bir koleksiyonun önünde öylece kalakaldı.

"Burayı sevdiysen, kardeşini görmeye gelmek için bol bol boş vaktin olacak, ne zaman istersen, kaç kez gelirsen gel; sana bir geçiş kartı hazırlatırım. Şimdi, şu Etiyopya'nı iki saniyeliğine unut da benimle gel," diye ısrar etti Jeanne, bir yandan da Keira'yı kolundan çekiştiriyordu.

Panoramik manzaralı lokantadaki masalardan birine oturdular, Jeanne iki nane çayı ve Doğu'ya özgü kuru pastalardan sipariş etti.

"Planın ne?" diye sordu Jeanne. "Bir süre Paris'te kalacak mısın?"

"İlk büyük görevim muhteşem bir başarısızlığa dönüştü. Elimizdeki tüm malzemeyi kaybettik, başında olduğum ekip, tükenmenin eşiğine gelmişti, İngiliz arkadaşlarımın dediği gibi *track record*[1] fena değil. Yeniden gitmeme hemen fırsat verecekleri konusunda çok şüpheliyim."

"Orada olanlar senin hatan değildi, bildiğim kadarıyla."

"Sadece sonuçların önemsendiği bir iş yapıyorum ben. Tatminkâr, inandırıcı hiçbir sonuç alamadan geçen üç çalışma yılı... Destek olan az, köstek olan çok. Asıl canımı sıkan da bu, çünkü hedefe çok yakın olduğumuzdan eminim. Birazcık daha zamanımız olsaydı bulacaktık."

Keira sustu. Somali asıllı olduğunu düşündü, yan masaya oturan bir kadının üzerindeki elbisenin desenlerine ve renklerine bakarken. Kadının elini tutan küçük oğlan, Keira'nın ona baktığını görünce göz kırptı.

"Toprağı, kumu eşelemeye daha ne kadar devam edeceksin? Beş sene, altı sene, yoksa hayatın boyunca mı?"

Elindeki dondurmayı iştahla yiyen çocuktan gözünü alamayan Keira, "Pekâlâ Jeanne, seni çok özledim, ama

1. (İng.) Bir işte gösterilen gerçek performansın dökümü. (Y.N.)

ablalık taslayarak ders vermene katlanacak kadar da değil hani," dedi.

"Günün birinde çocuk sahibi olmak istemiyor musun?"

"Biyolojik saat nakaratlarına başlama yine rica ederim. Yumurtalıklarınızı rahat bırakın!" diye bağırdı Keira.

"Şu bildik numaranı çekme bana, burada çalışıyorum," diye fısıldadı Jeanne. "Konunun seni ilgilendirmediğini, zamana meydan okuyabileceğini mi düşünüyorsun?"

"Şu lanet biyolojik saatinin tik takları umurumda değil Jeanne, çocuğum olmuyor benim."

Keira'nın ablası elindeki çay bardağını masaya bıraktı.

"Üzgünüm," diye fısıldadı, "bana neden söylemedin? Neyin var?"

"Rahat ol, kalıtımsal bir şey değil."

"Neden çocuk sahibi olamıyorsun?" diye bir kez daha ısrarla sordu Jeanne.

"Çünkü hayatımda bir erkek yok! Bu iyi bir sebep değil mi? Neyse, muhabbetinden sıkıldığım için değil, yanlış anlama ama... gidip alışveriş yapmam lazım. Buzdolabım tamtakır."

"Alışverişe gerek yok, bu akşam yemeği bende yiyorsun ve bende kalıyorsun..." dedi Jeanne kesin bir ifadeyle.

"Neyin şerefine?"

"Benim de hayatımda erkek yok ve seninle vakit geçirmek istiyorum."

Öğleden sonrayı birlikte geçirdiler. Jeanne kız kardeşine bir müze gezisi hediye etti. Jeanne, Keira'nın Afrika'ya duyduğu aşkı iyi bildiğinden, onu Afrika Araştırmaları Derneği'nden bir arkadaşıyla tanıştırmakta ısrar etti. Ivory yetmiş yaşında gibi duruyordu. Aslında, daha da yaşlıydı, muhtemelen seksenden fazlaydı ama yaşını bir hazineymişçesine gizli tutuyordu. Lafını bile duymaya tahammül edemediği emekliliğe zorlanmaya korktuğundan olsa gerek.

Etnolog, misafirlerini bir koridorun sonundaki küçük ofisinde ağırladı. Keira'ya, Etiyopya'da geçirdiği son birkaç hafta hakkında sorular yöneltti. Ansızın, ihtiyar adamın dikkatini Keira'nın boynundaki kolye çekti.

"Bu güzel taşı nereden satın aldınız?" diye sordu adam.

"Satın almadım, bu bir hediye."

"Nereden geldiği söylendi mi size?"

"Hayır, küçük bir çocuğun toprakta bulup bana armağan ettiği, maddi değeri olmayan bir şey. Neden sordunuz?"

"Bu hediyeye daha yakından bakmama izin verir misiniz, görüşüm eskisi gibi keskin değil."

Keira kolyeyi boynundan çıkarıp yaşlı bilgine uzattı.

"Ne tuhaf, bu tür bir şeyi daha önce hiç görmemiştim. Bu şekli verenin hangi kabile olduğunu bilemeyeceğim korkarım. Mükemmel bir iş çıkarmışlar."

"Biliyorum, hangi kabile olduğunu ben de araştırdım. Tüm söyleyebileceğim, rüzgârların ve ırmak sularının düzleştirdiği basit bir tahta parçası olduğu sanırım."

"Olabilir," diye mırıldandı adam, ancak pek de ikna olmuşa benzemiyordu. "Biraz daha bilgi edinmeyi denemeye ne dersiniz?"

"Elbette, eğer öyle istiyorsanız," diye yanıtladı Keira, ancak kararsızdı. "Bir sonuç elde edilebileceğinden emin değilim."

"Olabilir," diye yanıtladı ihtiyar adam, "olmaya da bilir." Kolyeyi sahibine geri verirken, "Yarın beni görmeye gelin, en azından, birlikte bu sorunun yanıtını bulmaya çalışırız. Sizinle tanıştığıma memnun oldum. Jeanne'ın sıkça sözünü ettiği kız kardeşinin yüzünü nihayet görebildim. O halde, yarın görüşmek üzere diyeyim mi?" diye ekledi, misafirlerini ofisin kapısından geçirirken.

Londra

Londra'da, iki tekerlekli at arabalarının çekildiği, eski garajların ve ahırların küçük evlere dönüştürüldüğü bir sokakta oturuyorum. Eğri büğrü, eski arnavutkaldırımı sokaklarda sendelemeden yürümek her zaman kolay olmasa da, mekân, durmuş zamanın verdiği cazibeye sahip. Komşu ev, Agatha Christie'ninmiş. Anahtarımın olmadığını ancak kapının önüne geldiğimde anımsadım. Gökyüzü kararmıştı ve insanı iliklerine kadar ıslatan bir sağanak başladı. Komşum pencerelerini kapatıyordu, beni fark edince selam verdi. Fırsattan istifade, bir kez daha –evet, ne yazık ki bu ilk olmayacaktı– bahçesinden geçmeme izin verip vermeyeceğini sordum ona. Kibarca kapısını açtı, çitin üzerinden atlayıp evimin arkasına geçtim. Arka kapı onarılmadıysa, ki onarılmış olması bir mucize olurdu, kapının koluna indireceğim sert bir darbeyle sonunda evime girebilirdim.

Tükenmiştim, İngiltere'ye dönmüş olmayı hâlâ hazmedemiyordum, ama evime, başkentin bitpazarlarından topladığım ender objelerime kavuşmak ve sakin bir gece geçirme fikri beni bir miktar keyiflendiriyordu.

Ancak sakin bir gece geçirme hayalim uzun ömürlü olmadı, kapı çaldı. Kapıyı içeriden de açamadığım için yukarı kata çıktım, aşağıda, sokakta, yağmurdan sırılsıklam olmuş ve çakırkeyif olduğu açıkça anlaşılan Walter'ı fark ettim.

"Bütün kapıları üzerime kapayıp beni yüzüstü bırakmaya hakkınız yok Adrian!"

"Bildiğim kadarıyla kapıları size hiç açmamıştım Walter!"

"Böyle sevimsiz söz oyunları oynamanın zamanı değil, meslek hayatım sizin ellerinizde!" diye bas bas bağırdı Walter.

Komşum kapısını açıp, misafirimin, benim yaptığım gibi bahçesinden geçebileceğini söyledi. Bütün mahallenin ayağa kalkmasına engel olacaksa yardımcı olmaktan memnuniyet duyarmış; öyle dedi.

Walter, salonuma girerken, "Kendimi zorla davet ettirdiğim için üzgünüm, ama başka seçeneğim yok. Bak hele, iki odalı bir ev olarak hiç de fena değilmiş burası!"

"Girişte bir oda, yukarıda bir oda!"

"Evet, ama iki odalı mütevazı bir ev dendiğinde gözümde canlanan bu değildi. Bu evi maaşınızla mı aldınız?"

"Bu saatte gelirimi değerlendirmek için gelmediniz herhalde Walter?"

"Hayır, üzgünüm. Bana gerçekten yardımcı olmanız gerekiyor Adrian."

"Yine şu Walsh Vakfı'nın deli saçması projesinden bahsetmeye geldiyseniz, zamanınızı boşa harcarsınız."

"Akademi'deki çalışmalarınızı neden hiç kimsenin desteklemediğini bilmek ister misiniz? Çünkü siz iflah olmaz bir münzevisiniz, yalnız kendiniz için çalışıyorsunuz, hiçbir grupla kaynaşmıyorsunuz."

"Pekâlâ, beni böylesine doğru gözlemlemiş olmanıza sevindim, ne kadar gurur okşayıcı bir portre! Dolap kapaklarımı açıp kapamaya bir son verir misiniz lütfen, şöminenin yanında bir şişe viski olması lazım, aradığınız buysa."

Walter'ın şişeyi bulup çıkarması çok sürmedi, rafların birinden iki bardak kapıp kanepeye uzandı.

"Eviniz de bayağı konforluymuş hani!"

"Gezdireyim, ister misiniz?"

"Dalga geçmeyin Adrian. Başka bir çıkış yolu bulabil-

seydim kendimi karşınızda küçük düşürür müydüm sanıyorsunuz?"

"Viski içmenin nesi küçük düşürücü anlamadım doğrusu, elinizdeki on beş yıllık bir viski!"

"Tek umudum sizsiniz Adrian, yalvarmam mı gerekiyor?" dedi misafirim dizlerinin üzerine çökerek, misafirdi ama ben davet etmemiştim.

"Rica ederim böyle yapmayın Walter. Zaten ödülü kazanma şansım da yok. O halde neden kendinizi bu kadar yıpratıyorsunuz?"

"Elbette ödülü kazanma şansınız var; projeniz, Akademi'ye girdiğimden beri okuduğum en ilgi çekici, en iddialı proje."

"Bu dokunaklı sözlerle pohpohlayarak beni kafakola alacağınızı sanıyorsanız şişe sizde kalsın, evinizde bitirirsiniz. Gerçekten gidip yatmak istiyorum Walter."

"Sizi pohpohlamıyorum, tezinizi okudum gerçekten Adrian, mükemmelen... belgelenmiş."

Meslektaşımın durumu içler acısıydı. Onu daha önce hiç böyle görmemiştim; her zaman mesafeli, hatta neredeyse kurumlu biri olmuştu. Bütün bu olup bitenin en kötü yanı ise adamın bana samimi görünmesiydi. Şu son yılımı, uzak galaksilerde bizimkine benzeyen bir gezegen aramaya adamıştım ve Akademi'de çalışmalarımı destekleyen pek kimse yoktu. Bu ani değişiklik, oportünist de olsa, hoşuma gitmiyor değildi hani.

"Bu bağışı almaya hak kazandığımı varsayalım..."

Bu kelimelerin ağzımdan çıkmasıyla Walter'ın ellerini dua etmeye hazırlanırmışçasına birleştirmesi bir oldu.

"İçimi rahatlatın Walter, sarhoşsunuz, değil mi?"

"Hem de nasıl Adrian, yalvarırım söze kaldığınız yerden devam edin."

"Birkaç basit soruya yanıt verecek kadar ayık mısınız hâlâ?"

"Elbette, çok gecikmeden sormanız kaydıyla."

"Ufacık da olsa bu ödülü kazanma şansımın olduğunu ve kusursuz bir centilmen olarak parayı hemen Akade-

mi'ye aktardığımı varsayalım. Kurul, bu meblağın ne kadarını araştırmalarıma ayırmayı düşünüyor?"

Walter öksürdü.

"Dörtte biri uygun bir teklif olur mu? Size yeni bir ofis ve tam zamanlı çalışacak bir de sekreter vereceğiz elbette ve eğer isterseniz, birkaç meslektaşınız ellerindeki işleri bırakıp sizin araştırmalarınıza yardımcı olabilirler."

"Eksik olsun!"

"O halde yardım istemiyorsunuz... Peki ya sekreter?"

Walter'ın bardağını yeniden doldurdum. Yağmur iyice şiddetlenmişti, bu havada gitmesine göz yummak, durumu da göz önünde bulundurulduğunda, hiç de insancıl olmazdı.

"Zaten içine edildi, size bir örtü getireyim, kanepede uyursunuz."

"Kendimi zorla ağırlatmak istemem..."

"Bunu zaten yaptınız."

"Vakıf meselesi ne olacak?"

"Tören ne zaman olacak?"

"İki ay içinde."

"Adaylık başvurusu için son tarih ne zaman?"

"Üç hafta içinde başvurulması lazım."

"Sekreter konusunu düşüneceğim, ama her şeyden önce ofisimin kapısını açtırın."

"Sabah ilk işim bu olacak, ayrıca benim ofisim de emrinize amadedir."

"Beni garip bir maceraya sürüklemektesiniz Walter."

"Böyle düşünmeyin. Walsh Vakfı, her zaman en ilginç projeleri ödüllendirmiştir, kurul üyeleri, nasıl desem, çok avangard tasarıları takdir eder."

Çıktığı ağız Walter'ınki olunca, bu son söylediğinin göründüğü kadar hayırlı olacağına dair kuşkum vardı. Ne var ki adam köşeye sıkışmıştı ve sitem etmenin zamanı değildi. En kısa zamanda bir karar almam gerekiyordu. Bu ödülü kazanma olasılığım çok küçüktü elbette, ama Atacama'ya geri dönmek için ne olsa yapmaya razıydım, kaybedecek neyim vardı ki?

"Tamam Walter. Herkesin önünde kendimi gülünç duruma düşürme tehlikesini göze alıyorum, ancak bir şartla: Eğer kazanırsak, töreni takiben otuz gün içinde, beni Santiago'ya giden bir uçağa bindireceğinize söz vereceksiniz."

"Havaalanına kadar size bizzat eşlik edeceğim Adrian, söz veriyorum."

"Pazarlıkta anlaştık öyleyse!"

Walter kanepeden aşağı zıpladı, bir an duraksadıktan sonra, hemen oturdu.

"Bu akşam yeterince içtiniz. Alın şu battaniyeyi, gece sizi sıcak tutar. Ben de yatmaya gidiyorum."

Merdiveni çıktığım sırada Walter arkamdan seslendi:

"Adrian? Neyin, 'İçine edildi,' dediniz?"

"Akşamımın Walter!"

Paris

Keira, ablasının yatağında uyuyakalmıştı. Bir şişe iyi şarap, bir tepsi yemek, kablolu yayındaki bir kanalda gösterilen siyah-beyaz bir film, Gene Kelly'nin yaptığı step dansı gecenin son anısı oldu. Gün ağardığında, gece içilen ve belki de o kadar iyi olmayan şarap, Keira'nın şakaklarını zonklatıyordu.

"Çok mu içtik?" diye sordu Keira mutfağa girerken.

Jeanne yüzünü buruşturarak, "Evet," diye yanıtladı. "Sana kahve hazırladım."

Jeanne masaya oturdu, gözlerini, kendisinin ve kardeşinin suretlerinin yansıdığı duvardaki aynaya dikti.

"Neden bana öyle bakıyorsun?" diye sordu Keira.

"Nedeni yok."

"Karşında oturduğum halde, gözlerini dikmiş aynadan bana bakıyorsun ve bir şey yok diyorsun, öyle mi?"

"Dünyanın diğer ucunda olduğun zamanlardaki gibi biraz. Seni yanımda görmeye alışkın değilim. Bu dairenin hemen her yerinde senin fotoğrafların var, hatta, müzedeki çalışma masamın çekmecelerinden birinde de bir tane olacak. Sana her gün, 'Günaydın, iyi akşamlar' dediğim de oluyor; biraz daha zor zamanlarımda ise seninle uzun uzun sohbet ediyorum; ta ki bunların aslında sohbet değil, monolog olduğunu anlayana dek. Neden hiç aramazsın ki? Hiç değilse zahmet edip arasaydın, daha

yakınımda olduğunu hissederdim. Lanet olsun Keira, ben senin ablanım!"

"Tamam Jeanne, hemen susmanı istiyorum. Bekârlığın nadir avantajlarından biri de, bu tür karıkoca kavgalarına katlanmak zorunda olmamaktır; bizim didişmemiz abes oluyor, lütfen keselim. Omo Vadisi'nde ne telefon kabini ne ceptelefonu şebekesi vardı gerçekten, canı istediğinde çalışan bir uydu bağlantısı vardı yalnızca. Jimna'ya ne zaman gitsem seni aradım."

"İki ayda bire aramak mı diyorsun? Aman ne paylaşım! 'Nasılsın?.. Hat fazla cızırdamıyor... Ne zaman dönüyorsun?... Bilmem, mümkün olduğunca geç, hâlâ kazıyoruz, ya sen nasılsın, müze nasıl gidiyor, seninkinden ne haber?.. Benimkinin adı Jérôme, üç yıl oldu, artık öğrensen diyorum!..' Ondan ayrıldım, ama bunu sana söylemeyi ne istedim ne de buna vaktim oldu, ayrıca söylesem ne değişecekti, iki-üç kelime daha edip telefonu kapatırdın."

"Kardeşin kötü yetiştirilmiş Jeanne, pis bencilin biri, öyle değil mi? Ama ablam olduğuna ve hep seni örnek aldığıma göre, bunun sorumlusu biraz da sensin."

"Boş ver Keira."

"Elbette boş vereceğim, oynadığın oyuna katılmayacağım!"

"Ne oyunu?"

"Hangimizin diğerini suçlu hissettirmeyi başaracağı oyunu! Karşında kanlı canlı duruyorum, fotoğraf değilim, aynadaki suret değilim, o halde bana bak ve konuş benimle."

Jeanne ayağa kalktı, Keira onu sertçe bileğinden yakalayıp oturmaya zorladı.

"Canımı yakıyorsun, salak."

"Ben paleoantropoloğum, müzede çalışmıyorum, bir Pierre'le, bir Antoine'la ya da bir Jérôme'la tanışma fırsatım olmadı yıllardır; çocuğum yok; severek yaptığım zor bir mesleğim olduğu ve kınanacak yanı olmayan bir tutku yaşadığım için olağanüstü şanslıyım. Hayatından şikâyetin

varsa kendi pişmanlıklarını bana mal etme, beni özlediysen, bunu dile getirmenin daha ılımlı bir yolunu bul."

Jeanne mutfaktan çıkarken, "Seni özledim Keira," diye geveledi ağzında.

Keira aynadaki yansımasına baktı.

"Ben gerçekten de aptalın önde gideniyim," diye mırıldandı.

Jeanne, mutfaktan ince bir duvarla ayrılan bitişikteki banyoda, dişlerini fırçalarken gülümsedi.

Öğleden sonra Keira, ablasıyla buluşacağı müzeye gitmek üzere Quai Branly'ye girdi, Jeanne'ın ofisine gitmeden önce, daimi sergiyi gezmeye karar verdi. Menşeini tahmin etmeyi umarak, hayranlık içinde bir maskı seyrederken bir ses kulağına, "O bir Mali maskı. Mali'den geldi," diye fısıldadı. "Çok eski bir parça sayılmaz ama çok güzel."

Ödü patlayan Keira, önceki akşam onu ağırlayan Ivory'yi ancak bir süre sonra tanıyabildi.

"Ablanız hâlâ toplantıda korkarım. Birkaç dakika önce onunla görüşmek istedim, ama bir saat daha müsait olmayacağını söylediler bana."

"'Söylediler,' mi?"

"Bölümleri, kolları, uzmanlık alanlarıyla müzeler mikroorganizmalardır. İnsan tuhaf bir hayvan, topluluk halinde yaşamaya ihtiyaç duyar ama onu bölümlere ayırmaktan da kendini alamaz. Bu bize, sürü halinde yaşama içgüdüsünden miras kalmış muhtemelen. Korkularımızı bastırmak için küçük toplumsal alanlar yaratmak. Neyse, gevezeliklerimle canınızı sıkmayayım. Bunları benden daha iyi biliyor olmalısınız, öyle değil mi?"

"Eğlenceli bir adamsınız," dedi Keira.

"Mümkündür," dedi Ivory içtenlikle gülerek. "Bunları bahçede soğuk bir şeyler içerek tartışsak? Hava ılık, tadını çıkaralım."

"Neyi tartışacağız?"

"Eğlenceli bir adamın ne demek olduğunu elbette. Bu konuyla ilgili sorular soracağım size."

Ivory, Keira'yı müzenin avlusundaki kafeye doğru sürükledi. Öğleden sonra olduğu için masaların neredeyse tamamı boştu. Keira, *moai*[1] başı heykeline en uzak köşedeki masayı seçti.

"Omo kıyıları boyunca kayda değer bir şeyler keşfettiniz mi?" diye söze devam etti Ivory.

"Ailesini yitirmiş on yaşında bir erkek çocuğu buldum. Arkeoloji açısından bakıldığında oldukça küçük bir keşif."

"Ama o çocuğun açısından bakıldığında, toprağın altına gizlenmiş birkaç kuru kemik parçasından çok daha önemli olduğunu düşünüyorum. Yanlış bilmiyorsam, kötü hava koşulları çalışmalarınızı mahvetti ve sizi kazı alanından resmen kovaladı."

"Bir fırtınaydı, üstelik beni buralara geri getirecek kadar da güçlüydü."

"O bölge için hiç alışıldık değil. Şimal, batıya doğru hiç dönmez."

"Bütün bunlardan nasıl haberdar oldunuz? Orada yaşananların, gazetelerin manşetlerine çıktığını sanmıyorum."

"Evet, haklısınız, başınıza gelen talihsizliklerden ablanız söz etti bana. Meraklı bir yapım vardır, hatta kimi zaman dozu kaçar, bilgisayarımın klavyesindeki tuşlara basmam yeterli oldu."

"Merakınızı gidermek için size daha fazla ne anlatabilirim?"

"Omo Vadisi'nde aradığınız aslında neydi?"

"Eğer bunu size söyleseydim Mösyö Ivory, benimle dalga geçme ihtimaliniz, çalışmalarımla ilgilenme ihtimalinizden, istatistiksel olarak daha fazla olurdu."

"Hayatımı istatistikler yönetmiş olsaydı Matmazel Keira, antropoloji değil matematik öğrenimi görmüş olurdum. Dolayısıyla siz şansınızı bir deneyin bakalım."

Keira karşısındaki adamın yüzüne uzun uzun baktı. Bu ihtiyar adamın insanı esir alan bir bakışı vardı.

1. Paskalya Adası'nda yapılan küçük ahşap figürlere verilen ad. (Y.N.)

"Toumai'lerin ve *Ardipithecus kadabba*'ların atalarını arıyordum. Bazı günler, atalarının atalarının atalarını keşfetmeyi hayal ettiğim bile oldu."

"Hepsi bu mu? İnsan türüne benzetilebilecek en yaşlı iskeleti mi bulmak istiyorsunuz? İlk insanı!"

"Hepimizin aradığı bu değil mi, kendimi bu rüyadan niye mahrum bırakayım?"

"Peki neden Omo Vadisi?"

"Kadın içgüdüsü belki de!"

"Bir fosil avcısında mı? Ciddi misiniz?"

"Yirminci yüzyılın sonunda, öleli üç milyon yıldan biraz fazla olan Lucy'nin[1], insanlığın anası olduğuna ikna olmuştuk. Geride bıraktığımız on yılın içinde, size öğretecek değilim ama paleoantropologlar, insangillere ait sekiz milyon yaşında kemikler buldular. Bilim camiası, insan türüne hangi soyun bağlanacağı konusunda tartışmaya –kavga etmek demeyelim hadi– devam ediyor. Benim için önemli olan, atalarımızın iki ayaklı mı, dört ayaklı mı olduğunu bilmek değil. İnsanın kökeni hakkındaki gerçek tartışmanın bu olduğuna bile inanmıyorum ben. Herkes insan iskeletinin mekaniğiyle, insanın yaşam tarzıyla, beslenmesiyle ilgileniyor yalnızca."

Ivory masaya yaklaşan garson kıza eliyle gitmesini işaret etti.

"Zihnin işleyişi, duygular, akıl! Bizi diğer türlerden farklı kılan otobur ya da etobur olmamız değil, yürüyüşümüzdeki sonradan edindiğimiz çevikliğin seviyesi de değil. Nereden geldiğimizi öğrenmeye çalışıyoruz, oysa bugün ne olduğumuza bakmak bile istemiyoruz. Son derece karmaşık ve inanılmaz çeşitlilikte, sevebilen, öldürebilen, kurabilen, kendini yok edebilen, öteki bütün hayvan türlerini yöneten hayatta kalma içgüdüsüne direnebilen yırtıcılarız. Müthiş bir zekâyla, sürekli evrilen bir bilgi birikimiyle donatılmışız, yine de zaman zaman öylesine cahil

1. Etiyopya'nın Hadar bölgesinde bulunan yaklaşık dört milyon yıl yaşındaki ve 105 cm boyundaki hemen hemen eksiksiz kadın fosili. (Ç.N)

olabiliyoruz ki. Artık içeceklerimizi söyleyelim, garson kız ikinci kez şansını deniyor."

Ivory iki çay istedikten sonra Keira'ya doğru eğildi.

"Neden Omo Vadisi'ni seçtiğinizi hâlâ söylemediniz, orada gerçekte ne aradığınızı da."

"İster Avrupalı, ister Asyalı, ister Afrikalı olalım, derimizin rengi ne olursa olsun, hepimizin taşıdığı özdeş bir gen var; milyarlarca insan var, her birimiz diğerlerinden farklıyız, oysa hepimiz tek bir varlığın soyundan geliyoruz. Bu varlık Dünya'da nasıl hayat buldu ve neden? Aradığım o, ilk insan! Üstelik, on ya da yirmi milyon yaşında olduğuna inanmaya hazırım."

"Paleojen dönemde mi? Sizin aklınız karışmış!"

"Gördünüz mü, istatistikler konusunda haklıymışım, şimdi de ben gevezeliklerimle sizin canınızı sıkıyorum."

"Aklınız karışmış dedim, aklınızı kaybetmişsiniz demedim!"

"Çok naziksiniz. Ya siz Ivory, siz neyi araştırıyorsunuz?"

"Ben –mış gibi yaptığınız ve etrafınızdakilerin bunu görmezden geldikleri bir yaşa geldim. Araştırma yapmıyorum artık, yeni dosyalar açmaktan ziyade var olanları yerleştirmenin tercih edildiği çağa girdim. Yüzünüzü asmayın öyle, yaşımı bilseydiniz durumu iyi idare ettiğimi görürdünüz. Yaşımı sormayı aklınızdan bile geçirmeyin, bu sırrı mezara kadar götüreceğim."

Boynundaki kolyeyi açığa çıkararak, "Yaşınızı göstermiyorsunuz!"

"Çok kibarsınız, ne var ki ben biliyorum! Bu ilginç obje hakkında daha fazla bilgi edinelim ister misiniz?"

"Söylemiştim, küçük bir çocuğun armağanı sadece."

"Ama, dün, sizin de menşeini öğrenmeye çalıştığınızı söylemiştiniz."

"Düşündüm de, neden olmasın?"

"Ne zaman yapıldığını öğrenmeyi denemekten başlayalım mı? Eğer gerçekten bir tahta parçasıysa, basit bir karbon-14 testi bizi bilgilendirmeye yeterli olur."

"Elli bin seneden eski olmaması kaydıyla."

"O kadar eski olduğunu mu düşünüyorsunuz?"

"Sizinle tanıştığımdan beri Ivory, yaş meselelerinde işkillenmeye başladım."

"Bunu iltifat olarak kabul ediyorum," diye yanıtladı yaşlı bilge ayağa kalkarken. "Beni takip edin."

"Müzenin bodrum katında gizli bir partikül hızlandırıcısı olduğunu söylemeyeceksiniz herhalde?"

"Hayır, söylemeyeceğim," dedi Ivory gülerek.

"Saclay'de, yalnızca benim kolyemi incelemek için, Atom Enerjisi Kurulu'nun araştırma programını altüst edecek eski bir arkadaşınız olduğunu da söylemeyeceksiniz umarım?"

"Onu da söylemeyeceğim, ama bunun için üzgün olduğuma emin olabilirsiniz."

"Öyleyse nereye gidiyoruz?"

"Ofisime, başka nereye olabilir ki?"

Keira, Ivory'yi asansöre kadar izledi. Yaşlı bilgine sorular sormaya hazırlanıyordu, ama adam buna fırsat vermedi.

Keira daha ağzını açmaya vakit bile bulamadan, "Önce şöyle rahatça bir yerleşelim, bir sürü gereksiz soru sormaktan kurtulacaksınız, söz veriyorum," dedi Ivory.

Asansör üçüncü kata çıktı.

Çahşma masasının başına oturan Ivory, Keira'yı koltuğa buyur etti. Keira'nın oturmasıyla kalkması bir oldu, adamın bilgisayarda ne yazdığım daha yakından görmek istiyordu.

"İnternet! Şu zımbırtıyı keşfettiğimden bu yana, müptelası oldum. Başında ne kadar zaman geçirdiğime inanamazsınız! Neyse ki dulum, yoksa bu alışkanlık karımı öldürürdü ya da daha ziyade karım beni öldürürdü. Biliyor musunuz, 'sanal âlem'de –çok *in*'miş bu kelime, öğrencilerim öğretti bana– uzun lafın kısası sanal âlemde ya da nette –böyle de deniyormuş– bilgi aranmıyormuş artık, *google*'lanıyormuş! Ne gülünç değil mi? Bu yeni sözcüklere bayılıyorum, en komiği de, bilmediğim bir kelime olursa onu da internete yazıp tıklıyorum ve hop, anlamını hemen buluyorum. Size söylüyorum, neredeyse aradığınız

her şeyi buluyorsunuz orada, karbon-14 testi yapan özel laboratuvarları bile, ne kadar hayranlık verici, değil mi?"

"Gerçekte kaç yaşındasınız Ivory?"

"Her gün yeni bir yaş uyduruyorum Keira, önemli olan kendini bırakmamak."

Ivory bir adres listesi yazdırıp misafirinin gözlerinin önünde gururla salladı.

"İsteğimizi uygun fiyata ve makul bir sürede yerine getirmeyi kabul edecek laboratuvarları bulmak için yapmamız gereken tek şey birkaç telefon etmek," diye lafı bağladı yaşlı adam.

Keira saatine baktı.

"Ablanız!" diye bağırdı Ivory. "Toplantıdan çıkalı bayağı olmuştur herhalde. Siz onunla buluşmaya gidin, ben her şeyle ilgilenirim."

"Hayır, burada kalıyorum," dedi tedirgin olan Keira, "bu işi tek başına yapmanıza izin veremem."

"Hayır gidin, ısrar ediyorum, hem bu mesele sizin olduğu kadar benim de ilgimi çekiyor, belki daha da fazla. Haydi, girip Jeanne'la buluşun, beni görmeye yarın gelirsiniz. Daha fazla bilgi edinmiş oluruz."

Keira Profesör'e teşekkür etti.

"Bu gece kolyenizin bende kalmasına izin verir misiniz? Testte kullanılması için ufacık bir parçasını keseceğim. Bir cerrah ustalığıyla hareket edeceğim, söz veriyorum, hiçbir şey anlaşılmayacak."

"Elbette, ama ben de birçok kez denedim, tek becerebildiğim kolyeyi çizmek oldu."

"Elmas bir ucunuz var mıydı, bunun gibi?" diye sordu Ivory, çekmecesinden gururla kesici aleti çıkarırken.

"Sizde çare hiç tükenmiyor Ivory! Hayır, neşterim yoktu."

Keira bir anlık tereddüdün ardından kolyeyi Ivory'nin masasının üzerine bıraktı. Ivory, üçgen nesnenin etrafına sarılı deri ipi özenle çözüp sahibine geri verdi.

"Yarın görüşürüz Keira, istediğiniz zaman uğrayın, ben burada olacağım."

Londra

"Hayır Adrian, hayır, hayır! Konuşmanız bir AC/DC konserindeki kitleyi bile uyutur!"

"AC/DC'nin konuyla ne ilgisi var?"

"Kesinlikle yok, ismini bildiğim tek rock grubu o. Vakfın komitesi ödül vermek yerine, sizi dinleyenlerin kafasına birer kurşun sıkacak... Acılarına bir son vermek için!"

"Bu kez iyice anladığımı sanıyorum, Walter! Yazdığım metin bu kadar sıkıcıysa başka bir konuşmacı bulun."

"O kişi, aynı zamanda Şili'ye dönmeyi hayal eden biri olmalı herhalde? Üzgünüm, buna vakit yok."

Defterimin sayfasını çevirdim ve yeniden okumaya koyulmadan önce kesik kesik öksürdüm.

"Göreceksiniz," dedim Walter'a, "gerisi çok daha ilginç, sıkılmaya fırsat bulamayacaksınız."

Ama daha üçüncü paragrafta, Walter horlama taklidi yapmaya başladı.

"Uyutuyor!" dedi gözünü açarken. "Son derece sıkıcı!"

"Bana sıkıcı olduğumu mu söylüyorsunuz?!"

"Aynen, can sıkıcı, kesinlikle öyle. Olağandışı yıldızlarınız, akılda tutulması olanaksız rakam ve harflerden oluşan basit kombinasyonlara indirgenmiş. Jüri üyeleri X321'den, ZL254'ten ne anlar, *Uzay Yolu* dizisinde değiliz, benim zavallı dostum! Uzak galaksilere gelince, mesafeleri ışık yılıyla ifade etmişsiniz! Işık yılını hesaplamayı

kim bilir, sorarım size? Güzel komşunuz mu? Yoksa dişçiniz mi? Belki de anneniz, öyle mi? Çok gülünç. Böyle bir sayı karmaşasını kimse takip etmez."

"Yeter ama, lanet olsun, ne yapmamı istiyorsunuz? Anneniz, araştırmalarımı anlasın diye, takımyıldızlarıma, 'domates, pırasa, patates' mi diyeyim?"

"Bana inanmayacağınızdan eminim, ama annem çalışmalarınızı okudu."

"Anneniz tezimi mi okudu?"

"Kesinlikle!"

"Koltuklarım kabardı!"

"Korkunç uykusuzluk çeker. Hiçbir ilaç fayda etmiyordu, aklıma, ona kitabınızın karton kapaklı bir baskısını götürmek geldi. Yeniden yazmaya başlamanız lazım, yakında yeniden uykusuzluk çekmeye başlayacak!"

"Benden beklentiniz nedir, Tanrı aşkına?"

"Araştırmalarınızdan, insanların anlayacağı biçimde söz etmeniz. Bu bilgiççe konuşma saplantısı sinir bozucu oluyor. Tıp dili mesela, neden bu kadar anlaşılmazdır? Hasta olmak yetmiyor mu? Kalçamızda bir displazi olduğunu duymamız şart mı, 'kalça çıkığı' demek yetmiyor mu?"

"Kemiklerinizden şikâyetiniz olduğunu öğrendiğime üzüldüm sevgili Walter."

"Üzülmeyin, kendimden bahsetmiyordum. 'Displazi' den şikâyeti olan köpeğim."

"Köpeğiniz mi var?"

"Evet, sevimli bir Jack Russell. Annemde, eğer ona tezinizin son sayfalarını okuduysa, ikisi de mışıl mışıl uyuyor olmalı."

Walter'ı boğazlamak istiyordum, ama korkakça davranıp yüzüne dik dik bakmakla yetindim. Sabrı beni şaşırtıyordu, iradesi de öyle. Nasıl olduğunu tam da anlamadığım biçimde dilim çözülüverdi ve çocukluğumdan bu yana ilk kez yüksek sesle, "Gündoğumu nerede başlar?" derken duydum kendimi.

Gün doğarken, Walter hâlâ uyumamıştı.

Paris

Keira'yı bir türlü uyku tutmuyordu. Ablasını uyandırmaktan endişe ettiği için odadan çıkıp salondaki kanepeye yerleşmişti. Kamp yatağına kim bilir kaç kez lanet okumuştu? Oysa şimdi nasıl da arıyordu onu! Ayağa kalkıp pencereye kadar yürüdü. Burada, geceler yıldızlı değildi, ıssız sokakta parlayan bir dizi sokak lambası vardı yalnızca. Saat sabahın beşiydi, oradan beş bin sekiz yüz kilometre uzakta, Omo Vadisi'nde, gün çoktan ağarmıştı ve Keira, Harry'nin ne yaptığını tahmin etmeye çalışıyordu. Kanepeye geri döndü ve düşünceler içinde nihayet uykuya daldı.

Sabahın ilerleyen saatlerinde, Profesör Ivory'nin telefonuyla rüyasından uyandı.

"İki haberim var size."

"Kötü olanından başlayın," diye yanıtladı Keira, bir yandan da geriniyordu.

"Haklısınız, şu gurur duyduğum elmas uçla dahi, takınızdan ufacık bir parça bile kesemedim."

"Size söylemiştim. İyi haber ne?"

"Almanya'daki bir laboratuvar istediğimiz testi hafta içinde yapacak."

"Pahalıya mı patlayacak?"

"Bunun için şimdiden endişelenmeyin, ben karşılayacağım, küçük bir katkım olsun."

"Söz konusu bile olamaz Ivory, üstelik bunun için hiçbir sebep yok."

"Tanrım," dedi yaşlı adam iç geçirerek, "neden her şeye bir sebep bulmak gerekiyor? Keşfetmenin zevki yeterli değil mi? Bahane mi istiyorsunuz, alın size bir bahane, şu gizemli kolyeniz neredeyse bütün gece ayakta tuttu beni, gün boyu sıkıntıdan esneyen bir ihtiyar için, inanın, o laboratuvarın istediği cüzi rakamdan çok daha fazlasına değer bu."

"O zaman yarı yarıya, ya bunu kabul edersiniz ya da hepsini ben öderim."

"O zaman yarı yarıya! Değerli takınızı onlara göndermemi kabul ediyorsunuz öyleyse, bir süre ayrı kalacaksınız ondan."

Bu, Keira'nın aklına daha önce gelmemişti, kolyesini boynunda taşımama fikri canını sıktı, ama Profesör yeni bir keşif yapacak olmaktan öyle heyecanlı ve mutlu görünüyordu ki, kendinde işi savuşturma cesaretini bulamadı.

"Kolyeyi size en geç çarşamba günü geri verebileceğimi sanıyorum. Almanya'ya ekspres kuryeyle yollayacağım. Beklerken de, eski kitaplarıma gömülüp herhangi bir ikonada benzer bir obje tasvir edilmiş mi, diye bakacağım."

"Bu kadar zahmete girmenize değeceğinden emin misiniz?" diye sordu Keira.

"Ne zahmeti? Benim için sadece zevk! Sizi daha fazla tutmayayım, sayenizde gerçek bir iş, ki bu bir istisna, beni bekliyor!"

Keira telefonu kaparken, "Teşekkür ederim Ivory," dedi.

Hafta hızla geçiverdi. Keira, meslektaşlarıyla ve çok uzun zamandır görmediği arkadaşlarıyla yeniden bağlantı kurdu. Her akşam, başkentteki küçük bir restoranda ya da ablasının evinde dostlarıyla birlikte yemek yedi. Muhabbet aynı konuların etrafında dönüyordu, konuşulanlar çoğunlukla Keira'ya yabancıydı, sıkılıyordu. Hatta, öncekilere nazaran daha çok gevezelik edilen bir yemeğin ardından, Jeanne bu yüzden ona sitem bile etti.

"Madem bu buluşmalar canını böylesine sıkıyor, gelme o zaman," diye azarladı onu Jeanne.

"Sıkılmadım ki!"

"Gerçekten sıkıldığında haber ver de, hazırlıklı olayım bari. Sofrada, buzulun üstünde oturan bir morstan farkın yoktu."

"Tanrı aşkına Jeanne, bu tür muhabbetlere nasıl tahammül ediyorsun?"

"Sosyal bir yaşama sahip olmak böyle oluyor işte."

"Buna sosyal hayat mı diyorsunuz?" Keira taksiye seslenirken kahkahalarla gülüyordu. "Basında okuduğu bütün beylik lafları tekrarlayarak, bize kriz üzerine bitmek tükenmek bilmeyen bir nutuk çeken o tip mi? Onun yanında oturan, kendilerine muzla ziyafet çeken maymunlar gibi, spor karşılaşmalarının sonuçlarıyla beslenen o adam mı? Sadakatsizlik üzerine basmakalıp fikirlerini söyleyen o müstakbel psikiyatr bozuntusu mu? Yirmi dakika boyunca, *scooter*'ı çalındığı için kentteki suç oranının arttığını anlatan avukat mı yoksa? Katıksız kinizmle geçen üç saat! İnsanoğlunun çaresizliği üzerine teoriler, karşı teoriler, çok zavallıca!"

Taksi onları evin önünde indirirken, "Sen kimseyi sevmiyorsun Keira!" dedi Jeanne.

Tartışma gecenin ilerleyen saatlerine kadar sürmüştü. Bununla birlikte, ertesi gün Keira, ablasıyla birlikte başka bir geceye katıldı. Son yıllardaki yalnızlığı, kabullenmeyi istediğinden daha derindi belki de.

Bir sonraki hafta, Tuileries Bahçeleri'nden geçtiği sırada, sağanak bastırmaya hazırlanırken karşılaştı Max'la. İkisi de, yağmur indirmeden önce Castiglione girişine ulaşmaya çalışarak, ağaçlı yolda koşuyordu. Soluğu kesilen Max, merdivenin önünde, iki bronz aslanın bir gergedana saldırdıkları heykelin kaidesinin ayağında durmuştu; Keira ise basamakların diğer tarafında, can çekişmekte olan bir yabandomuzunu parçalayan iki dişi aslana yaslanmıştı.

"Max, sen misin?"

Yakışıklı Max da daha az miyop değildi; buğulu gözlük camlarının gerisinden seçebildiği her şeyi hayal me-

yal görüyordu, ama yüzlerce sesin arasından Keira'nınkini tanırdı.

Gözlüğünü silerken, "Sen Paris'te misin?" diye sordu şaşkınlık içinde.

"Evet, gördüğün gibi."

"Şimdi görüyorum!" dedi Max, gözlüğünü burnun üzerine yerleştirirken. "Geleli çok oldu mu?"

"Parka mı? Yarım saat kadar oldu," diye yanıtladı Keira, rahatsız olmuştu.

Max onu dikkatle süzdü.

"Paris'e geleli birkaç gün oldu," dedi Keira durumu kabullenerek.

Gökyüzünden gelen gümbürtü, her ikisini de Rivoli Sokağı'ndaki kemerlerin altına sığınmaya ikna etti. Bardaktan boşanırcasına yağmaya başladı.

"Beni aramayı düşünmüyor muydun?" diye sordu Max.

"Elbette düşünüyordum."

"Niye aramadın o zaman? Aptalca sorularımla seni bombardımana tutuyorum, kusura bakma. Görüşmeyi arzu etseydin arardın zaten."

"Tam olarak ne diyeceğimi bilemiyordum."

"Haklıymışsın o halde, kaderin yollarımızı kesiştirmesini beklemek yeterliymiş..."

"Seni gördüğüme memnun oldum," diyerek Max'ın sözünü kesti Keira.

"Ben de seni gördüğüme memnun oldum."

Max, Keira'ya Otel Meurice'in barında bir şeyler içmeyi teklif etti.

"Daha ne kadar buradasın? Yine başladım sorulara!"

"Önemli değil," dedi Keira. "İnsanların, yalnızca politikadan, grevlerden, işten ya da dedikodulardan bahsettiği altı akşam geçirdim üst üste. Artık kimse kimseyle ilgilenmiyor sanki, görünmez olduğumu düşünmeye başladım, nasıl olduğumu sorsunlar ve yanıtımı dinlemeye zaman ayırsınlar diye kendimi peçeteyle tavana asacaktım."

"Nasılsın?"

"Kafesteki bir aslan gibi."

"Peki ne zamandır o kafestesin, en azından bir haftadır mı?"

"Biraz daha fazla."

"Kalıyor musun, gidiyor musun?"

Keira, Max'a Etiyopya'daki maceralarından ve zorunlu dönüşünden bahsetti. Yeni bir araştırma gezisi için maddi destek bulma umudu oldukça az görünüyordu ona. Saat sekizde, Jeanne'a telefon edip geç geleceğini söylemek üzere ortadan kayboldu.

Max ve o, Otel Meurice'te akşam yemeği yedi, ikisi de görüşmedikleri bu otuz altı ay boyunca hayatlarında neler olduğunu anlattı. Keira'nın gidişinden ve ayrılmalarının ardından Max, Sorbonne'nun arkeoloji bölümündeki öğretim üyeliği işini bırakıp, geçen sene kanserden ölen babasının matbaasını işletmeye başlamıştı.

"Şimdi matbaacılık mı yapıyorsun?"

"Doğru cümle, 'Baban için üzüldüm,' olmalıydı," diye yanıtladı Max gülümseyerek.

"Ama Max'çığım, beni bilirsin, asla doğru cümleyi kurmam. Baban için üzüldüm... İyi geçinemiyordunuz diye anımsıyordum."

"Sonunda barışmıştık... Villejuif Hastanesi'nde."

"İşini niye bıraktın, mesleğini çok severdin?"

"Bana sağladığı mazeretleri seviyordum daha ziyade."

"Ne mazeretiymiş onlar? Sen iyi bir hocaydın."

"Seni harekete geçirip sahaya sürükleyen o delilik bende hiç olmadı."

"Ya matbaacılık, daha mı iyi?"

"Gerçekle yüzleştim, en azından. Yüzyılın keşfini yapmamı sağlayacak görevi beklediğimi ileri sürmüyorum artık. Kendi safsatalarımdan bıkmıştım artık. Kız öğrencileri baştan çıkaran bir amfi arkeoloğuydum yalnızca."

"Ben de kulüptendim desene!" diye dalga geçti Keira.

"Sen bundan fazlasıydın ve bunu çok iyi biliyorsun. Paris'in kenar mahallelerinde takılan bir maceraperestim ben. Şimdi, en azından, basiretliyim. Ya sen, orada aradığını buldun mu?"

"Bahsettiğin kazılarımsa, hayır, beni doğru iz üzerinde olduğuma ve yanılmadığıma inandıran birkaç çökelti buldum yalnızca. Ama asıl keşfim, bana uyan bir yaşam biçimi oldu."

"Geri gideceksin yani?.."

"Doğrusunu söylemek gerekirse, geceyi seninle geçirmek istiyorum Max, hatta niye olmasın, yarın geceyi de. Ama pazartesi günü yalnız kalmak isteyeceğim, ondan sonraki günler de öyle. Oraya tekrar gidebilirsem, bunu mümkün olan en kısa zamanda yapacağım. Ne zaman? Hiç bilmiyorum. O zamana kadar iş bulmam lazım."

"Seninle yatmamı teklif etmeden önce, hiç değilse hayatımda biri olup olmadığını soramaz mıydın?"

"Biri olsaydı onu arardın, vakit gece yarısını geçti."

"Biri olsaydı seninle yemek yemezdim. İş bulmak için yardım alabileceğin kişiler var mı?"

"Hayır, şimdilik hiç yok, camiadan pek arkadaşım da yok."

"Bu örtüye, iki dakika içinde, ekiplerine senin gibi birini kabul etmekten memnuniyet duyacak araştırmacıların bir listesini yazabilirim."

"Başka birinin keşiflerine yardımcı olmak istemiyorum. Staj yaptığım yıllar geride kaldı, kendi projemi yürütmek istiyorum."

"İş bulana kadar matbaada çalışmak ister misin?"

"Sorbonne'da senin yanında geçirdiğim yıllara ait güzel hatırlarım var, ama o zamanlar yirmi iki yaşındaydım. Rotatifler ilgi alanıma pek girmiyor. Üstelik, bunun iyi bir fikir olduğunu sanmıyorum," diye yanıtladı Keira gülümseyerek. "Yine de, teklifine teşekkür ederim."

Sabah olduğunda Jeanne, salondaki kanepenin boş olduğunu gördü. Ceptelefonuna baktı, kız kardeşi mesaj bırakmamıştı.

Londra

Aday dosyalarının Walsh Vakfı'na teslim edileceği kader günü yaklaşıyordu. Büyük mülakat, iki aydan biraz kısa bir süre içinde olacaktı. Sabahlarımı evde geçiriyordum, dünyanın dört bir yanındaki meslektaşlarımla görüşüyor, e-postalarıma yanıt veriyordum; özellikle de, arada Atacama'daki meslektaşlarımdan aldıklarıma. Walter öğleye doğru beni almaya geliyordu, ona, hazırladığım dosyanın gidişatını özetlediğim *pub*'a gidiyorduk birlikte. Öğleden sonlarıysa, Akademi'nin büyük kütüphanesinde, daha önce birçok kez okuduğum yapıtları yeniden inceleyerek geçiyordu, bu sırada Walter da notlarıma göz gezdiriyordu. Akşamları, kafamı dağıtmak için Primrose Hill'e gidip aylak aylak dolaştığım oluyordu, hafta sonlarıysa Camden Lock'taki bitpazarına kaçıp ağaçlı yolları arşınlıyordum. Londra'daki hayatımdan, kentimin mahallelerinden yeniden keyif almaya başlamıştım, Walter'la da daha çok yakınlaşıyordum.

Paris

Çarşamba günü, Ivory, Almanya'dan, Dortmund yakınlarındaki laboratuvardan sonuçları aldı. Telefonun diğer ucundaki kişinin kendisine yazdırdıklarını not aldı ve ona yolladığı objeyi, Los Angeles'ın hemen dışındaki başka bir laboratuvara göndermesini rica etti. Telefonu kapadıktan sonra, uzunca bir tereddüdün ardından, bu kez ceptelefonundan, bir arama daha yaptı. Telefon bağlanmadan önce bir süre bekletildi.

"Uzun zaman oldu!"

"Yeniden konuşmamız için geçerli bir sebep yoktu," dedi Ivory. "Az önce elektronik bir posta yolladım size, el verdiğince çabuk değerlendirin onu, beni aramakta gecikmeyeceğinize inanmam için iyi sebeplerim var."

Ivory telefonu kapatıp saatine baktı. Konuşma kırk saniyeden az sürmüştü.

Ofisinden çıktı, kapıyı kilitledi ve giriş katına indi. Müzenin girişini istila eden öğrenci kalabalığından faydalanıp binadan gizlice sıvıştı.

Quai Branly'ye giderken, Seine Irmağı'ndan geçti, telefonunu açıp sim kartını çıkardı ve ırmağa attı. Sonra, Alma'nın restoranına gitti, bodrum katına ulaşan basamakları indi, telefon kulübesine girdi ve telefonun çalmasını beklemeye başladı.

"Bu obje elinize nasıl geçti?"

"En büyük keşifler genellikle tesadüf eseri yapılır, bazıları buna kader der, bazıları da şans."

"Kim verdi bunu size?"

"Kimin verdiği önemli değil, ayrıca bunun sır olarak kalmasını tercih ederim."

"Ivory, çok uzun zamandır kapalı duran bir dosyayı tekrar açtınız, üstelik bana ilettiğiniz rapor pek bir şey kanıtlamıyor."

"Beni bu kadar çabuk aramak zorunda değildiniz o halde."

"Ne istiyorsunuz?"

"Tamamlayıcı bir dizi test yaptırmak için objeyi California'ya gönderdim, ama test tutarının doğrudan size fatura edilmesi gerekiyor. Bu kadarı benim imkânlarımı aşıyor."

"Peki ya kolyenin sahibi, onun haberi var mı?"

"Hayır, söz konusu meseleyle ilgili en ufak fikri yok, bilgilendirmeyi de düşünmüyorum doğrusu."

"Daha fazla bilgiye ne zaman ulaşacağınızı düşünüyorsunuz?"

"İlk sonuçları birkaç gün içinde almam lazım."

"Zahmete girmeye değerse bizimle yeniden temas kurun, faturayı da bana gönderin, ödemesini yaparız. Hoşça kalın Ivory."

Profesör ahizeyi kapattı, birkaç saniye kabinden çıkmadı, doğru kararı alıp almadığını sorguluyordu. Hesabı ödeyip müzeye doğru yeniden yola koyuldu.

Keira ofisin kapısını tıklatmıştı. Yanıt alamayınca, bilgi edinmek üzere kabul bürosuna inmişti. Bürodaki memure Profesör'ü gördüğünü söylüyordu. Kafede bulabilirdi belki onu. Keira bahçeye şöyle bir göz gezdirdi. Kız kardeşi bir meslektaşıyla yemek yiyordu, masadan kalkıp Keira'nın yanına geldi.

"Beni arayabilirdin."

"Evet, arayabilirdim. Ivory'yi gördün mü? Onu bulamıyorum."

"Bu sabah konuştum onunla, ama vaktimi onu takip ederek geçirmiyorum, ayrıca müze büyük. İki gündür nerelerdeydin?"

"Yemek yediğin kişiyi bekletiyorsun Jeanne, sorgunu erteleyebilirsin belki."

"Endişelendim, hepsi bu."

"Pekâlâ, gördüğün gibi sağlığım yerinde, meraklanacak bir şey yok."

"Akşam yemeğini benimle mi yiyeceksin?"

"Bilmiyorum, daha öğlen."

"Bu acelen neden?"

"Ivory bana bir mesaj bıraktı, ona uğramamı istemiş ama ortalarda yok."

"Başka yerdedir o zaman, sana söyledim, müze büyük, katların birindedir. Çok mu acil?"

"Arkadaşın tatlısını yemeye başladı sanırım."

Jeanne gözucuyla, bir derginin sayfalarını karıştırarak sabırla onu bekleyen meslektaşına baktı, arkasına döndüğünde kız kardeşi kaybolmuştu.

Keira önce birinci, sonra ikinci kattan geçti, içine bir kurt düşünce Ivory'nin ofisine giden yolu tuttu yeniden. Bu kez kapı açıktı, Profesör de koltuğunda oturuyordu. Adam başını kaldırdı.

"Siz ha, gelmeniz ne kadar nazik bir davranış."

"Az önce de uğradım, her yerde aradım sizi ama yoktunuz."

"Erkekler tuvaletine bakmamışsınızdır umarım?"

"Bakmadım," diye yanıtladı Keira, mahcup mahcup.

"Durum anlaşıldı o halde. Oturun, size vereceğim bilgiler var."

Karbon-14 testi sonuç vermemişti: Ya Harry'nin hediyesi elli bin yıldan yaşlıydı ya da organik değildi, yani abanoz ağacından değildi.

"Onu ne zaman geri alırız?" diye sordu Keira.

"Laboratuvar yarın yollayacak, en fazla iki gün sonra,

yeniden boynunuza takmış olursunuz."

"Borcum nedir söyleyin lütfen, benim payım, hatırlarsınız, anlaşmıştık."

"Sonuçlar müspet olmadığı için, laboratuvar ödeme istemiyor. Gönderi bedeli ise yüz avro kadar."

Keira miktarın yarısını Profesör'ün çalışma masasına bıraktı.

"Gizem çözülmedi. Kim bilir, basit bir volkanik taştır belki de?" dedi Keira.

"Öylesine düz ve parlak olmasına karşın mı? Emin değilim, ayrıca lav fosili ufalanır."

"Basit bir kolye ucu diyelim o halde."

"Bu makul bir karar oldu sanırım, obje elime geçer geçmez sizi arayacağım."

Ivory'nin yanından ayrılan Keira, ablasının yanına gitmeye karar verdi.

Keira'nın ofise girmesiyle Jeanne'ın, "Neden Max'ı gördüğünü söylemedin bana?" demesi bir oldu.

"Zaten bildiğine göre, niye söyleyeyim?"

"Yeniden birlikte mi olacaksınız?"

"Birlikte bir akşam geçirdik ve ben yatmaya evime döndüm, bilmek istediğin buysa eğer."

"Ya pazar günü, evde yalnız mıydın?"

"Tesadüfen karşılaştık, dolaşmaya gittik. Görüştüğümüzü nereden biliyorsun? Seni mi aradı?"

"Max mı, beni aramak mı? Dalga mı geçiyorsun, bunu yapmak için fazla gururlu. Sen gittikten sonra hiç sesi sedası çıkmadı, hatta, benimle karşılaşabileceğini düşündüğü bütün gecelere katılmaktan sakınmayı görev bellediğini bile düşünüyorum. Ayrıldığınızdan beri hiç konuşmadık."

"Nereden biliyorsun öyleyse?"

"Arkadaşlarımdan biri Otel Meurice'te görmüş sizi; kumrular gibiymişsiniz."

"Paris hakikaten küçük bir kasaba! Ama hayır, sevgili değiliz; biraz sohbet etmek üzere buluşan iki ahbabız sadece. O çenesi düşük arkadaşın kim bilmiyorum ama, ondan nefret ediyorum."

"Max'ın kuzeni, o da senden hazzetmiyor. Ivory'yle ne işler karıştırdığını sorabilir miyim?"

"Profesörlerle arkadaşlık etmeyi seviyorum, bunu da bilmen illa gerekiyor, değil mi?"

"Ivory'nin hocalık yaptığını anımsamıyorum?"

"Soruların canımı sıkıyor Jeanne."

"Öyleyse, senin için, bu sabah eve kimin çiçek yolladığını söyleyip canını daha fazla sıkmayayım. İlgileniyorsan, bukete iliştirilen kartvizit çantamda."

Keira küçük zarfı aldı, açtı ve içindeki kartviziti yavaşça çekti. Gülümsedi ve kartı cebine koydu.

"Yemeği seninle yemeyeceğim bu akşam, seni iyi niyetli arkadaşlarınla baş başa bırakıyorum."

"Max'a dikkat et Keira, o defteri kapatması aylar aldı, sonrasında yeniden gideceksen eski yaraları deşme, ki gideceksin, öyle değil mi?"

"Ahlak dersinin tam ortasına sokuşturduğun can alıcı soru çok dokunaklı doğrusu. Abla rolünde kendini aştığını söylemeden geçemeyeceğim. Max benden on beş yaş büyük, hayatını ve duygularını tek başına yönetebileceğine inanıyor musun, yoksa senin hizmetlerinden yararlanmasını mı önereyim? Hoppa kızın dadısı olarak hizmet verirsin, insan daha ne ister, öyle değil mi?"

"Bana neden bu kadar öfkeleniyorsun?"

"Hiç durmadan her şeyi yargılıyorsun çünkü."

"Çık Keira, git eğlen, işim var benim, ayrıca tamamen haklısın, ablayı oynayacağım yaşı çoktan geçtin. Kaldı ki, nasihatlerimi hiçbir zaman ciddiye almadın zaten. Onu bir kez daha parçalara ayırıp bırakmamayı dene yalnızca, itibarın için kötü ve olumsuz olur."

"Bir itibarım mı varmış?"

"Gidişinden sonra, diller çözülüverdi ve hakkında pek de hoş şeyler söylemediler."

"Umrumda mı sanıyorsun? O uğursuz dillerin söylediklerini duyamayacak kadar uzaklardaydım."

"Olabilir, ama ben değildim, burada seni savundum."

"Bütün o insanlar senin küçük sosyal hayatının nesine

karıştılar Jeanne? Dedikodu yapan, çekiştiren, arkadan konuşan bu iyi dostların kimler?"

"Max'ı teselli edenler, sanıyorum! Ha, son bir şey daha, kendine, acaba ablama illet bir velet gibi mi davrandım diye soracak olursan söyleyeyim, evet öyle davrandın!"

Keira, Jeanne'ın ofisinden kapıyı çarparak çıktı. Birkaç saniye sonra, Alma Köprüsü'ne doğru Quai Branly'yi tırmanıyordu. Irmağın üzerinden geçerken, dirseklerini korkuluk duvarına dayayıp Debilly Köprüsü'ne doğru süzülen mavnayı seyretti. Ceptelefonunu çıkarıp Jeanne'ı aradı.

"Görüştüğümüz her seferde tartışacak değiliz. Yarın seni almaya geleceğim, yemeğe gideceğiz, yalnız sen ve ben. Etiyopya maceramı baştan sona anlatacağım sana, o konuda söylenecek pek bir şey yok ya neyse; sen de son üç yıldır neler yaşadığını sayıp dökeceksin bana. Hatta, Jérôme'la neden ayrıldığınızı yeniden anlatmana bile göz yumacağım. Adı Jérôme'du, değil mi?"

Londra

Walter'ın ağzını bıçak açmıyordu, ama cesaretinin günden güne daha da kırıldığını fark etmemek zordu. Ona çalışmalarımı anlatmak, birkaç gün içinde Çince konuşmasını öğretmeyi ummak kadar gerçekdışıydı. Astronomi, kozmoloji o kadar geniş alanları inceler ki, yeryüzünde zamanı, hızı ve mesafeleri ölçmek için kullanılan birimler etkisiz kalır. İçinde çıkılmaz, birçok başka denklem türetmek gerekir. Olasılıklardan, şüphelerden ibarettir bizim bilimimiz, değil mi ki parçası olduğumuz bu evrenin gerçek sınırlarını tahayyül etmekten âciziz, el yordamıyla ilerleriz biz.

İki haftadır, içinde, Walter'ın anlamını çözemeyip yüzünü buruşturmadığı bir terim, onun kavrayışını aşmayan bir uslamlama bulunmayan tek bir cümle yazmayı beceremedim.

"Walter, sonuç olarak, evren düz müdür, yoksa bükülü müdür?"

"Bükülüdür muhtemelen. Söylediklerinizi doğru anladıysam, evren sürekli devinim halinde ve liflerine asılmış galaksileri de sürükleyerek, çekiştirilen bir kumaş gibi genişliyor."

"Biraz şematik oldu, ama genişleyen evren kuramını özetlemenin bir yolu sayılır bu da."

Walter başını ellerinin arasına aldı. Gecenin bu ilerle-

miş saatinde, büyük kütüphanede kimsecikler yoktu. Bir tek ikimizin masasında ışık yanıyordu.

"Ben yalnızca mütevazı bir yöneticiyim Adrian, gel gör ki, bütün günüm Bilim Akademisi'nin duvarları arasında geçiyor. Yine de, söylediklerinizden hiçbir şey anlamıyorum."

Masalardan birinin üzerinde bir dergi gördüm, okuyanlardan biri yerine koymayı unutmuş olmalıydı. Kapağında, enfes bir Devon manzarası vardı.

"Sizi nasıl aydınlatacağımı biliyorum sanırım," dedim Walter'a.

"Sizi dinliyorum?"

"Anlattıklarımı yeterince dinlediniz, kelimelerle anlatmaktansa size kozmos hakkında sağlam delillere dayanan birkaç kavram öğretmenin çok daha iyi bir yolunu buldum. Kuramdan uygulamaya geçme vakti geldi. Beni takip edin!"

Çırağımın kolundan tutup sürükledim, beraberce kütüphanenin büyük salonundan hızlı adımlarla geçtik. Sokağa çıkar çıkmaz bir taksi çağırdım ve bizi çabucak evime götürmesini söyledim ona. Vardığımızda, bu kez Walter'ı evin değil, bitişikteki garaj bölmesinin kapısına doğru götürdüm.

"Bu demir perdenin ardındaki gizli bir kumar salonu mu?" diye sordu Walter alaycı bir bakışla.

"Üzgünüm, sizi hayal kırıklığına uğratacağım, burası yalnızca bir garaj," diye yanıtladım garajın kapısını açarken.

Walter gayriihtiyari bir ıslık çalıverdi. Sınıfı modern kente yakışanın altında da olsa, benim 1962 model MG marka emektarın bu türden tepkilere yol açtığı sıkça görülen bir şeydi.

"Gezintiye mi çıkıyoruz?" diye sordu Walter heyecan içinde.

"Tenezzül edip çalışırsa," dedim kontak anahtarını çevirirken.

Birkaç kez gaza basmamla birlikte motor hırlamaya başladı.

"Binin, emniyet kemerine bakınmayın, yok!"

Yarım saat sonra, Londra sınırlarının dışına çıkıyorduk.

"Nereye gidiyoruz?" diye sordu Walter, bir yandan da, alnına düşen asi saçlarına, ki hâlâ sahip olduğu yegâne saç tutamıydı bu, hâkim olmaya çalışıyordu.

"Deniz kenarına, üç saat içinde varmış oluruz."

Yıldızlı bir gökyüzünün altında yol aldığımız sırada, ben bir yandan tekrar kavuşma hayalimden vazgeçmediğim Atacama Platosu'nu düşünüyor, bir yandan da oradayken, İngiltere'yi ne kadar özlemiş olduğumu kavrıyordum.

"Üç yıl boyunca bir garaja terk ettiğiniz bu küçük şaheserin formunu hâlâ böylesine koruyabilmesini nasıl sağladınız?"

"Bir doktora emanet ettim, daha yeni geri aldım."

"Arabaya iyi bakmış," dedi Walter. "Torpido gözünde makasınız bulunur mu acaba?"

"Hayır, neden?"

"Hiç!" diye yanıt verdi Walter, elini kafasının üzerinde gezdirerek.

Cambridge'i gece yarısı geçtik, iki saat sonra da gelmek istediğimiz yere ulaştık. MG'mi Sheringham'daki bir kumsalın yakınına park ettim ve Walter'dan kıyıya kadar beni izlemesini ve kuma oturmasını rica ettim.

"Bütün yolu kumdan kale yapmak için mi kat ettik?" diye sordu Walter.

"İçinizden öyle geliyorsa benim için mahsuru yok, ama ziyaretimizin amacı bu değil."

"Çok yazık!"

"Ne görüyorsunuz Walter?"

"Kum!"

"Gözlerinizi kaldırın ve bana ne gördüğünüzü söyleyin."

"Deniz, deniz kıyısında başka ne görmem beklenir ki?"

"Peki ya ufukta ne görüyorsunuz?"

"Hiçbir şey, zifirî karanlık."

"Kristiansand Limanı'nın girişindeki fenerin ışığını görmüyor musunuz?"

"Buranın açıklarında bir ada mı var? Unutmuşum."

"Kristiansand Norveç'te, Walter."

"Gülünçsünüz Adrian, gözlerim keskindir, ama buradan ta Norveç kıyılarını görmek, o kadar da değil! Sizin şu fenerdeki bekçinin beresindeki ponponun rengini söylememi de istemeyin benden!"

"Kristiansand buradan yalnızca yüz otuz kilometre uzaklıkta. Gecenin karanlığındayız, ışık saniyede iki yüz doksan dokuz bin yedi yüz doksan iki kilometre hızla yol alıyor, fenerin ışığının bize ulaşması ise bir buçuk saniyenin iki binde biri kadar sürer ancak."

"Buçuğu unutmamanız iyi oldu, yoksa hesabın ucunu kaçırabilirdim!"

"Kristiansand'daki fenerin ışığını görmüyor musunuz?"

"Siz görüyor musunuz?" diye sordu Walter endişe içinde.

"Görmüyorum, kimse göremez. Ama yine de orada, tam önümüzde, Dünya'nın kavisi gizliyor onu, tıpkı görünmez bir tepe gibi."

"Adrian, bana, bu üç yüz kilometre yolu, Norveç'teki Kristiansand Feneri'ni çok sevgili İngiltere'mizin doğu kıyısından göremeyeceğimi bizzat yerinde tespit etmek için aldığımızı söylüyor olabilir misiniz? Eğer öyleyse, bunu bana daha önce kütüphanede söyleme zahmetinde bulunsaydınız sözünüze inanırdım, sizi temin ederim."

"Dünya'nın kavisli olduğunu anlamak neden önemli, diye sormuştunuz bana, yanıtı önünüzde Walter. Eğer bu denizde sayısız yansıtıcı nesne yüzseydi, Kristiansand Feneri'nden yayılan ışık sayesinde bunların hepsini görürdünüz, hem de feneri hiç görmeden; ama çok sabırlı olarak ve çokça hesap yaparak, fenerin orada olduğunu tahmin eder ve nihayet tam konumunu tespit edebilirdiniz."

Walter ansızın, delirmişim gibi baktı bana. Ağzı bir karış açık kaldı, sonra, kendini geriye atıp dikkatle yıldızlı gök kubbeyi incelemeye başladı.

"İyi!" dedi Walter içdünyasında uzunca bir süre geçirdikten sonra. "Çok iyi anladım, üzerimizde gördüğümüz yıldızlar tepenin doğu tarafında kalan yıldızlar. Sizin aradığınız ise diğer yamaçta bulunuyor elbette."

"Bir tek tepe olduğuna işaret eden hiçbir şey yok."

"Bükülü olmaktan hoşnut olmasa, evreninizin akordeon gibi bir uzayıp bir kısalacağını mı söylüyorsunuz?"

"Ya da yüksek dalgaların kat ettiği bir okyanus gibi olacağını."

Walter ellerini ensesinde birleştirdi ve birkaç saniye hiç konuşmadı.

"Başımızın üzerinde ne kadar yıldız vardır?" diye sordu, sesi büyülenmiş bir çocuğunki gibiydi.

"Böyle bir gökyüzünde, bize en yakın beş bin tanesini görebilirsiniz."

"O kadar çok mu?" diye sordu Walter dalgın dalgın.

"Çok daha fazlası var, ama gözlerimiz buradan bin ışık yılı uzaklıkta olanları görebiliyor ancak."

"Görüşümün bu kadar iyi olduğunu bilmiyordum! Norveç'teki fenerin bekçisinin sevgilisi pencerenin önünde gezinirken üzerindekilere dikkat etse fena olmaz!"

"Görüşünüz ne kadar keskin olursa olsun Walter, bir kozmik toz bulutu, galaksimizde bulunan yüz milyarlarca yıldızın büyük bölümünü görmemizi engelliyor."

"Üzerimizde yüz milyarlarca yıldız mı var?"

"Başınızın gerçekten dönmesini arzu ediyorsanız, size evrende birkaç yüz milyar galaksi olduğunu söyleyebilirim. Bizim Samanyolu onlardan yalnızca biridir ve bu galaksilerden her birinde yüz milyarca yıldız bulunur."

"Bu, kavranması olanaksız bir şey."

"O halde, gezegendeki tüm kum taneleri sayılsa bile, evrendeki olası yıldız sayısına ancak yaklaşacağımızı tahayyül edin."

Walter doğruldu, bir avuç kum aldı ve kum tanelerinin parmaklarının arasından süzülmesini seyretti. Yalnızca kıyıya vuran dalga seslerinin bozduğu bir sükûnetin ortasında, bu sonsuzluğun karşısında gözleri kamaşan iki küçük çocuk gibi hayranlıkla gökyüzünü seyrediyorduk.

"Yukarıda bir yerlerde hayat olduğuna inanıyor musunuz?" diye sordu Walter ciddi bir sesle.

"Her biri içinde yüz milyar yıldız ve neredeyse bir o

kadar da Güneş sistemi bulunduran yüz milyar galaksiden mi? Yalnız olmamız ihtimali neredeyse sıfır. Bu, küçük yeşil adamlara inandığım anlamına gelmez. Hayat var kuşkusuz, ama hangi biçim altında? Basit bir bakteri mi, yoksa evrim süreçlerinde bizden daha ileride olan canlılar mı? Kim bilir?"

"Sizi kıskanıyorum Adrian."

"Kıskanıyor musunuz? Bu yıldızlı gökyüzü, aklınıza aniden, anlata anlata kafanızı ütülediğim Şili'deki platoyu düşürmüş olmasın?"

"Hayır, kıskandığım düşleriniz. Beni hayatım rakamlardan, küçük tasarruflardan, orasından burasından kırpılan bütçelerden ibaret; oysa siz, benim küçük masa başı hesaplarımı paramparça eden sayılarla uğraşıyorsunuz ve bu sonsuz sayılar içinizdeki küçük çocuğun düşlerini canlı tutmaya devam ediyor. İşte bu yüzden kıskanıyorum sizi. Buraya gelmiş olmaktan çok mutluyum. Ödülü kazanalım ya da kazanmayalım, bunun hiç önemi yok, ben bu akşamı kazandım bile. Bir sonraki astronomi dersim için, bize hafta sonunu geçireceğimiz şöyle sevimli bir yer bulmaya ne dersiniz?"

Sheringham'daki bu plajın kumuna uzanıp ellerimiz başlarımızın arkasında gündoğumuna kadar öylece kaldık.

Paris

Keira ve Jeanne, öğleden sonraya kadar uzayan bir öğle yemeği sırasında barıştılar. Jeanne, Jérôme'la nasıl ayrıldıklarını anlatmayı kabul etmişti. Arkadaşlarına misafir oldukları bir akşam yemeğinde, sevgilisinin, masada yanında oturan kadınla fazlaca ilgilendiğini fark edince, Jeanne dikkat kesilmişti. Eve dönüş yolunda, Jeanne'ın ağzından şu kısa ama öz cümle çıkmıştı: "Konuşmamız lazım."

Jérôme, adını çoktan unuttuğu o kadına herhangi bir ilgi gösterdiğini külliyen inkâr etmişti. Mesele bu değildi, asıl kadın onun kendisine asılmasını istemişti, ama Jérôme yemek boyunca ona bakmamıştı bile. Gece boyunca tartışmış, sabah da ayrılmışlardı. Bir ay sonra Jeanne, Jérôme'un bir akşam yemeği sırasında yanında oturan o kadının evine yerleştiğini öğrenmişti. O günden beri, insan kaderini sezinler mi, yoksa onu tayin mi eder, diye düşünüyordu Jeanne.

Jeanne, Keira'yı Max'la ilgili niyetinin ne olduğu konusunda uzun uzun sorgulamıştı, kardeşi hiçbir niyeti olmadığı yanıtını verdi.

Etiyopya'da geçirdiği üç yılın ardından, kendini hesapsız, çekincesiz, hayatın akışına bırakma fikri hoşuna gitmiyor değildi. Genç arkeolog özgürlüğüne düşkündü ve kendini değişmeye hazır hissetmiyordu.

Yemek sırasında, telefonu defalarca titreşti. Belki de

arayan, onunla görüşmek isteyen Max'tı. Aramalar ısrarla devam edince Keira çareyi telefonu açmakta buldu.

"Rahatsız etmiyorumdur umarım?"

"Elbette hayır," diye yanıtladı Keira. Arayan Ivory'ydi.

"Almanya'daki laboratuvar kolye ucunu yanlış adrese göndermiş. İçiniz rahat olsun, kolye yanlış adrese teslim edilmemiş, Almanya'ya geri dönmüş. Vakit kaybetmeden yeniden gönderecekler. Size çok mahcup oldum, ama değerli objenizi pazartesinden önce geri alamayacaksınız korkarım, beni bağışlarsınız umarım?"

"O nasıl söz, sizin bir suçunuz yok ki, bunca vaktinizi aldığım için asıl ben üzgünüm."

"Üzülmeyin, araştırmalarımız bir sonuca varmasa da, bayağı eğlendim ben. Pazartesi öğleden önce elime geçmesi lazım, ofisime uğrayıp alabilirsiniz, ben de kendimi affettirmek için sizi yemeğe götürürüm."

Telefon konuşması biter bitmez Ivory, Los Angeles'ın banliyösündeki laboratuvarın kendisine bir saat önce e-posta yoluyla gönderdiği analiz raporunu katladı. Raporu ceketinin cebine yerleştirdi.

Onu Eiffel Kulesi'nin önündeki meydana götüren taksinin arka koltuğunda oturan ihtiyar profesör, ellerindeki kahverengi lekelere bakıp iç geçirdi.

"Bu yaşta neden hâlâ burnunu bu tür işlere sokarsın ki? Sonunun ne olduğunu görmeye vaktin yetmeyecek bile. Tüm bunlar gerekli mi?"

"Pardon Mösyö?" dedi şoför, yolcusuna dikiz aynasından bakarak.

"Bir şey yok, özür dilerim, kendi kendime konuşuyordum."

"Oh, hayır özür dilemeyin, bunu ben de sık sık yaparım; eskiden yolcularla konuşulurdu, ne var ki şimdilerde müşteri rahatsız edilmek istemiyor. Biz de radyoyu açıyoruz, o yoldaşlık ediyor."

Ivory, şoföre gülümseyerek, "İsterseniz radyoyu açabilirsiniz," diye bağladı sözü.

Asansörün önündeki sırada yalnızca yirmi kişi vardı.

Ivory birinci kattaki lokantaya girdi. Salona şöyle bir göz gezdirdikten sonra karşılama görevlisine misafirinin gelmiş olduğunu belirtti ve baştan ayağa lacivertler giymiş bir adamın onu beklediği masaya gidip oturdu.

"Neden sonuçları doğrudan Chicago'ya yollatmadınız?"

"Amerikalıları alarma geçirmemek için."

"Bizi neden alarma geçirdiniz o halde?"

"Çünkü siz, Fransızlar, daha ılımlı olmayı otuz sene önce öğrendiniz; kaldı ki sizi uzun zamandır tanıyorum, Paris, siz ketum bir adamsınız."

"Sizi dinliyorum," diye yanıtladı lacivertler içindeki adam nazik bir edayla.

"Karbon-14 testi sonuç vermeyince, optik simülasyonla bir analiz yaptırdım, size ayrıntıları anlatmayacağım, son derece teknik bilgi içeriyorlar, pek bir şey anlamazsınız, ancak sonuçlar oldukça ilginç."

"Ne buldunuz?"

"Hiçbir şey."

"Hiçbir sonuç elde edemediğiniz halde bu randevuyu mu ayarladınız? Siz aklınızı mı yitirdiniz?"

"Yüz yüze görüşmeyi telefona tercih ederim; ayrıca size söyleyeceklerimi dinlemeniz yerinde olur. Bu nesnenin yaş tespit etme testine yanıt vermemesi ilk gizem; bu da objenin en az dört yüz bin yaşında olduğunu düşündürtüyor ki, işte bu daha büyük bir gizem."

"Bildiğimiz diğer nesneyle benzerliği var mı?"

"Şekli tam olarak aynı değil, bileşimi hakkında da size bir şey söyleyemem, çünkü elimizde bulunan diğer objeninkini de belirlemeyi hâlâ başaramadık."

"Ama aileye ait olduğunu düşünüyorsunuz."

"İki, bir aileden bahsetmek için yetersiz bir rakam, ama akraba olabilirler."

"Hepimiz elimizdekinin, türünün tek örneği olduğunu düşünüyorduk."

"Ben hariç; buna hiç inanmadım, bu yüzden elbirli-

ğiyle uzaklaştırdınız ya beni. Bu görüşmeyi neden ayarladığımı şimdi daha iyi anlıyorsunuzdur."

"Daha fazla bilgi edinmemizi sağlayacak başka analiz yöntemleri yok mu?"

"Uranyumla yapılacak bir yaş tespit testi var, ama bunun için çok geç."

"Ivory, bu iki objenin bir biçimde bağlantılı olduğuna içtenlikte inanıyor musunuz, yoksa kişisel bir hayalin izini mi sürüyorsunuz? Bu keşfin sizin için ne denli önemli olduğunu ve size ayrılan ödeneğin kesilmesinin, zamanında, bizden ayrılma kararınızda rol oynadığını hepimiz biliyoruz."

"Bu tür oyunlar oynayacak yaşı geçeli epey oluyor, oysa siz hâlâ bana böyle suçlamalar yöneltmenizi engelleyecek yaşa gelememişsiniz."

"Bana söylediklerinizi doğru anladıysam, bu iki obje arasındaki tek benzerlik, uygulanan testlerin ikisinde de hiçbir sonuç vermemiş olması."

Ivory sandalyeyi geriye atıp masadan ayrılmaya hazırlandı.

"Raporu nasıl isterseniz öyle değerlendirin. Ben üzerime düşeni yaptım. Olası ikici bir örneğin var olduğunu öğrenir öğrenmez, onu ele geçirmek için bir dolap çevirdim, gerekli gördüğüm araştırmaları yaptım ve size haber uçurdum. Olayların gidişatını tayin etmek artık sizin işiniz; aynı az önce hatırlattığınız gibi, ben emekli olalı çok oluyor."

"Oturun Ivory, konuşmamız henüz bitmedi. Objeyi ne zaman alabiliriz?"

"Onu almanız söz konusu değil. Pazartesi günü sahibesine teslim edeceğim."

"Onu size verenin bir erkek olduğunu sanıyordum."

"Benim ağzımdan böyle bir şey hiç çıkmadı, zaten bunun bir önemi de yok."

"Büromuzun bunu iyi karşılayacağından şüpheliyim. Öngörüleriniz doğrulandığı takdirde o objenin ne kadar değerli olacağının farkındasınızdır. Onun elde dolaşmasına göz yummak tam bir delilik olur."

"Örgütümüz psikoloji konusuna hâlâ zayıf besbelli. Kolyenin sahibi hiçbir şeyden şüphelenmiyor şimdilik ve bunun değişmesi için bir sebep yok. Taş, boynuna taktığı bir kolyenin ucunda, objenin daha gizli ve güvende olacağı bir yer bulmak zor. Kimsenin dikkatini çekmek istemeyiz, bu ikinci örneğe Cenevre'den, Madrid'den, Frankfurt'tan, sizden ya da bilmem hangi bürodan kim el koyacak diye yeni bir kavga çıkmasını önlemek lazım daha ziyade. Bu objenin aynı türün ikinci bir örneği olup olmadığını öğrenmeyi beklerken, ki bunu söylemek için henüz çok erken, taş genç sahibesine hemen geri dönecek."

"Ya onu kaybederse?"

"Bizim elimizde daha güvende olacağına gerçekten inanıyor musunuz?"

"İngiliz dostlarımızın söyleyeceği gibi *fair enough*[1]. O kadının boynunu bir tür tarafsız bölge sayabiliriz."

"Bunu öğrenince göğsü kabaracaktır eminim."

Kendine "Paris" dedirten lacivert takım elbiseli adam pencereden dışarı baktı. Paris'in çatıları, önünde göz alabildiğine uzanıyordu.

"Açıklamalarınız hiç de mantıklı değil Profesör. O taş elimizde olmazsa, hakkında nasıl daha fazla bilgi edinebiliriz?"

"Zaman zaman, acaba çok mu erken emekli oldum diye soruyorum gerçekten. Onca zahmete girerek size anlattıklarımdan hiçbir şey anlamamışsınız. Eğer bu taş elimizdekiyle akrabaysa, testler bizi zaten daha fazla aydınlatamaz."

"Son yıllarda teknoloji çok ilerledi ama."

"İlerleyen tek şey, bizi ilgilendiren mesele hakkındaki malumatımız."

"Ders vermeye bir son verin, birbirimizi uzun zamandır tanıyoruz! Gerçekte aklınızdan geçen ne?"

"Objenin sahibi bir arkeolog, hem de çok iyi bir arkeolog. Azimli ve gözüpek bir asi. Hiyerarşiyle dalga geçi-

1. (İng.) "Yeterince adil", "senin dediğin olsun", "iyi madem" gibi çevrilebilecek bir kalıp. (Ç.N.)

yor, denklerinden daha yetenekli olduğuna ikna olmuş ve kafasının dikine gidiyor, neden bizim için çalışmasın?"

"İnsan kaynakları yöneticisi olsanız çok ikna edici olurmuşsunuz! Bu karakterde birini aramıza almamızı mı istiyorsunuz?"

"Ben öyle mi dedim? Son üç senesini Etiyopya'da çok zor koşullar altında toprağı kazarak geçirdi ve bahse varım, korkunç bir fırtına onu oralardan kovalamamış olsaydı, belki de aramaya gittiği şeyi bulmuş olurdu."

"Aradığını bulmuş olacağına inanmanızın sebebi ne?"

"Değerli bir kozu var."

"Neymiş o?"

"Şans!"

"Piyango mu kazandı?"

"Daha iyisi; en küçük bir çaba bile harcamadı, bu obje onun ayağına geldi, ona hediye edildi."

"Bu bir yetenek sayılmaz. Ayrıca, sahip olduğumuz tüm olanaklara rağmen bizim çözemediğimiz bir sırrın perdesini kaldırmayı nasıl becereceğini de anlamadım doğrusu."

"Bu bir olanak meselesi değil, tutku meselesi. Ona sadece boynunda taşıdığı o taşla ilgilenmesini sağlayacak iyi bir sebep verelim."

"Kafasının dikine giden birini uzaktan kumanda edebileceğimizi mi söylüyorsunuz?"

"Uzaktan kumanda edersek başıboş olmaz."

"Kumanda sizde mi olacak?"

"Hayır, kurulun bunu asla kabul etmeyeceğini çok iyi biliyorsunuz. Ama süreci başlatabilirim, adayımızın ilgisini çekebilir, onun iştahını kabartacak koşulları geliştirebilirim. Gerisini de siz halledersiniz."

"İlginç bir yaklaşım. Bazı tereddütlere yol açacağını biliyorum, ama katılımcı sayısının az olduğu bir kurulda onu savunabilirim, zaten olanaklarımız başka türlüsüne elvermez."

"Ben yine de tartışmasız bir kural hakkında ısrarcı olacağım, o küçük kurulunuza söyleyin, kimsenin anlaşmanın

dışına çıkmaması için gözüm üzerlerinde olacak; o genç kadının güvenliği bir an olsun tehlikeye atılmamalı, büronun tüm sorumlularının bu konuda tam bir anlaşmaya varmaları hususunda ısrarlıyım, bütün büroları kastediyorum."

"Şu halinizi bir görebilseniz Ivory! Yaşlı bir casusa benziyorsunuz. Gazete okuyun, Soğuk Savaş biteli epey oldu. Tam bir dostluk ve işbirliği içerisindeyiz. Sahi, siz bizi ne sanıyorsunuz? Üstelik, söz konusu olan altı üstü bir taş, geçmişi kafa karıştırıyor, ama bir taş nihayetinde."

"Bahsettiğimiz şeyin basit bir çakıltaşından ibaret olduğu kanısını taşısaydık, dediğiniz gibi, her ikimiz de burada oturmuş yaşlı casus rolünü oynamazdık; beni olduğumdan daha bunak biri yerine koymayın."

"Diyelim ki bu yaklaşımın iyi olduğu konusunda onları ikna ettim, bizim çabalarımız şimdiye dek sonuçsuz kalmışken, korumanız altındaki hanımın bize daha fazla bilgi sağlayacağını onlara nasıl açıklayacağım?"

"Elinizdeki objenin, türünün tek örneği olduğuna hepiniz inandınız. Ansızın ortaya bir yenisi çıktı. Az önce söylediğiniz gibi, eğer aynı 'aileden' geliyorlarsa, yalnızca iki tane olduklarına hâlâ inanmak niye?"

"Demek istediğiniz..."

"Ailenin daha büyük olduğu mu? Bunu hep düşündüm. Ayrıca, kendimize ne kadar çok yeni örnek keşfetme şansı verirsek, ne olduğunu anlama olasılığımızın o kadar artacağını da düşünüyorum. Kasanızda sakladığınız bütünün yalnızca bir parçası, eksik parçaları bir araya getirin, gerçeğin sonuçlarının düşünmek istediğinizden çok daha ağır olduğunu göreceksiniz."

"Ve siz de böylesi bir sorumluluğun, kontrol edilemez olarak nitelediğiniz o genç kadının omuzlarına yüklenmesini mi öneriyorsunuz?"

"O kadar da abartmayalım. Karakterini bir yana koyun, onun en çok bilgisine, yeteneğine ihtiyacımız var."

"Bundan hiç hoşlanmadım Ivory, bu dosya yıllardır kapalıydı ve öyle kalması gerekirdi. Bir hiç için fazlasıyla para harcadık zaten."

"Yanlış! Kimse bir şey öğrenmesin diye çok para harcadık, aynı şey değil. Ne anlama geldiğini çözebilecek insanlar artık yalnızca siz olmasanız, bu objenin üzerindeki sır perdesini daha ne kadar koruyabileceğinizi sanıyorsunuz?"

"Böyle bir şey olursa tabii!"

"Bu riski almaya hazır mısınız?"

"Bilmiyorum Ivory. Raporumu sunacağım, kararı onlar verecek, önümüzdeki günlerde sizi ararım."

"Pazartesiye kadar vaktiniz var."

Ivory adamı selamlayıp ayağa kalktı. Masadan ayrılmadan hemen önce, eğildi ve Paris'in kulağına şöyle fısıldadı:

"Onlara selamını söyleyin, bunun onlara verdiğim son hizmet olduğunu da bilhassa belirtin ve o malum kişiye de en içten kötü dileklerimi iletin."

"İleteceğim!"

Kent

"Size bir sır vereceğim Adrian."

"Çok geç oldu Walter, fena halde sarhoşsunuz."

"Kesinlikle öyle, ya şimdi ya hiç."

"Sizi uyarmış olayım, neyi ifşa etmek üzereyseniz, kendinizi tutun. Haliniz hiç iyi değil, yarın pişmanlık duyacağınızdan eminim."

"Hiç de değil, şimdi susun ve beni dinleyin, bir çırpıda söylemeye çalışacağım. Ben âşığım, söyledim işte."

"Güzel bir haber, bu endişe niye?"

"Çünkü ilgili kişinin bundan haberi yok."

"Bu da işleri karmaşıklaştırıyor tabii. Kim o?"

"Söylememeyi tercih ederim."

"Nasıl isterseniz."

"Miss Jenkins."

"Akademi'deki resepsiyonist mi?"

"Ta kendisi, dört yıldır deliler gibi âşığım ona."

"Ve o farkında bile değil, öyle mi?"

"Kadınların o korkunç içgüdüsü sayesinde, bir-iki kere şüphelendiği olmuştur belki. Ama duygularımı saklamakta becerikliyim sanıyorum. Yani, en azından, her sabah ofisinin önünden geçerken içinde bulunduğum gülünç durumdan dolayı kızarmamayı becerecek kadar."

"Dört yıl mı Walter?"

"Kırk sekiz ay, hesap ortada, siz Şili'den dönmeden

birkaç gün önce kutladım yıldönümünü. Kaçırdım diye üzülmeyin, eğlence düzenlemedim."

"Peki neden ona bir şey söylemediniz?"

"Çünkü ben bir ödleğim," diye yanıtladı Walter hıçkırarak. "İflah olmaz bir ödlek. En acısı da ne biliyor musunuz?"

"Hayır, bildiğimi sanmıyorum."

"Tüm bu zaman boyunca ona hep sadık kaldım."

"Gerçekten mi!"

"Saçmalığa bakar mısınız! Sevdikleri kadının yanı başında yaşama şansına sahip olan evli erkekler onları aldatmanın bir yolunu arar, oysa ben kendisi için yanıp tutuştuğumu bile bilmeyen bir kadına sadakat gösteriyorum. Ayrıca, bir daha, 'Gerçekten mi?' demeyin lütfen."

"Demeyecektim zaten. Neden ona itiraf etmiyorsunuz, aradan bunca zaman geçmiş, ne kaybedersiniz?"

"Romantizm biter! Aklınızı kaçırmış olmalısınız! Beni başından savarsa, onu bir daha o biçimde düşünemem; şimdi yaptığım gibi ona gizlice bakmak kabul edilmez bir nezaketsizlik olur. Bana neden öyle bakıyorsunuz Adrian?"

"Hiç, yarın ayıldığınızda, ki bu akşam içtiklerinize bakılırsa yarın öğleden sonrayı bulur, bana bu hikâyeyi aynı şimdiki gibi anlatır mıydınız, diye düşünüyordum yalnızca."

"Uydurmadım Adrian, sizi temin ederim, Miss Jenkins'e tutuldum ben; ne var ki aramızdaki mesafe, sizin şu evrenle, diğer tarafın görülmesini engelleyen o tuhaf tepeler arasındaki kadar neredeyse. Miss Jenkins Kristiansand Feneri'nde!" diye bağırdı Walter, parmağıyla doğuyu işaret ediyordu, "Bense, İngiliz kıyılarına vurmuş bir balık gibiyim!"

"Anlattıklarınızı gözümde yeterince canlandırabiliyorum Walter, ne var ki Miss Jenkins'in ofisiyle sizinkinin arasındaki mesafe merdivenin basamaklarının sayısı kadar, ışık yılı kadar değil."

"Ya izafiyet teorisi, dostunuz Einstein'ın tekelinde mi sanıyorsunuz? Bana göre, o basamakların her biri sizin galaksileriniz kadar uzakta!"

"Sizi otele bırakmanın zamanı geldi sanırım Walter."

"Hayır, biz geceye devam edeceğiz, siz de açıklamalarınıza. Büyük ihtimalle yarın hiçbir şey hatırlamayacağım ama dert değil. Güzel vakit geçiriyoruz ve önemli olan da bu."

Gülme isteği yaratan kalender havalarına karşın, Walter'ın bu hali bana daha ziyade acı veriyordu. Ben ki Atacama Platosu'nda yalnızlık nedir öğrendim sanıyordum... İnsanın, bunu ona itiraf etme cesaretini hiç gösteremeden, günlerini sevdiği kadının üç kat yukarısında geçirmesinden daha acı verici bir sürgün tahayyül etmek mümkün mü?

"Miss Jenkins'le sizin de katılacağız bir akşam yemeği düzenlememi ister misiniz Walter?"

"Hayır, aradan geçen bunca zamandan sonra onunla konuşmaya cesaret edebileceğimi sanmıyorum. Şey, bunu bir kez daha teklif etme inceliğini gösterebilir misiniz, yarın... Akşama doğru."

Paris

Keira geç kalmıştı, bir kot pantolon bir de kazak geçiriverdi üzerine, saçlarını şöyle bir düzelttikten sonra geriye bir tek anahtarlığını bulmak kalıyordu. Hafta sonu fazla uyuyamamıştı ve kasvetli gün ışığı uyku mahmurluğunu atmasına engel oluyordu. Sabahları Paris'te taksi bulmak hüner ister. Sébastopol Meydanı'na kadar yürüdü, her köşe başında bileğine bakarak Seine Irmağı'nın kıyısına indi, saatini takmayı unutmuştu. Bir araba otobüs yoluna daldı ve Keira'nın yanında durdu. Camı açmak için eğilen şoför, Keira'ya adıyla seslendi.

"Seni bırakayım mı?"

"Max?"

"Dünden bu yana o kadar değişmiş miyim?"

"Hayır, seni buralarda görmeyi beklemiyordum."

"Rahat ol, seni takip etmiyorum, hâlâ birkaç matbaanın bulunduğu bir mahalle burası, benimki de tam arkandaki sokakta."

"İşyerinin bu kadar yakınındayken sana zahmet vermeyeyim."

"Belki de işyerimden çıkmışımdır, nereden biliyorsun? Hadi atla, dikiz aynamda bir otobüs görüyorum, şimdi kornaya basacak."

Keira daha fazla ısrar ettirmedi, arabanın kapısını açıp Max'ın yanına oturdu.

"Quai Branly, Sanat ve Medeniyet Müzesi, acele et, çok geç kaldım."

"Bir öpücüğe hakkım vardır herhalde?"

Ne var ki tam da Max'ın az önce söylediği gibi bir korna sesiyle yerlerinden sıçradılar, otobüs arabanın tamponuna yapışmıştı. Max arabayı birinci vitese geçirip kaldırımın kenarından hemen uzaklaştı. Trafik yoğundu, Keira sabırsızlıktan yerinde duramıyordu, bir gözü arabanın saatindeydi.

"Acelen var gibi?"

"Öğle yemeğine sözüm var... On beş dakikam kaldı."

"Randevun bir erkekleyse bekleyeceğinden eminim."

"Evet, bir erkekle randevum var ve lütfen yine başlama, yaşı seninkinin iki katı."

"Olgun erkekleri hep takdir etmişsindir sen."

"Eğer öyle olsaydı seninle çıkmazdım."

"1-0, top filelerde. Kim o?"

"Bir profesör."

"Ne dersi veriyor?"

"Şu işe bak, ne komik," dedi Keira, "sormadım."

"Haddimi aşmış olmayayım ama, ne dersi verdiğini bilmediğin bir hocayla yemeğe çıkmak için mi bu yağmurda Paris'i bir baştan bir başa kat ediyorsun?"

"Aslına bakarsan ne dersi verdiği hiç önemli değil; emekli o."

"Peki neden yemeğe çıkıyorsunuz?"

"Uzun hikâye, sen yola odaklan da bizi şu trafikten kurtar. Kolye ucuyla ilgili, Harry'nin hediye ettiği bir taş. Menşeini uzunca bir süre araştırdım. Bu Profesör çok eski olduğu kanaatinde. Nereden geldiğini bulmayı denedik ama boşa kürek salladık."

"Harry?"

"Sorularınla beni sıkıyorsun Max, Harry'nin yaşı seninkinin dörtte biri kadar! Ayrıca Etiyopya'da yaşıyor."

"Ciddi bir rakip olamayacak kadar küçük. Şu çok eski taşı bana da gösterir misin?"

"Bende değil, onu almaya gidiyorum."

"Bir arkadaşım var, eski taşlar alanında büyük bir uz-

man, eğer istersen ondan taşı incelemesini isteyebilirim."

"Arkadaşına zahmet vermeye değmez. Aslına bakarsan ben bu yaşlı Profesör'ün sıkıldığını düşünüyorum, biraz oyalanmak için bir bahane buldu kendine."

"Fikrini değiştirirsen çekinme söyle. Rıhtım yolu açıldı işte, on dakikada varırız. Küçük Harry o taşı nerede buldu?"

"Turkana Gölü'nün ortasındaki bir volkanik adacıkta."

"Volkanik bir taştır belki de?"

"Hayır, taş çok sağlam, bir delik bile açamadım üzerinde. Boynuma asmak için etrafına deri bir ip dolamam gerekti ve cilasının da mükemmel olduğunu eklemem lazım."

"Kafam karıştı. Teklifim şu, akşam yemeğini birlikte yiyelim, senin şu gizemli taşa bir de ben bakayım. Mesleği bırakalı birkaç yıl oluyor ama geriye kalan bir şeyler var hâlâ."

"İyi deneme Max'çığım, neden olmasın? Ama bu akşamı kız kardeşimle baş başa geçireceğim. Kaybettiğimiz zamanı yakalamamız lazım; döndüğümden bu yana bütün sinirimi ondan çıkardım. Kendimi affettirmem gereken iki-üç uygunsuz laf ettim ona, bekli de on iki-on üçü bulmuştur, hatta otuz olmuştur."

"Teklifim haftanın diğer günleri de geçerli. Bak, müzene geldik bile. Geç kalmadan yetiştin sayılır, arabamın saati on beş dakika ileri..."

Keira, Max'ı alnından öpüp alelacele arabadan indi. Max onu öğleden sonra arayacağını söyleyecekti ama Keira kaldırımda koşmaya başlamıştı bile.

"Beklettiğim için üzgünüm," dedi Keira soluk soluğa kapıyı iterken. "Ivory?"

Oda boştu. Masa lambasının altındaki bir kâğıt Keira'nın dikkatini çekti. Satırların üzeri karalanmış olmasına rağmen, Keira bir dizi rakamı, "Turkana Gölü" yazısını ve adını okuyabiliyordu. Kâğıdın aşağısında ise, kolye ucunun ustaca çizilmiş bir taslağı vardı. Keira'nın, çalışma masasının diğer tarafına geçmemesi, hele Profesör'ün

koltuğuna hiç oturmaması gerekirdi, hatta muhtemelen önündeki çekmeceyi de hiç açmamalıydı. Gel gör ki çekmece kilitli değildi ve doğuştan meraklı olmadan arkeolog da olunmuyordu. Çekmecede deri kapağı çatlaklarla dolu eski bir defter buldu. Defteri masanın üzerine koyup açtı, ilk sayfada bir desenle daha karşılaştı, onun boynundakine benzer bir objeyi resmeden daha eski bir desendi bu. Bir ayak sesiyle irkildi. Dağıttıklarını alelacele toparlayıp masanın altına saklandı, odaya biri girmişti. Keira haddini bilmez bir çocuk gibi dertop olmuş, nefesini tutmaya çalışıyordu. Adamın biri birkaç santimetre önünde ayakta dikiliyordu, pantolonunun kumaşı Keira'nın yüzüne değiyordu. Sonra ışık söndü, gölge kapıya doğru döndü, kilidin içinde dönen anahtarın sesi duyuldu ve yaşlı Profesör'ün ofisi sessizliğe gömüldü.

Keira'nın sakinleşmesi birkaç dakikayı buldu. Saklandığı yerden çıktı, kapıya doğru ilerleyip topuzu çevirdi. Şans işte, içeriden, kapının topuzunu çevirince kilit açılıyordu. Özgürlüğüne kavuşan Keira, koridorda koşmaya başladı ve giriş katına inen rampayı yuvarlanırcasına indi, ayağı yerden kesildi ve boylu boyunca yere uzanıverdi. İmdadına yardımsever bir el yetişti. Başını yukarı kaldıran Keira, Ivory'nin yüzünü görünce bütün koridoru çınlatan bir çığlık atıverdi.

Yanına diz çöken Profesör, "Canınız bu kadar çok mu yandı?" diye sordu.

"Hayır! Korktum yalnızca."

Sahneyi seyretmek üzere duran ziyaretçiler dağıldı. Olay kapanmıştı.

"Öyle bir kaydınız ki anlayabiliyorum! Kemiklerinizi kırabilirdiniz. Sizi böyle koşturan ne? Alt tarafı biraz geç kaldınız, bunun için ölmeye değmez."

"Özür dilerim," dedi Keira ayağa kalkarken.

"Neredeydiniz bakalım? Danışmaya benimle bahçede buluşmanız için not bırakmıştım."

"Sizi almaya doğrudan ofisinize çıktım, kapı kilitliydi, ben de sizi burada yakalayayım diye koşmaya başladım, kötü bir fikirmiş."

"Bekletince başa gelen türden tersliklerden biri işte. Beni izleyin, açlıktan ölüyorum, insan benim yaşına gelince yemeğini hep aynı saatte yer."

Keira kendini, aynı gün içinde ikinci kez suçüstü yakalanmış küçük bir kız çocuğu gibi hissetti.

Bir önceki defa oturdukları masaya yerleştiler. Suratının asık olduğu açıkça görülen Ivory, başını mönüye gömmüştü.

"Arada yemekleri değiştirseler hiç fena olmaz, hep aynı şeyler. Kuzu etini tavsiye ederim, hâlâ en iyisi o," diyen Ivory, garson kıza dönüp, "iki kuzu budu," diye ekledi.

Peçetesini açan Profesör, Keira'ya uzun uzun baktı ve ceketinin cebinden kolye ucunu çıkararak, "Aklımdayken," dedi, "size ait olanı size iade ediyorum."

Keira avucuna aldığı objeye uzun uzun baktı. Deri ipi boynundan çıkardı, ipi önden iki, arkadan da bir kez çaprazlamasına taşın etrafına doladı, aynı Harry'nin ona öğrettiği gibi.

"Boynunuza astığınızda daha da değerlendiğini itiraf etmeliyim," dedi Ivory, buluştuklarından beri ilk defa gülümsüyordu.

"Teşekkür ederim," diye yanıtladı Keira, rahatsız olmuştu.

"Kızarmanızın nedeni ben değilimdir umarım? Neden geç kaldınız, söyleyin bakalım?"

"Size mahcubum Profesör, bir sürü bahane uydurabilirim ama gerçek şu ki uyanamadım. Böyle aptalca bir sebep işte."

"Sizi öyle kıskanıyorum ki," dedi Ivory kahkahayı basarak, "sabah geç vakte kadar uyumayalı en az yirmi yıl olmuştur. Yaşlanmanın hiç komik yanı yok, sanki bu yetmezmiş gibi, günler de uzadıkça uzuyor. Pekâlâ, bu kadar gevezelik yeter, uyku sorunlarımla başınızı şişirmeyeyim. Doğruyu söyleyen insanları severim ama; sizi bu seferlik affediyorum, sizi rahatsız eden bu kızgın halimi bir yana bırakıyorum."

"Suratınızı kasten mi asıyordunuz?"

"Kesinlikle!"

"Testler sonuç vermedi yani, öyle mi?" dedi Keira kolyesinin ucundaki taşla oynarken.

"Maalesef, hayır."

"Bu, elinizde objenin yaşıyla ilgili hiçbir bilgi olmadığı anlamına mı geliyor?"

"Evet..." dedi Profesör, gözlerini Keira'dan kaçırarak.

"Size bir soru sorabilir miyim?"

"Sordunuz zaten, ilginizi çeken bir şey sorun bari."

"Siz ne profesörüydünüz?"

"Din! Düşündüğünüz anlamda değil ama. Hayatımı, insanın evriminin hangi ânında üstün bir güce inanmaya ve onu 'tanrı' olarak adlandırmaya karar verdiğini anlamaya çalışmaya adadım. *Homo sapiens*'lerin, yaklaşık yüz bin yıl önce, Nasıra yakınlarına ve muhtemelen ilk kez, yirmili yaşlarında bir kadının cesedini gömdüğünü biliyor muydunuz? Kadının ayaklarının dibinde altı yaşında bir çocuğa ait bir ceset daha vardı. Bu mezarı keşfedenler, bu iki iskeletin çevresinde bir miktar aşıboyası da buldular. Oradan pek de uzak olmayan bir sit alanında, başka bir arkeolog grubu ise diğerine benzer aşağı yukarı otuz mezarı gün ışığına çıkardı. Bedenlerin hepsi cenin pozisyonunda yerleştirilmişti, hepsi aşıboyasıyla kaplıydı, her mezarda ayinlerde kullanılan nesneler vardı. Bunlar dinsel inancın en eski işaretleri belki de. Bir yakını kaybetmenin acısına, kaçınılmaz bir ölüyü onurlandırma ihtiyacı mı eklenmiş? Ölülerin yaşamaya devam edecekleri bir başka dünya daha olduğu inancı o anda mı doğmuş?

Bu konuda yığınla kuram var, insanın evriminin hangi aşamasında bir tanrıya gerçekten inanmaya başladığını asla öğrenemeyeceğiz kuşkusuz. Çevresindekilerden hem büyülenen hem de bir o kadar korkan insan, kendisini aşan bir gücü tanrılaştırmaya başladı. İnsanın gündoğumunun, tanın, üzerindeki gökte parlayan yıldızların, sihirli mevsim değişimlerinin, başkalaşan manzaraların, zaman içinde dönüşüme uğrayan ve nihayet onu son nefesini vermeye zorlayan bedeninin gizemine bir anlam vermesi

gerekiyordu. Yüz altmışa yakın ülkede keşfedilen kayalara oyulmuş eserlerin tümünün benzerlikler taşıdığını gözlemlemek ne heyecan verici! Kırmızının her yerde kullanılmış olması, diğer dünyalarla temasın mutlak bir sembolü. Resmedilen insanlar, dünyanın neresinde yaşarlarsa yaşasınlar, neden hep elleri göğe açılmış dua ederken, aynı biçimde donmuş olarak tasvir edilmişler. Gördünüz mü Keira, işim sizinkinden pek de uzak sayılmaz. Sizin bakış açınızı paylaşıyorum. Araştırmalarınızı yaparken izlediğiniz yaklaşımı seviyorum. İlk insan, yürümek üzere doğrulan mıydı gerçekten? Alet yapmak için ağacı, taşı oymaya karar veren miydi? Kendi kaçınılmaz sonunun bilincine varıp bir yakınının ölümüne ağlayan mıydı ilk insan, yoksa duygularını ilk ifade eden miydi? Hangi kelimelerle, hareketlerle, armağanlar sevdiğini söyledi ilk insan? Peki ya kime hitaben yapıyordu bunları; ebeveynine mi, karısına mı, evlatlarına mı, yoksa bir tanrıya mı?"

Keira'nın parmakları kolyenin ucundaki nesneyi bıraktı, genç kadın ellerini masaya koydu ve Profesör'e uzun uzun baktı.

"Yanıtı muhtemelen hiç öğrenemeyeceğiz."

"Nereden biliyorsunuz? Bütün mesele sabırlı, azimli ve açık fikirli olmakta. Uzaktayken gözümüzden kaçana daha yakından bakmak yeter bazen."

"Neden bana bunları anlatıyorsunuz?"

"Hayatınızın üç yılını, insanlığın kökeninin gizemini aydınlığa kavuşturmanızı sağlayacak birkaç fosilleşmiş kemiği bulmak için toprağı eşeleyerek geçirdiniz. Bizim karşılaşmamız ve benim, boynunuzda taşıdığınız o sıra dışı nesneye daha dikkatli bakmaya başlamanız için sizin merakınızı uyandırmam gerekiyormuş demek ki."

"Ne tuhaf bir karşılaştırma! Bu taşla hiçbir ilgisi..."

"O nesne taş ya da tahta değil ve başka hangi maddeden yapıldığını söylemek elimizden gelmiyor. Ama mükemmelliği, onu doğanın böyle biçimlendirdiğini düşünmemize yol açıyor! Yaptığım karşılaştırmayı hâlâ o kadar tuhaf mı buluyorsunuz?"

"Bana ne söylemeye çalıyorsunuz?" diye sordu Keira, bir yandan eliyle kolyesini sıkıyordu.

"Tüm bu yıllar boyunca aradığınız şey, ya boynunuzda asılıysa? Fransa'ya döndüğünüzden beri her saniyeniz Omo Vadisi'ne dönmeyi hayal ederek geçti, öyle değil mi?"

"O kadar belli oluyor mu?"

"Omo Vadisi göğsünüzün üzerinde, genç hanım. Tamamı olmasa da, vadinin barındırdığı en büyük sırlardan biri belki."

Keira bir an duraksadıktan sonra kahkahalarla güldü.

"Beni neredeyse kandırıyordunuz Ivory! Ne kadar inandırıcıydınız öyle, tüylerim diken diken oldu ama yine de sizin gözünüzde randevusuna geç kalan genç bir arkeologdan başka bir şey olmadığımı biliyorum! Bu objenin gerçek bir bilimsel değeri olduğuna inanmamızı sağlayacak hiçbir unsur yok elimizde."

"Sorumu yineliyorum, bu obje düşündüğümüzden daha da eski, hiçbir modern teknik, ucundan bir parça bile kesmeyi başaramadı, yaşı konusunda kesin bir tarih vermeyi de beceremedi, bu denli hayranlık verici biçimde cilalanmış olmasını nasıl açıklıyorsunuz?"

"Kafa karıştırdığını kabul ediyorum," diye itiraf etti Keira.

"Kendinize bu sorduğunuza sevindim Keira, aynı sizinle tanıştığıma memnun olduğum gibi. Üst kattaki küçük ofisimden, son bir keşif yapma ihtimali, siz de kabul edersiniz ki, oldukça zayıftı. Ama yine de, sizin sayenizde, ben de istatistikleri yalancı çıkardım."

"Öyleyse, bundan mutluluk duyarım," dedi Keira.

"Bu objeden söz etmiyordum. Onun ne olduğunu anlamak size düşüyor."

"Hangi keşiften söz ettiniz o halde?"

"Harika bir kadınla tanışmış olmaktan!"

Ivory ayağa kalktı ve masayı terk etti. Keira onun uzaklaşmasını izlerken, Ivory son bir kez arkasına döndü ve yeni arkadaşını küçük bir el hareketiyle selamladı.

Londra

Adaylık dosyamızı teslim etmek için ancak bir haftamız kalmıştı. Bu proje tüm zamanımı almıştı. Walter'la akşama doğru, ona gün içinde yaptığım çalışmaların sentezini sunduğum Akademi Kütüphanesi'nde buluşmayı alışkanlık haline getirmiştik; ona metnimi tekrarladıktan sonra –ki sürekli tartışıyorduk– mahalledeki küçük bir Hint lokantasına akşam yemeğine gidiyorduk. Garson kadının sağlam bir dekoltesi vardı ve ne ben ne de Walter buna duyarsız kalabiliyorduk. Bahsi geçen garson kadının bize gözün ucuyla dahi bakmadığı bu yemeklerden sonra sohbetimize Thames Irmağı boyunca yürürken devam ediyorduk. Yağmur yağacak olsa bile, bu gece gezintisinden vazgeçmiyorduk.

Ancak, o akşam, yamağıma bir sürpriz hazırlamıştım. Geçen hafta sonundan beri benim MG, yaşlı bir kadın gibi kapris yaptığı için, King's Cross Garı'ndan pek de uzak olmayan Euston Garı'na bizi bir taksi bıraktı. Geç kalmıştık ve Walter'ın yirminci kez sorduğu soruya –"Peki nereye gidiyoruz?"– yanıt vermektense trenin hareket edeceği perona doğru deli gibi koşarken onu da sürüklüyordum. Katar sarsılmaya başlamıştı, Walter'ı sondaki vagonun içine ittim ve kendim de son anda trene atladım. Raylar bogeylerin altında gıcırdıyordu.

Londra banliyösü yerini İngiliz kırsalına bırakıyordu,

ki o da yerini Manchester banliyösüne terk etti.

"Manchester mı? Gecenin saat onunda Manchester'da ne işimiz var?" diye sordu Walter.

"Gideceğimiz yere vardığımızı nereden çıkardınız?"

"Kondüktör az önce, 'Son durak, herkes insin,'" diye ilan ettiği için olabilir mi acaba!"

"Peki ya aktarmalar, sevgili Walter? Çantanızı alın da yanıma gelin hadi, en fazla on dakikalık yolumuz var."

Garın yer altı geçitlerinde yeni bir koşuşturmanın ardından, bu kez de güneye giden omnibüsteyiz işte.

Küçük Holmes Chapel İstasyonu bu gece yalnız bizi ağırlıyor ve gar şefi az önce indiğimiz katarı bir düdük sesiyle hemen salıveriyor. Tren gözden kayboldu bile. Bizi almaya gelmesi gereken arabanın yolunu gözlerken bir yandan da saatime baktım. Her halükârda, beklediğim kişi geç kalmıştı.

"Pekâlâ saat on buçuk oldu, akşam yemeği niyetine salatalıklı o iğrenç sandvici ve bana ikram etme cömertliğini gösterdiğiniz dondurularak kurutulmuş hindiyi yedim, kelimenin gerçek anlamıyla düz bir ovanın ortasındayız. Bu ıssız yerde ne aradığımızı söyleyecek misiniz, söylemeyecek misiniz?"

"Söylemeyeceğim!"

Walter'ın böyle sinirden ateş püskürmesini görmek, ne yalan söyleyeyim hoşuma gidiyordu. Gar boyunca uzanan dar yolda nihayet görünen 1957 model steyşın eski otomobili hemen tanıdım; Martyn bir önceki gece telefonda verdiğim randevuyu unutmamıştı demek.

"Üzgünüm," dedi Martyn arabanın bagaj kapısından inerken. "Çok geç kaldım biliyorum, ama hepimiz sizi bu akşam buraya getiren şeye odaklanmıştık, daha erken kurtulamadım. Olayı kaçırmak istemiyorsanız, çabuk binin! Sizi buradan bindirmek zorundayım," diye ekledi eski arkadaşım ve meslektaşım, eliyle bagaj kapısını gösteriyordu. "Bu arabanın lanet kapıları, kulpları elimde kaldığından beri açılmıyor, piyasada yedek parçası da kalmamış."

Araba paslanmış sacdan ibaret kalmıştı, ön camı boydan boya çatlaktı. Walter telaşlı bir sesle, "Uzağa mı gidiyoruz?" diye sordu. Arabaya nasıl gireceğimizi kısaca gösterdikten sonra, arka koltuğun üzerinden atlayarak içeriye ilk dalan Martyn oldu. Direksiyona geçtiğinde, Walter'dan bagajın kapısını bütün gücüyle ama çok da sert olmadan çekmesini rica etti. Küçük gardan ayrılıp Macclesfield Kontluğu'nun engebeli yollarına koyulduk.

Perçin vidası yerinden çıkınca Walter'ın tutamaca asılmaktan vazgeçmesi gerekti. Bir an tereddüt ettikten sonra tutamacı cebine attığını gördüm.

"Hah şimdi oldu işte," dedi Walter, steyşın araba bir kasisin üzerinden geçerken, "hindi eti ve salatalık sonsuza kadar birleştiler."

"Bu kadar hızlı sürdüğüm için özür dilerim, ama bu ne sebeple olursa olsun kaçırılmamalı. Sıkı tutunun, nereyse geldik."

"Nereye tutunayım istiyorsunuz?" diye bağırdı Walter elindeki tutamacı sallayarak. "Ayrıca nereye gidiyoruz?"

Martyn şaşkın gözlerle bana baktı, bir şey söylememesini işaret ettim. Her viraj çıkışında Walter ateş fışkıran gözleriyle bana bakıyordu; Jodrell Bank Gözlemevi'nin devasa çanak anteni ansızın önümüzde belirdiğinde vızıldanmayı kesti.

"Aman Tanrım!" diyerek ıslık çaldı Walter, "Daha önce hiç bu kadar yakından çanak anten görmemiştim."

Jodrell Bank Gözlemevi, Manchester Üniversitesi'nin astronomi bölümüne bağlıydı. Öğrenimim sırasında orada birkaç ay geçirmiştim, meslek yaşamına burada devam eden ve aynı isimdeki bölgesel mandıranın mirasçısı Éléonor Atwell adında biriyle evlenen Martyn'le de böyle dostluk kurmuştum. Beş yıl süren rüya gibi bir evliliğin ardından Éléonor onu terk etmişti. Martyn'nin en yakın arkadaşıyla, ki o da, o zamanlar, mandıracılıktan daha sağlam görünen finans sektöründen gelen bir servetin mirasçısıydı, Londra'ya yerleşmişti. Martyn ve ben, bu hassas konuya hiç değinmemiştik elbette. Jodrell Bank Gözleme-

vi, türünün tek örneğiydi. Temel öğesi, yetmiş altı metre çapındaki devasa parabolik aynalı devasa bir radyoteleskoptur. Yerden yetmiş yedi metre yükseklikteki bir kundağa oturtulmuş olan bu teleskop, kendi alanında dünyanın üçüncü en büyük radyoteleskopuydu. Gözlemevi'ni, daha küçük üç teleskop tamamlıyordu. Jodrell, İngiltere topraklarına yerleştirilmiş ve uzaydan gelen yığınla bilgiyi karşılaştırmak amacıyla birbirine bağlantılı hale getirilmiş antenlerden oluşan karmaşık bir ağın parçasıydı. Ağa MERLIN adını vermişlerdi. Ne yazık ki bu isim, ünlü büyücüye hürmeten konmamıştı, bir dizi bilimadamının isimlerinin baş harflerinin yan yana gelmesinden oluşuyordu. Jodrell'de çalışan astronomların başlıca görevi, göktaşlarını, kuazarları, pulsarları, galaksilerin ucundaki kütleçekimsel merceklenmeleri izlemek, dahası, evrenin oluşumunda meydana gelen kara delikleri ortaya çıkarmaktı.

"Bir kara delik mi göreceğiz?" diye sordu Walter, ani bir coşku patlamasıyla.

Martyn gülümsedi ama soruya cevap vermekten sakındı.

Walter arabadan çıkmak için debelenirken, bana, "Atacama nasıldı?" diye sordu Martyn.

Eski meslektaşımın hemen fark ettiği bir özlemle, "Heyecan verici, olağanüstü bir ekipti," diye yanıtladım.

"Neden bize katılmıyorsun? İmkânlarımız o kadar iyi değil, ama senin de bildiğin gibi buradaki ekip de çok nitelikli."

"Ona ne şüphe, Martyn, Atacama'daki meslektaşlarımın, senin Jordell'deki meslektaşlarından üstün olduklarını asla duyamazsın ağzımdan. Şili'yi özledim; yüksek ovaların ıssızlığını, gecelerin saflığını. Ama şimdi buradayız, bunun için sana teşekkür ederim."

"Hadi ama," diye söylendi çimlerin üzerinde Walter, "şu kara deliği görmeye gidiyor muyuz, gitmiyor muyuz?"

"Bir tür kara delik," dedim steyşın arabanın arkasından çıkarken kendini tutamayan Martyn gülüyordu.

Martyn'in meslektaşları bizi karşıladıktan sonra hızla işlerinin başına döndüler. Walter kocaman bir dürbünden

şöyle bir bakmayı umuyordu, ben bulunduğumuz odadaki bilgisayarların ekranlarındaki görüntülere bakmakla yetinmesi gerektiğini söyleyince hayal kırıklığına uğradı. Ortamı elle tutulur bir heyecan sarmıştı. Bir arada bulunan bütün bilimadamları gözlerini kontrol panellerine dikmişlerdi. Zaman zaman, uzaklardan, devasa metal eksenlerinin üzerinde birkaç milimetre dönen antenin gıcırtıları duyuluyordu. Sonra etraf yine sessizliğe gömülüyordu ve herkes kendince, zamanın başlangıcından gelen o sinyalleri dinliyordu.

Martyn'in arkadaşlarını kurtarmak için, onları sorularıyla bezdiren Walter'ı binanın dışına sürükledim.

"Niye bu kadar heyecanlılar?" diye fısıldadı Walter.

"Burada, onları rahatsız etmekten çekinmeden normal sesinizle konuşabiliriniz. Bu akşam hepsi bir kara deliğin doğuşuna şahit olmayı umuyor. Radyoastronomların hayatlarında nadiren karşılaştığı bir olaydır."

"Kurul üyelerinin önünde kara deliklerden söz edecek misiniz?"

"Elbette."

"Haydi o zaman, sizi dinliyorum."

"Kara delik, bir astronom için en son bilinmeyendir, ışık bile kaçamaz ondan."

"Öyleyse var olduklarını nereden biliyorsunuz?"

"Kara delikler, Güneşimizden çok daha yüksek parlaklıkta ve sıcaklıktaki bir yıldızın çökmesi sırasında oluşurlar. O yıldızdan geri kalanlar o kadar ağırdır ki, hiçbir doğal maddi oluşum onun ağırlığıyla yok olmaya karşı koyamaz. Madde kara deliğe yaklaştığında titreşime girer ve bir çan gibi ses çıkarmaya başlar. Bize ulaşan bu ses bir si bemoldür. Tizle pes arasındaki do'nun elli yedi oktav altındadır bu ses. evrenin en derinlerinden yayılan müziğin dinlenebildiğini tahayyül edebiliyor musunuz?"

"İnanılması çok güç," diye fısıldadı Walter.

"Daha da inanılmazı var. Kara deliğin etrafında, zaman ve uzam biçim değiştirir, zamanın akışı yavaşlar. Bir kara deliğin yakınlarına delik tarafından yutulmadan yol-

culuk eden bir insan, gidişi sırasında ardında bıraktıklarından çok daha genç olarak dönecektir dünyaya."

Olayın gerçekleşmesini sabırsızlıkla bekleyen meslektaşlarımın odasına geri döndüğümüzde Walter artık aynı adam değildi. İnsanın henüz var olmadığı kadim zamanların şahitleri gözlerini dikmiş, ufacık noktaların belirdiği ekranlara bakıyordu. Sabah saat üçü yedi geçe, içinde bulunduğumuz oda, duvarları titreten "yaşasın" nidalarıyla inledi. Genellikle soğukkanlı olan Martyn, havaya öyle bir sıçradı ki az kalsın sırtüstü yere düşecekti. Ekranlarda beliren kanıt, çürütülemez türdendi; yarın, tüm dünyadaki astronomlar, İngiliz meslektaşlarımın yaptığı keşfe sevinecekti, bense, Atacama Platosu'nda, bir ihtimal beni akıllarından geçiren arkadaşlarımı düşünmeye dalmıştım.

Walter, ona, zamanın biçim değiştirmesi hakkında anlattıklarımdan büyülenmişti. Ertesi gün, bizi küçük Holmes Chapel Garı'na götürürken Martyn ona, en büyük hayalinin günün birinde bir solucandeliği keşfetmek olduğunu anlattı. Kara deliklerin varlığını keşfedişini yeni yeni sindiren Walter, Martyn'e konu hakkında daha fazla bilgi vermesi için yalvarmadan önce onun şaka yaptığını sandı. Martyn emektar steyşın arabasının düz yol almasını sağlamakta çok zorlanıyordu; bu yüzden, nöbeti ben devralıp Walter'a solucandeliklerinin, aynı evrenin iki noktası arasındaki kapılar gibi uzay-zamanda kısa yollar olduğunu ve günün birinde var olduklarına dair kanıt bulmayı başarırsak, belki uzayda ışıktan daha hızlı yolculuk etme olasılığına doğru ilk adımları atabileceğimizi anlattım.

Garın peronunda Walter, Martyn'e sıkı sıkı sarılıp, biraz da heyecanla, harika bir mesleği olduğunu söyledi. Sonra cebinden tutamacı çıkarıp gösterişli bir havayla sahibine geri verdi.

Londra'ya giden trende, Manchester'ı geride bırakırken Walter, bana Walsh Vakfı'nın üyeleri projemizi seçmezlerse, bunun korkunç bir adaletsizlik olacağını itiraf etti.

Paris

Aynı Max'a söylediği gibi Keira, haftanın her akşamını ablasıyla baş başa geçirdi.

"Babam sık sık düşünüyor musun?"

Başını mutfak kapısından uzatan Keira, Jeanne'ın dalgın gözlerle bir porselen fincanı seyrettiğini gördü.

Jeanne, içine bitki koyduğu fincanı Keira'ya uzatırken, "Kahvesini her sabah bu fincanda içerdi," dedi. "Aptalca biliyorum ama, dolapta bu fincanı her gördüğümde hüzünleniyorum."

Bu sırada Keira sessizce ablasını gözlüyordu.

"Ve bu bardağı kullandığım her sefer, onun burada, karşımda olduğu ve bana gülümsediği izlenimine kapılıyorum. Gülünç, değil mi?"

"Hayır değil, ben de sana bir sır vereyim, onun gömleklerinden birini alıkoydum; arada sırada giyiyorum ve aynı senin gibi hissediyorum. Gömleği giyiverdiğimde, babam günü benimle birlikte geçiriyor sanki."

"Bizimle gurur duyar mıydı sence?"

"İki bekâr kız, çocukları yok, üstelik otuzlarını geçmiş ve aynı daireyi paylaştıkları halde mi? Eğer Cennet varsa, ne durumda olduğumuzu görmek için aşağıya şöyle bir baksa, doğruca Cehennem'e geçiş yapardı."

"Babamı özlüyorum Keira, hem de nasıl bilemezsin, annemi de öyle."

"Rica etsem konuyu değiştirir misin Jeanne?"

"Etiyopya'ya dönecek misin gerçekten?"

"Hiç bilmiyorum. Gelecek hafta ne yapacağımı bile bilmiyorum ben. Bir an önce yapacak bir şeyler bulup başımın çaresine bakmam lazım, yoksa çok yakında bana bakman gerekecek."

"Söyleyeceğim çok bencilce gelebilir, ama burada kalmanı öyle isterdim ki. Annemi babamı özlüyoruz, ama doğanın kanunu bu, ayrıca ben buluştuklarına inanmak istiyorum; oysa biz hayattayız ve senin bu denli uzakta olman, çok zaman kaybettiriyor."

"Biliyorum Jeanne, ama er ya da geç başka bir Jérôme bulacaksın ve bu seferki doğru adam olacak. Çocukların olacak, anlatacağı bir sürü güzel hikâyeyle birlikte seyahatten döndüğünde, Keira teyzeleri onları ziyaret edecek. Kaldı ki sen benim ablamsın, uzakta bile olsam, seni düşünüyorum. Eğer gidersem, sana söz veriyorum, daha sık arayacağım ve konuştuklarımız yalnızca günlük, sıradan şeyler olmayacak."

"Haklısın, konuyu değiştirelim, sana bunu söylemeye hakkım yoktu. Nerede mutluysan orada yaşamanı isterim. Pekâlâ, pragmatik olalım ve benim ruh hallerimi bir yana bırakalım. Omo Vadisi'ne geri dönebilmen için ne gerekiyor?"

"Bir ekip, araç gereç, ilkinin masrafını ödemem için para, ikincisini edinmek için de para bulmam gerekiyor, önemsiz şeyler anlayacağın!"

"Ne kadar lazım?"

"Senin konut tasarrufunun çok üstünde bir rakam, ablacığım."

"Neden özel sektörden yatırım almıyorsun?"

"Çünkü arkeologlar üzerlerinde deterjan, gazlı içecek ya da bilmem ne bankasının adının yazılı olduğu tişörtlerle televizyon kameralarının önünde salınmaz. Hadi hiç yok demeyelim ama, öyle olunca hami de ender bulunan bir şey oluyor tabii. Bak şimdi aklıma bir fikir geldi, bir ralli düzenlemeyi deneyebiliriz mesela. Elimizde malalar,

bir tür çuval yarışı yapabiliriz. Toprağın altından bir kemik çıkarmayı başaran ilk kişi, bir köpek dergisine yıllık abonelik kazanır."

"Her şeyi tiye alma, söylediğim tamamen aptalca bir şey değil. Evet yorucu, ortaya bir fikir atıldığında alınan ilk yanıt hep 'imkânsız' olur! Birkaç vakfa çalışmalarını sunsan, bazı fırsatlar çıkabilir belki? Buna ne diyorsun?"

"Araştırmalarımla herkes dalga geçiyor Jeanne. Kim bana para yatırır ki?"

"Kendine yeterince güvenmiyorsun sanırım. Kazı alanında üç yıl geçirdin, sayfalarca rapor döşendin. Tezini okumuştum, şartlarım elverseydi, gelecek araştırma gezinin masraflarını ben öderdim."

"Ama sen benim ablamsın! Çok zarifsin Jeanne, ama varsayımının gerçekleşme olasılığı çok zayıf. Yine de teşekkür ederim, otuz saniye de olsa hayal kurmama fırsat verdin."

"Bütün gün zaman öldüreceğine, internete girip, Fransa'da ve Avrupa'da, yaptığın işle ilgilenebilecek kuruluşların listesini çıkarsan iyi edersin."

"Zaman öldürmüyorum!"

"Şu son günlerde Ivory'yle müzede ne işler çeviriyordun?"

"Tuhaf bir tip değil mi? Kolye ucuma vuruldu adeta, itiraf edeyim ki benim de aklımı çeldi doğrusu. Ne kadar eski olduğunu belirlemeye çalıştık, sonuç alamadık. Yine de o, bu taşın çok eski olduğuna ikna oldu, oysa haklı mı yanılıyor mu, kanıtlayacak hiçbir şey yok ortada."

"Ya içgüdüsü?"

"Her ne kadar ona saygı duysam da bu yeterli değil."

"Bu objenin oldukça özel bir parça olduğu doğru. Gemolog bir arkadaşım var, taşa bir göz atmasını rica etmemi ister misin?"

"Bu bir taş değil, fosilleşmiş bir tahta değil."

"Nedir o halde?"

"Bilmiyoruz."

"Gösterir misin?" diye sordu Jeanne, ansızın heyecanlanmıştı.

Keira kolyeyi boynundan çıkarıp ablasına uzattı.

"Bir göktaşı parçası olamaz mı?"

"Bebek teni kadar yumuşak bir göktaşından bahsedildiğini duydun mu daha önce?"

"Konunun uzmanı olduğumu iddia edemem ama, uzaydan bize gelen her şeyi çözmekten uzak olduğumuzu düşünüyorum."

"Bu bir varsayım," diye yanıtladı, arkeolog reflekslerine yeniden kavuşan Keira. "Bir yerlerde, Dünya'ya yılda yaklaşık elli bin göktaşı düştüğünü okuduğumu anımsıyorum."

"Bir uzmanla görüş!"

"Ne tür bir uzmanla?"

"Köşedeki kasapla, dangalak, bunlarla ilgilenen biriyle elbette, ne bileyim, bir astronomla ya da bir astrofizikçiyle mesela."

"Tabii Jeanne, şimdi gidip ajandamdaki, 'astronom arkadaşlar' sayfasına bakarım hemen. İlk hangisini arasam acaba!"

Kavga etmemekte kararlı olan Jeanne, kardeşini daha fazla sinirlendirmedi. Dairesinin girişindeki küçük çalışma odasına gidip bilgisayarın önüne yerleşti.

"Ne yapıyorsun?" diye sordu Keira.

"Senin için çalışıyorum! Ben bu akşamdan başlıyorum, sen de yarın buradan kıpırdamayacaksın. Gözünü ekrandan ayırmayacaksın, akşam döndüğümde, Afrika'da sürdürülebilir kalkınma konusunda çalışan örgütler de dahil, arkeoloji, paleontoloji, jeoloji alanlarındaki araştırmaları destekleyen tüm kuruluşların listesini göreceğim önümde, bu bir emirdir!"

Zürich

Credit National Suisse'in binasının bir tek en üst katındaki ofis hâlâ doluydu. Şık bir adam, yokluğu sırasında gelen elektronik postaları okumayı bitirmişti. Aynı günün sabahı Milano'dan dönmüştü, gün boyu başını işten kaldıramamıştı. Toplantılar, dosya okumaları birbirini izlemişti. Saatine baktı, daha geç çıkmazsa evine gidip hiç değilse akşamın tadını çıkarabilirdi. Sandalyesiyle birlikte dönüp telefonun tuşlarından birine bastı ve şoförünün aramaya yanıt vermesini bekledi.

"Arabayı hazırlayın, beş dakika sonra aşağıdayım," dedi.

Kravatının düğümünü sıktı, çalışma masasını toparladığı sırada, bilgisayarının ekranındaki bir hatırlatma notunu işaret eden renkli simgelerden birinin, dikkatinden kaçtığını fark etti. Notu okuyup hemen sildi. Ceketinin cebinden küçük, siyah bir not defteri çıkardı, sayfalarını karıştırdı, çevireceği numarayı ararken gözlüğünü düzeltti ve telefonun ahizesini kaldırdı.

"Mesajınızı yeni okudum, başka kimin haberi var?"

"Paris, New York ve siz bayım."

"Ne zaman oldu bu buluşma?"

"Önceki gün."

"Yarım saat sonra Teknik Üniversite'nin önündeki meydanda buluşalım."

"Gelmem zor olacak, operaya girmek üzereyim."

"Ne oynanıyor bu akşam?"

"Puccini, *Madam Butterfly*."

"İyi, beklesin. Birazdan görüşürüz."

Adam az önce verdiği talimatı iptal etmek üzere şoförünü aradı ve gece serbest olduğunu söyledi. Tahmininden daha çok işi vardı ve geç saatlere kadar ofiste olacaktı. Yarın onu almaya eve gelmesine de gerek yoktu, muhtemelen şehirde kalacaktı. Konuşma biter bitmez pencereye gitti ve storun şeritlerini aralayıp aşağıdaki sokağa baktı. Arabasının park yerinden çıkıp Paradeplatz'dan geçtiğini görünce gözetleme işine son verip portmantodan pardösüsünü aldı ve odadan çıkıp kapısını kilitledi.

O geç saatte, binada çalışan bir tek asansör vardı. Koridordaki bekçi adamı selamladı ve döner kapıyı kilitleyen manivelayı açtı.

Adam dışarı çıkar çıkmaz, Zürich'in başhca meydanının her zamanki kalabalığının arasında kendine bir yol açtı. Bahnhofstrasse'ye yöneldi ve yoldan geçen ilk tramvaya atladı. Vagonun arka tarafına oturdu, bir sonraki durakta yerini ayakta kalan yaşlı bir kadına verdi.

Elektrik kabloları boyunca kayan pantografların çıkardığı gıcırtılar, tramvay, mağazaların bulunduğu büyük anayoldan ayrılıp, ırmağın üzerinden geçen köprüye saptığında duyulmaya başladı. Tramvay karşı kıyıya geçtiğinde adam vagondan indi ve füniküler durağına doğru yürümeye koyuldu.

Polybahn, cart kırmızı renkli komik bir araçtır; küçük bir binanın cephesinden bir mucize gibi belirip dik bir yokuş boyunca yukarı çıkar ve tepenin yukarısında tekrar ortaya çıkmak üzere kestane ağaçlarının yaprakları arasından geçer. Adam, kente tepeden bakan Teknik Üniversite'nin önündeki açıklıktan görülen panoramik manzaraya bakmakla hiç vakit kaybetmedi. Taşlarla döşeli meydandan kararlı adımlarla geçti, Bilimler Enstitüsü'nün kubbe biçimindeki binasının etrafından dolaşıp, sıra sütunlara ulaşan merdiveni indi. Randevu verdiği kişi onu bekliyordu.

"Gecenizi böldüğüm için üzgünüm, ama konu yarını bekleyemezdi."

"Anlıyorum beyefendi," diye yanıtladı diğer adam.

"Yürüyelim, hava bana çok iyi gelecek, bütün günü ofiste geçirdim. Neden Paris bizden önce bilgilendirildi?"

"Ivory doğrudan temas kurmuş onlarla."

"Bir buluşma gerçekten oldu mu?"

Adam başıyla onayladı ve randevunun Eiffel Kulesi' nin birinci katında gerçekleştiğini belirtti.

"Elinizde fotoğraf var mı?"

"Yemeğe dair fotoğraf mı?" diye sordu şaşıran adam.

"Değil tabii ki, objeninki."

"Ivory hiç fotoğraf vermedi, ilgilendiğimiz parça biz müdahale edemeden Los Angeles'taki laboratuvardan yola çıkmıştı."

"Ivory bu objenin elimizdekiyle aynı türden olduğunu mu düşünüyor?"

"O aynı objeden birden fazla olduğuna inandı hep, ancak sizin de bildiğiniz gibi beyefendi, buna inanan bir tek oydu."

"Ya da bunu söylemeye cüret edebilen bir tek oydu, Ivory yaşlı bir kaçık ama son derece zeki ve yaramaz. Eski bir hevesin peşinden gidiyor da olabilir, bizimle alay etmek için bir oyun oynuyor da olabilir."

"Peki eline ne geçecek?"

"Uzun süredir beklediği bir intikam... Korkunç bir kişiliği var."

"Peki ya durum tersiyse?"

"O durumda, bazı önlemler almak gerekecek. Her ne pahasına olursa olsun o objeyi almamız lazım."

"Paris'e bakılırsa, Ivory onu sahibesine geri vermiş."

"Kadının kim olduğunu biliyor muyuz?"

"Daha değil, Ivory bilgi vermeye yanaşmadı."

"Düşündüğümden de kaçıkmış, ama bu işte ciddi olduğuna daha da ikna oldum. Göreceksiniz, birkaç gün içinde, kadının kimliğini hepimiz aynı zamanda bulalım diye elinden geleni yapacak."

"Neden böyle düşünüyorsunuz?"

"Çünkü böyle davranarak, bizi bir araya gelmeye, örgütü yeniden canlandırmaya mecbur bırakacak. Size fazlasıyla zaman kaybettirdim, operaya dönün, bu can sıkıcı meselenin devamıyla ben ilgileneceğim."

"İkinci perde yarım saatten önce başlamaz, ne yapmayı düşündüğünüzü anlatın bana."

"Hemen bu akşam yola koyulacağım ve sabahın ilk saatlerinde bu oyuna bir son vermesi için ikna etmek üzere onunla buluşacağım."

"Gecenin bir yarısı sınırı mı geçeceksiniz? Seyahatinizi fark edilmeden yapmanız tehlikeye girer."

"Ivory bizden bir adım önde. İpleri onun eline bırakmayacağım. Aklını başına toplamasını sağlamam lazım."

"Yedi saat yol yapabilecek durumda mısınız?"

"Hayır, muhtemelen değilim," diye yanıtladı genç adam, eliyle yorgun alnını sıvazlarken.

"Arabam buradan iki sokak ötede, izin verin sizinle geleyim, arabayı nöbetleşe kullanırız."

"Teşekkür ederim, çok iyisiniz, bir diplomatik pasaportun sınırda dikkat çekme tehlikesi zaten var, iki pasaport hepten boş yere ateşle oynamak olur. Bununla beraber, arabanızın anahtarını vermeyi kabul ederseniz, bana değerli bir zaman kazandırırsınız. Bu akşam şoförüme izin verdim."

Meslektaşının *coupe* spor arabası gerçekten de çok uzakta değildi. Jörg Gerlstein direksiyona geçti, koltuğu uzun bacaklarına göre ayarlamak üzere geriye itti ve kontağı çalıştırdı.

Arabanın camına yapışan az önce konuştuğu adam ona torpido gözünü açmasını söyledi.

"Yorgunluk çökerse içinde birkaç müzik CD'si var. Kızıma aitler, on altı yaşında, dinlediği müzik bir ölüyü bile uyandırabilir, sizi temin ederim."

Saat dokuzu on geçe, spor araba kuzeye doğru ilerleyerek Universität-Strasse'ye girdi.

Otoyolda trafik yoktu. Jörg Gerlstein'ın Mulhouse istikametine giden bağlantı yoluna girmesi için sol şeride geçmesi gerekecekti, yola kuzeye doğru devam etmeyi tercih etti. Almanya üzerinden giderse yol uzardı ama Gerlstein, Fransa'ya kimliklerini ibraz etmeden girebilirdi. Paris de ziyaretini fark etmezdi.

Gece yarısı, Karlsruhe banliyösüne vardı, yarım saat sonra ise Baden-Baden çıkışındaydı. Hesapları doğruysa sabah iki buçukta Thionville'de olacaktı, altıya doğru da Saint-Louis Adası'na varmış olurdu.

Arabanın farları zikzaklı yolu aydınlatıyordu, motor da gaz pedalının en küçük ricalarını bile kırmadan güzelce mırıldıyordu. Saat bir kırkta, araba hafifçe sağa doğru kaydı. Gerlstein hızla kontrolü ele alıp pencereyi sonuna kadar açtı. Yüzüne kamçı gibi inen serin hava ensesine kadar vuran yorgunluğu alıp götürdü. Jörg torpido gözünü açmak için eğildi, meslektaşının kızının, gideceği yere kadar onu uyanık tutmaları gereken CD'lerini aradı el yordamıyla. İlk parçayı dinleme fırsatı bile olmadı. Sağ ön tekerlek bir çukura girmeden önce yolun yanına kaydı, arabanın arkası savruldu ve takla attı. Hemen arkasından, bir kayaya çarparak zıpladı ve yüzyıllık bir çam ağacına çarparak durdu. Bir saniyeden kısa bir sürede yetmiş beş kilometreden sıfır kilometreye düşmek, Gerlstein'ın, üç tonluk basıncın etkisiyle kafatasına çarpan beynini ileri doğru itti. Göğüs boşluğundaki kalbi de aynı kaderi paylaştı, toplardamarlar ve atardamarlar hemen oracıkta yırtılıverdi.

Kaza uyarısı, farlarının aydınlattığı araba iskeletini fark eden bir uzun yol şoförü tarafından yapıldı, saat sabahın beşiydi. Jandarma, Gerlstien'ın cesedini bir kan gölünün ortasında buldu. Görevli yüzbaşının, sürücünün ölmüş olduğunu bildirmek için adli tabibi beklemesine ihtiyaç yoktu, adamın solgunluğu ve soğukluğu buna dair en ufak bir şüphe bırakmıyordu.

Sabah saat onda, Fransız Basın Ajansı, Credit National Suisse'da yöneticilik yapan bir İsviçreli diplomatın, gece yarısı Batı Fransa'da bir trafik kazası sonucu hayatını kay-

bettiğini bildirmişti. Yapılan testlerde kanda hiç alkole rastlanmamıştı, kazanın sebebi muhtemelen direksiyon başında uyuyakalmış olmasıydı. Olay, özet halinde haber sitelerinde aralıksız olarak döndü. Ivory haberi öğleye doğru, yemeğe gitmeye hazırlandığı sırada bilgisayar ekranında gördü. Sinirden hop oturup hop kalktı, yemekten vazgeçti, çekmecelerindeki her şeyi çantasına koydu ve kapıyı açık bırakmaya özen göstererek ofisini terk etti. Müzeden çıktı, Seine Irmağı'nın sağ kıyısında ender de olsa hâlâ bulunan telefon kulübelerinden birine doğru yöneldi.

Kulübeden acilen Keira'yı aradı ve bir saat içinde görüşmelerinin mümkün olup olmadığını sordu.

"Sesiniz tuhaf geliyor Ivory."

"Çok sevdiğim bir dostumu kaybettim."

"Gerçekten çok üzüldüm, peki bunun benimle ne ilgisi var?"

"Yok, sizi temin ederim. Tatile çıkacağım, arkadaşımın ölümü hayatın ne kadar fani olduğunu anımsattı bana, şu son zamanlarda müzede çürümekten bıktım usandım, sonunda ben de koleksiyonlarından biri olup çıkacağım. Bunca yıldır hayalini kurduğum o kısa yolculuğa çıkma vaktim geldi artık."

"Nereye gidiyorsunuz?"

"Ben de birer fincan sıcak çikolata içerken bunu konuşsak diyordum. Rivoli Sokağı'ndaki Angelina; benimle orada kaçta buluşabilirsiniz?"

Keira, geç bir öğle yemeği randevusu için Max'la buluşacağı Otel Meurice'e doğru yola çıkmıştı. Saatine baktı ve Profesör'e on beş dakika içinde ona katılacağını söyledi.

Jeanne, kısacık bir dinlenme ânında, bir önceki gün Ivory'yle kahve içtiğinden beri kafasını kurcalayan bir fikri düşünüyordu. Daha çocukken, Keira ona, "Büyüyünce define avcısı olacağım," demişti. Kendisinin tersine, kız

kardeşi hayatta ne yapacağını hep bilmişti. Jeanne, Keira'nın mesleğinin aralarına koyduğu zorunlu mesafeden nefret etse de onun Etiyopya'ya geri dönebilmesi için elinden ne gelirse yapacaktı.

Ivory, salonun en arkasındaki masalardan birine yerleşmişti. Mekâna giren Keira'ya eliyle işaret etti.

"Size sormadan iki tane kestaneli pasta söyledim. Buranınki nefistir, kestane seviyorsunuzdur umarım?"

"Evet," diye yanıtladı Keira, "ama henüz öğle yemeği yemedim ve bekleniyorum."

Ivory hayal kırıklığına uğrayan bir çocuk gibi dudak büktü.

"Beni buraya pasta tattırmak için çağırmadınız herhalde?"

"Aslına bakarsanız, hayır. Yola çıkmadan önce sizi görmek istedim."

"Bu acele niye?"

"Arkadaşımın ölümü, size bahsetmiştim, öyle değil mi?"

"O nasıl..?"

"Araba kazası. Direksiyon başında uyuyakalmış olmalı, daha da kötüsü, yola, beni görmek için çıktığına dair bir hissim var."

"Önceden haber vermeden mi?"

"Sürpriz yapılmak istendiğinde genellikle böyle yapılır."

"Bu kadar yakın mıydınız?"

"Ona saygı duyardım, ancak çok da sevmezdim, çok kendini beğenmişti, hatta kimi zaman başkalarını hor görürdü."

"Sizi anlamıyorum Ivory, adamın arkadaşınız olduğunu söylemiştiniz."

"Birinin ölümüne asla sevinmedim, ister dost olsun ister düşman, hangisi olduğunu günümüzde kim garanti edebilir ki? Hayattaki en zor şeylerden biri insanın dostlarını tanımasıdır."

"Benden istediğiniz tam olarak nedir Ivory?" diye sordu Keira saatine bakarak.

"Yemek randevunuzu ya iptal edin ya da daha geç saate erteleyin, sizinle gerçekten konuşmam lazım."

"Peki ne hakkında konuşacaksınız?"

"Gece ölen adamın, sizin kolye ucunuz yüzünden yollara düştüğünü düşünmek için geçerli sebeplerim var. Size söyleyeceğim her şeyi unutmayı seçebilirsiniz Keira. Sıkılan ve tuhaf uydurmacalarla hayatını renklendiren yaşlı bir kaçık olduğumu düşünmekte özgürsünüz; ama şimdi, size kolyenizle ilgili her şeyi söylemediğimi itiraf etmem lazım."

"Bana söylemediğiniz nedir?"

Garson kadın, masaya krema şeritleriyle cömertçe süslenmiş iki dilim pasta bıraktı. Ivory söze devam etmeden önce kadının uzaklaşmasını bekledi.

"Bir tane daha var."

"Bir tane daha olan ne?"

"Sizinki kadar kusursuzca yontulmuş düz ve parlak bir parça daha var. Biçimi çok azıcık farklı olsa da, hiçbir test, hiçbir araştırma onun da yaşını belirlemeye imkân vermedi."

"Onu gördünüz mü?"

"Hatta elime bile almıştım, çok uzun zaman önce. Sizin yaşınızdaydım."

"Bu ikiz obje nerede peki?"

Ivory soruya yanıt vermek yerine kaşığını pastaya daldırdı.

"Bu taşa neden bu kadar önem veriyorsunuz?" diye söze devam etti Keira.

"Size daha önce de söylemiştim, o bir taş değil, bir metal alaşımı muhtemelen. Neyse, mesele bu değil zaten. *Tikun Olam*[1] efsanesini bilir misiniz?"

"Hayır, hiç duymadım."

1. (İbr.) İnsanlığın dünyayı daha iyi haline getirme sorumluluğunu Tanrı'yla paylaştığını ifade eden cümle. (Ç.N.)

"Tam olarak bir efsane sayılmaz, Eski Ahit'te bulunan kutsal bir anlatı diyebiliriz daha çok. Kutsal metinlerde ilginç olan, her zaman bize söyledikleri değildir, yorumları özneldir ve çağlar boyu insanlar tarafından saptırılmıştır; hayır, en ilgi çekici olan neden yazıldıklarını, hangi olayın itkisiyle yazıldıklarını anlamaktır."

"Ya *Tikun Olam*?"

"O metin bize, bundan uzun zaman önce, dünyanın birçok parçaya bölündüğünü ve yeniden birleştirmek üzere o parçaları bulmanın her birimizin görevi olduğunu öğretir. İnsanın içinde yaşadığı dünya, ancak bu görev tamamlandığında kusursuz olacak."

"Bu efsaneyle benim kolyem arasında ne ilişki var?"

"Her şey 'dünya' sözcüğüne ne anlam atfedildiğine bağh. Bir an için, kolye ucunuzun bu dünyanın parçalarından biri olabileceğini düşünün."

Keira gözlerini Profesör'e dikti.

"Bu gece ölen şu arkadaş, size hiçbir şey söylemememi emretti bana ve muhtemelen kolye ucunu sizden çalmanın bir yolunu da arıyordu."

"Öldürüldüğünü mü düşünüyorsunuz?"

"Keira, bu nesneye bir önem atfetmeye karar verin ya da vermeyin, size, ona gözünüz gibi bakmanız için yalvarıyorum. Onun sizden alınmaya çalışılması hiç de imkânsız değil."

"Kim almaya çalışacak?"

"Bu hiç önemli değil. Size söylediklerime odaklanın."

"Ama bana söylediklerinizden bir şey anlamıyorum Ivory. Bu taş, yani bu kolye ucu iki yıldır bende ve şimdiye dek kimsenin en ufak ilgisini çekmemişti. Peki neden şimdi?"

"Çünkü ben ihtiyatsızlık ettim, bir kibir günahı işledim... sırf onlara haklı olduğumu kanıtlamak için."

"Hangi konuda haklı olduğunuzu kanıtlayacaktınız?"

"Sizinkinin neredeyse aynısı bir başka taş daha olduğunu söyledim size, yalnızca bir tek taş olmadığına ikna olmuştum. Kimse bana inanmak istemedi ve sizdekinin

ortaya çıkmasıyla birlikte, bu ihtiyara da, haklı olduğunu göstermek için güzel bir fırsat çıktı."

"Benimki gibi birçok objenin var olduğunu ve bunların sizin şu inanılmaz efsaneyle bir tür bağı olduğunu kabul ettik diyelim, bundan ne çıkar?"

"Buna karar vermek, araştırmak sizin bileceğiniz iş. Gençsiniz, bulmak için vaktiniz olur belki."

"Neyi bulmaya Ivory?"

"Kusursuz bir dünya nasıl olmalı sizce?"

"Bilmem, özgür bir dünya mı acaba?"

"Harika bir yanıt sevgili Keira. İnsanların özgürlüğe ulaşmalarını engelleyenin ne olduğunu bulun, tüm bu savaşlara neyin sebep olduğunu araştırın, belki o zaman anlarsınız."

Yaşlı profesör ayağa kalktı, masaya birkaç bilet bıraktı.

"Gidiyor musunuz?" diye sordu afallayan Keira.

"Sizi bekleyen bir yemek randevunuz var, bildiğim her şeyi anlattım size. Bavulumu hazırlamam lazım, uçağım bu akşam kalkıyor. Sizinle tanışmış olmaktan dolayı çok mutluyum, içtenlikle söylüyorum bunu. Düşündüğünüzden çok daha yeteneklisiniz. Önünüzdeki yolun uzun ve mutluluk dolu olmasını diliyorum; dahası mutlu olmanızı diliyorum. Nihayetinde, hepimizin peşinde koştuğu, asla gerçek anlamda tanımaya muktedir olamadığımız mutluluk değil mi?"

İhtiyar adam mekândan ayrılırken, son bir el hareketiyle Keira'yla vedalaştı.

Genç garson, Ivory'nin ödediği hesabı kasaya koydu ve hesap kutusunun altındaki küçük not kâğıdını Keira'ya uzatırken, "Bu size bırakıldı sanırım," dedi.

İrkilen Keira katlanmış kâğıdı açtı.

Vazgeçmeyeceğinizi biliyorum, bu macerada size eşlik etmeyi isterdim, zamanla, bir dost olduğumu kanıtlayabilirdim size. Hep yanınızda olacağım.

Sadık dostunuz Ivory

Rivoli Sokağı'nı terk ederken Keira, Tuileries Bahçeleri'nin parmaklıklarının önüne, çay salonunun hemen karşısına park etmiş büyük silindirli arabayı, tıpkı objektifini ona yönlendirmiş olan motorlu adamı olduğu gibi hiç fark etmedi, poz poz resmini çeken fotoğraf makinesinin sesini duyamayacak kadar uzaktaydı. Oradan elli metre ötede, bir taksinin arka koltuğuna yerleşen Ivory gülümsedi ve şoföre artık yola koyulabileceğini söyledi.

Londra

Dosyamızı Walsh Vakfı'nın kurul üyelerine yollamıştık. Zarfı kaşelemiştim, muhtemelen, son anda vazgeçmemden endişe duyan Walter ise evrakı kendisinin postalamayı tercih ettiğini söyleyerek dosyayı elimden neredeyse çekiştirerek almıştı.

Adaylığımız kabul edilirse –her gün yanıt bekliyorduk– büyük mülakat bir ay içinde olacaktı. Zarfı, Akademi'nin girişindeki posta kutusuna attığından beri Walter penceresinin önünden ayrılmıyordu.

"Gizlice postacıyı izlemeyeceksiniz herhalde?"

"Neden izlemeyecekmişim?" dedi asabileşen Walter.

"Size hatırlatırım Walter, topluluk önünde konuşması gerekecek olan benim, bu kadar bencil olmayın, bırakın da en azından ben gerileyim."

"Siz mi? Gerilmek mi? Bunu görmek isterdim doğrusu!"

Zarlar atıldıktan sonra, Walter'la akşamları daha seyrek buluşmaya başladık. Her ikimiz de hayatlarımıza geri döndük, itiraf edeyim ki onun arkadaşlığını özlüyordum. Öğleden sonralarımı Akademi'de geçiriyordum, gelecek öğrenim yılında lütfedip bana bir sınıf vermelerini beklerken birkaç işle uğraşarak vakit öldürüyordum. Yağmurun dinmek bilmediği kasvetli bir günün sonunda, Walter'ı Fransız mahallesine sürüklemiştim. Seçkin Fransız meslektaşlarımdan birinin, Jean-Pierre Luminet'nin bir

kitabını arıyordum, kitap yalnızca Bute Sokağı'ndaki sevimli bir kitapçıda bulunuyordu.

Fransız Kitabevi'nden çıkışta, Walter, ona göre Londra'nın en iyi istiridyelerini satan lokantaya gidelim diye tutturmuştu. Tartışmaya yeltenmemiştim bile, çekici iki genç kadınınkine yakın bir masaya oturmuştuk. Benim tersime, Walter onlara dikkat bile etmemişti.

"Bu kadar kaba olmayın Adrian!"

"Pardon, anlamadım?"

"Görmediğimi mi sanıyorsunuz? O kadar ihtiyatlısınız ki, çalışanlar bahse girdiler bile."

"Neye dair bahse girdiler?"

"Şu iki genç kadın tarafından terslenme şansınıza dair, o kadar beceriksizsiniz işte."

"Neden bahsettiğinize dair en ufak bir fikrim yok Walter."

"Üstelik ikiyüzlüsünüz de! Daha önce gerçekten sevdiniz mi hiç Walter?"

"Bu bayağı kişisel bir soru."

"Ben size birkaç sırrımı açmıştım ama."

Dostluk dediğin güveni sınamadan oluşmuyordu, sır vermek de buna dahildi; Walter'a bir yaz flört ettiğim genç bir kadına tutulduğumu itiraf etmiştim. Çok uzun zaman önceydi, öğrenim hayatım bitmek üzereydi.

"İkinizi ayıran ne oldu?"

"O!"

"Neden?"

"Bu sizi neden ilgilendiriyor Walter?"

"Sizi daha yakından tanımak istiyorum. Güzel bir dostluk kurmakta olduğumuzu kabul edin, bu tür şeyleri bilmem önemli. Sonsuza kadar astrofizikten bahsedemeyiz, özellikle de bu havada. Bu kadar İngiliz olmamamı rica eden sizdiniz, öyle değil mi?"

"Ne öğrenmek istiyorsunuz?"

"Adı neydi, bundan başlasak nasıl olur?"

"Ya sonra?"

"Sizi neden terk etti?"

"Çok gençtik sanırım."

"Laf! Bu kadar acıklı bir bahane öne süreceğinizi bilmeliydim."

"Nereden biliyorsunuz, yanımda değildiniz bildiğim kadarıyla!"

"Bana bu ayrılığın gerçek nedenlerini söyleyecek kadar dürüst olmanızı dilerdim... O genç h..."

"O genç hanımla mı?"

"Güzel isim!"

"Güzel kız."

"Yani?"

"Ne yanisi Walter?" diye karşılık verdim, ses tonum öfkelendiğimi gizlemiyordu artık.

"Her şey nasıl gelişti? Nasıl tanıştınız, nasıl ayrıldınız, tanışmanızla ayrılmanız arasında geçen zamanda neler oldu?"

"Babası İngiliz, annesi Fransız'dı. Hayatı, ailesinin, ablası doğduğunda yerleştiği Paris'te geçmiş. Boşanmanın ardından babası İngiltere'ye dönmüş. Bir üniversite değişim programından yararlanıp babasını ziyarete İngiltere'ye geldi, Londra Kraliyet Akademisi'nde üç ay geçirdi. Ben de o zamanlar, ay sonunu getirebilmek ve tezime kaynak sağlamak için gözetmen olarak fazla mesai yapıyordum."

"Bir öğrenciye asılan bir gözetmen... Size aferin diyemeyeceğim."

"Öyleyse anlatmayayım!"

"Hayır, hayır, şaka yapıyordum, bayıldım bu hikâyeye, devam edin!"

"Birbirimizi ilk kez, onun sınava girdiği bir amfide gördük, salonda yüz öğrenci daha vardı. Denetleme işini yaparken yanından geçtiğim sıranın dış tarafında oturuyordu, katlı bir kâğıt parçasını açtığını gördüm."

"Kopya mı çekiyordu?"

"Bilmiyorum, o kâğıtta ne yazdığını hiç okuyamadım."

"Kâğıda el koymadınız mı?"

"Zamanım olmadı!"

"O nasıl oldu?"

"Onu yakaladığımı gördü, doğruca gözlerimin içine

baktı ve hiç istifini bozmadan kâğıdı ağzına atıverdi, çiğnedi ve sonra da yuttu."

"Size inanmıyorum!"

"İnanın. Bana ne olduğunu anlamadım, kopyayı elinden alıp onu salondan çıkartturmam gerekirdi oysa ben gülmeye başladım, amfiden çıkan da ben oldum, rezalet değil mi?"

"Sonra ne oldu?"

"Sonra, benimle kütüphanede ya da koridorlardan birinde karşılaştığında gözlerini dikip bana bakmaya başladı, açıkça dalga geçiyordu benimle. Güzel bir günde, onu kolundan yakaladım ve arkadaşlarından uzağa sürükledim."

"Onu ele vermemek için pazarlık yaptığınızı söylemeyin bana?"

"Beni ne sanıyorsunuz? Pazarlık yapan o oldu!"

"Anlamadım?"

"Bana bakıp bakıp neden güldüğünü sorduğumda, eğer onu öğle yemeğine davet etmezsem, beni gördüğünde neden güldüğünü hiç söylemeyeceğini söyledi. Ben de onu yemeğe davet ettim."

"Yemekte ne oldu?"

"Öğle yemeğini bir gezinti izledi, akşamüzeri yanımdan aniden ayrıldı. Hiç haber alamadım ondan ama bir hafta sonra, kütüphanede tezime çalışırken, genç bir kadın karşıma oturuverdi. Sakız çiğnerken çıkardığı ses beni gerçekten rahatsız edene kadar kadına hiç dikkat etmedim; çikleti daha sessiz çiğnemesini söylemek üzerek başımı kaldırdığımda, bir de baktım o ve ikinci bir kâğıt parçasını yutmak üzere. Ona ne kadar şaşırdığımı, onu bir daha görmeyi beklemediğimi itiraf ettim! Oraya beni görmek için geldiğini anlamadıysam hemen gideceğini söyledi bana, hem de bu kez dönmemek üzere."

"Bayıldım bu genç kadına! Ya sonra?"

"Akşamı ve yazın büyük bir bölümünü birlikte geçirdik. Çok güzel bir yazdı doğrusu."

"Ya ayrılık nasıl oldu?"

"O kısmı başka bir akşama bıraksak nasıl olur Walter?"

"Yaşadığınız tek aşk hikâyesi bu mu?"

"Elbette hayır, Tara vardı, astrofizik doktorasını yazan Hollandalı bir kız, neredeyse bir sene birlikte yaşadık. Çok iyi anlaşıyorduk ama İngilizcesi yetersizdi, benim de Hollandacam vasattı, iletişim kurmakta çok zorlanıyorduk. Sonra bir de Jane vardı, sevimli bir doktor, yaşlı bir İskoçyalı, ilişkimizi resmileştirmeye takmıştı kafayı. Beni anne babasıyla tanıştırdığı gün, bu maceraya bir nokta koymaktan başka şansım kalmamıştı. Sarah Apleton ise bir fırında çalışıyordu, harika göğüsleri, Botticelli resimlerindekileri andıran kalçaları vardı, ama mesai saatleri korkunçtu. Ben yattığımda kalkıyor, kalktığımda yatıyordu. İki yıl sonra, çalışma arkadaşım Elizabeth Atkins'le evlendim ama o da yürümedi."

"Siz evlendiniz mi?"

"Evet, on altı gün sürdü! Eski karım ve ben, balayı dönüşü ayrıldık."

"Birbiriniz için yaratılmadığınızı anlayacak vaktiniz olmuş!"

"Balayına evlilik töreninden önce çıkmış olsaydık, mahkeme gereksiz evrak işlerinden kurtulmuş olurdu, inanın bana."

Bu kez Walter'ı dut yemiş bülbüle döndürmüştüm, duygusal geçmişim hakkında daha fazla bilgi edinme isteğini kırmıştım. Zaten son on beş yıldır, meslek hayatımın ağır basması, bir yere yerleşme tasasına düşmeden ve gerçek bir ilişki kurma kaygısını hiç hissetmeden dünyayı dolaşmış olmam dışında öğrenilecek pek bir şey de yoktu. Bir aşk hikâyesi yaşamak önceliklerimin merkezinde yer almıyordu.

"Birbirinizi bir daha hiç görmediniz mi?"

"Gördük, Bilimler Akademisi'nin düzenlediği iki-üç kokteylde Elizabeth'le karşılaştım. Eski karımın yanında yeni kocası vardı. Yeni kocasının, eskiden en iyi arkadaşım olduğunu söylemiş miydim?"

"Hayır, bunu söylememiştiniz. Sözünü ettiğim eski karınız değildi, genç öğrencinizdi, Casanova'ya layık bu listedeki ilk isim."

"Neden o?"

"Nedeni yok!"

"Bir daha hiç görüşmedik."

"Sizi neden terk ettiğini söylerseniz, hesabı ben ödeyeceğim Adrian!"

Masamızın yanından geçen garsona on iki istiridye siparişi daha verdim.

"Değişim programının üçüncü ayının sonunda, üniversite öğrenimini bitirmek üzere Fransa'ya döndü. Mesafe, en güzel ilişkileri bile eninde sonunda bitirir genellikle. Dönüşünden bir ay sonra, babasını ziyarete İngiltere'ye geldi; otobüsle başlayıp sonra feribotla devam ettiği, sonunda da trene bindiği on saatlik yolculuk onu çok yormuştu. Birlikte geçirdiğimiz son pazar günü öyle pek muhteşem değildi. Akşam, onu geçirmeye gara gittiğimde, ilişkiyi bitirmemizin daha iyi olacağını itiraf etti bana. Böylece geriye bir tek hatırlanacak güzel anılar kalırdı. Bakışlarından, karşı koymanın faydasız olacağını okudum, ateş çoktan sönmüştü. Benden uzaklaşmıştı ve bu sadece mesafeyle ilgili değildi. İşte Walter, artık her şeyi öğrendiniz, böyle ahmakça gülümsemenizin sebebini hiç anlamadım."

"Sebebi yok," diye yanıtladı çırağım.

"Size nasıl yüzüstü bırakıldığımı anlatıyorum, siz de, sebepsiz yere gülüyorsunuz, öyle mi?"

"Hayır, bana çok güzel bir hikâye anlattınız, eğer ısrar etmeseydim, bütün bunların geçmişte kaldığına dair yemin ederdiniz, değil mi?"

"Tabii ki. Görsem tanır mıyım, onu bile bilmiyorum. Üzerinden on beş yıl geçti Walter ve söz konusu macera sadece iki ay sürdü! Başka ne olabilirdi ki?"

"Elbette Adrian, başka ne olabilirdi? Öyleyse, şu kısa soruyu yanıtlayın bakalım: On beş yıldır gömülü kalan bu önemsiz macerayı, nasıl oldu da o genç kadının adını bir kez bile telaffuz etmeden anlatabildiniz bana? Miss Jenkins konusunda size açıldığımdan bu yana, kendimi, nasıl desem, biraz gülünç duruma düşmüş gibi hissedi-

yordum, ama artık hiç öyle hissetmiyorum!"

Yan masadaki müşterilerin gittiğini fark etmemiştik bile. O akşam, lokantayı Walter'la benim kapadığımızı ve yemeği onun ısmarlamasını reddedip hesabı paylaşmamı sağlayacak kadar şarap içtiğimizi anımsıyorum.

Ertesi gün, ikimiz de dilimiz damağımıza yapışmış olarak Akademi'ye geldiğimizde, bir mektup aracılığıyla adaylığımızın kabul edildiğini öğrendik.

Walter o kadar halsizdi ki, layıkıyla bir sevinç çığlığı bile atamamıştı.

Paris

Keira, anahtarı kilidin içinde mümkün olduğunca yavaş çevirdi. Son turda kilidin dili korkunç bir ses çıkarıyordu. Dairenin kapısını özenle kapadı ve koridoru parmaklarının ucuna basarak geçti. Doğmakta olan günün ışığı, ablasının küçük ofisini aydınlatmaya başlamıştı bile. Bir çanağın üzerinde, adına yollanmış ve İngiltere pulu yapıştırılmış bir zarf onu bekliyordu. Meraklanan Keira zarfı açınca, geç yollamasına karşın adaylık dosyasının seçici kurul üyelerinin dikkatini çektiğini bildiren bir mektup gördü. Keira, çalışmalarını Walsh Vakfı'nın büyük jürisi önünde sunmak üzere ayın yirmi sekizinde Londra'ya bekleniyordu.

"Bu da neyin nesi?" dedi mektubu yeniden zarfa koyarken.

Geceliğiyle Jeanne belirdi, saçları darmadağınıktı; esneyerek gerindi.

"Max nasıl?"

"Git yat Jeanne, daha çok erken!"

"Ya da geç, duruma göre değişir. Akşam keyifli miydi?"

"Hayır, pek sayılmaz."

"Neden geceyi onunla geçirdin o halde?"

"Çünkü üşüyordum."

"Kara kış, değil mi?"

"Tamam, bu kadar yeter Jeanne, ben yatmaya gidiyorum."

"Sana bir hediyem var."

"Hediye mi?"

Jeanne kardeşine bir zarf uzattı.

"Nedir bu?"

"Aç da gör."

Keira zarfın içinde bir Eurostar bileti, ayrıca bir de Regency Inn'de iki gecelik konaklama ücretinin ödenmiş faturasını buldu.

"Dört yıldızlı değil, ama Jérôme beni oraya götürmüştü, sevimli bir otel."

"Bu hediyenin girişte bulduğum mektupla bir bağlantısı var mı?"

"Evet, bir biçimde, ama biraz Londra'nın tadını çıkarasın diye konaklama süreni uzattım. Doğal Tarih Müzesi'ni mutlaka görmelisin, yeni Tate Modern büyülü ve elbette Amoul'da sabah kahvaltısı etmelisin, Formosa Sokağı'nda. Orayı ne çok sevmiştim, o kadar şirin ki, pastaları, salataları ve limonlu tavukları..."

"Saat sabahın altısı Jeanne, limonlu tavuk şu anda nasıl olur pek emin değilim..."

"Ya bana bir ara teşekkür edersin ya da o tren biletini sana yediririm, ne dersin?"

"Sen de ya bana şu mektubun içeriği hakkında bilgi verir, ne halt karıştırdığını anlatırsın ya da o bileti ben sana yediririm!"

"Bana bir çay yap, ballı bir dilim ekmek hazırla, beş dakika sonra mutfakta buluşalım, dişlerini fırçalayacak olan ablan böyle buyuruyor, yaylan bakalım!"

Keira, Walsh Vakfı'nın yolladığı davetiyeyi bıraktığı yerden alıp dumanı tüten fincanın ve kızarmış ekmeğin önüne koymuştu.

Jeanne mutfağa girerken, "İkimizden birinin sana inanması lazım!" diye homurdanmıştı. "Kendine biraz daha değer verseydin yapacağın şeyi yaptım. İnternette gezindim ve arkeoloji çalışmalarına gereken parayı sağlayabilecek tüm kuruluşların bir listesini çıkardım. Sana hak

veriyorum, sayıları pek fazla değil. Brüksel'de bile kimse umursamıyor. Kilometrelerce uzunluktaki formları doldurmak için iki yılını harcamak istersen başka tabii."

"Kardeşin için Avrupa Parlamentosu'na mı yazdın?"

"Herkese yazdım! Nihayet dün, bu mektup geldi. Yanıtları olumlu mu olumsuz mu bilmiyorum, ama en azından yanıt verme zahmetini göstermişler."

"Jeanne?"

"Tamam kabul, zarfı açtım ve hemen arkasından tekrar kapadım. Ama girdiğim onca zahmet düşünülürse yanıtın beni de biraz ilgilendirdiği kanaatindeyim."

"Peki bu vakıf, hangi belgelere dayanarak adaylığımı kabul etti."

"Seni tanıdığım kadarıyla, bu seni küplere bindirecek ama hiç umurumda değil. Başvurduğum her yere tezini gönderdim. Bilgisayarımda kayıtlıydı, neden çekinecektim ki? Kaldı ki tezi zaten yayımlamıştın, öyle değil mi?"

"Doğru anladıysam, benim yerime, bir dizi bilinmeyen kuruluşa tezimi gönderdin ve..."

"Ve sana, günün birinde lanet Omo Vadisi'ne geri dönme umudunu verdim! Söylenmeye devam etmeyecek misin?"

Keira ayağa kalktı ve Jeanne'ı kucakladı.

"Sana tapıyorum, sen baş belalarının kraliçesisin, bir eşekten daha inatçısın, yine de dünyadaki hiç kimseye değişmem seni!"

"Sen iyi misin?" diye sordu Jeanne, Keira'ya daha yakından bakarak.

"Daha iyi olamam!"

Keira mutfak masasına oturup davetiyeyi üçüncü kez okudu.

"Çalışmalarımı sözlü olarak sunmam gerekiyor! Peki onlara ne anlatacağım?"

"Projeni yazıp ezberlemek için az vaktin var. Jüri üyelerinin gözlerinin içine bakarak konuşman gerekecek; yazdığın metni okursan inandırıcı olmazsın. Mükemmel olacak, biliyorum."

Keira bir hamlede ayağa kalktı ve mutfakta bir aşağı bir yukarı yürümeye başladı.

"Topluluk önünde konuşma korkusunun seni ele geçirmesine izin vermeye başlama. İstersen, akşamları eve döndüğümde jüri üyesi olurum, benim karşımda ezberini tekrar edersin."

"Benimle Londra'ya gel, yalnız başıma altından kalkamam."

"Mümkün değil, işim başımdan aşkın."

"Yalvarırım Jeanne, gel."

"Maddi koşullarım elvermez, tren biletinle otel masrafı için banka hesabımdaki tüm parayı çektim."

"Bu yolculuğun parasını senin ödemen gerekmiyor, ben bir yolunu bulacağım."

"Sen benim kardeşimsin Keira, sana destek olmak istiyorum. Tartışma, sadece şu ödülü kazanma zevkini yaşat bana."

"Söz konusu ödül ne kadar?"

"İki milyon sterlin."

"Kaç avro yapıyor?" diye sordu Keira, gözleri yuvalarından fırlamıştı.

"Uluslararası büyük bir ekibin masraflarını, her birinin yolculuk giderlerini karşılamana, Omo Vadisi'nin bulunduğu topraklara gidebilmek için ihtiyacın olan malzemeleri satın almana ve kiralamana yetecek kadar."

"Bu parayı asla kazanamam! Mümkün değil."

"Git biraz uyu, uyanınca şöyle güzel bir duş al ve hemen işe koyul. Max'a da onu uzunca bir süre göremeyeceğini söyle. Bana öyle bakma. Bütün bunları seni ondan uzaklaştırmak için ayarlamadım. Düşündüğünün tersine, o kadar da Makyavelist değilim."

"Aklımın ucunda bile geçmemişti."

"Oh! Hem de nasıl geçti! Şimdi kaybol bakalım."

Bu konuşmayı izleyen günler boyunca Keira ablasının dairesine kapandı, zamanının büyük bir bölümünü bilgisayar karşında, kuramlarını, dünya çapındaki meslektaş-

larının yayımlanmış makalelerine göre belgelendirerek özenle gözden geçirip düzenlemekle geçirdi.

Jeanne, aynı ona söz verdiği gibi, her akşam müze dönüşünde büyük bir hevesle kız kardeşini ezberine çalıştırıyordu. Konuşmasını inandırıcı bulmadığında, kekelediğinde ya da fazla teknik açıklamalara girişip lafı fazla dolandırdığında Jeanne bütün metni baştan aldırıyordu. Çalıştıkları ilk akşamlar, konuşma iki kız kardeşin tartışmalarıyla sıkça bölündü.

Keira metnini çabucak ezberledi, geriye bir tek kendisini dinleyenleri etkilemesini sağlayacak ses tonunu tutturmak kalmıştı.

Sabahları Jeanne evden çıkar çıkmaz, Keira salonu arşınlayarak ezberden okumaya başlıyordu. Bir gün öğleye doğru, Keira'nın sipariş ettiği bir kitabı getiren bina görevlisi de ona katıldı. Elinde bir fincan çayla kanepeye güzelce yerleşen Madam Hereira, Prekambriyen Zaman' dan, ilk çiçekli bitkilerin, bütün bir böcek neslinin, yeni balık türlerinin, sünger gibi ammonitlerin ve artık anakarada evrim geçirmeye "karar veren" bir sürü dinozor türünün ortaya çıktığı Kretase Dönem'e kadar, gezegenimizin tarihinin eksiksiz bir özetini dinledi. Madam Hereira, bugün görülenlere benzeyen ilk köpekbalıklarının o dönemde ortaya çıktıklarını öğrenmekten çok mutlu oldu. Yine de, en heyecan verici olan bu değil, insanların çok daha sonraları yapacağı gibi, yavrularını dölyatağında taşıyan ilk memelilerin ortaya çıkışıydı.

Madam Hereira, Tersiyer Dönem'in tam ortasında, Paleosen Bölüm ile Eosen Bölüm arasında bir yerlerde uyuklamaya başladı. Gözünü açtığında, biraz utanarak, çok uyuyup uyumadığını sordu. Keira onu rahatlattı, şekerlemesi yalnızca üç milyon yıl sürmüştü! Akşam olduğunda, gündüzki misafirinden ve bilhassa bu ilk dinleyicisinin tepkisinden Jeanne'a bahsetmekten sakındı.

Sonraki çarşamba, Jeanne kız kardeşinden özür diledi, katılması gereken bir akşam yemeği vardı ve iptal edemi-

yordu. Yorgunluktan tükenen Keira'ya, ezber tekrarı faslından kurtulma fikri çok hoş geldi. Jeanne'dan durumu dert etmemesini istedi ve metni, tıpkı o yanındaymış gibi, kendi başına tekrarlayacağına dair söz verdi. Keira ablasının taksiye bindiğini görür görmez kendine bir peynir tabağı hazırladı, salondaki kanepeye atladı ve televizyonu açtı. Fırtına yaklaşıyordu, Paris'in göğü siyaha dönmüştü, Keira omzuna aldığı örtüye sarındı.

İlk gök gürültüsü sesi o kadar şiddetliydi ki Keira'yı oturduğu yerde sıçrattı. İkinci gümbürtüyü genel bir elektrik kesintisi izledi. Keira karanlıkta bir çakmak aradı ama bulamadı. Ayağa kalkıp pencereye doğru ilerledi. Birkaç blok ötedeki binanın paratonerine yıldırım düştü. Arkeolog, sit alanında ona fırtınalar ve tehlikelerine dair her şeyi öğreten bir deneyim yaşamıştı ama bu gördüğü ender rastlanan bir şeydi. Camdan uzaklaşması gerekiyordu, bir adım geriledi, eli gayriihtiyari kolyesine gitti. Eğer kolye ucu Ivory'nin düşündüğü gibi bir metal alaşımından yapıldıysa, onu takmaya devam ederek tehlikeye atılmanın âlemi yoktu. Tam kolyeyi çıkardığı sırada bir şimşek göğü yırttı. Yıldırımın ışığı Keira'nın bulunduğu odaya yayıldı, duvarda, parmaklarının arasında tuttuğu kolye ucundan yansıyan milyonlarca parlak minik nokta belirdi ansızın. Bu şaşırtıcı görüntü silinmeden önce birkaç saniye duvarda kaldı. Titreyen Keira, elinden yere bıraktığı kolyeyi almak için diz çöktü, kolyeyi ipinden yakaladı ve pencereden bakmak üzere ayağa kalktı. Cam çatlamıştı. Gök gürültüleri birbirini izledi, fırtına nihayet uzaklaştı. Uzaklarda gökyüzünün aydınlandığı hâlâ görülebiliyordu, sağanak yağmur indirdi.

Kanepeye kıvrılan Keira'nın toparlanıp sakinleşmesi güç olmuştu. Eli titremeye devam ediyordu. Kendi kendine, gördüğünün sadece optik bir yanılsama olduğunu söyleyip yatışmaya çalışması işe yaramadı; bir türlü ikna olmuyor, içini bir tür tedirginlik kaplıyordu. Elektrik geldi. Keira dikkatle kolye ucuna baktı, yüzeyini okşadı, ılıktı. Kolyeyi lambaya yaklaştırdı, hiç hasar görmemişti, çıp-

lak gözle görülür en ufak bir çizik yoktu üzerinde.

Örtünün altında büzülen Keira az önce gerçekleşen tuhaf olayı anlamaya çalıştı. Bir saat sonra, daire kapısının kilidinin döndüğünü duydu. Jeanne eve gelmişti.

"Uyumadın mı? Fırtınayı gördün mü, yer yerinden oynadı! Ayaklarım su içinde kaldı. Kendime bitki çayı hazırlayacağım, sen de ister misin? Neden bir şey söylemiyorsun? İyi misin?"

"İyiyim sanırım," diye yanıtladı Keira.

"Sen, büyük arkeolog, fırtınadan korktuğunu söyleme sakın bana?"

"Tabii ki korkmadım."

"Yüzün neden kireç gibi o halde?"

"Yorgunum, yatmak için gelmeni bekliyordum."

Keira Jeanne'ı öptü, tam odasına kaçmak üzereydi ki ablası seslendi.

"Bunu sana söylemeli miyim emin değilim... Max da yemekteydi."

"Hayır, söylemen gerekmiyordu; yarın görüşürüz Jeanne."

Odasına çekilen Keira pencereye yaklaştı. Binaların ışıkları yansa da sokaklar hâlâ karanlığa gömülüydü. Bulutlar dağılmıştı, gök kubbe hiç olmadığı kadar parlak görünüyordu. Keira, Büyükayı'yı aradı. Küçük bir çocukken, babası ona gökyüzündeki yıldızların ya da takımyıldızların yerlerini buldurarak eğlenirdi; Koltuk, Akrep ve Sefe takımyıldızları en sevdikleriydi. Keira; Kuğu, Çalgı ve Herkül takımyıldızlarını şekillerinden tanıdı, tam o sırada, Bouvier Takımyıldızı'nı bulmak için Kuzeytacı Takımyıldızı'na baktığında gözleri, o gece ikinci kez yuvalarından uğradı.

"Bu mümkün değil," diye mırıldandı Keira, yüzünü cama yapıştırmıştı.

Hemen pencereyi açtı, balkona çıktı ve sanki bu birkaç santimetre onu yıldızlara yaklaştıracakmış gibi başını uzattı.

"Hayır, olamaz, delilik bu! Ya da ben deliriyorum."

"Böyle kendi kendine konuşmaya başladıysan, zaten o yolda ilerliyorsun demektir."

Keira, olduğu yerde sıçradı, Jeanne hemen yanında duruyordu; dirseklerini korkuluğa dayayıp bir sigara yaktı.

"Sigaraya mı başladın?"

"Arada içiyorum. Az önce olanlar için üzgünüm, çenemi tutmam gerekirdi. Ama havalara girdiğini görmek beni çok sinirlendirdi. Dinliyor musun?"

"Evet, evet," dedi Keira, sesi uzaklardan geliyordu.

"Söylesene, Neanderthal insanlarının hepsinin biseksüel olduğu hikâyesi doğru mu?"

"Olabilir," diye yanıtladı Keira, gözlerini dikmiş yıldızlara bakıyordu hâlâ.

"Peki ya başlıca besinlerinin dinozor sütü olduğu ama dinozorları sağmayı öğrenmeleri gerektiği doğru mu?"

"Mümkündür..."

"Keira!"

Keira sıçradı.

"Ne var?"

"Söylediklerimin hiçbirini dinlemedin. Canını sıkan ne?"

Keira odasına dönerken, "Hiçbir şey, emin ol, içeri girelim, hava soğuk," dedi.

İki kardeş, Jeanne'ın büyük yatağına yattılar.

"Neanderthal insanı konusunda ciddi değildin, değil mi?" dedi Jeanne.

"Ne olmuş Neanderthal insanına?"

"Boş ver, unut gitsin. Uyumaya çalışalım," dedi Jeanne arkasını dönerken.

"Dönüp durma!"

Kısa bir sessizliğin ardından bu kez Keira yatakta döndü.

"Jeanne?"

"Yine ne var?"

"Yaptıkların için teşekkür ederim."

"Bunu Max konusunda kendimi daha çok suçlayayım diye mi söylüyorsun?"

"Biraz öyle."

Ertesi gün, Jeanne evden ayrılır ayrılmaz Keira, bilgisayarın başına koştu, ancak o sabah yaptığı araştırmalar her zamanki çalışmalarından farklıydı. İnternet üzerindeki gökyüzü haritalarını araştırmaya başladı. Çalışırken klavyede bastığı her harf aynı anda oradan yüzlerce kilometre uzaktaki bir bilgisayar ekranına yazılıyordu, göz attığı her bilgi, ziyaret ettiği her site kaydediliyordu. Haftanın sonunda, Amsterdam'daki çalışma masasının başındaki bir bilgisayar operatörü, Keira'nın yaptığı araştırmaları bir dosya haline getirip bastı. Yazıcısından çıkan son sayfayı tekrar okudu ve bir numara çevirdi.

"Az önce bitirdiğim raporu incelemek isteyeceğinizi düşündüm Mösyö."

"Konu neydi?" dedi konuştuğu kişi.

"Fransız kadın arkeolog."

Telefonun diğer ucundaki ses ahizeyi kapamadan önce, "Hemen ofisime gelin," dedi.

Londra

"Kendinizi nasıl hissediyorsunuz?"

"Sizden daha iyi Walter."

İple çektiğimiz günün bir gece öncesiydi. Mülakat şehrin doğusundaki banliyöde yapılıyordu, Walter toplu taşıma araçlarına güvenmeme kararı almıştı, benim emektar arabama hiç güvenmiyordu. Toplu taşıma araçlarına ilişkin kaygısını anlayabiliyordum. Metroların rayların üzerinde, trenlerin istasyonlarda öylece kalakalması sıkça rastlanan durumlardı maalesef, tekrarlanan arızaların sebebiyle ilgili ise malzemenin eski ve yıpranmış olduğuna dair bildik nakaratın dışında hiçbir açıklama yapılmıyordu. Hal böyle olunca, Walter'ın kesin ve tartışmasız kararı üzerine, Docklands'teki bir otele yerleştik. Kendimizi vakıf üyelerine takdim etmemiz için sokağın karşısına geçmemiz yeterli olacaktı. Mülakat bir gökdelendeki, Cabot Meydanı, 1'deki konferans salonundaydı.

Kaderin cilvesi bu ya, Greenwich ilçesinin ve onun meşhur gözlemevinin çok yakınındaydık. Ne var ki Thames Irmağı'nın bu kıyısındaki mahalle, ırmağın bir kısmı doldurularak kazanılmış araziye yapılmış modern binalardan ibaretti, cam ve çelikten inşa edilmiş binalar yükseklikte birbirleriyle yarışıyorlardı, tonlarca beton dökülmüştü buraya. Akşama doğru arkadaşımı Isle of Dogs tarafına gezmeye gitmeye ikna etmeyi başardım, oradan da

Greenwich Tüneli'nin girişindeki cam kubbenin altından tünele girdik. Yerin on beş metre altında, Cutty Sark'ın kireç tutmuş gölgesinin karşısından tekrar gün yüzüne çıkmak üzere, Thames Irmağı'nı yürüyerek geçtik. On dokuzuncu yüzyıldaki ticaret filosunun geriye kalan tek üyesi olan eski yelkenli, birkaç ay önce çıkan yangında tahrip olduğundan bu yana hüzünlü bir havası vardı. Önümüzde Ulusal Denizcilik Müzesi'nin parkı, Kraliçe' nin şatafatlı evi ve tepenin en yukarısında, Walter'ı götürdüğüm eski gözlemevi uzanıyordu.

"Burası, yalnızca bilimsel araştırmalarda kullanılan aletleri barındırmak üzere İngiltere'de inşa edilmiş ilk binadır," dedim Walter'a.

Aklının başka yerde olduğunu anlıyordum; kaygılı görünüyordu, onu oyalama çabalarım işe yaramamışa benziyordu, ama vazgeçmem için henüz erkendi. Kubbenin altından içeri girdik; Flamsteed'in on dokuzuncu yüzyılda o ünlü yıldız cetvellerini hazırlarken kullandığı eski astronomi gereçlerini görünce büyülendim.

Zamana dair her şeyin Walter'ı heyecanlandırdığını biliyordum, ona önünde uzanan uzun çelik çizgiyi de göstermeyi ihmal etmedim. "İşte boylamların başlangıç noktası, aynı 1851'de belirlendiği ve 1884'te uluslararası bir konferansta kabul edildiği gibi. Akşam olmasını beklersek, gökyüzünde yeşil bir lazer ışığının belirdiğini göreceksiniz. Bu, aşağı yukarı iki yüzyıldan beri buraya getirilmiş olan tek modern dokunuş."

"Her gece şehrin üzerinde gördüğüm ışık demeti demek buydu, öyle mi?" dedi Walter, söylediklerim nihayet ilgisini çekmiş gibiydi.

"Kesinlikle öyle. Her ne kadar, bir süre önce, bilimadamları yerini yüz metre kadar değiştirmiş olsalar da, başlangıç meridyenini temsil ediyor. Evrensel Zaman'da burada, Greenwich'in güneyi, uzun zaman boyunca, gezegenin her noktasında saati belirlemek için referans noktası olarak hizmet verdi. On beş derece batıya doğru hareket ettiğimiz her seferde bir saat geri gidiyoruz, aynı

şeyi doğuya doğru yaptığımızda bir saat ileri gidiyoruz. Saat dilimlerinin hepsi buradan çıkıyor."

"Tüm bunlar çok etkileyici Adrian ama, yarın akşam, çok rica ederim, konunuzdan sapmayın," diye yalvardı Walter.

Bezmiştim, açıklamalarımı bir kenara bıraktım ve arkadaşımı parka doğru sürükledim. Hava yumuşaktı, açık hava çok iyi gelecekti. Walter ve ben akşamı yakındaki bir *pub*'da bitirdik. Bana her türlü alkollü içkiyi yasakladı, yeniden ergenliğimi yaşıyormuşum gibi korkunç bir hisse kapıldım. Saat onda ikimiz de odalarımıza dönmüştük, hatta Walter telefon edip geç vakte kadar televizyonun karşısında kalmamın yasak olduğunu söyleme cüretini bile gösterdi.

Paris

Keira, yanında getirdiği küçük bavulunu kilitledi, Jeanne, Nord Garı'na kadar ona eşlik edecekti, bunun için sabah birkaç saatliğine izin almıştı. İki kardeş evden çıkıp bir otobüse atladılar.

"Sağ salim vardığını söylemek için beni arayacağına söz veriyor musun?"

"Ama Jeanne, alt tarafı Manş'ı geçeceğim, nereye gidersem gideyim, sağ salim geldim, diye hiç aramadım ki seni!"

"Bu sefer bunu yapmanı istiyorum. Bana yolculuğunu anlatırsın, otelin güzel mi, odanı sevdin mi, şehri nasıl buldun, bunlardan bahsedersin..."

"Trende geçirdiğim iki saat kırk dakikayı da anlatmamı ister misin? Topluluk önünde konuşmaktan benden bin kat fazla korkuyorsun, değil mi? İtiraf et, bu akşam yaşayacağım şey seni dehşete düşürüyor!"

"O mülakata ben katılacakmış gibiyim. Gece gözümü kırpmadım."

"Bu ödülü kazanma şansımız muhtemelen hiç yok, bunu biliyorsun değil mi?"

"Yine olumsuz olmaya başlama, başaracağına inanmalısın!"

"Sen öyle diyorsan. İngitere'de bir gün daha kalıp babamı ziyarete gitmeliydim."

"Cornwall biraz uzak, bir gün ikimiz birlikte gideriz."

"Kazanırsam, yolumu uzatıp onu görmeye gideceğim ve çok meşgul olduğun için onu görmeye gelemediğini söyleyeceğim."

"Gerçekten çok kötüsün!" diye yanıtladı Jeanne, kardeşine dirsek atarak.

Otobüs yavaşladı ve garın önündeki yaya yoluna yanaşmaya başladı. Keira bavulunu alıp Jeanne'a sarıldı.

"Sahneye girişimi yapmadan önce seni arayacağım, söz."

Kaldırıma indi ve otobüsün uzaklaşmasını bekledi, Jeanne yüzünü cama yapıştırmıştı.

O sabah Nord Garı tenhaydı. Kalabalığın bastırdığı saat geride kalmıştı, peronlardaki tren sayısı da azdı. İngiltere'ye gidecek yolcular, gümrüğe giden yürüyen merdivenle yukarı çıkıyorlardı. Keira önce gümrük, sonra güvenlik kontrollerinden geçti, devasa bekleme alanına henüz girmişti ki kapılar açıldı.

Neredeyse yol boyunca uyudu. Gözünü açtığında, hoparlörlerden yükselen bir ses Saint-Pancras Garı'na girmek üzere olduklarını anons ediyordu.

Siyah bir taksi, Londra'yı kat ederek onu oteline bıraktı. Bu kez de, kentin cazibesine kapılan Keira, yüzünü arabanın cama yapıştırdı.

Odası, Jeanne'a anlattığı gibi küçük ve sevimliydi. Bavulunu yatağın ayakucuna bırakıp komodinin üzerindeki masa saatine baktıktan sonra mahallede gezinti yapmak için hâlâ zamanı olduğuna karar verdi.

Yürüyerek Old Brompton Yolu'na çıktı, Bute Sokağı'na girdi, mahalledeki Fransız Kitabevi'nin çağrısına karşı koyamayıp içeri girdi.

Uzunca bir süre dolandı içeride, o raflarda görünce şaşırdığı, Etiyopya üzerine yazılmış bir kitap satın aldı ve karşı kaldırımdaki küçük İtalyan lokantasının önüne oturdu. Bir kahve içip kendine geldikten sonra oteline dönmeye karar verdi. Mülakat saat tam on sekizde başlayacaktı, onu gardan oteline bırakan taksi şoförü, oradan Dock Lands'in yarım saat tuttuğunu söylemişti.

Keira, Cabot Meydanı, 1'in önüne yarım saat öncesinden geldi. Gökdelenin büyük giriş bölümünde şimdiden birçok kişi toplanmıştı. Kusursuz giyimleri hepsinin aynı yere gittiğini düşündürüyordu. Keira'nın o zamana dek kendini gösteren kayıtsızlığı uçup gidiverdi, midesine ağrılar girdi. Binanın önündeki alanda, koyu renk takım giymiş iki adam yürüyordu. Keira gözlerini kırpıştırdı, adamlardan birinin yüzü tanıdık gelmişti.

Ceptelefonunun çalmasıyla dikkati dağıldı. Telefonu bulmak için ceplerini yokladı ve ekranda beliren numarayı tanıdı, arayan Jeanne'dı.

"Ben de şimdi seni arayacaktım, numaranı tuşlamak üzereydim."

"Yalancı!"

"Binanın önündeyim ve, her şeyi bilmek istiyorsun diye söylüyorum, bir tek arzum var, o da buradan tüymek. Giriş sınavlarıyla aram hiç iyi olmamıştır."

"Bu işe çok zaman ayırdık, bu maceranın sonuna kadar gideceksin. Her şey harika olacak, ödülü kazanmazsan en kötü ne olabilir? Dünyanın sonu gelmez."

"Haklısın, ama tutuldum kaldım Jeanne, neden bilmiyorum, böyle olmamıştım şeyden beri..."

"Boşuna kafanı yorma, sen hayatında hiç tutulup kalmadın!"

"Sesinde bir tuhaflık var."

"Aslında söylememem gerekiyordu, yani, şimdilik, ama eve hırsız girdi."

"Ne zaman?" diye sordu paniğe kapılan Jeanne.

"Bu sabah, seninle gara geldiğim sırada. Sakin ol, çalınan bir şey yok, yani öyle sanıyorum, sadece ev altüst olmuş, bir de Madam Hereira, hem de fazlasıyla."

"Bu akşam yalnız kalma, atla bir trene, buraya gel."

"Olmaz, çilingiri bekliyorum, ayrıca bir şey çalmadıklarına göre, neden bir daha gelerek kendilerini tehlikeye atsınlar ki?"

"Belki iş üstündeyken rahatsız edildikleri için bir şey almamışlardır."

"Odanın ve salonun haline bakılırsa, bol bol zamanları olmuş inan bana, üstelik evi toparlamak için bir akşam da yetmeyecek."

"Üzgünüm Jeanne," dedi Keira saatine bakarak, "ama telefonu kapamam lazım. İşim biter bitmez seni ara..."

"Telefonu hemen kapa ve fırla, gecikeceksin. Kapattın mı?"

"Hayır!"

"Daha ne bekliyorsun, kapa dedim sana!"

Keira telefonu kapatıp binaya girdi. Bir görevli onu asansöre buyur etti. Walsh Vakfı en üst katta toplanıyordu. Asansörün kapısı açıldı, bir kadın görevli koridorun sonuna kadar Keira'ya eşlik etti. Şimdiden tıka basa dolmuş olan salon, beklediğinden çok daha büyüktü.

Büyük bir kürsünün etrafına yarım daire oluşturacak biçimde yüz kadar sandalye yerleştirilmişti. İlk sırada jüri üyeleri oturuyordu, her birinin önünde bir masa vardı ve çalışmalarını kurula bir mikrofon aracılığıyla sunmakta olan kişiyi dinliyorlardı. Keira'nın kalbi, yerinden fırlayacakmış gibi çarpmaya başladı. Dördüncü sırada hâlâ boş duran sandalyeyi kestirdi gözüne, oraya oturmak için kendine yol açarak ilerledi. İlk sözü almış olan adam, biyogenetik alanındaki araştırma projesini sunuyordu. Sunumu kurallara uygun olarak on beş dakika sürdü ve bir alkış tufanıyla karşılandı.

İkinci aday, çok düşük maliyetle su sondajı yapılmasını sağlayacak bir alet prototipi ve güneş enerjisiyle çalışan bir su arıtma yöntemi sundu. Su, yirmi birinci yüzyılın mavi altını olacaktı, gezegenin birçok yerinde, insan yaşamı suya bağlı olacaktı. Gelecekti savaşların, büyük nüfus göçlerinin temel nedeni içme suyu yokluğu olacaktı. Sunum teknikten ziyade siyasi bir nitelik alarak son buldu.

Üçüncü aday, alternatif enerji kaynakları üzerine parlak bir konuşma yaptı. Hatta, konuşmacı sunumunu yaparken yanındakiyle azıcık laflayan vakfın başkanının zevkine göre biraz fazla parlaktı.

"Sıra az sonra bize gelecek," diye fısıldadı Walter bana. "Size hayran kalacaklar."

"Hiç şansımız yok."

"Jüri de sizi şu genç kadının beğendiği kadar beğenirse çantada keklik sayılır."

"Hangi genç kadın?"

"Salona girdiğinden beri size bakan. Şuradaki," dedi Walter, başıyla hafifçe solumuzda kalan dördüncü sırayı işaret ederek. "Hemen bakmayın sakın, beceriksizliğiniz malum!"

Hemen dönüp baktım elbette, ama beni kesen kimse görmedim.

"Hayal görüyorsunuz zavallı Walter."

"Gözleriyle sizi yiyordu adeta. Ama efsanevi tedbirsizliğiniz sayesinde, bir yengeç gibi kabuğuna çekildi."

Yeniden şöyle bir bakındım, dördüncü sıradaki dikkat çekici tek şey boş bir sandalyeydi.

"Kasten yapıyorsunuz!" diye patladı Walter. "Beceriksizliğin bu kadarı ancak umutsuz vakalarda görülür."

"Aaa, iyice şapşallaştınız Walter!"

Tam bu sırada adım söylendi, sıra bana gelmişti.

"Kafanızı dağıtmaya çabalıyordum sadece, yeteneklerinizi kaybetmeyesiniz diye stresten kurtarmaya çalışıyordum sizi, başarılı da oldum sanıyorum. Haydi, şimdi sizden tek istediğim harikalar yaratmanız."

Notlarımı toplayıp ayağa kalktım, Walter kulağıma eğildi.

"Genç kadına gelince, benim uydurmam değil, iyi şanslar dostum," dedi ve omzuma dostça vurdu.

Bu an, hayatımın en kötü anılarından biri olarak kalacak. Mikrofon çalışmıyor. Teknisyenlerden biri tamir etmek için kürsüye çıktı ama nafile. Başka bir mikrofon yerleştireceklerdi ama teknik gereçlerin konduğu odanın anahtarını bulmaları gerekiyordu. Bir an önce bitirmek istiyordum, mikrofonu beklememeye karar verdim; jüri üyeleri ilk sırada oturuyordu ve beni duymaları için sesi-

min oldukça gür çıkması gerekiyordu. Walter sabırsızlandığımı tahmin etmişti ve bunun iyi bir fikir olmadığını anlatmak için el kol hareketleri yapıyordu, mimiklerini görmezden geldim ve konuşmaya giriştim.

Sunumum yorucu oldu. Dinleyicilerime, insanlığın geleceğinin yalnızca gezegenimizle ve onun okyanuslarıyla ilgili bildiklerimize değil, aynı zamanda uzay hakkında öğreneceklerimize bağlı olduğunu anlatmaya çalışıyordum. Dünya'nın düz olduğuna inandıkları halde dünya turu yapmaya girişen denizciler gibi, uzak galaksileri keşfe gitmemiz gerekiyordu. Günün birinde her şeyin nasıl başladığını bilmeden geleceğimizi nasıl kurardık? İki soru insanı aklının sınırlarıyla karşı karşıya getirir, içimizdeki en bilge kişinin bile yanıt veremediği iki soru: Sonsuz küçük ya da sonsuz büyük olan nedir ve her şeyin başladığı sıfır ânı nedir? Bu iki soruya yanıt bulma oyununa katılan her kim olursa olsun, kafasında en ufak bir varsayım kurmaktan âcizdir.

Dünya'nın düz olduğuna inandığı vakitler, insan, dünyası hakkında, algıladığı ufuk çizgisinden başka bir şey tahayyül edemiyordu. Hiçlikte kaybolma korkusuyla, büyük enginlikten çekiniyordu. Ne var ki, ufka doğru ilerlemeye karar verdiğinde, geri çekilen ufuk oldu, ilerledikçe insanoğlu ait olduğu dünyanın enginliğini kavradı.

Evreni araştırma sırası bizde, bildiğimiz galaksilerin ötesinden, kadim zamanlardan ve uzamlardan bize ulaşan yığınla bilgiyi yorumlama sırası bize geldi. Birkaç ay içinde, Amerikalılar en güçlü uzay teleskopunu fırlatacaklarmış, böylesi daha önce görülmemiş. Bu teleskop, belki de evrenin nasıl oluştuğunu görmeye, duymaya, bizimkine benzer evrenlerde başka hayatların oluşup oluşmadığını öğrenmeye olanak sağlayacakmış. Maceranın parçası olmak gerek.

Walter haklıydı sanırım, dördüncü sıradaki genç bir kadın bana tuhaf tuhaf bakıyordu. Yüzü hiç yabancı gelmiyordu. Söylediklerim, en azından salondaki bir kişinin dikkatini çekmiş demekti bu. Ama vakit flört vakti değildi, sunumumu sonlandırdım.

İlk günün ışığı, evrenin ta derinliklerinde yolcuğuna devam ediyor, bize doğru geliyor. Onu yakalamayı, anlamayı becerebilecek miyiz, her şeyin nasıl başladığını nihayet öğrenebilecek miyiz?

Ölüm sessizliği. Kimse kımıldamıyordu. Güneşin altında usulca eriyen kardan adamının cefasıydı benimki; o kardan adamdım ben, ta ki Walter ellerini çırpmaya başlayana dek. Jüri başkanı hanım ayağa kalıp o da alkışlamaya başladığında notlarımı topluyordum, kurul üyeleri de ona katıldılar ve salon alkıştan yıkıldı; herkese teşekkür ettim ve kürsüden indim.

Walter beni uzun uzun kucaklayarak karşıladı.

"Siz çok..."

"Acınası mı, olağanüstü mü? Seçim sizin. Hiç şansımız yok diye sizi uyarmıştım."

"Rica etsem susar mısınız! Sözümü kesmeseydiniz, heyecan verici olduğunuzu söyleyecektim. Dinleyicilerin gıkı bile çıkmadı, bir öksürük bile duyulmadı salonda!"

"Normal, ilk beş dakikanın sonunda hepsi ruhunu teslim etmişti!"

Dördüncü sıradaki genç kadının ayağa kalkıp kürsüye çıktığını, yerime otururken gördüm. Demek bu yüzden gözlerini bana dikmişti, rekabet içindeydik ve o, ne yapmaktan sakınması gerektiğini gözlemliyordu.

Mikrofon hâlâ çalışmıyordu, ama berrak sesi salonun en gerisinden duyuluyordu. Başını kaldırdı, gözleri başka yere, uzaklardaki bir ülkeye bakıyor gibiydi. Bize Afrika'dan, elleriyle hiç durmadan kazıdığı aşıboyası rengi bir diyardan bahsetti. İnsanın, nereden geldiğini bilmediği sürece, istediği yere gitmekte asla özgür olamayacağını anlattı. Projesi, bir yanıyla, diğer hepsinden daha iddialıydı, söz konusu olan ne bilimdi ne de ileri teknolojiler; onun projesi bir rüyayı, kendininkini gerçekleştirmekti.

"Atalarımız kim?" İlk sözü bu oldu. Ben de gündoğumunun nerede başladığını bilmek istiyordum!

Sunumunun ilk ânından itibaren kurulu, avucunun içi-

ne aldı. Sunum doğru sözcük değil, anlattığı bir hikâyeydi aslında. Walter'ı ele geçirmişti, aynı jüri üyelerini, her birimizi olduğu gibi. Omo Vadisi'nden bahsediyordu, ben Atacama dağlarını, onun hepimizin önünde Etiyopya kıyılarını resmettiği güzellikte tasvir etmeyi beceremezdim. Kimi zaman, neredeyse suyun şırıltısını duyar gibi oluyor, tozu, kavurucu güneşin ışınlarını önüne katıp sürükleyen rüzgârın soluğunu hissediyordum sanki. Konuştuğu o kısa zaman zarfında, kendi mesleğimi bir yana bırakıp onunkine atılabilirdim; onun ekibinin parçası olabilir, onun yanı başında çorak toprağı kazabilirdim. Herkes görebilsin diye kolunu topluluğa doğru uzatmadan önce, avucuna itinayla yerleştirdiği tuhaf bir obje çıkardı cebinden.

"Bu bir kafatası parçası. Yerin on beş metre altında, bir mağaranın dibinde buldum onu. On beş milyon yaşında. İnsanlığın ufacık bir parçası. Daha derinleri, daha uzak noktaları, daha uzun süre kazabilirdim, karşınıza çıkıp nihayet size, ilk insanın kim olduğunu söyleyebilirim belki de."

Salonun, sunumunun sonunda genç kadını alkışlaması için Walter'ın öncülük etmesine gerek kalmadı.

On aday daha vardı, o genç kadından sonra sunum yapacaklardan biri olmayı hiç istemezdim.

Saat yirmi bir otuzda, jüri görüşmeye çekildi. Salon boşalıyor, Walter'ın durgunluğu keyfimi kaçırıyordu. Bizimle ilgili tüm ümidini yitirdiğinden kuşkulanıyordum.

"Bu kez, güzel bir birayı hak ettik sanırım," dedi koluma girerek.

Midem bira kaldıramayacak kadar kötüydü; sonunda ben de oyuna dahil olmuştum, dakikaları sayıyordum, bir türlü gevşeyemiyordum.

"Zamanın göreceliği konusunda verdiğiniz derslere ne oldu Adrian? Önümüzdeki saatler adamakıllı uzun olacak. Gelin, biraz hava alalım, aklımızı başka şeylerle meşgul edelim!"

Binanın önündeki açıklıkta, dondurucu soğukta, bizim kadar kaygılı birkaç aday, oldukları yerde zıplayarak

ısınmaya çalışıp sigara tüttürüyorlardı. Dördüncü sıradaki genç kadından hiç iz yoktu, sırra kadem basmıştı. Walter haklıydı, zaman durmuştu ve bekleyiş sonsuzluk kadar sürdü sanki. Marriott'un barında oturmuş, hiç durmadan saatime bakıyordum. Jürinin kararını açıklayacağı salona geri dönme vakti nihayet geldi.

Dördüncü sıradaki yabancı yerini almıştı, gözucuyla dahi bakmıyordu bana. Vakıf başkanı hanımın peşi sıra jüri üyeleri de salona girdiler. Kadın kürsüye çıktı ve sundukları mükemmel dosyalar için bütün adayları kutladı. Karar vermek güç oldu, diye açıkladı, ancak birkaç tur oylamadan sonra karara varabilmişlerdi. Su arıtma projesini sunan adaya bir özel ödül verildi ama ödül ilk adaya gitmişti, biyogenetik alanındaki araştırmalarına maddi destek sağlanacaktı. Walter, darbeyi gıkını çıkarmadan metanetle karşıladı. Sırtımı sıvazladı ve büyük bir özenle, kendimizi suçlamamızı gerektirecek bir şey olmadığına dair beni rahatlattı, biz elimizden geleni yapmıştık. Jüri başkanı alkışı kestirdi.

Daha önce beyan ettiği gibi, jüri bir karara varmakta hayli zorlanmıştı. Bir istisna olarak bu yıl bağış, iki aday, daha açıkçası biri kadın diğeri erkek iki kişi arasında paylaştırılacaktı.

Vakıf üyelerinin karşısına çıkan tek kadın aday, dördüncü sıradaki yabancıydı. Jüri başkanı ona gülümserken kadın sendeleyerek ayağa kalktı, alkış tufanının arasında adını duyamadım.

Sahnede cereyan eden birkaç kucaklaşmanın ardından, katılımcılar ve onlara eşlik edenler mekândan ayrılmaya başladılar.

"Her şeye rağmen, ofisimdeki suların içinde yürümem için şu lastik çizmelerden alacaksınız bana değil mi?" diye sordu Walter.

"Söz sözdür. Sizi düş kırıklığına uğratmış olmaktan dolayı üzgünüm."

"Her şeyden önce, dosyamız adaylar arasında yer almaya layık görüldü... Bu ödülü hak ediyor olmanız bir

yana, bu son birkaç hafta boyunca size bu macerada eşlik etmiş olmaktan dolayı gurur duyuyorum."

Jüri başkanı hanım bana elini uzatınca konuşmayı yarıda kestik.

"Julia Walsh. Sizinle tanıştığıma memnun oldum."

Başkanın yanında geniş omuzlu bir çam yarması dikiliyordu. Aksam, Alman olduğuna dair hiç şüphe bırakmıyordu.

"Projeniz heyecan vericiydi," diye söze devam etti Walsh Vakfı'nın mirasçısı, "benim favorimdi. Karar bir oy farkla alındı. Bu ödülü kazanmanızı çok isterdim. Seneye tekrar katılın, jüri farklı olacak, kazanma şansınızın yüksek olacağına eminim. İlk günün ışığı sizi bir yıl daha bekler, öyle değil mi?"

Beni zarifçe selamlayıp arkadaşı Thomas'la beraber hemen yanımızdan ayrıldı.

"Bakın, gördünüz mü," diye bağırdı Walter, "suçluluk duymamızı gerektirecek bir sebep yok!"

Yanıt vermedim, Walter bir elini yumruk yaparak diğer elinin avucuna hızla vurdu.

"Bize bunu neden söyledi?" diye homurdandı. "'Bir oy farkla,' bu dayanılmaz bir şey! Dikkate bile alınmadığımızı söylemesini bin kere tercih ederdim, bir oy farkla kaybetmek! Durumun vahametinin farkında mısınız? Hayatımın gelecek yıllarını bir su birikintisinin içinde çalışarak geçireceğim! Sonucu kimin oyunun değiştirdiğini bilmek isterdim, böylece gidip boynunu kırabilirdim."

Walter öfkeden çıldırıyordu, bense onu nasıl sakinleştireceğimi bilemiyordum. Yüzü kızardı, soluğu tıkanmaya başladı.

"Kendinizi toparlamalısınız Walter, rahatsızlanacaksınız."

"Kaderinin bir oy farkla belirlendiği bir insana nasıl söylenir? Bu onlar için yalnızca bir oyun mu? İnsan bunu söylemeye nasıl cesaret eder?" diye haykırdı.

"Bizi yüreklendirmek ve şansımızı bir kez daha denemeye teşvik etmek istedi sadece."

"Bir sene sonra mı? Aman ne güzel iş! Ben eve gidiyorum Adrian, sizi böyle yüzüstü bıraktığım için beni affedin ama bu akşam diyaloğa kapalı olacağım korkarım. Yarın Akademi'de görüşürüz; sabaha ayılmış olursam tabii."

Walter topuklarının üzerinde dönüp hızlı adımlarla uzaklaştı. Salonun ortasında bir başıma kalıverdim, yapabileceğim tek şey çıkışa doğru yönelmekti.

Koridorun ucundan asansörün zilini duydum, kapılar kapanmadan önce yetişmek için adımlarımı hızlandırdım. Kabinde, ödülü kazanan genç kadın, gözlerindeki en güzel ifadeyle bana baktı.

Dosyasını kolunun altına sıkıştırmıştı. Yüzünde, zaferinin eseri olan mutlu bir ifade okumayı bekliyordum. Ama o dudaklarındaki hafif gülümsemeyle, bana bakmakla yetindi. Kulaklarımda, nasıl davranırsam davranayım, yanımda olsa bana muhtemelen, "Ne kadar beceriksizsiniz!" diyecek olan Walter'ın sesi çınlıyordu.

"Tebrik ederim!" dedim alçakgönüllülükle, dilim dolaşmıştı.

Genç kadın yanıt vermedi.

"O kadar mı değişmişim?" dedi sonunda.

Ben verecek uygun bir cevap bulamayınca o dosyasını açtı, içinden bir kâğıt çıkarıp ağzına attı ve yüzündeki alaycı ifadeyi koruyarak sakin sakin çiğnemeye başladı.

Ansızın, bir amfi ve onunla birlikte, on beş yıl öncede kalmış, binlerce anıyla dolu olağanüstü bir yazın anısı canlandı zihnimde.

Genç kadın kâğıt topağını ağzından çıkardı ve iç geçirdi.

"Tamam mı, tanıdın mı nihayet?"

Asansörün kapısı büyük girişe açıldı, ben, kollarım yana sarkmış halde öylece kalakalmıştım; asansör tekrar yukarı çıkıyordu.

"Bayağı zamanını aldı beni tanımak, seni biraz daha fazla etkilemiş olmayı umardım ya da hakikaten yaşlanmışım..."

"Yo hayır, öyle değil elbette, ama saçlarının rengi..."

"Yirmi yaşındaydım, o zamanlar sık sık değiştirirdim

saçlarımın rengini, artık geçti. Oysa sen, sen hiç değişmemişsin, birkaç kırışık belki, ama o boşlukta kaybolmuş gibi bakışın hâlâ aynı."

"Hiç beklenmedik bir durum, seninle burada karşılaşmak... bunca sene sonra."

"Asansörde karşılaşmanın sıradan bir şey olmadığını kabul ediyorum. Katlar arasında gidip gelmeye devam edelim mi, yoksa beni yemeğe mi götürürsün?"

Yanıtımı beklemeden Keira, dosyasını yere atıp kollarıma atladı ve beni öptü. Öpücüğünde çiğnenmiş kâğıt tadı vardı; evet tam olarak öyle, bir zamanlar üzerine ona hissettiklerimi yazmayı hayal ettiğim kâğıt gibi, kâğıttan bir öpücük. Hayatımızı altüst eden ilk öpücükler vardır. Kendimize itiraf etmeyi reddetsek bile, bu böyledir. Bu ilk öpücükler, sizi ansızın yakalayıverir. Bazen ikinci öpücükte olur bu, ilkinden on beş yıl sonra bile olsa.

Asansörün kapısı büyük girişe doğru her açıldığında, birimiz düğmeye basıyor ve birbirimize sarılıyorduk. Altıncı katta, gökdelenin gece bekçisi kollarını kavuşturmuş, bizi bekliyordu. Onun asansörü bir otel odası değildi, öyle olsa içinde kamera olmazdı; bizden orayı terk etmemizi istedi. Keira'yı elinden tutup sürükledim, kendimizi binanın önündeki açıklıkta bulduk, ikimiz de çok mahcup olmuştuk.

"Üzgünüm, düşünemedim... Zafer sarhoşluğundan olsa gerek."

"Ben de uğradığım bozgundan düşünemedim herhalde," diye yanıtladım.

"Özür dilerim Adrian, ne kadar beceriksizim."

"Walter burada olsaydı, en azından bir ortak noktamızı bulmuş olurdu. Bir kez daha denemek ister misin?"

"Neyi?"

"Benim beceriksizliğim, senin zaferin, benim bozgunum; sen seç."

Keira dudaklarımdan usulca öptü ve bulunduğumuz sıkıcı yeri terk etmemizi rica etti.

"Gel, biraz yürüyelim," dedim ona, "Thames'ın diğer

yakasında nefis bir park var..."

"Dana var mı senin şu parkta?"

"Sanmıyorum. Neden sordun?"

"Bir tanesini mideye indirebilirim, öyle açım. Sabahtan beri ağzıma lokma koymadım, bu saatte hâlâ yiyecek bulabileceğimiz bir *pub*'a götür beni."

O zamanlar sıkça gittiğimiz bir lokanta gelmişti aklıma; hâlâ hizmet veriyor muydu bilmiyordum ama yine de şoföre adresini söyledim.

Thames Irmağı boyunca yol alırken Keira elimi tuttu. Şefkat hissetmeyeli uzun zaman olmuştu. O anda, bütün başarısızlığım, bundan böyle yaşayacağım Londra'yla, tüm hayallerimin kaldığı Atacama Platosu arasında kalıcı olarak yerleşen mesafe, aklımdan uçup gidiverdi.

Amsterdam

Singel Kanalı'ndan yürüyerek geçmek üzere tramvaydan inen adam, ofisinden dönen herhangi biri gibi görünüyordu. Saatin geç olmasını, çantasının sapını bileğine bağlayan zinciri, ceketinin altındaki kılıfın içindeki tabancayı saymazsak. Magna Meydanı'na vardığında, kimsenin kendisini takip etmediğinden emin olmak için trafik ışığında durdu. Yeşil yanar yanmaz, adam kendini yola attı. Korna seslerine hiç aldırmadan, bir kamyonetle otobüsün arasından süzülüverdi, iki limuzini fren yapmaya mecbur bıraktı ve ona ağız dolusu söven bir motosikletliden kıl payı kaçtı. Karşı kaldırıma geçince, Dam Meydanı'na kadar hızla yürüdü ve yan kapısından Nieuwe Kerk'in içine süzüldü. On beşinci yüzyılda yapılmış olduğu düşünülürse, görkemli yapının adı komik kaçıyordu. Adamın, muhteşem orta sahnı seyredecek zamanı yoktu, çapraz sahna kadar yoluna devam etti, Amiral Ruyter'in mezarının yanından geçti, Tuğamiral Johan van Galen'inkinin yanından saptı ve apsise doğru yöneldi. Cebinden bir anahtar çıkarıp şapelin en arkasındaki küçük kapının kilidini çevirdi ve kapının ardındaki gizli merdivenden indi.

Elli basamak aşağıda, önünde uzanan uzun koridora girdi. Büyük Meydan'ın altındaki yer altı geçidi, oraya girmenin yolunu bileni, Nieuwe Kerk'ten Kraliyet Sarayı'na kadar götürürdü. Adam acele ediyordu, bu dar geçide

ne zaman girse göğsü sıkışıyordu, adımlarının sesi hissettiği tedirginliğini daha da artırıyordu. O ilerledikçe ışık solgunlaşıyordu, yalnızca koridorun iki ucu ölgün bir ışıkla aydınlanıyordu. Adam, yerde biriken pis suyun makosenlerini ıslattığını hissetti. Geçidin ortasında, kendini zifirî karanlığın ortasında buldu. Tam bu noktada, sağa doğru elli adım atması gerektiğini biliyordu, merkez oluğun içbükey duvarı karanlıkta ona yol gösterecekti.

Nihayet yolun sonuna yaklaşıyordu, önünde bir başka merdiven belirdi. Basamaklar kaygandı, duvar boyunca uzanan kenevir sicime tutunması gerekiyordu. Sahanlığa ulaştığında adam kendini, ağır ferforje sürgülerle güçlendirilmiş ilk tahta kapının karşısında buldu. Sürgülerin üzerinde iki yuvarlak kulp vardı; kilidi açmak için üç yüz yıllık bir mekanizmayı harekete geçirmeyi bilmek gerekiyordu. Adam yukarıdaki kulpu doksan derece sağa, aşağıdakini doksan derece sola çevirdi ve ikisini de kendine doğru çekti. Bir tık sesi duyuldu, kilidin dili kalkmıştı. Adam sonunda, Kraliyet Sarayı'nın girişindeki küçük odaya ulaştı. Jacob van Campen'in hayal gücünün eseri olan yapı, on yedinci yüzyılın ortasında inşa edilmişti; o zamanlar belediye binası olarak hizmet veriyordu. Amsterdamlılar, bu binayı hiç tereddüt etmeden dünyanın sekizinci harikası olarak kabul ediyorlardı. Sarayın büyük salonuna bir Atlas heykeli hükmediyordu, zeminde mermerden üç tane harita vardı; biri batı yarımküreyi, diğeri doğu yarımküreyi, üçüncüsü ise bir yıldız haritasını tasvir ediyordu.

Jan Vackeers, yakında yetmiş üçüncü doğum gününü kutlayacaktı, ama on yaş daha genç görünüyordu. Burgerzaal'a[1] girdi, Samanyolu'na bastı, Okyanusya'nın üzerinden geçti, bir adımda Atlantik Okyanusu'nu geçti ve buluşacağı kişinin kendisini beklediği küçük odaya doğru yoluna devam etti.

1. Hollanda Kraliyet Sarayı'nın büyük salonuna verilen isim. (Ç.N)

"Haberler nasıl?" diye sordu odaya girerken.

"Şaşırtıcı, beyefendi. Bizim Fransız kadın çift pasaportlu. Babası İngiliz'miş, hayatının büyük bölümünü Fransa'da geçirmiş bir botanikçi. Boşandıktan hemen sonra doğduğu topraklara, Cornwall'a geri dönmüş, 1997'de orada kalp krizinden ölmüş. Ölüm belgesi ve gömülme izni dosyanın içinde."

"Ya annesi?"

"O da vefat etmiş. Aix-en-Provence Fakültesi'nde sosyal bilimler bölümünde öğretim üyesiymiş. 2002'de bir araba kazasında ölmüş. Ona çarpan adamın kanında 1,6 promil alkol çıkmış."

"İğrenç ayrıntıları geçin!" dedi Jan Vackeers.

"Bir ablası var, ondan iki yaş büyük, Paris'te bir müzede çalışıyor."

"Fransız hükümetinin bir memuru mu?"

"Bir biçimde."

"Bunu hesaba katmak gerekecek. Şu genç arkeoloğa gelin lütfen."

"Walsh Vakfı'nın jürisinin önüne çıkmak için Londra'ya gitti."

"Ve istediğimiz gibi, bağışı aldı değil mi?"

"Tam olarak öyle sayılmaz beyefendi, bizim adımıza çalışan jüri üyesi elinden geleni yaptı, ne var ki jüri başkanı etki altında bırakılabilir biri değildi. Himayeniz altındaki kadın, ödülü bir başka adayla paylaştı."

"Para, Etiyopya'ya dönmesine yeterli miktarda mı?"

"Bir milyon sterlin, araştırmalarına devam etmesine fazlasıyla yetecek bir meblağ bu."

"Harika. Bana nakledeceğiniz başka bilgiler var mı?"

"Sizin genç arkeolog, tören sırasında bir adamla tanıştı. Geceye küçük bir lokantada devam ettiler ve o saatte, ikisi..."

"Bunun bizi ilgilendirdiği kanaatinde değilim," diye kestirip attı Vackeers. "Yarın bana, karşılıklı yıldırım aşkına tutulup, yolculuk planlarından vazgeçtiğini söylemezseniz tabii. Geceleri ne yaptığı kendi bileceği iş."

"Mesele şu ki, beyefendi, hemen bilgi topladık; söz konusu adam İngiliz Bilimler Akademisi'ne bağlı bir astrofizikçi."

Vackeers, aşağıdaki meydanı seyretmek için pencereye doğru ilerledi. Geceleri daha da güzel buluyordu meydanı. Amsterdam, onun şehriydi ve diğer hepsinden çok seviyordu onu. Her sokağını, her kanalını, her binasını bilirdi.

"Bu tür öngörülmeyen şeyleri pek sevmiyorum," diye devam etti söze. "Astrofizikçi mi dediniz?"

"Bizi ilgilendiren konudan ona söz ettiğini kanıtlayan hiçbir bulgu yok."

"Hayır, ama bu bertaraf edemeyeceğimiz bir olasılık. O bilimadamıyla da ilgilensek iyi olacak diye düşünüyorum."

"İngiliz dostlarımızın dikkatini çekmeden onu gözlemek güç olacak. Daha önce söylediğim gibi, Majestelerinin Bilimler Akademisi'nin bir üyesi."

"Elinizden geleni yapın, ama hiçbir risk almayın. Bilhassa oranın dikkatini çekmeyi istemiyoruz. Bana aktaracağınız başka bilgi var mı?"

"Her şey benden istediğiniz dosyada mevcut."

Adam çantasını açtı ve kraft kâğıdından yapılmış büyük bir dosyayı muhatabına verdi.

Vackeers zarfı açtı. İçinde, Keira'nın Paris'te Jeanne'ın evinin önünde, Tuileries Bahçeleri'nde çekilmiş fotoğrafları vardı, bazıları da Lions-Saint-Pont Sokağı'nda alışveriş yaptığı sırada çekilmişti; Saint-Pancras Garı'na gelişinden itibaren çekilmiş bir dizi fotoğraf daha vardı, birinde Bute Sokağı'ndaki İtalyan lokantasının önünde oturuyordu, diğerinde ise Primrose Hill'deki bir restoranda Adrian'la birlikte yemek yerken görülüyordu, fotoğraf camın gerisinden çekilmişti.

"Görev başından ayrılmadan önce bize ulaşan son fotoğraflar bunlar."

Vackeers raporun ilk satırlarına hızlıca göz gezdirip dosyayı kapattı.

"Gidebilirsiniz, teşekkür ederim, yarın görüşürüz."

Adam, Vackeers'i selamladıktan sonra sarayın bekleme odasından çıktı. O gider gitmez bir kapı açıldı, odaya başka bir adam girdi, Vackeers gülümsedi.

"Astrofizikçiyle gerçekleşen şu beklenmedik karşılaşma yararımıza olmuştur belki de," dedi yaklaşırken.

"Bütün bunların mümkün olduğunca gizli kalmasmda ısrarlı olduğunuzu sanıyordum, bir satranç tahtası üzerinde kontrol etmediğimiz iki at çok fazla."

"En ısrarlı olduğum konu, genç kadının, bizim ona biraz yardımcı olduğumuzdan şüphelenmeden araştırmalarına başlaması."

"Ivory, biri yaptığımızdan kuşkulanacak olursa, bunun sonuçları her ikimiz için de..."

"Tehlikeli olur. Bunu mu demek istediniz?"

"Hayır, daha ziyade felaket olur demek istemiştim."

"İkimiz de aynı şeye inanıyoruz ve bu, yıllardır böyle. Eğer haklıysak ortaya çıkabilecek sonuçları düşünün bir!"

"Biliyorum Ivory, biliyorum. Zaten bu yaşta bunca tehlikeye atılmamın nedeni de bu."

"İtiraf edin bu durum sizi biraz eğlendiriyor da; her halükârda, ikimiz de yeniden faal olacağımızı hiç ummuyorduk. Oyunun iplerini elinizde tutmak hoşunuza gitmiyor değil hani, benim de öyle."

"Öyle," diye iç geçirdi Vackeers, büyük maun çalışma masasının gerisine otururken. "Bir sonraki adım ne olacak?"

"Olayları akışına bırakalım, eğer o astrofizikçinin ilgisini çekmeyi başarırsa düşündüğümden de kurnaz demektir."

"Başlayan oyundan, Londra, Madrid, Berlin ya da Beijing haberdar olmadan önce ne kadar vaktimiz var dersiniz?"

"Oh, hemen haberleri olur. Amerikalılar kendilerini açığa vurdular bile. Arkeoloğun ablasının dairesi bu sabah ziyaret edildi."

"Vay salaklar!"

"Onların mesaj yollama biçimleri de bu."

"Mesajı bize mi yolladılar?"

"Bana yolladılar. Objenin elimden kaçmasına göz yummama çok sinirlendiler, hatta onların ülkesinde analiz ettirme cüretinde bulunmama daha da çok öfkelendiler."

"Yaptığınız bayağı küstahça olmuş, ama rica ederim Ivory, kışkırtmanın zamanı değil. Nereye gideceğimizi bilmiyoruz, sizi saf dışı bırakanlara duyduğunuz kinin sağduyunuzu etkilemesine izin vermeyin. Bu çılgın macerada sizin yanınızdayım, ama bizi gereksiz tehlikelere atmayın."

"Neredeyse gece yarısı oldu, vedalaşmanın vakti geldi sanırım Jan, üç gün sonra, aynı saatte burada tekrar buluşuruz, olaylar nasıl gelişmiş görürüz, durum saptaması yaparız."

İki arkadaş ayrıldılar. Bekleme odasından ilk ayrılan Vackeers oldu. Büyük salondan geçip binanın yer altı geçitlerine indi.

Kraliyet Sarayı'nın derinlikleri tam bir labirenttir. Yapıyı, on üç bin altı yüz elli dokuz ahşap kemer ayağı taşır. Vackeers, on dakika sonra oradan üç yüz metre uzaktaki bir burjuva evinin avlusuna açılan küçük kapıda yeniden ortaya çıkmak üzere, bu tuhaf kalas ormanının içine sızdı. Ondan beş dakika sonra mekândan ayrılan Ivory ise başka bir yol izledi.

Londra

Restoran artık yalnız anılarımda yaşayacaktı, ama ona benzeyen çok sevimli bir yer buldum, Keira ise onu eskiden götürdüğüm bu yeri tanıdığına yemin etti. Akşam yemeği sırasında, bana, ayrıldığımızdan bu yana hayatında neler olduğunu anlatmaya girişti. On beş yılı birkaç saate sığdırabilir mi insan? Hafıza ikiyüzlü olduğu kadar tembeldir de, yalnızca en iyi ve en kötü anıları, zor zamanları saklar, gündelik olanı siliverir. Keira'yı dinledikçe, bir zamanlar beni öylesine çeken sesindeki o duruluğu, bazı akşamlar kapılıp gittiğim o derin bakışı, az kalsın tüm projelerimden vazgeçirecek olan o gülüşü yeniden buluyordum; ancak buna rağmen, onu dinlerken, Fransa'ya döndüğü zamanı anımsamakta güçlük çekiyordum.

Keira ne yapmak istediğini hep bilmişti; öğrenimi biter bitmez, önce stajyer olarak Somali'ye gitmişti. Daha sonraki iki yılını, otoriter tavırları despotluğa yaklaşan seçkin bir arkeoloğun emrinde çalışarak Venezuela'da geçirmişti. İşittiği bir azarın ardından, hakkında düşündüklerini arkeoloğun yüzüne karşı söylemiş ve istifa etmişti. Fransa'daki kazılarda, aralarında, hızlı tren demiryolunun yapımı sırasında gün yüzüne çıkan önemli bir paleontolojik sit alanının da bulunduğu, ufak tefek işlerde çalışmıştı. Hızlı trenin güzergâhı değişmiş, Keira şantiyede çalışan ekibe katılmış ve aylar geçtikçe daha fazla sorum-

luluk yüklenmişti. Çıkardığı nitelikli iş fark edilince bir burs alıp Etiyopya'daki Omo Vadisi'ne gitmişti. Orada, önceleri kazı yöneticisinin yardımcısı olarak çalışmış; yönetici hastalanınca işin başına o geçmiş ve kazı alanının yerini elli kilometre kaydırmıştı.

Bana Afrika'da geçirdiği günleri anlatırken, orada ne kadar mutlu olduğunu hissetmiştim. Bir salaklık yapıp, neden geri döndüğünü sordum. Yüzündeki ışık kayboluverdi, bütün emeklerini boşa çıkaran, yaptığı işleri mahveden o üzücü fırtınayı anlattı bana, ne var ki o fırtına olmasaydı muhtemelen onu bir daha göremezdim. O meteorolojik felakete ne kadar minnettar olduğumu ona itiraf etme cesaretini hiç bulamadım.

Keira o yıllar boyunca benim hayatımda neler olduğunu sorduğunda, anlatmayı beceremedim. Walsh Vakfı jürisinin önündeki sunumunu ışıtan o güzellikten biraz damıtarak Şili manzaralarını elimden geldiğince tasvir ettim; onca yılık çalışma yaşamımı paylaştığım insanlardan, onların kardeşçe yaklaşımından ve Londra'ya neden döndüğümü sormasına engel olmak için, dağın yükseklerine tırmanmak isterken kurbanı olduğum saçma kazayı yalansız dolansız aktardım.

"Bak gördün mü, pişmanlık duyacağımız bir şey yok ortada," dedi Keira. "Ben toprağı kazıyorum, sense yıldızları gözetliyorsun, birbirimiz için yaratılmamışız gerçekten de."

"Ya da tersi," diye mırıldandım. "Ayrıca, sen de ben de aynı şeyin peşinden koşuyoruz."

Onu şaşırtmayı başarmıştım.

"Sen insanlığın doğuşunu araştırıyorsun, ben de evrenin nasıl doğduğunu, yaşamın nasıl başladığını ve başka yerlerde, bildiklerimizin dışında hayat biçimleri olup olmadığını öğrenmek için dip bucak, galaksileri inceliyorum; tuttuğumuz yolda amacımız da birbirinden o kadar da uzak değil. Üstelik, sorularımızın yanıtları birbirini tamamlar belki de, kim bilir?"

"Bu da bir bakış açısı, belki günün birinde, senin sayende, bir uzay gemisine atlar, yabancı bir gezegene iner ve

ilk küçük yeşil adamların iskeletlerini bulmaya giderim!"

"Birbirimizi gördüğümüz ilk günden beri ve hatta şimdi de, benimle muzipçe dalga geçmekten zevk alıyorsun."

"Söylediğinde doğruluk payı var, ama bu benim varoluş biçimim," diyerek özür diledi Keira. "Çalışmalarının önemini küçümsemek gibi bir niyetim yoktu. Sevimli bulduğum, mesleklerimiz arasında illa bir benzerlik kurma arzun, bana gücenme."

"Yıldızların, arkeolojik sit alanlarının tarihlerini belirlemekte senin bazı meslektaşlarına hizmet ettiğini söylesem çok şaşırır, daha az alaycı olurdun. Astronomik tarihlendirmenin ne olduğunu bilmiyorsan, sana bir kopya hazırlarım!"

Keira bana tuhaf tuhaf baktı, fena bir darbe indirmeye hazırlandığını gözlerinden okuyabiliyordum.

"Kopya çektiğimi sana kim söyledi?"

"Pardon?"

"O amfide karşılaştığımız gün, yuttuğum kâğıt boştu belki de. Bu numarayı senin dikkatini çekmek için çevirdiğim hiç aklından geçmedi mi?"

"Sırf benim dikkatimi çekmek için, amfiden atılma tehlikesini göze alır mıydın? Sana inanmamı mı istiyorsun?"

"Benim açımdan hiçbir tehlike yoktu, sınavlarıma bir önceki gün girmiştim."

"Yalancı!"

"Fakültenin koridorlarında fark etmiştim seni, hoşuma gidiyordun. O gün bir kız arkadaşıma eşlik ediyordum, o gerçekten de ara sınavlara giriyordu. Paniğe kapılmıştı, amfinin kapısı önünde onu sakinleştirmeye çalıştığım sırada, gözetmen ifadesi takınmış karşı koyulmaz yüzünü ve üstüne büyük gelen ceketini gördüm. Gözetmenliğini senin yaptığın sıradaki boş bir yere oturdum, gerisini biliyorsun..."

"Bütün bunları, sırf benimle tanışmak için mi yaptın?"

"Bu egonu şişirirdi, öyle değil mi?" dedi Keira, masanın altından ayağıma dokunarak.

Bir tabureye çıkmış, reçel kavanozuna uzanırken bası-

lan bir çocuk gibi kızardığımı hâlâ anımsıyorum. Daha ziyade huzursuz olmuştum, ama Keira'ya bunu belli etmem söz konusu bile olamazdı.

"Kopya çektin mi, çekmedin mi?" diye sordum.

"Söylemeyeceğim. İki senaryo da olası, seçim senin. İstersen namusumdan şüphe edip beni gerçek bir fingirdek yerine koy, istersen kopyalı versiyonu seç, ki bu da beni korkunç bir düzenbaz yapar. Gecenin geri kalan kısmında karar verirsin, şimdi şu arkeolojik tarihlendirmelerden bahset bana."

Zaman içinde Güneş'in konumunun evrimini araştırırken, Sir Norman Lockyer, Stonehenge sit alanını ve onun gizemli dolmenlerini tarihlendirmeyi başarmıştı.

Her bin yılda bir, Güneş'in başucu noktasındaki konumu değişir. Öğle vakti Güneş, Prehistorya döneminde olduğu konumunun birkaç derece doğusundadır.

Stonehenge'de, başucu noktası bir ortanca hatla belirtilmiş, menhirler de bu eksen boyunca düzenli aralıklarla konumlandırılmıştı. Uslamlamanın geri kalanı ise ustaca yapılmış bir matematik hesabına dayanıyordu. Daha açıklamalarımı bitirmeden Keira'nın ilgisini kaybettiğimi düşünüyordum, oysa o anlattıklarımla içtenlikle ilgileniyor gibiydi.

"Benimle dalga geçmeye hâlâ devam ediyorsun, bunların hiçbiri ilgini çekmiyor, değil mi?"

"Hayır, tam tersi!" diye güvence verdi bana. "Günün birinde Stonehenge'e gidersem, artık hiçbir şeyi aynı biçimde görmeyeceğim."

Restoran kapanıyordu, son müşteriler bizdik, garson salonun arka kısmındaki ışıkları söndürürken, mekândan ayrılma vaktinin geldiğini ima ediyordu. Uzaklarda kalmış bir yazın en güzel hatıralarını anarak, Primrose Hill sokaklarında bir saat kadar yürüdük. Keira'ya oteline kadar ona eşlik etmeyi önerdim, ancak taksiye bindiğimizde o beni eve bırakmayı tercih etti. "Hiçbir kötü niyetim yok," diye de ekledi.

Yolda, bir oyuna girişip evimin dekorasyonunu tahmin etmeye çalıştı.

"Çok erkeksi, hatta fazla," dedi zemin katına göz atarken. "Sevimli olmadığını söylemiyorum, ama bir garsoniyer havası da yok değil."

"Evimde neyi beğenmedin?"

"Kızlara tuzak kurduğun oda nerede?"

"Birinci katta."

"Ben de tam bunu söylüyordum," dedi Keira merdiveni çıkarken.

Odaya girdiğimde, beni yatakta bekliyordu.

O akşam sevişmedik. Görünüşte tüm koşullar buna elverişliydi, ne var ki, hayatınızın bazı akşamları bir şey arzudan daha ağır basar. Bir beceriksizlik yapma korkusu, duygularının arasında yolunu şaşırma korkusu, yarın ve onu izleyen günlerin korkusu.

Gece boyunca konuştuk. Baş başa, el ele, yaşlanmayacak iki öğrenci gibi ama yaşlanmıştık işte ve sonunda Keira yanı başımda uyuyakaldı.

Gün henüz doğmamıştı. Bir ayak sesi duydum, bir hayvanınkiler kadar sessizdi. Gözlerimi açtığımda, Keira kapamamı rica etti. Kapının eşiğinde durmuş bana bakıyordu, gitmekte olduğunu anladım.

"Beni aramayacaksın, öyle değil mi?"

"Birbirimize numaramızı vermedik, sadece anıları paylaştık, belki böylesi daha iyidir," diye mırıldadı.

"Neden?"

"Yeniden Etiyopya'ya gideceğim, sense Şili dağlarının hayalini kuruyorsun, aradaki mesafe korkunç, sence de öyle değil mi?"

"On beş yıl önce, sana kızacağıma inansaymışım daha iyi yaparmışım, haklıymışsın, geriye bir tek güzel anılar kaldı."

"O halde bu sefer kızmamaya çalış."

"Elimden geleni yapacağıma söz veriyorum. Eğer..."

"Hayır, başka bir şey söyleme, güzel bir akşamdı Adrian. Dün başıma gelen en iyi şey şu ödülü kazanmak

mıydı, yoksa seni yeniden görmek miydi bilmiyorum, ayrıca bunu öğrenmeye çalışmak da istemiyorum; komodinin üzerine senin için bir not bıraktım, uyandığında okursun. Uyu ve kapadığımda kapının sesini duyma."

"Bu ışıkta büyüleyici görünüyorsun."

"Bırak gideyim Adrian."

"Bana bir söz verir misin?"

"Ne istersen."

"Yollarımız yeniden kesişirse bana sarılmayacağına söz ver."

"Söz veriyorum," dedi Keira.

"Yolun açık olsun, seni özlemeyeceğimi söylesem yalan olur."

"Söyleme o halde. Senin de yolun açık olsun."

O merdivenden inerken tek tek her basamağın çatırtısını, evimin kapısını kapadığında ise menteşelerin gıcırtısını duydum, odamın aralık penceresinden sokakta uzaklaşan ayak seslerini işittim. Çok sonraları, alçak bir duvara oturmak üzere birkaç metre ileride durmuş olduğunu öğrendim; gündoğumunu seyretmiş ve yüz kez az kalsın geri dönecekmiş; bir taksi kapının önünden geçtiği sırada, nafile bir çabayla uyumaya çalıştığım bu odaya doğru gelmiş.

"On beş yıllık bir yara, bir dikiş atar atmaz, bu kadar çabucak açılabilir mi gerçekten? Ölmüş aşkların izleri hiç silinmez demek mi bu?"

"Soruyu sorduğunuz kişi, delicesine âşık olduğu kadına bunu itiraf etme cesaretini hiç bulamamış bir sersem. Bu, size aktarmaya gayret edeceğim iki düşünce getiriyor akla. Birincisi, az önce söylediklerim göz önüne alındığında, bu soruya yanıtlayacak nitelikte biri olduğumdan emin değilim; ikincisi, ve yine az önce söylediklerim göz önüne alındığında, onu kalmaya ikna edecek doğru kelimeleri bulamadığınız için sizi kınamak bana düşmez. Ah,

durun, aklıma üçüncü bir fikir geldi. Hafta sonunu berbat etmeye karar verdiğinizde, en hafif tabiriyle, sakınımsız davranıyorsunuz. Kıl payı kaçırdığımız ödül için de, bu beklenmedik karşılaşma konusunda da, siz elinizden geleni fazlasıyla yaptınız."

"Teşekkür ederim Walter!"

Uyuyamamıştım, buna karşın, gözlerimi açmadan, etraftaki sesleri dinlemeden, mümkün olduğunca uzun zaman yatakta kalmaya zorlamıştım kendimi, bir hikâye uydurmuştum. Hikâyede, Keira çay yapmak üzere mutfağa inmiş olacaktı. Birlikte kahvaltı ederken, günün geri kalanında ne yapacağımızı konuşacaktık. Londra bizim olacaktı. Ben turistler gibi giyinip, evlerin, göğün grisiyle mükemmel bir tezat oluşturan canlı renkleri karşısında büyülenerek, yaşadığım kenti yeniden keşfedermiş gibi yapacaktım.

Bildiğimiz her yeri, ilk kez görüyormuşçasına, onunla birlikte yeniden gezecektik. Ertesi gün, saatlerin daha yavaş aktığı bir pazar günü ritmiyle devam edecektik gezimize. Ellerimiz hiç ayrılmayacaktı, bu hikâyede, Keira hafta başında gidecek olsa da önemi yoktu. Yaşanan her âna değecekti.

Teninin kokusu çarşafıma sinmişti. Salondaki kanepede, otururken bıraktığı iz duruyordu hâlâ. Hüzün girmişti kanıma ve şimdi boş evde dolanıyordu.

Keira yalan söylememişti, komodinin üzerinde bir not bulmuştum, tek bir kelime yazılmıştı: "Teşekkür ederim."

Öğlen Walter'ı arayıp imdada çağırmıştım, yarım saat sonra kapımı çalıyordu, böyle bir arkadaş olmuştu işte.

"Aklınız dağılsın diye iyi bir haber vermek isterdim ama maalesef veremiyorum çünkü yok, üstelik yağmur geliyormuş. Öyle bile olsa, giyinmeniz lazım, bu korkunç pijamalarla öylece durmanın bir faydası olduğunu sanmıyorum, ayrıca baldırlarınızın görüntüsü günümü güzelleştirecek türden değil."

Kendime bir fincan kahve hazırladığım sırada, merdiveni tırmanırken "odayı havalandırmaya" çıktığını söyle-

yen Walter birinci kata ulaştı. Birkaç saniye sonra, yüzü gülerek indi aşağıya.

"Nihayet, her şeye rağmen güzel bir haberim var size, yani aslında, güzel olup olmadığını bize zaman gösterecek."

Dün gece Keira'nın taktığı kolyeyi salladı elinde.

"Ah, bir şey söylemeyin," diye ekledi hemen, "eğer bu yaşta parapraksis nedir hâlâ bilmiyorsanız, benden de umutsuz bir vakasınız demektir. Bir erkeğin evinde takısını unutan bir kadının ancak iki niyeti olabilir. Birincisi, başka bir kadının onu bulması ve durumu güzel bir karı-koca kavgasıyla taçlandırmasıdır; ama sizin gibi beceriksiz birinin, hayatında başka birinin olmadığını en az on kere tekrarlaması gerekirdi."

"Ya ikincisi?"

"Suç mahalline geri dönmeyi tasarlıyordur!"

Walter'ın elinden kolyeyi alırken, "Dalgın olması ya da sadece unutmuş olması fikri daha basit değil mi sizce?" dedim.

"Oh! Hayır, küpe olsa tamam, yüzük, hadi ona da tamam, ama ucunda bu büyüklükte bir pandantif olan bir kolye... ya da arkadaşınız bir köstebek kadar miyop, ki bu da, bir anlamda, onu nasıl tavladığınızı açıklar zaten."

Walter ani bir hareketle kolyeyi benden alıp elinde şöyle bir tarttı.

"Yarım kiloluk bir şeyin boynunda olmadığını fark etmediğini söylemeyin bana, bu şey masumca unutulmayacak kadar ağır."

Bunun aptalca olduğunu, bir gecelik sevgiliye tutulan jönprömiye gibi davranma yaşını çoktan geçtiğimi biliyorum, ama Walter'ın az önce söylediği şey beni adeta kanatlandırdı.

"Yüzünüze renk geldi. Şu son on beş yılı daha çok mutluluk içinde yaşadınız Adrian, kısacık bir gecenin, sizi iki günden fazla üzeceğini söylemeyin bana. Kurt gibi açım, mahallenizde uzun kahvaltılarıyla ünlü bir yer biliyorum. Giyinin Tanrı aşkına, açlıktan ölüyorum dedim size."

Saint Mawes, Cornwall

Katar, tek tren yolundan hareket etti. Trenden inen tek tük yolcular Falmouth Garı'ndan ayrıldılar. Keira, denizden birkaç yüz metre ötede paslanmakta olan eski yük treni vagonlarının dizildiği alandan geçti. Yoluna devam etti, liman kapısından geçti ve feribotun kalktığı rıhtıma kadar yürüdü. Londra'dan ayrılalı beş saat olmuştu, başkent ona çok uzaklarda kalmış gibi geliyordu. Sis düdüğünü duyunca adımlarını hızlandırdı, bir tayfa manivelayı çeviriyordu, rıhtımdaki yaya iskelesi kalkmaya başlamıştı, Keira el kol hareketleri yapıp beklemeleri için bağırdı; manivela ters yöne dönmeye başladı ve Keira kendisini feribota çeken bir miçonun koluna tutundu. O pruvaya doğru ilerlerken, feribot büyük vinci geçiyor ve akıntıya karşı ilerlemek için volta vuruyordu. Saint Mawes Kalesi hatırladığından da güzeldi. O çok özel yonca yaprağı şekliyle hisar görünmeye başlamıştı bile; daha ileride ise, beyaz ve mavi evler birbirlerine dolaşmış, tepedeki yerleri için çekişiyorlardı adeta.

Keira, deniz serpintilerinin sıvasını döktüğü gemi korkuluğunu okşadı, ciğerini havayla doldurdu. Tuz kokusu, karadan esen rüzgârın taşıdığı yeni biçilmiş çim kokusuna karışıyordu. Kaptan düdüğünü çalınca fenerin bekçisi el salladı. Burada insanlar birbirlerini tanıyorlar ve karşılaştıklarında selamlaşıyorlardı. Feribotun hızı azaldı, pa-

lamarlar atıldı, sancak tarafı rıhtımın taşlarına sürttü.

Keira, kıyı boyundan kasabaya uzanan yolu izledi; nefis kornişlere bakmak için başını kaldırarak, kilise yönüne giden dik sokağı çıktı, her evin pencerelerinin önü çiçeklerle kaplıydı. Victory'nin kapısını itti, *pub*'ın salonu boştu, bara oturup bir krep sipariş etti.

"Bu mevsimde turist az olur, buralardan mısınız?" diye sordu Keira'ya bir bira veren *pub*'ın sahibi.

"Buralı değilim, ama babam kilisenin arkasında gömülü olduğuna göre tam da yabancı sayılmam."

"Babanız kimdi?"

"Olağanüstü bir adamdı. Adı William Perkins'ti."

"Anımsayamadım," dedi adam. "Ne iş yapardı?"

"Botanikçiydi."

"Kasabada ailenizden kimse var mı?"

"Yok, babamın mezarı var yalnızca."

"Peki siz nereden geliyorsunuz, bu hafif aksanınız nereden?"

"Londra ve Fransa'dan."

"Bu uzun yolculuğu babanızı ziyaret etmek için mi yaptınız?"

"Bir yanıyla, evet."

"Pekâlâ hesap benden, botanikçi ve iyi bir adam olan William Perkins'in anısına," dedi *pub*'ın sahibi, Keira'nın önüne bir tabak bıraktı.

Keira da içeceğini kaldırarak, "Babamın anısına," dedi.

Yemeğini mideye indiren Keira *pub*'ın sahibine teşekkür edip yoluna tepenin zirvesine doğru devam etti. Sonunda kiliseye ulaştı, çevresini dolaşıp dökme demir kapıyı açtı.

Saint Mawes'teki bu küçük mezarlıkta dinlenen ruhların sayısı yüzü aşmazdı. William Perkins'in kabri bir dizi mezarın sonunda bulunuyordu, mezarlığın duvarına yaslanmıştı. Duvarın eski taşlarını morsalkımlar sarmıştı, yapraklarının altı gölgeydi. Keira, mezarın kenar taşına oturdu ve mezar taşına kazınmış harfleri parmaklarının ucuyla hafifçe okşadı. Altın yaldızlı resim neredeyse ta-

mamen kaybolmuştu, mezar taşının üzerinde yeşil bir tabaka bitmişti.

"Biliyorum, gelmeyeli uzun zaman oldu, hem de çok uzun, ama seni düşünmem için burada olmam gerekmiyor. Vakti geldiğinde, mutlu anıların hatırası eksikliğin hüznünü siler, demiştin bana. Seni bu kadar özlemeye ne zaman son vereceğim?

Yeniden sohbet edelim, sana binlerce soru sormaya devam edeyim, bazı yanıtları uydursan da, verdiğin cevapları duyayım isterdim. Elimi avucunda hissetmek, gelgitin engine doğru çekilen sularını seyretmeye gittiğimizde olduğu gibi yanında yürümek isterdim.

Bu sabah Jeanne'la tartıştım. Benim hatamdı, her zamanki gibi. Dün akşam arayıp iyi haberi vermediğim için küplere binmişti; dün akşam benimle gurur duyardın baba, kızınla gurur duyardın. Çalışmalarımı bir vakfın önünde sundum ve birincilik ödülünü kazandım, ödülü paylaştım ama olsun, yine de gurur duyardın, paylaşmak hep hoşuna gitmiştir senin. Geri gelmeni, beni kollarına almanı, birlikte küçük limana kadar yürüyüşe çıkmayı isterdim, sesini duymayı, bana bakışınla güven vermeni isterdim, tıpkı eskisi gibi."

Keira bir an sustu, çünkü ağlıyordu.

"Hayattayken seni daha sık ziyaret etmediğim için ne kadar üzüldüğümü bilsen, ne kadar pişmanım bir bilsen. Ama bunu yapmadım ve senin hayatımı yaşamam gerektiğini söylediğini duyuyorum ama sen de benim yaşamımın parçasıydın baba."

Senin canını sıkmak istemiyordum, bunun için de Jeanne'la barıştım. Öğütlerini harfiyen yerine getirdim, özür dilemek için onu iki kez aradım. Sonra, seni göremesem de ziyaretine geleceğimi söylediğimde onunla yeniden tartıştım. O da burada olmak istedi. İkimiz de çok özlüyoruz seni.

Biliyor musun, kazandığım bu ödül sayesinde Etiyopya'ya geri dönebileceğim. Sana bunu söylemeye geldim, çünkü, eğer beni ziyaret etmek istersen, Omo Vadisi'nde

olacağım. Yol konusunda endişelenme hiç, oradan, bulunduğun yerden yolu bulacağına eminim. Rüzgârla gel, çok sert esme, ama gel, yalvarırım.

Sevdiğim bir mesleğim var, beni eğitimini almaya ve başarılı olmaya teşvik ettiğin meslek, ama yalnızım ve sen özlüyorum. Annem ve sen, yukarıda barıştınız mı?"

Keira eğilip taşı öptü; sonra ayağa kalkıp mezarlığı terk etti, omuzları çökmüştü. Saint Mawes Limanı'na doğru inerken Jeanne'ı aradı, iki gözü iki çeşme ağlarken, ablası onu uzun uzun teselli etti.

İngiltere dönüşü, iki kardeş Keira'nın başarısını kutladılar. İki akşam üst üste kız kıza eğlendiler; ikinci gece sabahın beşinde, acil sosyal yardım hizmeti veren bir ekip Jeanne'ı ikna etmeye çalışırken sona erdi. Bayağı çakırkeyif olan Jeanne, Champs-Élysées'deki ticari bir galeriyi mesken tutan Jules adındaki bir dilenciyle nişanlanmakta ısrarlıydı; iki gece süren bu kutlamadan Keira'ya kalan en kalıcı anı ise, eğlenceyi izleyen kırık sekiz saat boyunca süren migren arısı oldu.

Küçük şeylerin aydınlattığı günler vardır, sizi olağanüstü mutlu eden ufacık şeylerdir; eğlenerek geçirilen bir öğleden sonra, bir eskici tezgâhında gördüğünüz çocukluktan çıkagelen bir oyuncak, elinizi tutan bir el, beklemediğiniz bir telefon, tatlı bir söz, aniden size sarıldığında istediği yalnızca sevgi olan çocuğunuz. Küçük, hoş anlarla aydınlanmış günler vardır; ruhunuza sevinç dolduran bir koku, pencereden süzülen bir güneş ışını, siz hâlâ yataktayken dışarıda yağan sağanağın sesi, kar altındaki kaldırımlar ya da baharın ve bahar tomurcuklarının gelişi.

O cumartesi sabahı, Jeanne'ın kapıcısı Keira'ya üç

mektup getirmişti. Herkesin, büyük umutla beklenen bir keşfe, bilgisiyle katkıda bulunduğu akademik bir meslektir arkeoloji. Sahadaki başarı herkesin yeteneğinin eseridir, ekip çalışmasının meyvesidir. Keira kendisine katılmalarına rica ettiği üç meslektaşının onunla birlikte Etiyopya'ya gitmekten mutluluk duyacaklarını öğrendiğinde, evde sevinçten havalara zıpladı.

O sabah, bir pazarın sokaklarında dolanırken sebze meyve satıcısı Jeanne'a çok hoş göründüğünü söyledi, o sabah Jeanne, ağzına kadar dolu bir sepet ve ışıldayan bir yüzle döndü eve.

Öğle vakti, Jan Vackeers ve Ivory, Amsterdam'da küçük bir lokantada yemek yiyorlardı. Ivory'nin sipariş ettiği dilbalığı mükemmel pişmişti, Jan ise dostunun yediğinden bu denli hoşnut olduğunu görmenin keyfini çıkarıyordu. Mavnalar kanal boyunca seyrediyorlardı, iki eski dostun oturduğu restoranın önü güneşle yıkanıyordu. İki arkadaş güzel anıları hatırlayıp kendilerini kahkahalara bıraktılar.

Saat on üçte Walter, Hyde Park'ta geziniyordu. Kocaman bir çam ağacının altına oturmuş bir Bernard dağ köpeği, gözlerini dikmiş daldan dala atlayan bir sincaba bakıyordu. Sahibi köpeği çağırdığında, Walter şaşkınlıktan donakaldı. Bu beklenmedik karşılaşma Miss Jenkins'i de Walter kadar şaşırtmıştı, sohbete ilk başlayan Miss Jenkins oldu. Walter'ın hayvanları sevdiğini bilmiyordu, Walter, çoğu zaman annesinin evinde kalsa da, kendisinin de bir köpeği olduğunu söyledi. Parkın parmaklıkları önünde kibarca vedalaşmadan önce birlikte yüz adım kadar yürüdüler; Walter öğleden sonranın geri kalan kısmını, bir sandalyeye oturup, hayranlık içinde, bir yabangülü ağacının çiçeklerini seyrederek geçirdi.

Saat on dörtte, bir gezintiden eve dönüyordum. Camden bitpazarında eski model kutulu bir fotoğraf makinesi

bulmuştum, akşamı, onu söküp temizlemekle geçirme fikri beni neşelendiriyordu. Kapının altında, postacının attığı bir kartpostal buldum. Karttaki fotoğraf, annemin doğduğu ada Hydra'daki küçük balıkçı limanına aitti. Annem altı gün önce postalamıştı kartı. Annem telefondan nefret eder, sık yazmaz, kalemi eline aldığında da lafı uzatmaz. Bu kez yazdığı ise şaşırtıcı bir yalınlıktaydı: "Beni görmeye ne zaman geleceksin?" İki saat sonra, cebimde ay sonuna alınmış bir bilet, evimden iki sokak ötedeki seyahat acentesinden çıkıyordum.

Yolculuk hazırlıklarına gömülmüş olan Keira, o cumartesi akşamı, Max'la olan yemek randevusunu iptal etti.

Banyodaki aynada kendine uzun uzun baktıktan sonra Jeanne, Jérôme'un, çalışma masasının çekmecesinde duran son mektuplarını atmaya karar verdi.

Kitapçısına uğrayan Walter, köpekler hakkında bir ansiklopedi okuyordu, Bernard dağ köpeği cinsini anlatan sayfayı ezberlemekle meşguldü.

Jan Vackeers, Ivory'nin satranç maçı rövanşı teklifini kabul ediyordu.

Bana gelince sabah satın aldığım fotoğraf makinesini titizlikle temizledikten sonra, buz gibi bir bira ve o gece özellikle iyi hazırladığım bir sandviçle birlikte çalışma masamın başına geçmiştim. Anneme, gelişimi haber veren bir mektup yazmaya başlamıştım ki kalemi elimden bıraktım, ona sürpriz yapma fikri çok hoşuma gitmişti.

Ufacık önemsiz şeylerin şekillendirdiği günler vardır, nedeni tam olarak bilemesek de, uzun zaman hatırlarız o günleri.

Walter'a gideceğimi haber vermiştim. Derslerim üniversite açıldığında başlayacaktı, Akademi'deki kimse yokluğumu fark etmezdi. Bisküvi, çay ve annemin bayıldığı İngiliz hardallarından almıştım, bavulumu kapatmış, evin kapısını çekmiştim, bir taksiyle havaalanına gittim. Öğleden sonra Atina'ya varmış olurdum, tam vaktinde Pire Limanı'na ulaşır, beni bir saatte Hydra Adası'na götürecek olan deniz taşıtına binmiş olurdum.

Alışılageldiği gibi, Heathrow Havaalanı'nda alabildiğine bir karmaşa vardı. Ama insan Güney Amerika'nın sınırlarına kadar uçtuğunda, yolculuğa dair hiçbir şeye şaşırmaz oluyor. Şansım yaver gitti, uçağım vaktinde kalktı. Havalandıktan sonra pilot, İsviçre'ye doğru yönelmeden önce Fransa'nın, İtalya'nın kuzeyinin, Adriyatik'in üzerinden uçacağımızı ve nihayet Yunanistan'a varacağımızı anons etti. Şimdi Paris'in üzerindeydik, hava açıktı, benim gibi uçağın doğru yerinde oturan yolcular başkentin muhteşem manzarasının tadını çıkarıyorlardı, Eiffel Kulesi bile görülüyordu.

Paris

Keira bavulunu kapatmasına yardımcı olması için Jeanne'a yalvardı.

"Gitmeni istemiyorum."

"Uçağımı kaçıracağım, çabuk ol, rica ediyorum Jeanne, şimdi sırası değil!"

Evden alelacele çıktılar. Orly'ye doğru ilerleyen taksi-de, Jeanne'ın ağzını bıçak açmıyordu.

"Ayrılana kadar böyle surat mı asacaksın?"

"Surat asmıyorum. Üzgünüm, hepsi o," diye homurdandı Jeanne.

"Seni arayacağıma söz veriyorum, hem de düzenli olarak."

"Gaskonyalı sözü! Duy da inanma! Oraya vardığında, gözün işinden başka bir şey görmeyecek. Ayrıca tekrar tekrar söyledin; ne telefon kulübesi var ne de şebeke..."

"Gaskonyalıların sözlerini tutmadığını kimse kanıtlayamadı."

"Jérôme Gaskonyalı!"

"Şu son birkaç ay harikaydı Jeanne ve sen olmasaydın bunları hiçbirini yaşayamazdım. Bu yolculuk, onu da sana borçluyum, sen..."

"Biliyorum, şapşalım ama beni dünyadaki kimseye değişmezsin, ama yine de günlerini, sözde eşi bulunmaz ablan yerine, Omo Vadisi'ndeki iskeletlerinle geçirmeyi

tercih ediyorsun. Of, ben gerçekten budalanın tekiyim, bunları söylemeyeceğime kendi kendime yemin etmiştim, dün akşam odamda, sana söylemem gereken güzel sözleri yüz kere tekrarladım."

Jeanne, Keira'ya uzun uzun baktı.

"Ne var?" dedi Keira.

"Hiç, son kez gördüğüm o çocuksu yüzünü aklıma iyice kazıyorum."

"Kes şunu Jeanne, içimi daralttın. Beni ziyarete gel!"

"Ayın sonunu zaten zor getiriyorum, bankacıma Etiyopya'ya kısa bir seyahat yapacağımı hemen söyleyeyim, eminim çok memnun olur! Kolyen nerede?"

Keira eliyle boynunu yokladı.

"Uzun hikâye."

"Dinliyorum."

"Londra'da eski bir tanıdıkla karşılaştım, tesadüfen."

"O kadar sevdiğin kolyeyi ona verdin, öyle mi?

"Söylediğim gibi Jeanne, uzun hikâye."

"Adı ne?"

"Adrian."

"Babama onunla mı gittin?"

"Hayır, elbette hayır."

"Şu gizemli Adrian, Max'ı aklından silebilirse Tanrı onu kutsasın."

"Max'la derdin ne?"

"Onunla hiçbir derdim yok!"

Keira dikkatle ablasına baktı.

"'Yok,' ondan hoşlanıyorsun anlamına mı geliyor?" diye sordu Keira.

Jeanne yanıt vermedi.

"Ne kadar da aptalım," dedi Keira. "'Siz ayrıldığınızdan beri Max'tan haber almadım', 'Max'ın kendini toparlaması vakit aldı, sonrasında kaçacaksan eski yaraları deşme', 'Sana bunu söylememeliydim ama o akşam yemeğinde Max da vardı'... Sen onun için deli oluyorsun!"

"Boş konuşuyorsun!"

"Gözlerimin içine bak Jeanne!"

"Ne diyeyim istiyorsun? Kendimi, kardeşimin eski sevgilisine gönlümü kaptıracak kadar yalnız hissettiğimi mi? Ona mı, yoksa sizin birlikteliğinize mi ya da sadece çift olma fikrine mi vuruldum, onu bile bilmiyorum."

"Max senindir Jeanne'cığım, ama hayal kırıklığına uğrama, kötü bir darbe olur."

Jeanne bankoya kadar kardeşine eşlik etti. Keira'nın bavulları taşıma bandında ilerlemeye başlayınca, iki kardeş son bir kahve içmeye gittiler. Jeanne'ın boğazı düğümlenmişti, konuşamıyordu, Keira'nın durumu da daha iyi sayılmazdı. El ele tutuştular, ikisi de ayrı âlemlerdeydi, suskundular. Havaalanı polisinin bulunduğu gişelerin önünde ayrıldılar. Jeanne, Keira'ya sarılıp hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı.

"Seni her hafta arayacağıma söz veriyorum," dedi Keira gözyaşları içinde.

"Sözünü tutmayacaksın ama sana yazacağım, sen de yazacaksın. Günlerinin nasıl geçtiğini anlatacaksın, ben de anlatacağım; mektupların sayfalar tutacak, benimkilerse birkaç satırdan ibaret olacak çünkü yazacak pek bir şeyim olmayacak. O şahane ırmağının fotoğraflarını göndereceksin bana, ben de sana metrodaki kartpostallardan göndereceğim. Seni seviyorum kardeşim, kendine dikkat et ve bana çabuk dön."

Keira geri geri yürüyerek uzaklaştı; kulübesinin camının gerisindeki polise pasaportunu ve uçak biletini uzattı. Denetlemeden geçtikten sonra, ablasına son bir kez el sallamak için arkasına döndü, ama Jeanne gitmişti bile.

Ufacık, önemsiz şeylerin yaşandığı günler vardır, ruhunuzu daraltırlar, uzun zaman, çok uzun zaman hatırlayacağınız yalnızlık anlarıdır bunlar.

Atina

Gün sona ererken Pire Limanı, arı kovanı kadar hareketliydi. Yolcular, dizi dizi otobüslerden, minibüslerden, taksilerden iner inmez rıhtımdan rıhtıma koşturmaya başlıyorlardı. Palamarlar, yanaşan ya da demir alan gemilerin ritmine uygun olarak rüzgârın keyfine göre kamçı gibi şaklıyorlardı. Hydra'ya giden gemi engine açılmıştı. Deniz kabarmıştı; ön tarafa oturmuş, gözlerimi ufuk çizgisine dikmiştim; Yunan kökenlerime rağmen, deniz beni hep tutar.

Zamanın dışında kalmış bir adadır Hydra, adada ulaşım yalnız iki şekilde sağlanır; yürüyerek ya da eşek sırtında. Kasabanın dağa yaslanan evleri küçük balıkçı limanına bakar; dik sokaklar tırmanılarak ulaşılır evlere. Turist mevsimi dışında, herkes birbirini tanır burada, size gülümseyen tanıdık bir yüz, sarılan bir çift kola rastlamadan yürümeniz mümkün değildir, memlekete döndüğünüzü haykırırlar ortalığa. Benim derdim ise, adaya geldiğim dedikodusu tepeye ulaşmadan önce çocukluğumun geçtiği eve varmaktı. Anneme sürpriz yapmayı neden bu kadar istediğimi bilmiyorum. Kısacık notunda sitem değil, daha ziyade bir çağrı olduğunu hissettiğim için belki de.

Eşek ticareti yapan ihtiyar Kalibanos, bana en güzel eşeklerinden birini ödünç vermekten dolayı çok sevinçliydi. İnanması zor ama Hydra'da iki tür eşek vardır, yavaş

yürüyenler ve tırıs gidenler. İkinci kategoridekiler, birincidekilerden iki kat pahalıya satılır ve onlara binmek göründüğünden daha güçtür. Eşeğin kendine özgü bir karakteri vardır, arzu ettiğiniz istikamette gitmek istiyorsanız, ona kendinizi kabul ettirmesini bilmelisiniz.

"Durmasına izin verme," diye rica etti Kalibanos, "hızlı olduğu kadar tembeldir de; annenin evine varmadan hemen önceki dönemece geldiğinde, dizginleri sola çek; yoksa kuzenimin duvarındaki çiçekleri yemeye gider, bu da yine sorun çıkarır."

Elimden geleni yapacağıma dair söz verdim, Kalibanos bavulumu ona vermemi buyurdu, bana daha sonra bırakacaktı. Saatini işaret edip, annem adaya geldiğimi öğrenmeden tepeye varabilmem için on beş dakikadan az vaktim olduğunu söyledi.

"Ayrıca, teyzenin telefonu arızalı olduğu için şanslısın!" dedi.

Teyzem Elena'nın limanda kartpostal ve hediyelik eşya sattığı küçük bir dükkânı var, çenesi hiç durmaz, çoğu zaman boş konuşur, ama gülüşü bildiğim en bulaşıcı gülüştür ve hep güler.

Eşeğe biner binmez çocukluktan kalma reflekslerim harekete geçti. Üzerinde kendime güvendiğimi söyleyemeyeceğim, eşeğim kıçını cömertçe sallayarak yürüyordu, ama hızlı gidiyordum ve buraya her gelişimde olduğu gibi gördüğüm yerlerin güzelliği beni büyülüyordu. Burada büyümedim, Londra'da doğdum ve hep orada yaşadım, ama babamın ölümünün ardından annem temelli yerleşmeden önce, her tatilde annemin ailesine ait bu eve koşardık.

Adım Adrian, burası hariç, burada hep Adrianos derler bana.

Addis Ababa

Uçak Bole Havaalanı'na henüz inmişti, şehrin gururu olan yepyeni terminalde durmak üzere ilerliyordu. Keira ve ekibi, uzun saatler boyu malzemelerinin gümrükten çıkmasını bekledi. Onları üç otobüs bekliyordu. Keira'nın hafta başında irtibat kurduğu koordinatör sözünü tutmuştu. Şoförler, kasaları, çadırları ve bavulları ilk iki otobüse yüklediler, ekip üçüncü otobüse bindi; çılgın maceranın başladığını haber veren motorlar bağırdı, debriyajlar hırladı. Çin ve Afrika'nın işbirliğini taçlandıran yuvarlak kavşağı geçtik, Addis Ababa merkez garının alınlığı, yıldızlı, kırmızı Çin bayrağı heykeliyle imlenmişti; konvoy, doğudan batıya başkenti baştan başa kat eden caddeye girdi. Trafik yoğundu, yorgunluktan tükenen ekibin, etraftaki kaosa aldırış etmeden uyuyakalması üzün sürmedi, otobüs çukura giren tekeri yüzünden sarsılınca uyandılar ancak.

Omo Vadisi kuş uçuşu beş yüz elli kilometre mesafedeydi, yol bu mesafeyi üçe katlıyordu, asfalt yol yolculuğun orta yerinde kayboluyor, yerini önce toprak bir yola bırakıyor, sonra daha da kötüleşiyordu.

Addis'ten, Tefki'den, Tulu Bolo'dan geçtiler, konvoy günbatımında Giyon'da durdu. Malzemeler, iki arazi aracına yüklenmek üzere boşaltıldı. Keira'nın ağzı kulaklarına varıyordu, planı tıkır tıkır işliyordu ve ekibinin üyeleri

gittikçe artan yorgunluğa rağmen mutlu görünüyordu.

Welkite'de, ciplerin şoförleri yola devam etmek istemediler. Geceyi orada geçireceklerdi.

Ekibi bir aile ağırladı. Kendilerini sunulan yemeği afiyetle yediler; yemeğin adı *doro wat*'tı[1]. Herkes salona yayılan hasırların üzerinde uyudu.

İlk uyanan Keira oldu. Evin sekisine çıkmış, etrafa bakıyordu. Şehir temel olarak, çatıları oluklu sacdan yapılmış beyaz evlerden oluşuyordu. Paris'in çatıları uzaklarda kalmıştı, Jeanne'ı özlüyordu, birden neden bu maceraya atıldığını sordu kendine. Éric'in, meslektaşlarından birinin sesiyle düşüncelerinden sıyrıldı.

"Şehrin çeperinden bayağı uzaktayız, öyle değil mi?"

"Ben de aynı şeyi düşünüyordum, ama dünyanın bir ucuna geldiğimizi sanıyorsan, biraz daha bekle, dünyanın ucu buradan beş yüz kilometre ötede," diye yanıtladı Keira.

"Oraya ulaşıp bir an önce işe koyulmak için sabırsızlanıyorum."

"İlk işimiz, kendimizi kasabalılara kabul ettirmek olacak."

"Bu seni endişelendiriyor mu?"

"Fırtınadan sonra, biraz yangından mal kaçırır gibi ayrıldık sanki."

"Ama bir şey çalmadık, endişelenmene gerek yok," diye sözünü bitirdi Éric, arkasını dönüp giderken.

Keira, meslektaşının pragmatizmine ilk kez şaşırıyordu ve bu son olmayacaktı. Omzunu silkip, malzemelerin doğru yerleştirilip yerleştirilmediğini denetlemek üzere araçların yanında gitti.

Sabahın yedisinde konvoy tekrar yola düzüldü. Welkite'nin banliyösünü geçince, evlerin yerini sivri uçlu saman çatılı kulübeler aldı. Bir saat sonra, Keira ve ekibi Gibe Vadisi'ne girdiklerinde, manzara tümden değişti.

1. Etiyopya'nın geleneksel tavuk yemeği. (Ç.N.)

Ve ırmakla ilk karşılaşmaları, Keira'nın nihayet kavuştuğu görkemli akarsuyun üzerindeki Duc Köprüsü'nden geçmeleriyle oldu. Keira'nın isteği üzerine cipler durdu.

"Kampa ne zaman varırız?" diye sordu meslektaşlarından biri.

"Irmaktan inebilirdik," dedi Éric, uçurumun dibinde akan suya bakarak.

"Evet, yapabilirdik. Yirmi gün sürerdi ya da hipopotamlar kapris yapıp geçmemize izin vermezlerse daha fazla; ayrıca malzememizin yarısını da muhtemelen akıntılarda kaybederdik," diye yanıtladı Keira. "Jimna'ya kadar küçük bir uçağa da binebilirdik, ama bir gün kazanacağız diye o kadar masrafa değmez."

Éric yorum yapmadan cipe döndü. Sol taraflarında, ırmak, cengellerin içine dalmadan önce çayırların içinden geçiyordu.

Konvoy, arkasında kalın bir toz bulutu bırakarak tekrar yola koyuldu. Yol gitgide daha dolambaçlı bir hal alıyor, aşılması gereken boğazlar her defasında daha da baş döndürücü oluyordu. Öğle vakti, Abelti geçildi ve Asendako'ya doğru iniş başladı. Yol bitmek bilmiyordu, bir tek Keira sağlam duruyordu. Araçlar nihayet Jimna'ya girdi. İkinci geceyi orada geçirdiler; yarın, Keira Omo Vadisi'ne kavuşacaktı.

Hydra

"Neyse ki teyzen, bakkaldan arayıp limana çıktığını haber verdi. Kalp krizi geçirmemi mi istiyorsun?"

Eve girdiğimde annemin ilk sözleri bunlar oldu işte. Bu onun, beni karşılama ve aylarca görüşmediğimiz için sitem etme şekliydi.

"Teyzenin gözleri hâlâ keskin, ben, şehirde görsem seni tanır mıydım emin değilim! Işığa gel de göreyim seni. Zayıflamışsın, benzin de soluk."

Bana kollarını açmadan önce birkaç gözlem daha yapmasını bekliyordum.

"Bavulun ağıra benzemiyor, birkaç günlüğüne geldin sanırım?"

Adada birkaç hafta kalmak istediğimi söylediğimde, annem nihayet rahatladı ve beni şefkatle kucakladı. Ona değişmemiş olduğunu söyledim, yalan söylüyormuşum gibi hafifçe yanağıma vurdu, ama iltifatı kabul etmekten de geri durmadı. Hemen mutfağa koşup erzakını kontrol etti; un, şeker, süt, yumurta, et ve sebze ne varsa dökümünü yaptı.

"Ne yaptığını öğrenebilir miyim?" diye sordum.

"Annesini bir kez olsun ziyaret etmediği iki yılın ardından, aniden çıkıp gelen bir oğlum var, üstelik öyle bir ayarlamış ki, günün sonunda gelmeyi becermiş, bir ziyafet sofrası hazırlamak için bir saatten az vaktim var."

"Tek istediğim seninle baş başa yemek yemek, bırak da seni limana götüreyim."

"Ben otuz yaş genç olmayı ve şu romatizmadan sonsuza dek kurtulmayı isterdim!"

Annem parmaklarını çıtırdattı ve belini ovuşturdu.

"Bak, gördün mü, olmadı, bu durumdan dileklerimizin bugün kabul olmayacağı sonucunu çıkarıyorum. Bu aileye ve onun şanına yaraşır bir ziyafet çekeceğiz; adaya gelişinin fark edilmediğini sanıyorsan yanılıyorsun!"

Annemi ikna etmeye çalışmak boşunaydı, diğer tüm konularda olduğu gibi bu konuda da öyleydi. Kasabadaki herkes geceyi birlikte geçirmemizi anlayışla karşılardı, ne var ki gelişimi kutlamak annem için çok önemliydi, ben de onu bu zevkten mahrum bırakmaktan kaçınmıştım.

Komşular şarap, peynir, zeytin getirdi, kadınlar sofrayı kurdu, erkekler müzik aletlerinin akordunu yaptı. İçildi, dans edildi, gecenin geç vaktine kadar şarkılar söylendi, ağzını sıkı tuttuğu için teşekkür etmek üzere teyzemle küçük bir sohbet yapma fırsatı da buldum. Neden bahsettiğimi bilmediğine dair yeminler edip durdu.

Ertesi gün uyandığımda, annem çoktan ayaklanmıştı. Ortalık toparlanmış, ev her günkü haline dönmüştü.

Önüme bir fincan kahve koyarken, "Burada kalacağın birkaç hafta boyunca neler yapmayı tasarlıyorsun?" diye sordu bana.

Oturması için zorladım onu.

"Sabahtan akşama kadar kendime hizmet ettirmemek iyi bir başlangıç olabilir. Ben sana bakacağım, sen bana değil."

"Bana bakmak mı? Güleyim bari! Kendi işimi kendim görmeye alışalı yıllar oldu; bir tek çamaşır asmaya Elena gelir, ben de karşılığında ona dükkânda yardımcı olurum, kimseye ihtiyacım yok."

Elena teyze olmasa annem kendini çok daha yalnız hissederdi. Ben kahvaltımı yaparken, annemin valizimi açıp eşyalarımı yerleştirdiğini duyuyordum.

"Omuz silktiğini gördüm!" dedi annem odamın penceresinden.

Tatilin ilk gününü adanın sunduğu manzaraları yeniden keşfederek geçirdim. Patika yollarda bana Kalibanos'un eşeği rehberlik ediyordu. Kimsecikler olmamasını fırsat bilip denize dalmak için küçük bir koyda durdum, suyu girmemle çıkmam bir oldu, dondum. Limanda annem ve teyzemle yemek yedim, bir birinin bir ötekinin bıkıp usanmadan anlattıkları aile hikâyelerini dinledim. Hayattaki mutluluğun geçmişte kaldığı, artık bütün beklentilerin yok olduğu bir an mı geliyor? Yaşlanmak bu mu? Bugün artık yalnızca dünü dillendirdiğinde, şimdiki zaman, kahkahalarla edeplice saklanan bir nostaljinin izinden başka bir şey olmadığında yaşlanmış mı oluyor insan?

"Bize neden öyle bakıyorsun?" diye sordu teyzem gözlerini silerken.

"Sebebi yok... Ben Londra'ya döndüğümde, siz ikiniz, bugünkü yemeği güzel bir anı olarak yad ederek, yine bu masada yemek yiyecek misiniz?"

"Elbette! Neden bu kadar saçma bir soru sordun?" dedi Elena.

"Çünkü benim gitmemi beklemek yerine, şimdi, burada, neden bu güzel günün tadını çıkarmadığınızı da soruyorum kendime."

"Oğlun uzun zaman güneşten mahrum kalmış," dedi Elena, anneme. "Söylediklerinin bir kelimesini bile anlamıyorum."

"Ben anlıyorum," dedi annem bana gülümseyerek, "ve bütünüyle haksız olduğunu da düşünmüyorum. Bu eski hikâyeleri bir kenara bırakıp gelecekten konuşalım. Planların var mı Elena?"

Teyzem sırayla, önce anneme, sonra bana baktı.

"Ay sonunda, sezon açılmadan hemen önce, dükkânın duvarını boyayacağım,"diye açıkladı teyzem büyük bir ciddiyetle. "Mavi soldu, sizce de öyle değil mi?"

"Öyle, ben de aynı şeyi düşünüyordum, işteAdrianos'u

heyecanlandıracak bir konu," diye ekledi annem bana göz kırparak.

Bu kez Elena onunla dalga geçip geçmediğimizi sordu, öyle olmadığını söyledim. İki saat boyunca, dükkânın ön duvarının ne ton bir maviye boyanması gerektiğini tartışıp durduk. Hatta annem, renk kataloğuna el koymak için siesta yapmakta olan boya satıcısını bile uyandırdı; en uygun olanını seçmek üzere boyaları duvara sürerken, annemin yüzünde renklerin yeniden canlandığını gördüm.

O çok özlediğim güneşe ve günden güne artan sıcağa göre yaşayarak iki hafta geçirdik. Haziran ayı aheste geçiyordu, ilk turistlerin gemilerden indiğini gördük.

O sabahı, daha dün gibi hatırlıyorum, bir cuma günüydü. Panjurların serin tuttuğu odada kitap okuyordum, annem içeri girmişti. Kollarını birleştirmiş, tam önümde dikildiği için elimdeki kitabı bırakmam gerekti. Konuşmuyordu, gözlerini dikmiş bana bakıyordu; tuhaf bir havası vardı üstelik.

"Ne oldu?"

"Hiç," diye yanıtladı.

"Okumamı seyretmek için mi indin yani?"

"Sana nevresim getirmek için indim."

"Elinde hiçbir şey yok ama!"

"Yolda aklımdan çıkmış olmalı."

"Anne?"

"Adrian, ne zamandır kolye takıyorsun?"

Annem beni Adrian diye çağırdığında, canını sıkan önemli bir şey var demektir.

"Bilmiyormuş gibi yapma!"

"Neden bahsettiğin hakkında en ufak bir fikrim yok."

Annem tehditkâr bir ifadeyle komodinimin çekmecesine doğru baktı.

"Bavulunda bulduğum ve şuraya koyduğum kolyeden söz ediyorum."

Söz konusu çekmeceyi açınca Keira'nın Londra'daki

evimde unuttuğu kolyeyi buldum; neden onu da yanımda getirmiştim ki? Ben de bilmiyordum.

"O bir hediye!"

"Artık kolye mi hediye ediyorlar sana? Hem de öyle alelade bir şey değil. Oldukça özgün bir hediye. Sana bu kadar cömert davranan kim?"

"Bir kadın arkadaşım. Buraya geleli iki hafta oldu, neden aniden bu kolyeyle ilgilenir oldun?"

"Önce, bir erkeğe takı hediye eden bu hanım arkadaşından bahset bakalım, belki ondan sonra kolyeyle ilgilenmekten vazgeçerim."

"Aslında tam olarak hediye sayılmaz, bende unuttu."

"Unuttuğu bir şeyse neden hediye olduğunu söyledin? Bana söylemeyi unuttuğun başka şeyler de var mı?"

"Nereye varmak istiyorsun anne?"

"Atina'dan gelen tekneden inen ve senin hakkında sorular sorarak limandaki dükkânları dolaşan şüpheli şahsın kim olduğunu açıklayabilir misin bana?"

"Hangi şüpheli şahıs?"

"Her soruma, soruyla mı karşılık vereceksin? Sinir bozucu oluyor ama."

"Kimden bahsettiğini bilmiyorum."

"Kolyenin kime ait olduğunu bilmiyorsun, onu, sana önce hediye ettiğini sonra evinde unuttuğunu söylediğin kadının kim olduğunu açıklayamıyorsun, beşinci birasını içerken yoldan geçenlere seni tanıyıp tanımadıklarını soran limandaki şortlu Sherlock Holmes'un kim olduğunu da bilmiyorsun, öyle mi? Limandan defalarca telefon edip adam hakkında sorular sordular, benim de ne diyeceğimi bilemediğimi düşün bir de!"

"Şortlu bir Sherlock Holmes mu?"

"Flanel şortlu, üzerinde kısa kollu bir gömlek, başında da kareli bir kasket var, bir piposu eksik anlayacağın!"

"Walter!"

"Demek onu tanıyorsun!"

Üzerime bir gömlek geçirip eşeğimin, onu ağaca bağlayan ipi kemirmemiş olmasını dileyerek kapıya doğru

seyirttim; yeni edinmişti bu kötü alışkanlığı, hafta başından beri yapıyordu, aklına esince komşunun tarlasına dolaşmaya gidiyor, yaptığı kurlara hiç aldırmayan bir dişi eşeğe asılıyordu.

"Walter bir iş arkadaşı, bizi ziyarete gelmeyi düşündüğünden hiç haberim yoktu."

"Bizi mi? Beni bu işe karıştırma, lütfen Adrian!"

Kadınların en misafirperveri olan annemin sinirine hiçbir anlam veremiyordum gerçekten; aynı şekilde, evin kapısını çektiğim sırada söylediği, "Eski karın da mesletaşındı!" cümlesini de anlamlandıramıyordum.

Bir saat önce adaya ayak basan ve Elena'nınkine komşu lokantanın önünde oturan gerçekten de Walter'dı.

"Adrian!" diye bağırdı beni görünce.

"Burada ne işiniz var Walter?"

"Bu sevimli dükkân sahibine de söylediğim gibi, siz olmayınca Akademi'nin hiç tadı kalmadı. Özledim sizi dostum!"

"Bu işletmenin sahibine beni özlediğinizi mi söylediniz?"

"Aynen öyle, gerçek de bu zaten."

Bir kahkaha patlattım. Hata yaptım, Walter bunu bir memnuniyet belirtisi olarak algıladı ve beş-altı bardak biranın da yardımıyla beni kucaklamak üzere ayağa kalktı. Walter'ın omzunun üzerinden, Elena teyzenin annemi aradığını gördüm.

"Sizi beklemiyordum Walter..."

"Ben de, ben de buraya gelmeyi beklemiyordum. Yağmur yağdı da yadı, siz gittiğinizden beri hiç durmadı; kasvetli hava canıma tak dedi, üstelik tavsiyelerinize de ihtiyacım vardı, neyse bu konuyu daha sonra konuşuruz. Ben de kendi kendime dedim ki: Neden birkaç günlüğüne güneşli bir yere gitmiyorum? Neden hep giden ben değil de başkaları oluyor? Bu kez, kendime kulak verdim, bir seyahat acentesinin vitrinindeki indirim ilanına balıklama atladım ve işte buradayım!"

"Ne kadar kalacaksınız?"

"Bir haftacık, ama sakın ısrar etmeyin, ben bütün ayarlamaları yaptım. İndirime küçük bir oteldeki şirin bir oda da dahildi, nerede olduğunu tam bilmiyorum, buralarda bir yerde olmalı," dedi Walter nefes nefese, bir yandan da rezervasyon formunu uzatıyordu bana.

Kaçacağım adanın ismini verme ihtiyatsızlığını gösterdiğim o öğle yemeğine lanet ederek, eski kentin küçük sokaklarında Walter'a eşlik ettim.

"Ne güzel bir ülkeniz var Adrian, tek kelimeyle şahane. Bu beyaz duvarlar, mavi pencere kanatları, bu deniz, eşekler bile harika!"

"Şimdi siesta zamanı Walter, daha alçak sesle konuşsanız, bu küçük sokaklar sesi son derece iyi yankılar."

"Tabii, elbette, anlaşıldı," diye fısıldadı Walter.

"Bir de, kıyafetinizi değiştirmenizi salık verebilir miyim?"

Walter şaşkınlık içinde, kendini tepeden tırnağa süzdü.

"Olmamış mı?"

"Bavulunuzu bırakalım da, daha uygun bir şeyler bulmaya gidelim."

Walter'a daha az dikkat çekici bir kıyafet bulmasında yardımcı olduğum sırada, Elena'nın da, arkadaşımla alışveriş yaptığımı anlatmak üzere annemi aradığını bilmiyordum.

Yunanlılar doğuştan misafirperverdir, bu ünlerini yalancı çıkaracak değildim, Walter'ı kasabada yemeğe davet ettim. Walter'ın benden tavsiye istediğini anımsadım. Bir restoranın önündeki masada otururken, ona nasıl yardımcı olabileceğimi sordum.

"Köpekler hakkında bilginiz var mıdır?" dedi Walter.

Sonra da, Miss Jenkins'le birkaç hafta önce Hyde Park'ta yaptıkları kısa gezintiyi anlattı bana.

"Bu karşılaşma çok şey değiştirdi, artık, her selamlaştığımızda ona Oscar'ı soruyorum, Bernard dağ köpeğinin ismi bu, o da her seferinde köpeğin iyi olduğunu söylüyor; bize gelince, biz hâlâ olduğumuz yerde sayıyoruz."

"Neden onu bir konsere ya da bir müzikhol gösterisi-

ne davet etmediniz? Covent Bahçesi'nde hangisine gideceğinizi bilemeyeceğiniz kadar çok seçenek vardır."

"Bu kadar iyi bir fikir benim neden aklıma gelmedi ki?"

Walter uzun uzun denize bakıp iç geçirdi.

"Nasıl davranmam gerektiğini hiç öğrenemeyeceğim!"

"Bodoslamadan girin konuya, onu davet edin, çok etkilenecektir, inanın bana."

Walter yeniden denize daldı ve tekrar iç geçirdi.

"Peki, ya reddederse?"

O sırada Elena teyze geldi, onları tanıştırmamı bekleyerek tam önümüzde dikildi. Walter onu masaya davet etti. Elena da daveti iki ettirmedi doğrusu, ben daha ayağa kalkıp ona bir sandalye vermeden oturuverdi. Annemle birlikte olmadığı zamanlar, Elena son derece nüktedan olurdu. Söze bir başladı, bir daha da bırakmadı, neredeyse bütün hayatını anlattı Walter'a. Restoranı biz kapattık. Arkadaşıma oteline kadar eşlik ettim ve eşeğimin sırtında eve döndüm. Annem iç avluda nöbetteydi, sabahın birinde gümüşlerini parlatıyordu!

Ertesi gün, saat on altıya doğru telefon çaldı. Annem terasa yanıma geldi ve şüpheli bir edayla arkadaşımın benimle konuşmak istediğini haber verdi.

Walter gezintiye çıkmayı öneriyordu; bense kitabımı bitirmek istiyordum, böylece onu akşam bize katılmaya davet ettim. Alışveriş yapmaya kasabaya indim, Walter'ı saat dokuza doğru otelinden alıp bize getirmesi için Kalibanos'la anlaştım. Annem hiçbir şey söylemedi, sofrayı kurup, keyfini kaçırmışa benzeyen bu akşam yemeğine Elena teyzemi de davet etmekle yetindi.

"Neyin var?" diye sordum masayı kurmasına yardım ederken.

Annem tabakları koyduktan sonra kollarını kavuşturdu, ki bu hiç iyiye delalet etmiyordu.

"İki yıl ortalarda görünmedin, üstelik bu zaman zarfında neredeyse hiç arayıp sormadın, şimdi annenle tanıştıracağın tek kişi şu Sherlock Holmes mu yani? Normal bir hayat sürmeyi düşünmeye ne zaman başlayacaksın?"

"Her şey normalden ne anladığına bağlı?"

"Tek endişemin, torunlarımın kayalıklarda bir yerlerini yaralamaları olmasını isterdim."

Annem böyle bir arzusu olduğunu daha önce hiç açığa vurmamıştı. Oturması için bir sandalye uzattım ve aynı sevdiği gibi, susuz ve tek buzlu bir bardak uzo hazırladım ona. Ne söyleyeceğimi iki kez düşünürken ona sevgiyle bakıyordum.

"Artık torun mu istiyorsun? Her zaman tersini savundun bana, beni yetiştirmenin sana fazlasıyla yettiğini söylüyordun, yavruları yuvadan uçtu mu ne pahasına olursa olsun, aynı rolü bu kez büyükanne olarak oynamak isteyen kadınlardan olmayı men etmiştin kendine."

"Ben de o kadınlardan biri oldum işte, bir tek aptallar fikir değiştirmez, öyle değil mi? Hayat göz açıp kapayıncaya kadar geçiveriyor Adrianos, arkadaşlarınla doya doya eğlendin. Yarının hayalini kurmanın vakti değil. Senin yaşında, yarın artık bugündür; benim içinse senin de görebildiğin gibi bugün artık yarındır."

"Ama benim acelem yok!" diye karşı çıktım.

"Salata pörsüyünce satılmaz!"

"Seni neyin endişelendirdiğini bilmiyorum, neden endişelendiğini de, ama günün birinde ideal kadınla karşılaşacağıma hiç şüphem yok."

"Benim ideal kadına benzer bir halim var mı? Ama buna rağmen, baban ve ben birlikte kırk güzel sene yaşadık. Ne adamın ne de kadının ideal olması gerekir, önemli olan paylaşmayı istemektir. Büyük aşk, iki fedakâr insanın karşılaşmasından doğar. Sen hayatında bunu yaşadın mı?"

Yaşamadığımı itiraf ettim. Annem yanağımı okşayıp bana gülümsedi.

"Aradın mı ki?"

Bardağına elini sürmeden kalkıp mutfağa geri döndü, beni terasta yalnız bıraktı.

Omo Vadisi

Omo Vadisi'nin soluk sabahları, yüksek paltoların yalıttığı bataklık ve savana manzaraları sunar. Fırtınanın bütün izleri silinmişti. Rüzgârın yıktıklarını köylüler yeniden kurmuşlardı. Gerezalar, geçerken ağaçları hafifçe eğerek daldan dala atlıyorlardı.

Arkeologlar, Kuegu kabilesinin bir köyünden geçtiler, biraz daha aşağı inince nihayet Mursi kabilesine ulaştılar.

Savaşçılar ve çocuklar kıyıda oynuyorlardı.

"Omo halkları kadar güzel bir şey gördünüz mü daha önce?" diye sordu Keira yol arkadaşlarına.

Kırmızı gölgeli bronz tenlerine, büyük bir ustalıkla resimler çizmişlerdi. Mursiler, bazı büyük ressamların hayatları boyunca aradıklarını içgüdüleriyle başarmışlardı. Parmak ucuyla ya da inceltilmiş bir kamışın ucuyla, aşıboyası kırmızısını ya da volkanik toprakların renklerle süslenmeleri için onlara sunduğu, yeşili, sarıyı, kül grisini almışlardı. Bir Gauguin tablosundan fırlamışa benzeyen küçük bir kız, Rothko'nun[1] şöyle bir dokunup geçtiği genç bir savaşçıyla gülüşüyordu.

Bunca ihtişamın karşısında büyülenen Keira'nın meslektaşları dillerini yutmuş gibiydi.

1. Asıl adı Markus Rothkoviç (1903-1970). Soyut dışavurumculuğun en önemli temsilcilerinden biri olan Rus kökenli ABD'li ressam. (Y.N.)

İnsanlığın bir beşiği gerçekten varsa Omo halkı hâlâ orada yaşıyor gibiydi.

Köy halkı onları karşılamaya koştu. Sevinçlerini göstermek için dans edenlerin arasında, Keira'nın aradığı tek bir yüz, tek bir baş vardı. Yüz kişinin arasında bile olsa tanırdı onu, yüzünü aşıboyasıyla ya da kille boyamış olsa da hatlarından tanırdı onu, ne var ki Harry onu karşılamaya gelmemişti.

Hydra

Saat tam dokuzda, dar patikada ilerleyen bir eşeğin anırtısını duydum. Annem kapıyı açıp Walter'ı içeri buyur etti. Üstü başı batmış gibiydi.

"Üç kere düştü!" diye iç geçirdi Kalibanos, "Oysa onun için hayvanlarımın en uysalını seçmiştim," dedi geri dönerken, görevini layığıyla yerine getiremediği için öfkeliydi.

"Ne derseniz deyin," diye itiraz etti Walter, "Majestelerinin atı değildi nihayetinde bindiğim. Virajlarda yol tutuşunu beceremedi, üstelik disiplinli değildi."

"Ne diyor?" diye fısıldadı Elena.

"Eşeklerimizi sevmediğini söylüyor!" dedi annem, bizi terasa doğru götürürken.

Walter dekora methiyeler düzdü, daha önce hiç bu kadar güzel bir şey görmediğine dair yeminler etti. Çakıl kaplı zemin onu büyülemişti. Sofrada, Elena onu Akademi'deki işi konusunda ve nasıl tanıştığımıza dair soru yağmuruna tuttu. Arkadaşımın diplomatlara özgü yeteneklerini o güne kadar fark etmemiştim. Yemek boyunca, sofraya gelen yemekleri öve öve bitiremedi. Sıra tatlıya geldiğinde, anneme babamla nasıl tanıştıklarını sordu. Konu bu olduğunda annem bülbül kesilir. Akşam serinliği Elena'yı ürpertti. Salona geçmek üzere terastan ayrıldık, annemin hazırladığı beyaz kahveyi içme vakti gel-

mişti. Pencerenin yanındaki konsolun üzerinde, komodinimin çekmecesinden buraya kadar gizemli bir biçimde gelmiş olan Keira'nın kolyesini görünce şaşırdım. Beni izleyen Walter sevinçle bağırdı:

"A, ben bu kolyeyi biliyorum."

"Bundan hiç şüphem yoktu zaten!" diye yanıtladı annem ona çikolata kutusunu uzatırken.

Walter, annemin bunu söylerken neden ağzının kulaklarına vardığını anlamadı, benim de anlamadığımı belirtmem gerekir.

Elena yorulmuştu, kasabaya dönmek içinse saat geç olmuştu, o da sık sık yaptığı gibi, geceyi geçirmek üzere misafir odasına çekildi. Walter'la vedalaşıp, bana da kahvelerimizi bitirdikten sonra Walter'a kasabaya kadar eşlik etmemi söyledikten sonra annem de yatmaya gitti. Onun dönüşte yolunu kaybetmesinden korkuyordu, ama Walter bunun gerekli olmadığı konusunda ısrar etti. Oysa hava koşulları başka bir karar vermişti.

Hayatımızın akışını belirleyen küçük şeylerin bir araya gelişi beni her zaman şaşırtmıştır. Kaçınılmaz biçimde birleşen ve bir sarsıntıya sürükleyen yapbozun parçalarını kimse fark etmez.

Denizden gelen fırtına patladığında, Walter'la bir saattir konuşuyorduk. Çok uzun zamandır bu kadar kuvvetlisini görmemiştim. Walter kapıları, pencereleri kapatmama yardım etti, dışarısı gök gürültüleriyle inlerken biz sohbetimize rahatça devam ettik.

Böyle bir havada arkadaşımın gitmesine izin veremezdim. Misafir odasında Elena kalıyordu, Walter'a salondaki kanepede yatmasını önerdim ve bir örtü getirdim. Yerini hazırladıktan sonra Walter'a veda ettim ve ben de odama çekildim, uykunun beni hemen ele geçirmesine yetecek kadar yorgundum. Ne var ki fırtına şiddetini artırmıştı, gözlerimi kapamam işe yaramıyordu, şimşekler o kadar kuvvetli çakıyordu ki, gözkapaklarım kapalı olsa da odayı aydınlattıklarını görebiliyordum.

Walter onu daha önce görmediğim bir taşkınlık içinde, donuyla odama dalıverdi. Beni sarstı, yataktan kalkıp onu izlemem için yalvardı. Bir yılan gördüğünü düşündüm önce, ama bizim evde böyle bir şey daha önce hiç yaşanmamıştı. Ne olduğunu anlatması için bu kez benim onu omuzlarından tutup sarsmam gerekti.

"Gelin, yalvarırım, gözlerinize inanamayacaksınız."

Onu izlemekten başka seçeneğim kalmamıştı. Salon karanlığa gömülmüştü, Walter beni pencerenin yanına götürdü. Hayranlığının sebebini anlamıştım. Her şimşek çakışında, deniz devasa bir ayna gibi aydınlanıyordu.

"Beni yataktan çıkardığınız iyi oldu. Manzaranın çok güzel olduğunu itiraf etmeliyim."

"Hangi manzara?" diye sordu Walter.

"Tam karşımızdaki manzara, bunu göreyim diye uyandırmadınız mı beni?"

"Bu kızılca kıyamette uyuyor muydunuz yoksa? Londra'nın gürültülü olduğu söylenir, ama yağmur altındaki Hydra'nın ondan aşağı kalır yanı yok. Hayır, sizi yatağınızdan bunun için kaldırmadım."

Gökyüzünde şimşekler çakıyordu, pencerenin bu kadar yakınında durmanın iyi bir fikir olduğunu düşünmüyordum ama Walter yerimden kıpırdamamam konusunda ısrarlıydı. Annemin konsolun üzerine bıraktığı kolyeyi eline alıp parmaklarının ucuyla pencereye doğru uzattı.

"Şimdi olacaklara iyi bakın," dedi, hâlâ huzursuzdu.

Gök gürlemeye başladı ve yeniden şimşek çaktığında yıldırımın canlı ışığı kolye ucunun içinden geçti. Işık saçan milyonlarca küçük nokta salonun duvarına yansıdı, ışık o kadar yoğundu ki görüntünün retinalarımızdan silinmesi birkaç saniye sürdü.

"Çok şaşırtıcı değil mi?" diye söze devam etti Walter, "Uyku tutmadı, pencerenin yanına gittim, neden kolyeye dokunmak istedim, bilmiyorum, ama yaptım işte. Onu daha yakından incelediğim sırada, az önce şahit olduğunuz olay gerçekleşti."

Yaktığım lambanın ışığında benim de kolyeyi incele-

mem sonuç vermedi, çıplak gözle görülür hiçbir delik yoktu üzerinde.

"Bu olan nedir sizce?"

"Hiçbir fikrim yok," diye yanıtladım Walter'ı.

Diğer yandan, tam o anda, salondaki gürültünün sebebini öğrenmek için odasından aşağıya inen annemin, Walter'la beni, üzerimizde don, çakan şimşeklerin ışığında, sırayla Keira'nın kolyesini elimize alıp incelerken gördükten sonra, tilki gibi sessizce yukarı çıktığından haberim yoktu.

Ertesi gün, akşam yemeği sırasında, annem Walter'a tarikatlar hakkında ne düşündüğünü sordu; sonra da, ikimizden biri yanıt verme fırsatını bulamadan masadan kalkıp mutfağı toparlamaya gitti.

Hdyra Koyu'na tepeden bakan terasta oturuyorduk, Walter'a bu evle ilgili birkaç çocukluk anımı anlatıyordum. O akşam gökyüzü saydamdı, gök kubbe aydınlıktı.

"Aptalca bir şey söylemek istemem ama," dedi Walter üzerimizdeki göğe bakarak, "şurada gördüğüm şeye o kadar çok benziy..."

"Koltuk Takımyıldızı," dedim onun sözünü keserek, "ve hemen yanındaki de Andromeda Galaksisi. Andromeda, gezegenimizin bulunduğu Samanyolu'nu umarsızca kendine çeker. Birkaç milyon yıl sonra çarpışmaları mümkün ne yazık ki."

"Dünyanın sonunu beklerken, size bir şey söyle..."

"Biraz sağda ise, Perse Takımyıldızı, ondan sonraki de elbette Kuzey Yıldızı, umarım muhteşem nebulayı da görüyorsunuzdur..."

"Sözümü kesmeye bir son verir misiniz! Siz yıldız alfabesini sayıp dökmeden iki kelime söylemeyi başarabilseydim, bütün bu yıldızların, bana dün gece, fırtına sırasında duvarda gördüğümüz şeyi anımsattığına dikkatinizi çekecektim."

Birbirimize baktık, ikimiz de afallamıştık. Walter'ın söylediği fanteziydi, saçmalıktı, ama yine de gözlemi en-

dişe vericiydi. İyi düşününce, şimşeğin güçlü ışığının kolye ucunun içinden geçerek yansıttığı şaşırtıcı sayıdaki noktacıklar, başlarımızın üzerinde parlayan yıldızlara ayırt edilemez biçimde benziyordu.

Peki aynı olayı yeniden nasıl yaşayabilirdik? Kolye ucunu bir ampule yaklaştırmam işe yaramadı, hiçbir şey olmadı.

"Basit bir lambanın ışığı yeterli olmaz," dedi bir anda benden daha çok bilimadamı kesilen Walter.

"Şimşek kadar güçlü bir ışık kaynağını nerede bulacağınızı sanıyorsunuz?"

"Limandaki deniz feneri olur belki!" diye bağırdı Walter.

"Fener çok büyük! Onu duvara doğru çeviremeyiz."

Yatmak istemiyordum, ben de oteline kadar Walter'a eşlik ettim, eşek sırtında bir yolculuk bana çok iyi gelecekti, ayrıca sohbete devam etmek istiyordum.

Eşeği kısa adımlarla, birkaç metre arkamdan ilerleyen Walter'a, "Metodik olalım," dedim. "İşimize yarayacak kadar güçlü ışık kaynakları nelerdir ve onları nerede buluruz?"

"Hangimiz Sancho Panza, hangimiz Don Quijote'yiz?" dedi bana eşeğiyle yanıma yaklaşırken.

"Bu size komik mi geldi?"

"Greenwich'in göğünde yükselen yeşil ışığı hatırladınız mı, bana onu siz göstermiştiniz, o bayağı güçlü bir ışık kaynağı, öyle değil mi?"

"Bir lazer! İşte ihtiyacımız olan tam da bu!"

"Annenize sorun, bakalım mahzeninde bir lazer var mı, şansımız yaver gider belki."

Arkadaşımın iğnelemesine karşılık vermedim, hızlanmayan eşeğime topuğumla hafifçe vurup yoluma devam ettim.

Ben yanından uzaklaşırken Walter arkamdan, "Alıngansınız da!" diye bağırdı.

Bir sonraki virajda onu bekledim.

"Akademi'nin spektroskopi bölümünde bir lazer var!" diye bağırdı Walter yanıma geldiğinde, soluk soluğa kalmıştı.

"Büyük olasılıkla yakut lazerdir, kırmızı ışık kaynağı bizim işimize yaramaz korkarım. Bize daha güçlü bir şey lazım."

"Zaten o da Londra'da; kolyenin gizemini aydınlatmak için bile olsa, dünyadaki hiçbir şey bu adada geçireceğim günlerden vazgeçiremez beni. Biraz daha düşünelim. Lazeri günümüzde kimler kullanıyor?"

"Moleküler fizik araştırmacıları, doktorlar, özellikle de göz doktorları."

"Atina civarında, tanıdığınız göz doktoru bir arkadaşınız var mı?"

"Hayır, bildiğim kadarıyla yok."

Walter alnını kaşıyıp, otelden birkaç yere telefon etmeyi önerdi. Akademi'nin fizik bölümü sorumlusunu tanıyordu, belki bizi yönlendirebilirdi. Bunun üzerine herkes kendi yoluna gitti.

Ertesi sabah, Walter arayıp onunla hemen limanda buluşmamı istedi. Onu bir kafenin önünde otururken buldum, Elena'yla hararetli bir sohbet içindeydi; masaya oturduğumda bana bakmadı bile.

Teyzem ona çocukluğumla ilgili bir olayı anlatırken, bir kâğıt parçası uzattı bana. Kâğıdı açıp okudum:

Elektronik Yapı ve Lazer Enstitüsü
Araştırma ve Teknoloji Vakfı - Hellas, GR-711 10
İráklion, Yunanistan
Bilgi için Dr. Magdalena Kari

"Nasıl becerdiniz?"

"Bir Sherlock Holmes için çocuk oyuncağı, öyle değil mi? Anlamazdan gelmeyin, teyzeniz döküldü. Akademi'deki meslektaşlarımın biri şu Magdalena'ya hakkımızda iyi referans verdi, ben de onunla temasa geçtim," dedi Walter böbürlenerek. "Bu akşam ya da yarın bizi bekliyor, bize yardımcı olabilmek için elinden geleni yapacağına söz verdi. İngilizcesi kusursuz."

İráklion kuş uçuşu iki yüz otuz kilometre mesafedey-

di. On saatlik gemi yolcuğu dışında, oraya ulaşmanın en kolay yolu Atina'ya doğru gidip, oradan bizi Girit'e bırakacak bir uçağa binmekti. Şimdi yola çıkarsak, akşama doğru varırdık.

Walter, Elena'yla vedalaştı. Bir gemiye atlamadan önce, anneme yirmi dört saat orada olmayacağımı haber vermek ve bir çanta hazırlamak üzere eve çıkmak için çok az vaktim vardı.

Annem hiç soru sormadı, biraz soğuk bir ses tonuyla bana iyi yolculuklar dilemekle yetindi. Kapının eşiğine geldiğimde seslenip yolculuk için hazırladığı yemek sepetini uzattı.

"Teyzen yola çıkacağını haber vermişti, annen hâlâ işe yarar. Kaybol bakalım, madem gitmen gerekiyor!"

Walter beni rıhtımda bekliyordu. Gemi Hydra'dan ayrılıp Atina'ya doğru yola koyuldu. On beş dakika sonra, kamaradan çıkıp hava almaya karar verdim, Walter alaycı bir edayla bana baktı.

"Deniz tutuyor demeyin sakın."

"Demem!" dedim koltuğumdan kalkarken.

"Annenizin yaptığı sandviçleri bitirmemde sakınca yoktur umarım, nefis olmuşlar, yememek günah olur!"

Pire'de, bizi havaalanına götüren bir taksiye atladık. Şoför otoyolda zikzaklar çizerek giderken, bu kez huzursuzlanan Walter oldu.

Neyse ki, Girit'le Pire arasında ulaşımı sağlayan küçük uçakta yer bulabildik. Saat on sekizde, İráklion'un apronuna iniyorduk. Walter adaya ayak basar basmaz büyülendi.

"İnsan Yunanlı olup da nasıl İngiltere'ye sürgün eder kendini? Yağmuru bu kadar çok mu seviyorsunuz?"

"Şu son birkaç yıldır, Şili enlemlerinde olduğumu hatırlatırım size, ben dünya vatandaşıyım, her ülkenin kendi cazibesi var."

"Evet, ama neticede orasıyla burası arasında otuz beş derece fark var!"

"O kadar olmasa da doğrudur, hava..."

"İngiliz birasıyla teyzenizin az önce ikram ettiği uzonun alkol oranından bahsediyordum ben," dedi Walter sözümü keserek.

Bir taksi çağırdı, önce benim binmemi işaret etti ve şoföre adresi uzattı. Bu yolculuğun beni sürükleyecekleri aklımın ucundan bile geçmezdi.

Dr. Magdalena Kari, bir bekçinin beklememizi söylediği enstitünün parmaklıklarının arkasında karşıladı bizi.

Magdalena, bekçiye geçmemize izin vermesini işaret ederken, "Kusura bakmayın, bu güvenlik önlemleri hiç de dostça değil," dedi. "Gerekli tüm önlemleri almaya mecburuz, burada bulundurduğumuz malzeme hassas olarak sınıflandırılmıştır."

Magdalena bizi gösterişli beton binayı çevreleyen parktan geçirdi. Binaya girdiğimizde, yeniden bazı güvenlik önlemlerine katlanmamız gerekti. Kimliklerimizi verip yerine üzerinde büyük harflerle "ziyaretçi" yazan kartlar aldık; Magdalena çabucak imzasını atıp bizi ofisine götürdü. Söze ilk başlayan ben oldum; ona her şeyi anlatmamaya, yolculuğumuzun amacını önemsiz gibi göstermeye ve böyle bir deneyim yaşamak isteyişimizin nedenini açıklamamaya beni iten neydi, hangi içgüdüydü bilmiyorum. Walter ise başka âlemdeydi. Bizi ağırlayan hammın Miss Jenkins'le olan benzerliği nedeniyle belki de, ki bu beni de şaşırtmıştı.

"Birçok lazerimiz var," dedi Magdalena, "ancak, önceden izin almadan onları hizmetinize sunmam olanaksız ne yazık ki; bu da zaman alacak."

"Uzun bir yolculuk yaptık ve yarın sabah dönmemiz gerekiyor," dedi yalvaran sesle Walter, rüyadan uyanmıştı nihayet.

"Ne yapabilirim bir bakayım, ama hiçbir söz vermiyorum," dedi Magdalena, birkaç dakika bekleteceği için özür dileyerek.

Ne sebeple olursa olsun ofisini terk etmememizi rica ederek bizi odada yalnız bıraktı. Yanımızda kimse olmadan binanın içinde dolaşmamız yasaktı.

Bekleyiş on beş dakika sürdü. Geri döndüğünde Magdalena'ya, kendisini araştırma merkezinin müdürü olarak tanıtan Prof. Dimitri Mikalas eşlik ediyordu. Magdalena'nın koltuğuna yerleşti ve bize kibarca ondan ne beklediğimizi sordu. Bu kez sözü Walter aldı. Onu hiç bu kadar çalçene görmemiştim. Az önce, benimle aynı içgüdünün etkisi altında kaldığı için mi öyle davranmıştı? Akademi'den kendisini tanıyan ve hakkında iyi şeyler söyleyecek birçok meslektaşın adını saymakla yetindi, her birinin etkileyici unvanları vardı, ama aralarından birçoğunun adını hiç duymamıştım.

"İngiliz Bilimler Akademisi'yle ilişkilerimiz çok iyidir, sizin gibi iki seçkin üyesinin isteğine olumlu yanıt verememek beni çok üzer. Bilhassa arkaları sıkıysa. Âdet yerini bulsun diye bazı denetlemeler yapmam gerekiyor, kimlikleriniz onaylanır onaylanmaz, deneyinizi yapmanız için lazerlerimizden birine giriş izninizi vereceğim. Bir tanesi bakımdan yeni çıktı. Ancak yarın kullanılmaya başlanır. Bütün gece istediğiniz gibi kullanabilirsiniz. Gerektiği gibi çalıştırıldığından emin olmak için Magdalena size eşlik edecek."

Profesör'e bizi bu denli misafirperverce ağırladığı, Magdalena'ya da akşamını feda ettiği için hararetle teşekkür ettik. Bazı ayarlamalar yapmak üzere yanımızdan ayrıldılar.

"Dua edelim de verdiğim bütün isimleri kontrol etmeye kalkmasınlar," diye kulağıma fısıldadı Walter, "isimlerin yarısı uydurma."

Az sonra, Magdalena bizi almaya geldi ve bir an önce kullanmaya can attığımız lazerin bulunduğu salona kadar bizimle geldi.

O bodrum katına girdiğimizde keşfettiğimiz kadar muhteşem bir aleti kullanacağım aklımın ucundan geçmezdi. Magdalena'nın lazere bakarken gözlerinde beliren ve annelerinkini andıran şefkat dolu bakıştan, aleti kullanıyor olmaktan ne kadar gurur duyduğunu okuyabiliyor-

dum. Kadın kontrol panelinin arkasına yerleşti ve bir sürü düğmeye bastı.

"Tamam," dedi bana, "şimdi şu zorunlu nezaketi bir yana bırakalım da, bana bu teknoloji harikasından gerçekte ne beklediğinizi anlatın. Az önce ofisimde anlattığınız birbiriyle bağlantısız ve anlaşılmaz şeylerin hiçbirine bir saniye olsun inanmadım, Prof. Mikalas da sizi kovmadığı için şu anda endişe içinde olmalı."

"Aradığımızın ne olduğunu tam olarak bilmiyorum," diye yanıt verdim hemen, "tek bildiğim daha önce şahit olduğumuz bir olayı tekrar canlandırmak istediğimiz. Bu küçük harikanın gücü nedir?" diye sordum sonra da.

"2,2 megavat," diye yanıtladı gururlu bir sesle.

"Vay canına, ampule bak! Annenizin salondakilerinden neredeyse otuz yedi bin kat daha güçlü," mırıldandı Walter, hesabı çabucak yapmış olmaktan mutluydu.

Magdalena odayı arşınlamaya başladı, kontrol masasının önünden geçerken bir düğmeye daha bastı ve alet vızıltıyla çalışmaya başladı. Elektrik akımının elektronlarının sağladığı enerji, cam tüpteki gaz atomlarını hareketa geçirdi. Hemen ardından, fotonlar, tüpün her ucuna yerleştirilmiş olan iki aynanın arasında rezonansa girdiler, bu da büyültme sürecini başlattı; birkaç saniye içinde ışık kaynağı aynanın yarı saydam yüzeyini aşacak kadar güçlü bir hal alacaktı.

"Alet hazır sayılır, analiz etmek istediğiniz objeyi ışık kaynağının önüne yerleştirin ve ayarlamaları yapmam için bana izin verin, sonuçları daha sonra alacağız," dedi Magdalena.

Kolye ucunu cebimden çıkardım, kaidenin üzerine yerleştirdim, beklemeye başladım.

Magdalena aletin gücünü sabitledi, serbest bıraktığı ışın, objenin yüzeyi ona tamamen duyarsızmışçasına üzerinden kayarak sekti. Onun, kontrol ekranında beliren parametreleri doğrulamakla meşgul olmasını fırsat bilip kolu döndürdüm ve lazerin gücünü artırdım. Magdalena bana doğru döndü ve bakışlarıyla beni adeta dövdü.

"Bunu yapmanıza kim izin verdi?" dedi elimi iterken.

Elini yakalayıp bunu yapmama izin vermesi için ona yalvardım. Işının gücünü artırdığım sırada, Magdalena'nın bakışlarındaki şaşkınlığı fark ettim. Fırtınalı bir akşamda gördüğümüz o görkemli noktacıklar dizisinin aynısı duvara yansımıştı.

"Bu da ne?" diye mırıldandı Magdalena şaşkınlık içinde.

Walter ışığı söndürdü, duvardaki noktacıklar pırıldamaya başladı.

"Yıldız gibiler adeta," dedi, coşkusunu ele veren bir sesle.

Tıpkı bizim gibi, Magdalena da gözlerine inanamıyordu. Walter elini cebine daldırıp dijital bir fotoğraf makinesi çıkardı.

"Turistliğin nimetleri," dedi deklanşöre basarken. On kadar fotoğraf çekti. Magdalena ışık kaynağını kapatıp bana döndü.

"Bu objenin işlevi nedir?"

Ancak ben bir yanıt uydurmaya fırsat bulamadan Walter ışığı yaktı.

"Biz de sizin kadar biliyoruz. Bu olayı yeni fark ettik ve tekrar canlandırmak istedik."

Walter fotoğraf makinesini dikkat çekmeden cebine koydu. Tam o sırada, odaya giren Prof. Dimitri Mikalas kapıyı arkasından kapattı.

"Olağanüstü!" dedi bana gülümseyerek.

Kaideye doğru ilerleyip objeyi eline aldı.

"Bir gözlem odası var," dedi yukarıdaki daha önce görmediğim camlı bölmeyi göstererek. "Ne yaptığınıza bakmaktan alıkoyamadım kendimi."

Profesör kolye ucunu avucunda evirip çevirdikten sonra arkasına bakmak için gözüne doğru yaklaştırdı. Ardından bana döndü.

"Bu gece bu tuhaf nesneyi incelememde bir sakınca var mı? Yarın sabah erken geri vermek kaydıyla elbette."

Walter'ı böyle davranmaya iten, güvenlik görevlisinin beklenmedik gelişi mi, yoksa Profesör Mikalas'ın sesinin aldığı ton muydu, bunu hiç bilemeyeceğim. Tek bildiğim,

Walter'ın Profesör'e doğru bir adım atıp sağ yumruğuyla ona fena halde çaktığı. Dimitri Mikalas boylu boyunca yere serildi, bana da copunu Walter'a indirmeye hazırlanan güvenlikçiyle ilgilenmekten başka seçenek kalmadı. Magdalena bir çığlık attı, Walter acıdan kıvranan Mikalas'a doğru eğilip objeyi elinden aldı; bana gelince, salladığım aparkat güvenlikçiyi bayıltmaya yetmemişti, üste çıkmaya çalışarak dövüşen iki çocuk gibi yerde yuvarlanıyorduk. Dövüşe son veren Walter oldu. Güvenlikçiyi kulağından yakalayıp olağanüstü bir güçle yerden kaldırdı. Adam kendini bıraktı, bir yandan da uluyordu, Walter ise öfke saçan gözlerle bana bakıyordu.

"Bir işe yarayın, kemerinden sarkan kelepçeleri eline takın, kulakmemesini koparacak halim yok herhalde!"

Dediğini yaptım ve Walter'ın istediği gibi güvenlikçiyi kelepçeledim.

"Ne yaptığınızın farkında değilsiniz," diye inledi Profesör.

"Doğru, az önce de söylemiştim, ne yaptığımız hakkında en ufak fikrimiz yok," diye yanıtlayan Walter, hemen ardından Magdalena'ya, "Buradan nasıl çıkılır?" diye sordu. "Beni güç kullanmaya mecbur etmeyin, kadınlara el kaldırmaktan nefret ederim."

Soruyu yanıtlamayı reddeden Magdalena gözlerini dikmiş ona bakıyordu. Walter'ın onu gerçekten tokatlayacağını sandım ve araya girdim. Walter başını iki yana sallayıp onun izlememi emretti. Kontrol panelindeki telefonu eline alıp yerinden çekerek söktü. Bodrum katının kapısını açtı, şöyle bir göz attıktan sonra beni de beraberinde sürükledi, kaçmaya başladık. Koridor karanlıktı, Walter alarm verilmeden önce en fazla beş dakikamız olduğunu tahmin ederek kapıyı kilitledi.

"Size ne oldu böyle?" diye sordum ona.

"Bunu daha sonra konuşuruz," dedi kaçmaya başlayarak.

Önümüzdeki merdiven giriş katına çıkıyordu. Walter sahanlıkta durdu, derin bir nefes alıp büyük girişe açılan kapıyı itti. Güvenlik görevlisinin önüne gittik, yaka kartlarını geri verip pasaportlarımızı aldık. Bir telsiz cızırdamaya

başladığında çıkışa doğru ilerliyorduk; Walter bana baktı.

"Güvenlikçinin telsizini almadınız mı?" diye sordu bana.

"Telsizi olduğunu bilmiyordum."

"Koşun o halde!"

Parkta sprint atarak parmaklıklı kapıya doğru koştuk, kimsenin geçmemize engel olmamasına dua ediyorduk. Bekçinin tepki vermeye zamanı olmadı. O kulübesinden çıkıp bizi sorgulamaya yeltendiği sırada, Walter ona *rugby*' cilere yaraşır bir omuz darbesi indirdi ve kelimenin tam anlamıyla, adamı yere yapıştırdı. Arkadaşımın kapıya kumanda eden düğmeye basmasıyla tabanları yağlamamız bir oldu.

"Walter size ne haller oldu Tanrı aşkına?"

"Şimdi olmaz!" diye haykırdı Walter. Bizi kentin aşağı mahallelerine çıkaracak bir merdiveni yuvarlanırcasına iniyorduk.

Sokak gözlerimizin önünden hızla akıp gidiyordu ama Walter aynı hızla koşuyordu. Dik inişli başka bir sokağa daldık, sert bir virajdan sonra bir caddeye varmıştık ki, şimşek hızıyla geçen bir motorun altında kalmaktan kıl payı kurtulduk.

Sirenleri bangır bangır bağıran bir polis arabası bize doğru gelirken, "Bu taraftan!" diye bağırdı Walter.

İki kanatlı büyük bir kapının önünde biraz soluklanmıştım ki Walter beni yine delicesine bir koşuya sürükledi.

"Liman, liman ne tarafta?" diye sordu.

"Bu taraftan," diye yanıtladım solumuzda kalan küçük bir sokağı göstererek.

Walter kolumdan çekiştirdi ve kaçış, sebebini bilmediğim bu kaçış, yeniden başladı.

Liman bölgesi görüş alanımıza girmişti, Walter yavaşladı; kaldırımdaki iki polis bizimle ilgilenmemişti bile. Limandan Atina'ya doğru yola çıkmak üzere olan bir feribot vardı, arabalar binmişti bile, yolcularsa bilet gişesinin arkasında sıranın kendilerine gelmesini bekliyorlardı.

"Bize iki bilet alın, ben gözcülük yapacağım," diye buyurdu Walter.

"Hydra'ya deniz yoluyla mı gitmek istiyorsunuz?" diye sordum.

"Havaalanındaki güvenlik kontrollerine takılmayı mı tercih edersiniz? Hayır, etmezsiniz, o halde konuşacağınıza biletleri almaya gidin."

Birkaç saniye sonra geri döndüm; gecenin büyük bölümü yolda geçecekti, iki yataklı bir kabin bulmayı başarmıştım. Walter da seyyar satıcıdan, bir kasket ve tuhaf bir şapka almıştı, şapkayı bana uzattı.

"Aynı anda binmeyelim, aramızda on kişi bırakın, polis peşimizdeyse, birlikte seyahat eden iki adam arıyor demektir; şu komik şapkayı da başınıza takın, tıpatıp uyacak size! Palamarlar çözülür çözülmez, feribotun baş tarafında buluşalım."

Walter'ın talimatlarını harfiyen yerine getirdim ve yarım saat sonra randevulaştığımız yerde onunla buluştum.

"Size, beni son derece etkilediğimizi itiraf etmeliyim Walter. Balyoz gibi inen yumruğunuz ve şehirdeki o kaçma-kovalamaca hiç de beklediğim şeyler değildi doğrusu... Profesör'e neden vurduğunuzu anlatır mısınız artık?"

"Ne yani, bana sövmesini mi bekleyecektim! Magdalena'nın ofisine girdiğimizde bir şeylerden şüphelendim. Bize referans olan meslektaş, onunla aynı sıralarda öğrenci olduklarını söylemişti bana. Bahsettiğim meslektaş iki ay sonra emekli olacak, oysa karşımızdaki kadın en fazla otuz beşindeydi. Hydra'da merkezin rehberine de göz atmıştım, merkezin müdürü bize müdür olduğunu söyleyen Profesör değildi kesinlikle. Tuhaf, değil mi?"

"Diyelim öyle, ama işi çenesini kırmaya vardırmak!"

"Asıl hırpalanan benim parmak kemiklerim oldu, elim nasıl ağrıyor bir bilseniz!"

"Böyle dövüşmeyi nerede öğrendiniz peki?"

"Yatılı okul nedir hiç bilmediniz, değil mi? Zorbalık da bilmezsiniz, bedensel eziyet de, büyük sınıfların yaptığı zulüm nedir onu da bilmezsiniz, değil mi?"

"Ben şanslıydım, her ne pahasına olursa olsun, oğullarından asla ayrılmayacak bir aileye sahiptim."

"Ben de tam öyle düşünmüştüm," diye söze devam etti Walter.

"O kadar fevri davranmanız şart mıydı, çekip gitmemiz yeterli olurdu."

"Bazı anlar vardır Adrian, insanın yıldızlardan inip ayaklarını yere basması gerekir! Dimitri size kolyeyi alabilir miyim diye sorduğunda onu cebine çoktan cebine indirmişti. Güvenlikçinin gelmesi de size kabul etmekten başka bir seçenek bırakmıyordu, o değerli objenizi araya çok uzun zaman girmeden tekrar görebileceğinizden şüpheliydim. Son bir ayrıntı daha, üstelik küçük bir ayrıntı da değil: Biraz itip kaktığım şu profesör, yaptığımız denemenin sonucuna bizden daha az şaşırdı. Biraz fazla tepki vermiş olabilirim ama haklı olduğuma eminim."

"İki kaçak durumuna düştük şimdi, bu işin devamı nasıl gelecek diye soruyorum kendime."

"Feribottan indiğimizde göreceğiz onu, ama birtakım sonuçları olmasına şaşırmam doğrusu."

Atina

"Profesör nasıl?" diye sordu ahizedeki ses.

"Altçenesinde kırık var, boyun bağları zedelenmiş, ama kafa travması yok," diye yanıtladı kadın.

"O şekilde tepki vereceklerini öngöremedim. Korkarım, mesele daha karmaşık bir hal aldı."

"Olanların hiçbiri öngörülebilir şeyler değildi mösyö."

"Daha da can sıkıcı olanı, objenin parmaklarımızın arasından kaçıp gitmesi. Kaçakların nerede oldukları hakkında hiçbir fikrimiz yok mu?"

"İráklion'u Atina'ya bağlayan bir feribota bindiler, yarın sabah inecekler."

"Feribotta adamımız var mı?"

"Evet, bu defa şans yanımızdaydı. Limanda, adamlarımızdan biri onları tanıdı; talimat olmadığı için onları gözaltına almadı, ama feribota binmeyi akıl etmiş. Feribot hareket ettiği sırada bir mesaj aldım ondan. Elimden başka ne gelirdi ki?"

"Siz yapmanız gerekeni yaptınız. Bu olayın gizli kalmasını sağlamaya çalışın, yoksa Profesör fena çuvalladı. Güvenlik şefine, enstitü kayıtlarına bu üzücü olayla ilgili hiçbir bilgi geçmemesini emredin tatil dönüşü müdürün hiçbir şey fark etmemesi lazım."

"Bana güvenebilirsiniz Mösyö."

"Ofisinizin kapısında yazan ismi değiştirmenin de vak-

ti gelmiştir belki. Magdalena öleli altı ay oldu, durum sevimsiz olmaya başladı."

"Belki ama bugün çok işimize yaradı!"

"Neticeye bakılırsa, ben öyle olduğu kanaatinde değilim," diye yanıtladı adam telefonu kapatırken.

Amsterdam

Jan Vackeers birkaç saniye düşünmek için pencereye yaklaştı. Durum, kendine itiraf etmek istediğinden daha çok sıkıyordu canını. Telefonunu yeniden açıp Londra'daki bir numarayı çevirdi.

"Dünkü aramanız için size teşekkür etmek istemiştim Sir Ashton; İráklion'daki operasyon başarısız oldu ne yazık ki."

Vackeers telefonun diğer ucundaki kişiye, birkaç saat önce cereyan eden olayların ayrıntılı dökümünü yaptı.

"Son derece ihtiyatlı davranılmasını arzu ediyorduk."

"Biliyorum, inanın çok üzgünüm," diye yanıtladı Vackeers.

"Risk altında olduğumuzu düşünüyor musunuz?"

"Hayır, herhangi bir bağlantı kurabildiklerini sanmıyorum. Bu onlara fazla zekâ atfetmek olur."

"Bilimler Akademisi'nin iki üyesinin telefonlarını dinletmemi istemiştiniz, isteğinizi yerine getirdim, dinleme Atina'da devam etti, hem de bütün teamülleri çiğnemek pahasına. Aralarından biri, İráklion'daki araştırma merkezine giriş izni alabilmek için bir meslektaştan ricada bulunmuş. Ricasının yerine getirilmesini sağladım, isteğiniz üzerine, operasyonun başarıyla sonuçlanması için size tüm yetkileri verdim. Ertesi gün, bodrum katında bir kavga patladı ve bizim uyanıklar tüydü; durumu sorgula-

ma riskinin olmadığını düşünüyor musunuz hâlâ?"

"O objeyi ele geçirmek için daha iyi fırsat hayal edebilir miydik? Atina'nın çuvallaması benim suçum değil. Paris, New York ve yeni Zürich bundan böyle tetikte bekliyorlar, hep beraber toplanıp, ne yapmamız gerektiği konusunda ortak bir karar almanın vakti geldi sanırım. Böyle davranmaya devam edersek, sonunda, olmasını engellemek istediğimiz şeyin gerçekleşmesine çanak tutmuş olacağız."

"Bense aksini düşünüyorum Vackeers, daha da temkinli olmalıyız. Dedikodunun kulaktan kulağa yayılması uzun sürmeyecektir. Böyle olmaması için ne gerekiyorsa yapın. Yoksa, hiçbir sorumluluk kabul etmiyorum."

"Bununla neyi kastediyorsunuz?"

"Beni gayet iyi anladınız Vackeers."

Ofisinin kapısı çalınınca Vackeers konuşmayı bitirdi.

"Rahatsız etmiyorum ya?" diye sordu odaya giren Ivory.

"Kesinlikle etmiyorsunuz."

"Konuşuyormuşsunuz gibi geldi bana."

"Sekreterime bir not yazdırıyordum."

"Her şey yolunda mı? Yüzünüz asılmış."

"Şu eski ülser ağrı yapıyor."

"Bunu duyduğuma üzüldüm. Akşam sizin evde satranç maçına var mısınız hâlâ?"

"Maçtan vazgeçmem gerekiyor korkarım, dinleneceğim."

"Anlıyorum," diye yanıtladı Ivory, "belki başka sefere, ne dersiniz?"

"Dilerseniz, hemen yarın."

"O halde yarın görüşürüz, dostum."

Ivory kapıyı arkasından çekip çıkışa giden koridora girdi, sonra geri dönüp Vackeers'in sekreterinin odasının önünde durdu. Kapıyı itti ve ofisin boş olduğunu fark etti, saat neredeyse dokuza geldiği için bu onu çok da şaşırtmadı.

Ege Denizi

Feribot durgun denizde tam yol ilerliyordu, Walter beni uyandırdığında, kamaradaki ranzanın üst katında derin derin uyuyordum. Gözlerimi açtım, gün daha ağarmamıştı.

"Ne istiyorsunuz Walter?"

"Yaklaştığımız bu kıyı, neresi?"

"Nereden bilebilirim? Gece görme yeteneğine sahip değilim."

"Buralısınız ama öyle değil mi?"

İstemeye istemeye yerimden kalkıp kamaranın penceresine yaklaştım. Melos Adası'nın yakınlaştıkça büyüyen biçimini tanımak hiç de zor değildi, emin olmak için, güverteye çıkıp, iskele tarafında, kimsenin yaşamadığı bir ada olan Antimelos'un görünüp görünmediğine bakmak yeterli olurdu.

"Feribot bu adada duruyor mu?" diye sordu Walter.

"Bu deniz hattının abonesi olduğumu söylersem yalan olur, ama karanın gitgide yaklaşmasına bakılırsa, Adamas'a yanaşıyoruz sanırım."

"Büyük bir kent midir?"

"Ben büyük bir kasaba demeyi yeğlerim daha ziyade."

"Kalkın o zaman, burada iniyoruz."

"Melos'ta ne yapacağız?"

"Bana daha ziyade, Atina'ya vardığımızda ne yapmak istemediğimi sorun."

"Pire'de bizi beklediklerine gerçekten inanıyor musunuz Walter? O polis arabası bizim peşimizde miydi, yoksa sadece oradan geçiyor muydu, bunu bile bilmiyoruz. O üzücü olayı fazla ciddiye alıyormuşsunuz gibi geliyor bana."

"O halde, siz uyurken birinin kapıyı neden iki kere zorladığını açıklayın bana."

"Ona da vurmadınız, değil mi?"

"Kapıyı açmakla yetindim, ama koridorda kimse yoktu, adam çoktan sıvışmıştı."

"Ya da yaptığı hatayı fark edip yandaki kamaraya girmişti!"

"Odayı iki kez üst üste mi şaşırdı yani! Bak hele! Giyinin, feribot yanaşır yanaşmaz gizlice iniyoruz. Limanda bekleyip, Atina'ya giden bir sonraki feribota bineceğiz."

"O bahsettiğiniz feribot yarın gece hareket edecek olsa da mı?"

"Geceyi İráklion'da geçirmeyi öngörmüştük, öyle değil mi? Gecikmemizin annenizi meraklandıracağından endişe ediyorsanız, gün doğar doğmaz ararız onu."

Walter'ın kaygıları bir temele dayanıyor muydu, yoksa dün yaşadığımız maceradan zevk alıp, bunu birtakım düzmecelerle biraz daha uzatmak mı istiyordu, bilmiyorum. Bununla birlikte, yaya köprüsü kalktığında, Walter'ın bana gösterdiği adamı, üst güverteden gözlerini dikmiş bize bakan adamı gördüm. Feribot rıhtımdan ayrılırken, meslektaşım ona kol işareti çekmekte haklı mıydı, işte ondan emin değilim.

İlk feribot yanaşır yanaşmaz kapılarını açan bir balıkçı barının önünde oturduk, saat sabahın altısıydı, güneş tepenin ardından doğuyordu. Gökyüzünde bir uçak yükseldi, limanın üzerinde yönünü değiştirip enginlere doğru kayboldu.

"Burada havaalanı mı var?" diye sordu Walter.

"Hafızam beni yanıltmıyorsa bir pist var, evet, ama yalnızca kargo uçakları ve bazı uçaklar kullanıyorlar."

"Hadi! Şansımız yaver gider de onlardan birine binebi-

lirsek, peşimizdekilerden yakamızı bütünüyle kurtarırız."

"Sanırım paranoya krizi geçiriyorsunuz Walter, bizi herhangi birinin takip ettiğine ihtimal bile vermiyorum."

"Size hissettiğim dostça duygulara karşın, canımı çok sıktığınızı söylemeden geçemeyeceğim Adrian!"

Walter içtiğimiz kahvenin parasını ödedi, benim de küçük havaalanının yolunu göstermekten başka yapabileceğim bir şey kalmamıştı.

İşte, Walter ve ben, otostop çekmek üzere yolun kenarındayız şimdi de. İlk yarım saat pek verimli geçmedi, güneş beyaz taşları parlatıyordu, sıcaklık gittikçe artıyordu.

Bir grup genç bizimle dalga geçer gibiydi. Yolunu kaybetmiş iki turist gibi görünüyor olmalıydık, onlardan yardım istemek için Yunanca konuştuğumda şaşırdılar. İçlerinde en büyük olanı, yardımı karşılığında para istedi, ama durumu tamamen kavrayan Walter o kadar ikna ediciydi ki, mucizevi bir biçimde, önümüze sunulan iki mobiletin arkasındaki selelerde bulduk kendimizi.

Bizi, o sert virajlarla dolu dolambaçlı yollara sürükleyenin ne olduğunu bilmiyordum. Adanın küçük havaalanına doğru hızla ilerliyorduk. Önümüzde büyük bir tuzla uzanıyordu, arkasında, doğudan batıya uzanan katran kaplı bir pist vardı, apron bomboştu. Bize eşlik eden gençlerin içinde en becerikli olanı, bana, iki günde bir gelen kargo uçağının yola çıkmış olduğunu söyledi, onu kaçırmıştık.

"Az önce gördüğümüz uçak olmalı," dedim.

"Ne kavrama yeteneği!" diye yanıtladı Walter.

"İşiniz o kadar acilse, sağlık hizmeti veren uçak var," dedi grubun en genci.

"Hangi uçak?"

"Biri ciddi bir rahatsızlık geçirince gelen doktor, kendi pırpırı var. Şuradaki kulübede onu çağırdığımız bir telefon var, ama sadece acil durumlarda kullanılıyor. Kuzenim apandisit krizi geçirdiğinde, yarım saat içinde onu almaya gelmişti."

Konuşulanları çevirerek aktardığım Walter, "Karnım çok fena ağrımaya başladı sanırım," dedi.

"Doktoru rahatsız edip Atina'ya gitmek için yolunu değiştirtmeyeceksiniz herhalde?"

"Karın zarı iltihabından ölürsem, ölümümün sorumluluğunu hayatınız boyunca omuzlarınızda taşırsınız! Ne ağır bir yük!" diye inledi Walter dizlerinin üzerine çökerken.

Gençler gülmeye başladı. Walter'ın inlemeleri dayanılmazdı.

Gençlerin en büyüğü, sırasında ofis olarak da kullanılan kulübenin duvarındaki eski telefonu gösterdi bana. Kulübe ahşaptı, içinde bir sandalye, bir masa ve muhtemelen savaş yıllarından kalma VHF bantlı bir radyo vardı. Genç adam doktoru aramayı kabul etmedi, çevirdiğimiz dolap ortaya çıkarsa paparayı yerdi ve babasının aşk etmekten çekinmeyeceği tokadı yememeyi tercih ediyordu. Walter, onu, sağlam şaplağın o kadar da korkunç olmadığına ikna etmek için gereken bir miktar parayı uzatmak üzere ayağa kalktı.

"Şimdi de çocuklara rüşvet veriyorsunuz. Gittikçe açılıyorsunuz!"

"Ödediğim paranın yarısını da sizden keseceğim, ama benim kadar eğlendiğinizi itiraf ederseniz, hepsini cebimden öderim."

Yalan söylemeye ihtiyacım yoktu, yalanın bedelinin bana düşen payını ödemek üzere cüzdanımı çıkardım. Genç adam ahizeyi eline aldı, manivelayı çevirdi ve doktora acilen yardımının gerektiğini söyledi. Turistin biri ağrıdan kıvranıyordu, adamı piste kadar getirmişlerdi, tek yapması gereken gelip onu almaktı.

Yarım saat sonra, yaklaşmakta olan uçağın motorunun hırıltısını duyduk. Bir an sonra Walter, mide ağrısı çekiyormuş gibi yapmasına gerek kalmadan kendini yüzüstü yere attı; küçük Piper-Cub çok alçaktan uçarak üzerimizden geçti. Uçak, pisti ortalamadan önce bir manevra yaptı ve durmadan önce üç kez hopladı.

"'Pırpır' ne demekmiş şimdi daha iyi anladım," diye iç çekti Walter.

Uçak U dönüşü yapıp bize yaklaştı. Hizamıza geldi-

ğinde, pilot motoru susturdu, pervane birkaç saniye daha dönmeye devam etti, pistonlar hırıldadı ve sessizlik geri geldi. Gençler az sonra cereyan edecek sahneye dikkat kesilmişlerdi. Ağızlarını bıçak açmıyordu.

Pilot uçağından indi, deri kasketini ve gözlüğünü çıkarıp bizi selamladı. Yetmişini aşmış Dr. Sophie Schwartz'ın, Amelia Earhart'ı andıran zarif bir görüntüsü vardı. Hafif Alman aksanının renklendirdiği neredeyse mükemmel İngilizcesiyle, hangimizin hasta olduğunu sordu.

"O!" diye bağırdı Walter parmağıyla beni göstererek.

"Pek acı çeker gibi bir haliniz yok genç adam? Neyiniz var?"

Hazırlıksız yakalanmıştım, Walter'ın yalanını sürdürmem olanaksızdı. Doktor'a her şeyi itiraf edip durumumuzu anlattım, sigarasını yakarken sözümü kesti.

"Doğru anladıysam," dedi bana, "tıbbi hizmet veren uçağımı yolundan alıkoydunuz, çünkü özel uçakla Atina'ya gitmeniz lazım, öyle mi? Bu ne küstahlık!"

"Fikir benden çıktı," dedi Walter.

"Bu yaptığınız sorumsuzluğunuzu değiştirmez, genç adam!" dedi Doktor, izmariti asfaltta söndürürken.

"Özürlerimi kabul edin lütfen," dedi Walter süklüm püklüm.

Sahneye tanık olan çocuklar, konuşulanları anlamasalar da oldukça eğlenmişe benziyorlardı.

"Polis mi arıyor sizi?"

"Hayır," diyerek yeminler etti Walter, "Londra Kraliyet Akademisi'den iki bilimadamıyız biz, zor durumdayız. Hasta değiliz, doğru, ama yardımınıza ihtiyacımız var," diye yalvardı.

Doktor birden yatıştı sanki.

"İngiltere, Tanrı biliyor ya, o ülkeyi ne kadar severim. Leydi D.ye çılgıncasına hayrandım, ne trajedi!"

Walter'ın istavroz çıkardığını gördüm, oyunculuk kabiliyetinin bir sınırı var mı acaba diye soruyordum kendi kendime.

"Sorun şu ki," diye söze devam etti Doktor Hanım,

"benimki de dahil olmak üzere uçağımda yalnız iki koltuk var."

"Ya yaralılar, onları nasıl götürüyorsunuz?" diye sordu Walter.

"Ben uçağı olan bir doktorum, hava ambulansı değil. Sıkışmaya hazırsanız, her şeye rağmen, hemen havalanabileceğimi düşünüyorum."

"Neden her şey rağmen?" diye sordu Walter endişelenerek.

"Çünkü izin verilen maksimum ağırlıktan daha ağır olacağız, ama pist göründüğü kadar kısa değil. Gazı kökler, frenlere de basarsam, havalanmak için yeterli hıza ulaşırız muhtemelen."

"Ya tersi olursa?" diye sordum.

"Çakılırız!" diye yanıtladı Doktor Hanım.

Bu kez aksansız bir Yunancayla çocuklara uzaklaşmalarını emretti, bizi de kendisini izlemeye davet etti. Uçuş öncesi kontrolünü yapmak üzere uçağın etrafında tur atarken, bize biraz kendisinden bahsetti.

Babası bir Alman Yahudisiydi, annesi ise İtalyan. Savaş sırasında, küçük bir Yunan adasına yerleşmişlerdi. Ada sakinleri onları saklamıştı; ateşkesten sonra adayı terk etmeyi hiç istememişlerdi.

"Hep burada yaşadık; bana gelince, başka bir yere yerleşmeyi hiç istemedim. Yeryüzünde bu adalardan daha güzel bir cennet biliyor musunuz? Babam pilottu, annemse hemşire, bilin bakalım neden uçak kullanan bir doktor oldum! Şimdi sıra sizde; gerçekte neden kaçtığınızı anlatın bakalım. Oh, gerçi bu beni ilgilendirmez, kötü adamlara benzemiyorsunuz. Uçuş lisansımı elimden alacaklar zaten, dolayısıyla uçmak için her fırsatı değerlendirmek iyi olur. Yakıtın parasını ödersiniz bir tek."

"Neden lisansınızı alacaklar?" dedi endişeyle Walter.

"Bir pilotun her sene tıbbi muayeneden geçip gözlerini kontrol ettirmesi gerekir. Şimdiye dek, çok hoşgörülü, göz doktoru eski bir dostum üstlenmişti bu işi, bana artık çok küçük gelen harflerin bulunduğu son satır da dahil

olmak üzere, görme ölçeğini ezbere bildiğimi bilmezden geliyordu. Ama emekli oldu, ben de insanları uzun süre kandıramam. Surat asmayın böyle, bu emektar Piper'ı gözüm kapalı bile uçurabilirim hâlâ!" dedi Doktor Hanım, bir kahkaha patlatarak yanımızdan uzaklaşırken.

Atina'ya inmeyi tercih etmiyordu. Uluslararası bir havaalanına iniş yapmak için, telsizden iniş izni istemek, inişte polis kontrolünden geçmek gerekiyordu, doldurması gereken çok fazla belge olacaktı. Buna karşılık, Porto Heli'de pisti hâlâ kullanılır durumda olan terk edilmiş küçük bir arazi olduğunu biliyordu. Oradan, Hydra'ya gitmek için bir deniz taksisine binmemiz yeterli olacaktı.

Önce Walter bindi uçağa, ben de onun kucağına oturdum. Kemer ikimize de yetecek kadar uzun olmadığı için takmaktan vazgeçmemiz gerekti. Motor hırıltılar çıkararak çalışmaya başladı, uçak bir duman bulutu eşliğinde hareket etmeden önce pervane yavaşça dönmeye başladı. Sophie Schwartz, az sonra kalkacağımızı bildirmek üzere uçağın gövdesine hafifçe vurdu. O kadar çok gürültü vardı ki, bir tek bu şekilde haberleşmek mümkündü. Uçak pistte yavaşça ilerlemeye başladı, rüzgârı cepheden almak için U dönüşü yaptı, motorun çalışma hızı kademeli olarak yükseldi. Uçak öyle şiddetli sarsılıyordu ki, havalanmadan önce parçalanmasını bekliyordum. Pilotumuz ayağını frenlerden çekti, asfalt tekerlerin altından kaçmaya başladı. Uçağın önü kalktığında pistin sonuna gelmiştik neredeyse, havalandık sonunda. Pistteki çocuklar bizi uğurlamak için ellerini sallıyorlardı. Walter'a, çocuklara teşekkür etmek üzere el sallasın diye haykırdım, o da, yere indiğimizde, yapıştığı demir çubuktan ellerini ayırmak için muhtemelen bir ingilizanahtarına ihtiyacı olacağını haykırdı.

Melos Adası'nı daha önce hiç o sabahki gibi görmemiştim, denizin birkaç yüz metre üzerinden uçuyorduk, uçağın camı yoktu, rüzgâr takviye kablolarının arasından uğuldayarak esiyordu, kendimi hiç bu kadar özgür hissetmemiştim.

Amsterdam

Vackeers'in bodrum katının karanlığına alışması birkaç saniye aldı; daha birkaç yıl öncesine kadar gözleri karanlığa hemen alışırdı, ama yaşlanmıştı işte. Binayı ayakta tutan kiriş labirentinin arasında yol almasına yetecek kadar gördüğüne kanaat getirince, yer altındaki kanala hâkim olan soğuğa ve rutubete aldırmadan, suyun birkaç metre üzerindeki tahta köprülerin üzerinde dikkatle ilerlemeye başladı. Vackeers buraları iyi bilirdi, şu anda büyük salonun altındaydı; mermerin üzerine yapılmış haritaların altına geldiğinde, bir kalasa çakılmış çarpı biçimdeki kilide bastı ve mekanizmanın harekete geçmesini bekledi. Yerinden oynayan iki tahta levha, dipteki duvara ulaşılmasını sağlayan bir yola açıldı. Tuğlaların arasında, o âna kadar görülmez olan bir kapı belirdi. Vackeers kapıyı arkasından kilitleyip ışığı yaktı.

Odadaki mobilya metal bir masa ve bir koltuktan ibaretti; bunlara düz bir ekran ve bir bilgisayar eşlik ediyordu. Vackeers klavyenin başına geçti ve saatine baktı. Sesli bir sinyal ona konferansın başladığını haber verdi.

Vackeers bilgisayar klavyesinin tuşlarını kullanarak, "Merhaba beyler," yazdı. "Bugün neden toplandığımızı biliyorsunuz."

Madrid:

"Bu dosyanın yıllar önce kapandığını sanıyordum."

Amsterdam:

"Hepimiz öyle düşünüyorduk, ancak yeni meydana gelen bazı olaylar, bu örgütün yeniden bir araya gelmesini gerektirdi. Bu kez, aramızdan kimsenin diğerlerine meydan okumaması iyi olur."

Roma:

"Devir değişti."

Amsterdam:

"Bunu sizden duymak ne güzel Lorenzo."

Berlin:

"Bizden beklentiniz nedir?"

Amsterdam:

"Olanaklarımızı birleştirmemiz ve alacağımız kararların her birimiz tarafından uygulanması."

Paris:

"Raporunuzu okuyunca, Ivory'nin otuz yıl önce yanılmadığı anlaşılıyor, haksız mıyım? Onu da bize katılmaya davet etmemiz gerekmez mi?"

Amsterdam:

"Bu keşif, Ivory'nin teorilerini destekler nitelikte gerçekten de, ama onu bu işten uzak tutmanın daha iyi olduğunu düşünüyorum. Bugün bizi bir araya getiren konu açılır açılmaz kontrolden çıkıyor."

Londra:

"O halde, elimizdekinin aynı ikinci bir obje var, öyle mi?"

Atina:

"Biçimi farklı ama menşelerinin aynı olduğu artık kesin. Dün akşam yaşanan olay her ne kadar üzücü olsa da, bize kesin kanıtı sundu. Bilmediğimiz bir objenin varlığını ortaya çıkardı. Bizden biri onu gözleriyle gördü."

Roma:

"Dayak yiyen kişi mi?"

Amsterdam:

"Ta kendisi."

Paris:

"Daha başka objelerin de olduğunu düşünüyor musunuz?"

Amsterdam:

"Ivory öyle olduğuna ikna oldu, ama gerçek şu ki, bu konuda hiçbir şey bilmiyoruz. Şimdiki önceliğimiz ortaya çıkan yeni objeyi ele geçirmek, başkalarının da olup olmadığını öğrenmek değil."

Boston:

"Bundan emin misiniz? Hatırlattığınız gibi, Ivory'nin uyarılarına kulak asmamıştık ve yanıldık. Bu objeyi ele geçirmek için para ve insan kaynağı yardımında bulunmayı istiyorum, ama ayağımı sağlam basmayı tercih ederim. Otuz yıl daha yerimizde saymayalım!"

Amsterdam:

"Bu keşif tamamen tesadüfen oldu."

Berlin:

"Bu da daha başka tesadüfler olabileceği anlamına gelir!"

Madrid:

"Enine boyuna düşününce, ne olursa olsun şimdi harekete geçmemizin yararımıza olacağını sanmıyorum. İlk denemeniz başarısızlıkla sonuçlandı Amsterdam, ikinci bir başarısız girişim dikkat çekecektir. Kaldı ki, bu objeye sahip olan adamın ya da kadının elindekinin ne olduğunu bildiğini kanıtlar nitelikte hiçbir bilgi yok elimizde. Zaten ne olduğunu biz bile hâlâ bilmiyoruz. Hemen söndürmek durumunda kalabileceğimiz bir ateşi canlandırmalıyım."

İstanbul:

"Madrid ve Amsterdam iki karşıt tutum dile getirdi. Ben Madrid'den yanayım ve onları gözetlemekle yetinmeyi öneriyorum, en azından şimdilik. Durumda bir gelişme olursa yeniden toplanırız."

Paris:

"Madrid'in bakış açısına katılıyorum."

Amsterdam:

"Bu bir hata olur. İki objeyi bir araya getirirsek, belki daha fazlasını öğrenebiliriz."

Yeni Delhi:

"Mesele de bu zaten Amsterdam, daha fazlasını öğren-

mek istemiyoruz, otuz yıldır hepimizin hemfikir olduğu konu tam da bu!"

Kahire:

"Yeni Delhi yerden göğe haklı."

Londra:

"Bu objeye el koymamız ve dosyayı en kısa zamanda kapamamız gerekir."

Amsterdam:

"Londra'nın hakkı var. Objeyi elinde bulunduran kişi seçkin bir kozmolog, bir arkeolog verdi nesneyi ona, kaderin cilvesi işte. İkisinin de uzmanlıklarını göz önünde bulundurulduğunda, ellerindekinin gerçek niteliğini keşfetmelerinin uzun zaman alacağına inanıyor musunuz?"

Tokyo:

"Bu işe birlikte kafa yoruyorlarsa iş değişir; birbirleriyle hâlâ temastalar mı?"

Amsterdam:

"Hayır, konuştuğumuz sırada değiller."

Tel Aviv:

"O halde ben de Kahire'yle aynı fikirdeyim, bekleyelim."

Berlin:

"Ben de sizin gibi düşünüyorum Tel Aviv."

Tokyo:

"Ben de öyle."

Atina:

"Özgürce hareket etmelerine izin mi verelim istiyorsunuz?"

Boston:

"Gözetim altında bir özgürlük diyelim buna."

Gündemde başka bir konu olmadığı için görüşme sona erdi. Vackeers ekranı kapattı, yüzü çok asıktı. Toplantı arzu ettiği gibi sonuçlanmamıştı, ne var ki müttefiklerle güçleri birleştirmeyi isteyen ilk o olmuştu, bu yüzden çoğunluğun aldığı karara saygı gösterecekti.

Hydra

Deniz taksisi bizi öğleden önce karaya bırakmıştı. Bizi gördüğünde teyzemin yüzünün aldığı hale bakılırsa, Walter da ben de acınası durumda olmalıydık. Teyzem açılır kapanır iskemlesinden kalktı, dükkânı da bırakıp yanımıza geldi.

"Kaza mı geçirdiniz?"

"Neden öyle dediniz?" dedi Walter saçını başını düzeltirken.

"Kendinize baktınız mı hiç?"

"Yolculuk tahminimizden biraz hareketli geçti diyelim, ama eğlendik doğrusu," diye lafa devam etti Walter neşeli bir ifadeyle. "Durum açıklığa kavuştuğuna göre, bir fincan kahvenin bana çok iyi geleceği anlaşılmıştır herhalde. Bir de, bacaklarımı mahveden şu kramplardan kurtulmak için iki aspirin de çok iyi olur, yeğeniniz ne kadar ağır bilemezsiniz."

"Yeğenimin ağırlığıyla bacaklarınızın ne ilgisi var Walter?"

"Tam bir saat kucağımda oturmadan önce yoktu."

"Adrian neden kucağınızda oturdu?"

"Çünkü, başka türlü uçuşa geçemiyorduk maalesef! Neyse, kahveleri içerken bize katılır mısınız?"

Teyzem teklifi geri çevirdi, müşterileri varmış, uzaklaşırken böyle dedi. Walter ve ben şaşkın şaşkın birbirimize baktık, dükkân sinek avlıyordu.

"Çok paspal göründüğümüzü itiraf etmeliyim," dedim Walter'a.

Garsonun dikkatini çekmek için elimi kaldırdım, kolye ucunu cebimden çıkarıp masanın üzerine koydum.

"Bu şeyin başımıza bu kadar iş açacağını bir an olsun aklımdan geçirmiş olsaydım..."

"Sizce ne işe yarıyor?" diye sordu Walter.

Bu konuda en ufak bir fikre bile sahip olmadığını söylerken samimiydim; güçlü bir ışık kaynağına yaklaştırıldığında ortaya çıkan bütün o noktacıklar ne ifade ediyor olabilirlerdi?

"Öyle noktacıklar değil," dedi Walter, "parlıyorlar!"

Evet, noktacıklar parlıyorlardı, ama buradan hareketle acele birtakım sonuçlar çıkarmak... Titiz bir bilimadamının kendisine aşmayı yasakladığı bir çizgi vardır. Şahit olduğumuz olay rastlantısal da olabilirdi pekâlâ.

"Çıplak gözle görünmeyen gözeneklilik o kadar ufacık ki, cismin içinden geçmesi için son derece kuvvetli bir ışık lazım. Çok güçlü bir su basıncının etkisiyle sızdırmazlığını kaybeden bir baraj duvarı gibi biraz."

"Arkeolog arkadaşınızın, size objenin ne yaşı ne de menşei hakkında bilgi verebildiğini söylememiş miydiniz? Bunun da çok tuhaf olduğunu kabul edersiniz."

Keira'nın bizim kadar şaşkınlık içine olduğunu anımsamıyordum, Walter'a bunu belirttim.

"Ne tesadüftür ki bu genç kadın, evinizde, bildiğimiz o ilginç özelliğe sahip kolyeyi bıraktı! Ona ait olan kolye ucunu bizden çalmaya kalktılar, kötü güçler tarafından izlenen iki masum gibi kaçmamız gerekti, ama siz yine de bunun sadece tesadüf olduğunu düşünüyorsunuz, öyle mi? İráklion'da çekme akıllılığını gösterdiğim şu fotoğraflara biraz daha yakından bakıp, bu görüntülerin size bir parça gravyer peynirinin yakından çekilmiş halinden başka bir şey hatırlatıp hatırlatmadığını söyleyin ez azından?"

Walter dijital fotoğraf makinesini kahvaltı ettiğimiz masaya koydu. Birbiri ardına fotoğraflara baktım, boyutları kesin bir fikir edinemeyeceğim kadar küçüktü. Çok

büyük bir dikkatle ve son derece iyi niyetle baksam da, görebildiğim yalnızca noktacıklardı; bunların yıldız, herhangi bir takımyıldız, hatta bir yıldız kümesi olduğunu doğrulamamı sağlayacak hiçbir şey yoktu ortada.

"Bu fotoğraflar bana bir şey kanıtlamıyor, üzgünüm."

"Olan tatilime oldu o halde, Londra'ya dönelim! İçimde en ufak bir kuşku kalsın istemiyorum. Akademi'ye gider gitmez bu fotoğrafları bilgisayara aktarırız, böylece siz de onları daha iyi koşullarda incelersiniz."

Hydra'dan ayrılmayı hiç mi hiç istemiyordum ama bu gizem Walter'ı o kadar heyecanlandırmıştı ki, onu hayal kırıklığına uğratmak istemiyordum. Ben büyük bir nutuk çekmeye hazırlandığım sırada, o kendini öylesine kaptırmıştı ki, yalnız dönmesine göz yummak nankörlük olurdu. Geriye bir tek eve çıkıp, anneme gidişimi öne aldığımı haber vermek kalıyordu.

Annem uzun uzun bana baktı, giysilerimin durumunu, önkolumdaki tırnak izlerini gördü, omuzları çöktü, sanki dünya başına yıkılmıştı.

Ona neden Londra'ya gitmemiz gerektiğini anlattım, ona döneceğime dair söz verdim, hafta sonundan önce dönmüş olacaktım.

"Doğru anladıysam," dedi annem, "Londra'ya, arkadaşınla birlikte çektiğin fotoğrafları bilgisayarına yüklemek için gitmek istiyorsun? Teyzenin dükkânına gitmek daha kolay olmaz mı sence de? Çek-at fotoğraf makinelerinden bile satıyor, fotoğraflar kötüyse çöpe atıveriyorsun!"

"Walter ve ben, bizi ilgilendiren önemli bir şey keşfetmiş olabiliriz, kafamızda soru işareti kalsın istemiyoruz."

"Kafanızda soru işareti kalmaması için beraber fotoğraf çektirmeye ihtiyaç duyuyorduysanız, tek yapman gereken bunu teyzenden istemen, derdim sana!"

"Sen neden bahsediyorsun anne?"

"Hiç, sen beni budala yerine koymaya devam et!"

"Ofisimde olmam gerekiyor, burada gerekli gereçler yok, neden bu kadar kızgın göründüğünü anlamıyorum?"

"Çünkü bana güvenmeni isterdim, bana gerçeği söy-

lersen seni daha az seveceğimi mi sanıyorsun? Bana şu bahçenin ucundaki eşeği sevdiğini bile söylesen, sen yine benim oğlum Adrian'sın!"

"İyi olduğuna emin misin anne?"

"Ben iyiyim, ama senin olduğundan şüphe var; madem o kadar önemli, dön Londra'ya, döndüğünde belki hâlâ hayatta olurum, kim bilir?"

Annem bana Yunan trajedilerinden bir sahne oynarsa, onu gerçekten altüst eden bir şey var demekti. Ama onu tedirgin edenin ne olduğunu düşünmemeyi tercih ediyordum, aklıma gelen tek şey bana o kadar tuhaf geliyordu ki.

Valizimi hazırlayıp limanda Walter'la buluştum. Annem bize eşlik etmekte ısrar etti. Rıhtımda Elena da ona katıldı, gemi denize açılınca bize el salladılar. Çok daha sonraları, annemin teyzeme, benim yolcuğu Walter'ın kucağında yapacağımı düşünüp düşünmediğini sormuş olduğunu öğrendim. Hydra'yı yakın zamanda yeniden göremeyeceğimi bilmiyordum.

Amsterdam

Jan Vackeers saatine baktı, Ivory hâlâ gelmemişti ve bu onu endişelendiriyordu. Satranç arkadaşı son derece dakik biriydi ve bu gecikme ona hiç uymuyordu. Servis arabasına yaklaşıp hazırlattığı yemek tepsisini kontrol etti. Süitinin kapısı çalındığında, peynir tabağını süsleyen kuru meyvelerden atıştırıyordu, maç nihayet başlayabilecekti. Vackeers kapıyı açtı, görevli ona gümüş tepsi içinde bir zarf uzattı.

"Bu yeni geldi, bayım," dedi görevli.

Vackeers kendisine ulaştırılan zarfta ne olduğunu öğrenmek üzere odasına çekildi. Bir kartvizitin üzerine, tüy kalemle birkaç kelime yazılmıştı.

Sizi ekmem gerektiği için çok üzgünüm, son anda baş gösteren bir mecburiyet beni Amsterdam'ı terk etmeye zorladı, yakında döneceğim. Dostlukla...

Ivory

Not: Şah ve patı sadece erteledik.

Vackeers, yazan kişi Ivory olunca önemsiz deyip geçmenin mümkün olmadığı o kısa cümleyle, dostunun ne anlatmak istediğini düşünerek notu üç kez okudu. Arkadaşının nereye gittiğini bilmiyordu ve onu gözetim altında tutturmak için artık çok geçti. Görevi müttefiklerinin

üstlenmesini istemeye gelince... Ivory'nin işin dışında bırakılmasında ısrarcı olan kendisiydi, Ivory'nin bir adım önde olabileceğini nasıl anlatırdı onlara?

Şah ve pat, Ivory böyle yazmıştı. Vackeers kartviziti cebine yerleştirirken gülümsedi.

Schiphol Havaalanı, Amsterdam. Bu geç saatte, havaalınında, Avrupa başkentleri arasında uçan birkaç uçak vardı sadece.

Ivory hostese biletini uzatıp yolcu körüğünden geçti. İlk sıraya yerleşti, kemerini bağladı ve küçük pencereden dışarı bakmaya başladı. Bir buçuk saat sonra küçük City Havaalanı'na inmiş olacaktı. Onu bir araba bekliyor olacaktı, onun için Dorchester'da bir oda tutulmuştu, her şey planlamıştı. Vackeers ona yolladığı küçük notu almış olmalıydı, bunun düşüncesi bile Ivory'yi gülümsetmeye yetti.

Gözlerini kapadı, gece uzun olacaktı, uyuyacağı her dakika yanına kâr kalacaktı.

Atina Havaalanı

Walter, ne pahasına olursa olsun, Miss Jenkins'e bir Yunanistan hatırası götürmekte ısrarlıydı. *Duty free*'den bir şişe uzo aldı, şişe kırabilir diye ikinci bir şişe daha aldı, sonra da kendisi için üçüncü bir şişe daha aldı. Son çağrı yapıldı, hoparlörlerde ikimizin ismi çınladı, ses pek nazik değildi; yolcuların, uçağa girdiğimizde karşılaşacağımız suçlayıcı bakışlarından şimdiden kaygı duymaya başlamıştım. Koridorlardaki çılgın koşumuzun sonunda tam zamanında yetiştik, giriş kapısında kabin şefinin attığı fırçayı yedikten sonra, son sıradaki iki boş yere oturmak üzere uçağa binerken de birkaç azar işittik. İngiltere'yle aradaki saat farkı bize bir saat kazandıracaktı, gece yarısına doğru Heathrow'a inmiş olacaktık. Walter, uçakta ikram edilen yemeği sildi süpürdü, benimkini de mideye indirdi. Tepsiler toplanınca, hostes kabinin ışıklarını kıstı. Yüzümü pencereye yapıştırıp manzaranın keyfini çıkardım. Gökyüzünü on bin metre yükseklikten görmek, bir astronom için eşsiz bir andır. Hemen önümde Kutup Yıldızı parlıyordu, Koltuk Takımyıldızı'nı gördüm, sağımda da Sefe Takımyıldızı vardı. Şekerleme yapan Walter'a doğru döndüm.

"Fotoğraf makineniz yanınızda mı?"

"Uçakta hatıra fotoğrafı çekmek için soruyorsanız, yanıtım hayır. Tüm o yediklerimden sonra ve ön sırayla ara-

mızdaki mesafeye bakınca, konserve kutusundaki bir balinaya benziyor olmalıyım."

"Hayır Walter, makineyi fotoğraflarınızı çekmek için istemiyorum."

"Bu durumda, cebime ulaşmanızı sağlayacak bir aletiniz varsa, makine sizindir, ben yerimden kımıldayamıyorum."

Konserve kutusundaki sardalyeler gibi sıkışmış olduğumuzu itiraf etmeliyim, alete ulaşmak hiç de kolay olmadı. Makineyi elime alır almaz, İráklion'da çekilmiş olan görüntülere yeniden baktım. Aklımdan bir fikir geçti, çılgınca bir şeydi, yeniden pencereden dışarıya bakarken şaşkındım.

"Sanırım Londra'ya dönmekle iyi ediyoruz Walter," dedim makineyi cebime koyarken.

"Yarın sabah yağmurlu havada bir *pub*'ın önünde kahvaltınızı ederken bunu bir daha düşünün isterseniz, bakalım aynı fikirde mi olacaksınız."

"Hydra'ya her zaman bekleriz sizi."

"Uyumama izin verecek misiniz, beni uyandırdığınız her sefer eğlendiğinizi fark etmediğimi mi sanıyorsunuz?"

Londra

Walter'ı bir taksiye bindirip eve dönmüştüm, aceleyle bilgisayara koşturdum. Fotoğrafları yükleyip dikkatlice inceledikten sonra buradan binlerce kilometre uzakta yaşayan eski bir dostu rahatsız etmeye karar verdim. Walter'ın çektiği fotoğrafları eklediğim ve bunların kendisine ne hatırlattığını sorduğum bir elektronik posta gönderdim ona. Yanıt hemen geldi, Erwan ona yazmamdan son derece memnun olmuştu. Yolladığım görüntülere bakıp, fırsat bulur bulmaz bana yanıt yazacağına dair söz veriyordu. Atacama'daki radyoteleskoplardan biri yine arızalanmış, işi başından aşkınmış.

Ondan üç gün sonra, gecenin bir yarısında haber aldım. Bu kez elektronik posta aracılığıyla değil, telefonla ulaştı bana, Erwan'ın sesi her zamankine benzemiyordu.

Merhaba bile demeden, "Böyle bir mucizeyi nasıl başardın?" diye bağırdı.

Ne yanıt vereceğimi bilemediğimden, Erwan beni iyice şaşırtan bir soru daha sordu.

"Nobel almayı hayal ediyorsan, bu sene şansın çok yüksek! Böyle bir modellemeyi nasıl yaptığına dair hiçbir fikrim yok ama ortaya bir mucize çıkmış! Eğer bu görüntüleri beni hayrete düşürmek için yolladıysan bravo, başardın!"

"Fotoğraflarda ne gördün, söyle bana Erwan?"

"Ne gördüğümü gayet iyi biliyorsun, pohpohlanmayı

bekleme. Şimdi, bu ustaca işi nasıl becerdiğini anlatacak mısın, yoksa beni meraktan çatlatmaya devam mı edeceksin? Görüntüleri buradaki arkadaşlarımızla paylaşmama iznin var mı?"

"Kesinlikle yok!"

"Anlıyorum," diye iç çekti Erwan, "resmî bildirini yapmadan önce, bana bu mucizeyi görmeme izin verecek kadar güvenmiş olmandan onur duydum. Haberi ne zaman yayımlayacaksın? Bu elindekiyle, aramıza dönme biletini kazandığına hiç şüphem yok, gerçi seçim yapmakta da zorlanırsın artık; bütün astronomi ekipleri seni aralarında görmek isteyeceklerdir."

"Erwan, yalvarırım ne gördüğünü anlat bana!"

"Kendi kendine devamlı tekrar etmekten bıktın da, benden mi duymak istiyorsun? Seni anlıyorum dostum, yerinde olsam ben de bu kadar heyecanlanırdım. Ama her şey karşılıklı, önce sen anlat nasıl yaptığını."

"Neyi nasıl yapmışım?"

"Beni tiye alma, tesadüfen yaptığını söyleme."

"Erwan, önce sen anlat lütfen."

"Nereye varacağımı çözmek üç günümü aldı. Söylemediğimi söyletme bana, kadirleri uyuşmasa da, açıları yanlış olsa da, mesafeleri abes olsa da Kuğu, Kanatlıat, Koltuk takımyıldızlarını hemen tanıdım. Beni bu kadar kolay tuzağa düşüreceğini sandıysan yanıldın. Kendi kendime ne dolap çeviriyor, bütün bu yıldızları neden ve hangi denklemlere göre yakınlaştırmış acaba diye sordum. Yıldızları bu pozisyona getirmeye seni neyin ittiğini düşündüm, beni uyandıran da bu oldu. Biraz hile yaptım, itiraf ediyorum, bilgisayarlarımızdan yararlandım, iki gün boyunca yoğun hesaplara maruz bıraktım onları, ama sonuçlar çıkınca, bu kaynakları seferber ettiğim için hiç pişman olmadım. Doğru görmüşüm, bir şey hariç elbette; bu inanılmaz görüntülerin merkezinde ne olduğunu çözemiyordum."

"Ne gördün Erwan?"

"Pelikan Bulutsusu'nu."

"Bu seni neden bu denli heyecanlandırdı?"

"Çünkü, dört yüz milyon önce Dünya'dan nasıl görülebiliyorsa öyleydi!"

Kalbim küt küt atıyordu, dizlerimin bağının çözüldüğünü hissediyordum; çünkü bütün bunların hiçbir anlamı yoktu. Erwan'ın yaptığı açıklamalar saçmalıktan başka bir şey değildi. Ne kadar gizemli olursa olsun, bir objenin gökyüzünün bir parçasını yansıtmasını anlamak zaten başlı başına zordu; bu gökyüzünün, neredeyse yarım milyar yıl önce Dünya'dan bakıldığında görüldüğü gibi olmasına ise imkân yoktu.

"Adrian, böylesi kusursuz bir modellemeyi nasıl gerçekleştirdiğini anlat artık rica ederim."

Arkadaşım Erwan'a verecek yanıt bulamadım.

"Biliyorum, sizi haftalarca çalıştırdım ve bana anlattıklarınızı büyük olasılıkla hatırlamam gerekirdi, ama Londra'daki başarısızlığımızdan sonra, haftalar öyle hareketli geçti ki, birkaç şeyi unuttuğum için kendimi hiç de suçlu hissetmiyorum."

"Bulutsu, yıldızların beşiğidir, gaz ve tozdan oluşan, uzaydaki iki galaksi arasına yerleşmiş dağınık bir bulut-tur," diye kısaca yanıt verdim Walter'a, "yıldızlar orada doğarlar."

Aklım başka yerdeydi, düşüncelerim Londra'dan binlerce kilometre uzakta, tuhaf kolyesini evimde unutan kadının bulunduğu, Afrika denen yerdeydi. Kafamı kurcalayan mesele, kolyeyi gerçekten unutup unutmadığıydı. Walter'a bunu sorduğumda, bana saf muamelesi yaparak başını salladı.

Öbür gün, Akademi'ye giderken tuhaf bir karşılaşma oldu. Bir kahve almak üzere, ben Şili'deyken, başkenti istila eden şu yeni işletmelerden birine girmiştim. Hangi mahallede, hangi sokakta olursa olsun bu dükkânların dekoru hep aynıdır, satılan kurabiyeler de öyle, kahve ve çay

birleşimi öyle çeşitli, isimleri öyle tuhaftır ki, sipariş vermek için insanın o acayip dillerde bir diploma sahibi olması gerekir.

Tezgâhın başında, *skinny cap with wings*'imi[1] (kısaca kapuçino diyelim) beklediğim sırada adamın biri yanıma yaklaştı. Kahvemin parasını ödedikten sonra ona birkaç dakika ayırıp ayıramayacağımı sordu; benimle, çok ilgimi çekecek –ona göre– bir konu hakkında konuşma istiyormuş. Beni salona doğru sürükledi, kulüp tarzı koltuklara yerleştik, işçiliği kötü ama yeterince rahat kulüp tarzı iki çakma koltuktu bunlar. Söze başlamadan önce, adam bana uzun uzun baktı.

"Bilimler Akademisi'nde çalışıyorsunuz, değil mi?"

"Evet, doğru, peki ben kiminle müşerref oluyorum?"

"Sabahları sizi burada sık sık görüyorum. Londra büyük bir başkent ama her mahalle bir kasaba gibi, bu koca kentin çekiciliğini korumasını sağlayan da bu zaten."

Muhatabımla daha önce karşılaştığımı anımsamıyordum, ama ben doğuştan dalgınımdır, bu yüzden adamın söylediğinde kuşkulanacak bir yan görmedim.

"Karşılaşmamızın tamamıyla tesadüf olduğunu söylersem yalan olur," diye söze devam etti adam. "Bir süredir sizinle konuşmak istiyordum."

"İşte konuşuyorsunuz, sizin için ne yapabilirim?"

"Kadere inanır mısınız Adrian?"

Bir yabancının size isminizle hitap etmesi genellikle bir miktar endişelenmenize neden olur, bana da öyle oldu.

"İzninizi almadan size Adrian dediğime göre, siz de bana Ivory deyin. Yaşımın bana verdiği ayrıcalığı kullandım belki de."

"Ne istiyorsunuz?"

"İki ortak noktamız var... Aynı sizin gibi ben de bir bilimadamıyım. Sizin avantajınız genç olmanız ve önünüzde bu tutkuyla yaşayacak uzun yıllarınızın olması. Bense,

1. (İng.) Kulplu karton kahve bardağı. (Ç.N.)

vakit geçirmek için tozlu kitaplarını yeniden okuyan yaşlı bir profesörüm sadece."

"Ne dersi veriyordunuz?"

"Astrofizik, sizin bilim dalınıza oldukça yakın, öyle değil mi?"

Başımla onayladım.

"Şili'deki çalışmalarınız ilginç olmalı, geri dönmek zorunda kalmış olmanıza üzüldüm. Atacama'daki sit alanında çalışmayı ne denli özlediğinizi tahmin edebiliyorum."

Bu adamın hakkımda gereğinden fazla bilgi sahibi olduğunu düşünüyordum, açıkça göze çarpan dinginliği de endişelerimi hafifletmeye yetmiyordu.

"Endişelenmeyin. Sizi az da olsa tanımamın sebebi, Walsh Vakfi'na çalışmalarınızı sunduğunuz sırada, bir şekilde, benim de orada bulunmuş olmam."

"Bir şekilde mi?"

"Jüri üyesi değildim ama seçici kuruldaydım. Dosyanızı dikkatle okudum. Bana kalsa, ödülü siz alırdınız. Benim gözümde, cesaretlendirilmeyi en çok hak eden sizin çalışmalarınızdı."

Adamın iltifatına teşekkür edip ona nasıl yardımcı olabileceğimi sordum.

"Siz bana yardımcı olmayacaksınız, Adrian, tam tersi olacak, göreceksiniz. O gece mekândan birlikte ayrıldığınız genç hanım, ödülü alan..."

Bu defa gerçekten huzursuzlandım ve sükûnetimi bir miktar kaybettim.

"Keira'yı tanıyor musunuz?"

Muhatabım dudaklarını kahve fincanına değdirirken, "Evet, elbette," diye karşılık verdi. "Onunla neden bağlantınız yok artık?"

Sohbetin hoşuma gitmediğini daha fazla gizlemeksizin, "Bu özel yaşam alanına giriyor sanırım," diye yanıtladım.

"Niyetim patavatsızlık etmek değildi, sorumla bir biçimde sizi incittiysem, özürlerimi kabul edin lütfen," diye söze devam etti yaşlı adam.

"İki ortak noktamız olduğunu söylemiştiniz bayım, ikincisi nedir?"

Adam cebinden bir fotoğraf çıkarıp masanın üzerinden bana doğru itti. Eski polaroid bir fotoğraftı, yeni çekilmiş olmadığı solgun renklerinden anlaşılıyordu.

"Bu fotoğrafın size çok da yabancı gelmediğine bahse girerim," dedi adam.

Fotoğrafa iyice baktım, neredeyse kare biçimindeki bir obje görülüyordu.

"Objenin en ilgi çekici yanı nedir biliyor musunuz? Onu tarihlendiremiyoruz. En gelişmiş yöntemler bile sonuç vermedi, bu objenin yaşını belirlemek mümkün olmadı. Otuz yıldır bu soruyu sorup duruyorum, yanıtı öğrenmeden bu dünyadan gidecek olma düşüncesi yakamı bir türlü bırakmıyor. Aptalca, biliyorum ama canımı sıkıyor işte. Öldüğümde, bunun artık hiçbir öneminin kalmayacağını söyleyip kendimi sürekli ikna etmeye çalışıyorum ama nafile, bana mısın demiyor, sabahtan akşama, akşamdan sabaha bunu düşünüyorum."

"Benim de, size yardımcı olabileceğim kanısına kapıldınız, öyle mi?"

"Dinlemiyorsunuz Adrian, benim size yardımcı olacağımı söylemiştim, tersi söz konusu değil. Bu gizem er ya da geç sizi ele geçirecek; onunla gerçek anlamda ilgilenmeye karar verdiğinizde, olağanüstü bir yolculuğun, sizi hiç tahmin etmediğiniz kadar uzaklara sürükleyecek bir keşif gezisinin kapıları açılacak önünüzde. Korkarım, şu anda size kaçık bir ihtiyar gibi görünüyorum ama bu fikriniz değişecek. Hayallerini gerçekleştirmek üzere harekete geçecek kadar deli olanlara az rastlanır, toplum bu özgün davranışın bedelini genellikle ödetir. Toplum ürkektir, kıskançtır Adrian, peki bu vazgeçmek için yeterli bir sebep midir? Edinilmiş bilgileri altüst etmek, kesin doğruları sarsmak en hakikisinden bir yaşama sebebi değil midir? Bilimsel aklın özü bu değil midir?"

"Toplumun ödettiklerini siz göze aldınız mı Mr. Ivory?"

"Bana Mr. Ivory demeyin rica ederim. İzin verin, sizi

heyecanlandıracağına emin olduğum bir bilgiyi paylaşayım sizinle. Bu fotoğrafta gördüğünüz objenin, ilki kadar özgün bir başka özelliği daha var, ki sizi daha çok eğlendirecek olan da bu zaten. Objeyi güçlü bir ışık kaynağına tuttuğunuzda, tuhaf bir noktacıklar dizisi yansıtıyor. Bu size bir şey anımsatıyor mu?"

Yüzümdeki ifade heyecanımı ele vermiş olmalı ki, adam gülümseyerek bana baktı.

"Gördünüz mü, demek yalan söylemiyormuşum, yardımcı olacak kişi benmişim."

"Bunu nereden buldunuz?"

"Uzun hikâye. Önemli olan onun varlığından haberdar olmanız, bu bilgi daha sonra işinize yarayacak."

"Nasıl?"

"Sizdekinin, doğada meydana gelen basit bir rastlantının sonucu olarak mı ortaya çıktığını sorgulayarak deli gibi zaman kaybetmenizi engelleyecek. Aynı zamanda, insanın, gerçeği tam karşısında görmekten korktuğunda yaşadığı körleşmeden de koruyacak sizi. Einstein iki şeyin sonsuz olduğunu söylemişti; evrenin ve insanın aptallığının, ikincisinden hiç kuşkusu olmadığını da eklemişti."

"Sahip olduğunuz örnekten ne öğrendiniz?" diye sordum.

"Ona sahip değilim, incelemekle yetindim ve ne yazık ki hakkında çok az şey biliyorum. Kaldı ki, bildiklerimi size söylemek de istemiyorum. Size güvenmediğimden değil, öyle olsa neden burada olayım? Rastlantı bana yetmediği için. Rastlantı en iyi ihtimalle, bilimsel aklın merakını uyandırmaya yarar. İnsanı keşfe götüren beceri, yöntem ve cürettir yalnızca: İleride yapacağınız araştırmaları yönlendirmek istemiyorum. Öncelikle, her şeyden bağımsız olmanızı istiyorum."

"Hangi araştırmalar?" diye sordum. Adamın tahminleri beni cidden sinirlendirmeye başlamıştı.

"Son bir soru sormama izin verir misiniz Adrian? Şu saygın Bilimler Akademisi'nde sizi nasıl bir gelecek bekliyor? Bir kürsü mü? Her biri üstün zekâlı olduğuna ina-

nan parlak öğrencilerden oluşan bir sınıf mı? Amfideki en güzel kızla ateşli bir ilişki mi? Bunların hepsini yaşadım ben, ama hatırladığım tek bir yüz bile yok. Amma konuştum, sorumu yanıtlamanıza izin vermedim. Gelecek, diye sormuştum değil mi?"

"Hocalık, hayatımın sadece bir evresinde olacak, er ya da geç Atacama'ya geri döneceğim."

Bütün bunları, hem dersini sular seller gibi bilen hem de cehaletiyle yüz yüze gelince öfkelenen bir çocuk gibi söylediğimi anımsıyorum.

"Hayatımda bir tek aptalca hata yaptım Adrian. Bunu asla kabul etmedim, yine de, yalnızca sizinle konuşmuş olma düşüncesi bile bana son derece iyi geldi. Her şeyi tek başıma yapabileceğimi sandım. Ne kendini beğenmişlik ve nasıl bir zaman kaybı!"

"Bu beni niye ilgilendirsin ki? Ayrıca, siz kimsiniz?"

"Ben, ileride dönüşme tehlikesiyle karşı karşıya olduğunuz adamın yansımasıyım. Sizi bundan esirgeyebilirsem, size yardımcı olduğumu hissedeceğim ve yüzünüzü anımsayabileceğim. Siz, benim yıllar önce olduğum kişisiniz. Bilirsiniz, aynada, geçen zamanı seyre dalmak tuhaftır. Sizi yalnız bırakmadan önce, belki gösterdiğim fotoğraftan da ilginç bir bilgi daha aktarmak isterim. Keira, Turkana Gölü'nün yüz yirmi kilometre kuzeydoğusundaki bir kazı alanında çalışıyor. Size bunu neden söylediğimi soruyorsunuz kendinize, değil mi? Söyledim çünkü, onu bulmak üzere Etiyopya'ya gitmeye karar verdiğinizde, bu bilgi de size zaman kazandıracak. Zaman değerlidir Adrian, çok değerli. Sizinle tanıştığıma çok memnun oldum."

Adamın elimi sıkma şekli beni şaşırttı, hem içten hem de sevgi doluydu, hatta neredeyse sevecendi. Kapının eşiğinde arkasını dönüp bana doğru birkaç adım attı.

"Sizden küçük bir iyilik isteyeceğim," dedi, "Keira'yı gördüğünüzde, tanıştığımızı söylemeyin ona, bu size zarar verir. Keira çok saygı duyduğum bir kadındır, ama her zaman kolay biri değildir. Kırk yaş genç olsaydım, uçaktaki yerinize çoktan ben oturmuş olurdum."

Bu sohbet beni altüst olmaktan da beter etti. Gerekli soruları soramamaktan dolayı hayal kırıklığına uğramıştım, o kadar çoklardı ki, bir yere not etmem gerekirdi.

Walter kafenin camekânının önünden geçiyordu, eliyle işaret etti, kapıyı itip içeri girdi ve yanıma geldi.

"Bu ne surat!" dedi tuhaf Ivory'den boşalan koltuğa otururken. "Dün gece çok düşündüm," diye devam etti söze, "size burada rastlamam iyi oldu, konuşmamız şart."

"Sizi dinliyorum."

"Kız arkadaşınızı görmek için bir bahane arıyordunuz, değil mi? Öyle, öyle, hiç karşı çıkmayın, kız arkadaşınızı görmek için bir bahane arıyordunuz! Kolyesini komodininizin üzerinde bırakmasının gerçek nedenini sormak için gidebilirsiniz ona. Yanlışlıkla unutmuş anladık, ama yanlışlığın bu kadarı!"

Bazı günler vardır, yaptığınız kısa sohbetler sizi bazı kararlar almaya iter.

"Elbette, Etiyopya'ya sizinle birlikte gitmek isterim," dedi Walter, "ama gitmeyeceğim!"

"Etiyopya'ya gideceğim dedim mi ben?"

"Hayır, ama yine de gideceksiniz."

"Sizsiz gitmem."

"Mümkün değil, birikmiş paramın kalanını Hydra yedi."

"Mesele buysa, biletiniz benden."

"Söz konusu bile olamaz. Cömertliğiniz çok hoş, ama yine de beni güç durumda bırakmayın."

"Cömertlikten değil, siz olmasanız İrâklion'da başıma neler gelirdi, onu mu hatırlatayım size?"

"Beni korumanız olarak işe alacağınızı söylemeyin sakın, fena halde içerlerim. Ben bir kas yığını değilim, muhasebe uzmanlığı ve insan kaynakları yönetimi diplomam var."

"Walter, beni yalvartmayın, gelin işte!"

"Bu kötü bir fikir, üstelik birçok açıdan."

"Sadece birini söyleyin, sizi rahat bırakayım!"

"Peki, şu kartpostalı hayal edin. Görüntü: Omo Vadisi. Vakit: Sabahın erken saatleri ya da günün ortası, nasıl isterseniz. Bana anlattıklarınıza bakılacak olursa, manzara göz kamaştırıcı. Mekân: arkeoloji kazı alanı. Baş kişiler: Adrian ve sit alanından sorumlu kişi. Şimdi, sahneyi iyi dinleyin; görecesiniz, harika. Bizim Adrian bir ciple gelir, biraz terlemiştir ama yine de hoştur. Arkeolog arabanın sesini duyar, spatulasını ve küçük çekicini yere koyar, gözlüğünü çıkarır..."

"Gözlük taktığını sanmıyorum!"

"Gözlüğünü çıkarmaz, buna karşın, beklenmeyen misafirin Londra'da, biraz da pişmanlıkla, geride bıraktığı adamın ta kendisi olduğunu fark ederek doğrulur. Heyecanı yüzünden okunmaktadır."

"Tabloyu anladım, nereye varmak istiyorsunuz?"

"Susun, bitirmeme izin verin! Arkeolog ve ziyaretçisi birbirlerine doğru yürürler, ikisi de ne diyeceğini bilemez. Kimse arka planda olanlara dikkat etmemiştir. Üzerinde flanel şortlu, başında kareli kasketi, cipin yanında duran ve bu iki şapşal ağır çekimde birbirlerine sarılırken güneşin altında kavrulmaktan bıkan Walter, artık onu dinlemelerini ister ve bavulların ne olacağını sorar. Bu sizce de sahneyi berbat etmiyor mu? Ya şimdi, yalnız gitmeye ikna oldunuz mu, yoksa bir sahne daha çizeyim mi?"

Ben zaten karar verdiğimi düşünüyor olsam da, Walter beni bu yolculuğa çıkmaya ikna etti.

Vizemi alıp oraya varışımı organize ettim ve on saat sonra Addis Ababa'ya inmek üzere Heathrow'dan uçağa bindim.

Aynı gün, bu yolculuğa hiç de yabancı olmayan Ivory adında biri, Paris'e gitti.

Kurul üyelerine,

Söz konusu kişi, bugün uçakla Addis Ababa'ya gitti. Bunun ne anlama geldiğini belirtmek yersiz. Etiyopya'da bazı çıkarları

olan Çinli dostlarımızı işin içine katmazsak, gözetleme işini sürdürmemiz zor olacak. Hemen, yarın toplanmayı öneriyorum.

En içten dileklerimle...

Amsterdam

Jan Vackeers bilgisayarın klavyesini itip, iş arkadaşlarından birinin verdiği dosyaya doğru eğildi. Londra'daki bir kafenin camekânının ardından çekilmiş bu fotoğrafa bilmem kaçıncı kez baktı. Fotoğrafta, Adrian'la birlikte kahvaltı eden Ivory görülüyordu.

Vackeers çakmağını çaktı, fotoğrafı bir küllüğe koyup ateşe verdi. Fotoğraf kül olduğunda, dosyayı kapattı ve:

"Tek başınıza hareket ettiğinizi meslektaşlarımızdan saklamaya daha ne kadar devam edebilirim hiç bilmiyorum. Tanrı sizi korusun!"

Ivory, Orly Havaalanı'ndaki kuyrukta sabırla taksi bekliyordu.

Sırası gelince, aracın arkasına yerleşip şoföre bir kâğıt parçası uzattı. Kâğıtta, Sébastopol Bulvarı'nın yakınlarındaki bir matbaanın adresi yazılıydı. Trafik akıyordu, yarım saat içinde orada olurdu.

Lorenzo, Roma'daki ofisinde Vackeers'in yolladığı elektronik postayı okudu, telefonunu kaldırıp sekreterini yanına çağırdı.

"Etiyopya'da etkin bağlantılarımız var mı hâlâ?"

"Evet Signor, iki kişi orada. Önümüzdeki hafta, Dışişleri Bakanlığı'nda katılacağınız kabine toplantısı için Afrika dosyasını güncelledim az önce."

Lorenzo sekreterine bir fotoğraf ve kâğıda karalanmış bir tarife uzattı.

"Onlarla bağlantıya geçin. Yarın sabah, Londra'dan ge-

lecek uçaktan Addis Ababa'ya inecek olan bu adamın her şeyinden, gittiği yerlerden, yaptığı konuşmalardan haberdar olmak istiyorum. Adam İngiliz, gizlilik şart. Adamlarımıza söyle, fark edildikleri anda takipten vazgeçsinler. Bu konuyu hiçbir dosyaya işleme, şimdilik mümkün olduğunca gizli kalmasını istiyorum."

Sekreter, Lorenzo'nun verdiği belgeleri alıp odadan çıktı.

Etiyopya

Bir saat içinde Addis Ababa Havaalanı'ndan çıktım. Pasaportumu damgalattım, bavulumu aldım ve Jinka Havaalanı istikametine giden küçük bir uçağa bindim.

Bu külüstürün kanatları o kadar paslanmıştı ki, uçağın hâlâ nasıl uçabildiğine şaşırdım. Kokpitin camı mazot lekesi içindeydi. İğnesi bir o yana bir bu yana gidip gelen pusula dışında, kontrol panelindeki tüm göstergeler hareketsiz gibiydi. Pilotunsa bu durumdan fazlaca endişe duyar gibi bir havası yoktu. Motor hırıldadığında, uygun çalışma hızını bulmak için gaz kolunu hafifçe çekmekle ya da itmekle yetiniyordu. Uçarken görme yetisi kadar duyma yetisini de kullanır gibiydi.

Ama, bu eski uçağın yıpranmış kanatlarının altından, korkunç bir gürültü eşliğinde, Afrika'nın en güzel manzaraları geçiyordu.

Uçak kalın bir toz tabakasının içinde durmadan önce, tekerlekler toprak pistin üzerinde sekti. Çocuklar bize doğru koşturmaya başladılar, aralarından birinin pervaneye kapılmasından korktum. Pilot bana doğru eğilip kapımı açtı, çantamı da dışarı atınca yollarımızın burada ayrıldığını anladım.

Yere henüz ayak basmıştım ki, uçak U dönüşü yaptı, ben arkamı dönene kadar okaliptüs ağaçlarının üzerinden uzaklaşmaya başlamıştı bile.

Kendimi hiçliğin ortasında bir başıma buluverdim, Walter'ı benimle gelmeye ikna edemediğim için üzgündüm. Bavulumu ayaklarımın arasına alıp bir mazot tenekesinin üzerine oturdum, etrafımdaki vahşi doğaya baktım, güneş alçalıyordu, geceyi nerede geçireceğim hakkında hiçbir fikrim olmadığını fark ettim.

Yanıma bir adam geldi, üzerindeki yelek tarazlanmıştı, bana yardım edebileceğini söyledi, her halükârda benim anladığım buydu. Ona, yakınlarda bir yerlerde çalışan bir arkeoloğu aradığımı anlatabilmek için bayağı cambazlık yapmam gerekti. Ailecek oynadığımız bir oyunu anımsadım, bir durumu ya da kelimeyi karşımızdakilere işaretlerle anlatmaya çalışırdık. Bu oyunda hiç kazanamazdım! Ama işte şimdi, toprağı kazar gibi yapıp, sıradan bir odun parçası karşısında heyecana kapılmış gibi davranıyordum; muhatabım öyle ıstırap çekiyormuş gibi görünüyordu ki sonunda pes ettim. Adam omzunu silkip yanımdan ayrıldı.

Adam, on dakika sonra, bu kez yanında benimle önce Fransızca, sonra İngilizce, sonunda da her iki dili karıştırarak konuşan genç bir oğlanla çıkageldi. Bölgede çalışan üç arkeolog grubu olduğunu söyledi bana. İlki, bulunduğum yerin yetmiş kilometre kuzeyinde, ikincisi Kenya'daki Rift Vadisi'ndeymiş, yeni üçüncü grup ise Turkana Gölü'nün yaklaşık yüz kilometre uzağmda kamp kurmuş. Keira'nm yerini sonunda tespit etmiştim, tek yapmam gereken onun yanına gitmenin bir yolunu bulmaktı.

Genç oğlan onu izlememi istedi. Yanıma gelen adam gece beni konuk etmek istiyordu. Ona nasıl teşekkür edeceğimi bilemedim, peşinden giderken, bu akşam benim başıma geldiği gibi, Londra sokaklarında kaybolan bir Etiyopyalı bana yolu soracak olsa, muhtemelen onu evime davet etme nezaketini göstermeyeceğimi kendime itiraf ettim. Sebep kültürel farklılık da önyargılar da olsa, her iki durumda da, kendimi çok aptal hissettim.

Ev sahibim yemeğini benimle paylaştı, genç oğlan da yanımızdaydı. Gözlerini benden ayırmıyordu. Bir tabu-

renin üzerine bıraktığım ceketimin ceplerini hiç çekinmeden karıştırıp duruyor, bununla eğleniyordu. Cebimde Keira'nın kolyesini buldu ve hemen yerine koydu. Ansızın, orada bulunmamdan artık hoşlanmadığı izlenimine kapıldım, çocuk hiçbir şey söylemeden kulübeden çıkıp gitti.

Bir hasırın üzerinde uyudum ve şafak vakti uyandım. Hayatımda içtiğim en güzel kahvelerden birini yudumladıktan sonra küçük uçuş pistinde gezintiye çıktım, bir yandan da yolcuğuma nasıl devam edeceğimi düşünüyordum. Mekân hoştu hoş olmasına ama burada yıllanacak halim yoktu.

Uzaklardan bir motor sesi duydum. Büyük bir cip toz bulutunun içinden bana doğru geliyordu. Pistin önünde duran arazi aracından iki kişi indi. İkisi de İtalyan'dı, şans yüzüme gülmüştü, iyi İngilizce konuşuyorlardı ve sevimli tiplere benziyorlardı. Beni orada gördüklerine çok da şaşırmadılar, nereye gittiğimi sordular. Parmağımla, arabanın kaputunun üzerine açtıkları haritadaki bir noktayı gösterdim, hemen, beni oranın yakınlarında bir yere bırakmayı teklif ettiler.

Genç oğlan, İtalyanların varlığından benden olduğundan daha çok tedirgin olmuşa benziyordu. Etiyopya'nın İtalyan sömürgesi olduğu dönemden kalma bir endişe miydi acaba bu? Hiçbir fikrim yoktu, sebep her ne olursa olsun, olağanüstü iki rehberimden hazzetmediği kesindi.

Ev sahibime hararetle teşekkür ettikten sonra cipe bindim. Yol boyunca iki İtalyan, mesleğim, Atacama'daki ve Londra'daki hayat, Etiyopya'ya geliş nedenim hakkında soru yağmuruna tuttular beni. Özellikle bu son konu hakkında açıklama yapmayı pek istemiyordum, bir kadınla buluşmaya geldiğimi söylemekle yetindim; iki Romalı için bu dünyanın diğer ucuna gitmek deyimini doğruluyordu. Orada bulunmalarının nedeni konusunda ben de onları sorguya çektim. Kumaş ihraç ediyorlarmış, Addis Ababa'da bir şirket yönetiyorlarmış, Etiyopya'ya âşık oldukları için de fırsat buldukça ülkeyi keşfe çıkıyorlarmış.

Varmak istediğim yeri tam olarak belirlemek güçtü, üstelik yolun oraya kadar gittiğinin garantisi de yoktu. Şoför, beni Omo kıyısındaki bir balıkçı köyüne bırakmayı önerdi, oradan bir kayığa binebilirdim. Böylece, aradığım kazı kampını bulma şansım da yükselirdi. Bölgeyi iyi tanıyor gibiydiler, onlara güvendim ve tavsiyelerine uydum. Arabayı kullanmayan İtalyan, çeviri hizmeti veriyordu. Buraya geldiğinde beri, Etiyopya dilinin lehçelerini çat pat öğrenmişti, beni kayığına almayı kabul edecek bir balıkçı bulma işini o üstlendi.

Öğleden sonra, eşlikçilerimle vedalaştım, bindiğim narin kayık kendini akıntıya bırakıp ırmakta ilerlemeye başladı.

Keira'yı bulmak İtalyan dostlarımın düşündükleri kadar basit değildi. Omo Irmağı'nın birçok kolu vardı, kayığın bu kollardan birini seçip saptığı her sefer, kampı fark etmeden geçmekten endişe ediyordum.

Göz kamaştıran manzaranın tadını çıkarmayı yeğlerdim, her kıvrımda yeni bir güzellik keşfediyordum, ne var ki aklım Keira'yı bulursam ona söyleyeceklerimdeydi, ziyaretimin amacını açıklayacak kelimelerdeydi, gerçi ziyaretimin amacından ben de emin değildim.

Irmak, kahverengiye çalan yarların içine doğru giriyordu, bu da kayığın yönünden sapmasına neden oluyordu. Kayıkçı bizi akıntının ortasında tutmaya çalışıyordu. Önümüzde yeni bir vadi açıldı ve nihayet küçük bir tepenin doruğunda, bulmayı çok istediğim o kamp alanını fark ettim.

Çamurlu ve kumlu bir kıyaya yanaştık. Çantamı aldım, bana buraya kadar eşlik eden bahkçıya teşekkür ettim ve uzun otların arasında açılmış kısa patikada yürümeye başladım. Yolda, beni görünce şaşıran bir Fransız'a rastladım. Buralarda Keira adında biri çahşıyor mu diye sordum ona, parmağıyla kuzeyi işaret etti ve işinin başına döndü.

Biraz daha ilerleyince, çadırlardan oluşan bir köyden

geçtim ve arkeolojik kazıların yapıldığı alanın sınırına ulaştım.

Toprağı kareler halinde kazmışlardı, her çukurun kenarları kazı ve iplerle çevrelenmişti. Baktığım ilk iki çukur boştu, üçüncüsünün içinde çalışan iki adam gördüm. Az ötedeki başkaları ise, ellerindeki ince fırçalarla zemini özenle topraktan arındırıyorlardı. Bulunduğum yerden bakıldığında, zemini tarıyor gibi görünüyorlardı. Kimsenin dikkatini çekmemiştim, her bir kazı sahasının arasındaki şevlerin oluşturduğu seğirdim yoluna kadar ilerledim, ta ki arkamdan işittiğim bir araba küfür beni durdurana kadar. İngilizcesi mükemmel hemşerilerimden biri bağırarak, kazı alanının orta yerinde dolanan bu embesilin kim olduğunu sordu. Söz konusu embesilin ben olduğunu anlamam için etrafı hızlıca şöyle bir kolaçan etmem yetti.

Keira'yı göreceğim için zaten heyecanlıydım, bu olay da üzerine tuz biber ekti, daha iyi bir başlangıç olmazdı herhalde. Hiçliğin ortasında salak muamelesi görmek herkesin harcı değildi. Çukurların içinden ona yakın kafa belirdi, tehlike baş gösterince deliklerinden çıkıveren mirketler gibiydiler aynı. İrikıyım bir adam, bu kez Almanca olarak, hemen toz olmamı istedi.

Almancam pek iyi değildir, ama adamın şakası olmadığını anlamak için bildiğim birkaç kelime de yeterli oldu. Sonra, bütün bu suçlayıcı bakışların arasından, ansızın Keira'nın gözlerini belirdi, o da başını uzatmıştı.

... Ve hiçbir şey Walter'ın söylediği gibi cereyan etmedi.

"Adrian?" diye haykırdı panikle.

Koyu bir yalnızlık hissettiğim ikinci andı bu. Keira orada ne işim olduunu sorduğunda –şaşkınlığı, beni görmekten duyduğu muhtemel keyfin fersah fersah ötesindeydi– bu küçük düşman topluluğunun önünde ona yanıt verme düşüncesi, beni derin bir sessizliğe gömdü. Şenlik ateşçilerinin beni havaya uçuracakları ânı kolladıkları bir mayın tarlasına girdiğim izlenimine kapılıp, orada öylece, taş kestim.

Keira yanıma gelirken, "Sakın hareket etme!" diye buyurdu.

Yaklaştı ve beni kazı alanının dışına doğru yönlendirdi.

"Az önce ne yaptığının farkında mısın? Koca sabolarınla damdan düşer gibi geldin, son derece değerli kuru kemikleri ezebilirdin."

"Böyle bir şey yapmadığımı söyle bana," diye yalvardım kekeleyerek.

"Yapmadın, ama yapabilirdin, neredeyse aynı şey. Benim, senin gözlemevine dalıp teleskopunun düğmelerini kurcaladığımı gördün mü hiç?"

"Sinirlendiğini gayet anladım sanırım."

"Ben sinirlenmedim, sen sorumsuzca davrandın, aynı şey değil."

"Merhaba Keira."

"Merhaba Keira"dan daha özgün, daha etkili bir cümle bulabilirdim elbette, ama aklıma bir tek bu geldi.

Keira beni baştan aşağıya süzdü. Kısacık da olsa, gevşeyeceği ânı kolluyordum.

"Burada ne işin var Adrian?"

"Uzun hikâye, yaptığım yolculuksa daha da uzun; azıcık da olsa bana ayıracak zamanın olsaydı sana anlatırdım."

"Tamam, ama şimdi olmaz, gördüğün gibi, çalışma günümün tam orta yerindeyim."

"Etiyopya'daki numaran yoktu bende, sekreterininki de olmadığı için randevu alamadım. Tekrar ırmağa doğru inip hindistancevizi ağacı ile muz ağacının arasında dinleneceğim. Vaktin olursa, uğra."

Bana cevap yetiştirmesine fırsat vermeden, topuklarımın üzerinde dönüp geldiğim istikamete doğru yürüdüm. Her şeye rağmen gururumu kurtarmıştım!

Keira'nın arkamdan, "Ne hindistancevizi ne de muz ağacı var burada, seni cahil!" dediğini duydum.

Geriye döndüm, Keira bana doğru geliyordu.

"Kötü bir karşılamaydı, kabul ediyorum, üzgünüm, özür dilerim."

"Öğle yemeğine sözün var mı?" diye sordum.

O gün, aptalca sorular sorma konusunda özel bir yetenek geliştirmiş olmalıydım. Neyse ki, en azından bu sorum Keira'yı güldürdü. Kolumdan tutup beni kamp alanına sürükledi. Beni çadırına davet etti, buzluğu açıp iki şişe bira çıkardı, birini bana uzattı.

"İç, zaten çok soğuk değil, beş dakika içinde ısınacak. Uzun mu kalacaksın?"

Burada onunla buluşmak, çadırında baş başa kalmak öyle tuhaftı ki, ikimize de uygunsuz bir şey yapıyormuşuz gibi geldi. Bunun üzerine, ırmak kıyısında yürümek üzere çadırdan çıktık. Kıyıda gezinirken, böyle bir yeri bırakmanın Keira için ne denli güç olduğunu daha iyi anladım.

"Buraya kadar gelmen beni çok etkiledi Adrian. Londra'daki o hafta sonu harikaydı, harikaydı ama..."

Sözünü kesmem gerekiyordu, söyleyeceklerini duymak istemiyordum, bunları Londra'dan ayrılmadan çok önce tahmin etmiştim. Yani, bu kadar açıkça olmasa da düşünmüştüm, ama şimdi, mesele bu değildi.

Durum tam tersi olduğu halde, neden ona bu kadar çabuk cevap verip niyetim hakkında yanıltmıştım? Buraya kadar onu tekrar görmek, sesini duymak, düşmanca da olsa bakışını yakalamak, ona dokunmak arzusunun verdiği cesaretle gelmiştim; ona sarılmak, tenini yeniden tatmak hayaline karşı koyamamıştım, ama bunların hiçbirini itiraf edemiyordum. Bir alıklık daha yapmıştım işte ya da yersiz bir erkeklik gururu sergilemiştim; gerçek şu ki, ikinci kez daha baştan savılmak istemiyordum, hatta daha doğrusu üçüncü kez.

"Buraya gelişimin romantizmle ilgisi yok Keira," dedim işi daha da ileri götürerek. "Seninle bir konu hakkında konuşmam lazım."

"Bunca yolu göze aldığına göre önemli bir mesele olsa gerek."

İşte, evrenin derinliğine biçilen değerin benim açımdan bir matematik denklemiyle kısıtlandığı türden bir gizem. Yalnızca birkaç dakika önce, Keira, bu uzun yolcu-

luğa onu bulmak için çıktığım düşüncesine bozulmuş gibiydi, oysa şimdi bunun tersini söylediğimde, yine aynı şekilde kızıyordu.

"Seni dinliyorum!" dedi ellerini beline koyarak. "Kısa tut ama, ekibime katılmam gerekiyor."

"İstersen akşamı bekleyebiliriz. Baskı yapmak istemiyorum, bugün geri dönemem nasıl olsa, Addis Ababa-Londra seferi haftada iki kez yapılıyor sadece ve muhtemelen önümüzdeki üç gün uçuş yoktur."

"İstediğin kadar kal, bu mekân herkese açık, benim kazı alanım dışında; orada biri sana eşlik etmeden içinde dolanmamanı tercih ederim."

Öyle yapacağıma söz verdim. Günün geri kalanında çalışmasına izin verdim. Birkaç saat sonra yeniden görüşecektik, bütün gece bizim olacaktı, istediğimiz kadar konuşabilirdik.

"Çadırıma yerleş," dedi Keira geri dönerken. "Bana öyle bakma, on beş yaşında değiliz artık. Geceyi dışarıda geçirirsen, yerörümceklerine yem olursun. Bizim oğlanların yanına da verebilirim seni, ama horlamaları örümceklerin ısırıklarından çok daha korkunçtur."

Yemeği ekiple beraber yedik. Ben züccaciye dükkânına girmiş bir fil gibi kazı alanlarında dolaşmaya son verir vermez, arkeologların da bana karşı düşmanca tavırları değişmişti; yemek sırasında daha ziyade güler yüzlü davrandılar, aralarında yeni birini görmekten memnunlardı sanırım, üstelik Avrupa'dan yeni haberler getirmiştim onlara. Uçakta bulduğum bir gazeteyi çantama atmıştım, bu olay heyecan yarattı. Bir çekişme yaşandı ve gazeteyi kapan, diğerlerine okumak zorunda kaldı. Evlerinden uzakta olanlar için, bu sıradan gündelik haberlerin ansızın nasıl önem kazandığını tahayyül etmek zor.

Keira, ekibinin ateşin başında toplanmasını fırsat bilip beni bir kenara çekti.

"Senin yüzünden yarın yorgunluktan ölecekler," dedi arkadaşlarına bakarak, hepsi gazetedeki haberlere dal-

mışlardı. "Burada günler yorucu, çalıştığımız her dakika değerli. Güneşe göre yaşıyoruz burada, normalde ekibin uyumuş olması gerekirdi."

"O halde, bu akşamın normal bir akşam olmadığını düşün."

Bu sözlerimi, ikimizin de başka yerlere baktığı kısacık bir sessizlik izledi.

"Birkaç haftadır, benim açımdan hiçbir şeyin normal seyretmediğini itiraf edeyim," dedim. "Birbiri ardına gelen bu anormal olayların burada olmamla ilgisi yok değil."

Cebimden kolyeyi çıkarıp ona uzattım.

"Komodinimin üzerinde unutmuşsun, sana bunu vermeye geldim."

Keira uzun uzun avucundaki kolyeye baktı, yüzünde hoş bir gülümseme vardı.

"Gelmedi," dedi.

"Kim?" diye sordum.

"Bana bunu hediye eden kişi."

"Onu çok mu özledin?"

"Onu düşünmeden geçirdiğim bir tek gün bile yok, onu terk ettiğim için kendimi suçlu hissediyorum."

Bunu öngörmemiştim, şaşkınlığımı ele vermeyecek bir karşılık bulmak için çok çaba sarf etmem gerekti.

"Madem onu bu kadar seviyorsun, bunu ona söylemenin bir yolunu bulursun; seni affedecektir, ne yapmış olursan ol."

Keira'nın kalbini fetheden kişi hakkında daha fazla bir şey bilmek istemiyordum, hele aralarını yapan kişi olmayı hiç istemiyordum, ama gözlerindeki derin hüznü okuyabiliyordum.

"Ona yazmalısın belki de."

"Üç yılda, ona iyi derecede Fransızca ve biraz İngilizce öğretmeyi başardım, ama okumayı bilmiyor henüz. Üstelik, onu nerede bulacağımı da bilmiyorum," diye yanıtladı Keira omuzlarını silkerek.

"Okuması yok mu?"

"Buraya kadar bana kolyeyi vermek için mi geldin gerçekten?"

"Peki ya sen, kolyeyi gerçekten unuttun mu?"

"Ne fark eder Adrian?"

"Bu sıradan bir kolye ucu değil Keira. En azından bunu biliyor musun bari? Çok tuhaf bir özelliği var. Seninle paylaşmam gereken bir özellik, tahayyül edebileceğinin çok ötesinde, önemli bir nitelik."

"O kadar önemli, öyle mi?"

"Arkadaşın nereden almış bunu? Ona kim satmış?"

"Hiç anlamadın, değil mi Adrian? Satın almadı onu, buradan yaklaşık yüz kilometre uzaklıktaki sönmüş bir volkanın kraterinde buldu. Niye bu kadar huzursuzsun, nedir bu denli önemli olan?"

"Şu senin kolye ucu kuvvetli bir ışık kaynağına yaklaştırıldığında ne olduğunu biliyor musun?"

"Evet, biliyorum sanırım. Pekâlâ, dinle Adrian. Paris'e döndüğümde, sırf meraktan bu kolye hakkında biraz daha bilgi edinmek istedim. Bir arkadaşımın yardımıyla, yaşını belirlemeye çalıştık ama sonuç alamadık. Sonra, bir akşam, oldukça ürkütücü bir fırtına patladığı sırada, çakan şimşeğin ışığı kolye ucuna vurdu ve ben, oturduğum salonun duvarına ışık saçan bir sürü noktacığın yansıdığını gördüm. Az sonra, pencereden bakarken, duvarda beliren görüntüyle gökyüzündeki arasında bir benzerlik olduğunu fark ettim. Bir süre sonra, talih seninle yollarımızın kesişmesini istedi. O sabah, Londra'da, evinden çıkarken sana bir mektup bırakmak istedim, ama uygun kelimeleri bulamadım. Ben de kolyeyi bıraktım, bunu yaparken objeyle ilgili keşfedilmesi gereken bir şey varsa bunu ortaya çıkarmanın benim değil, senin alanına gireceğini düşündüm. Eğer gördüğün kafanı kurcaladı ya da seni heyecanlandırdıysa, buna memnun olurum. Bu kolye ucunu sana veriyorum, ne isterse yap onunla. Burada çok işim var. O ödülü almak, ekibi idare etmek ve bana gösterilen güveni hak etmek omuzlarıma büyük bir sorumluluk yükledi, üçüncü bir şansım olmayacak, anlıyor musun? Hikâyeni

paylaşmak için buralara kadar gelmek çok nazikçe, ama araştırmayı yürütmek sana düşüyor. Ben toprağı kazıyorum, başımı kaldırıp göğe bakacak vaktim yok."

Önümüzde koca bir keçiboynuzu ağacı vardı, gidip dibine oturdum, Keira'yı da yanıma çağırdım.

"Neden buradasın?" diye sordum ona.

"Dalga mı geçiyorsun?"

Ben yanıt vermeyince, neşeli bir ifadeyle bana baktı.

"Çamura bulanmaya bayılıyorum," dedi, "burada da bolca bulunduğu için tadını çıkarıyorum!"

"Alay etme, ne yaptığını sormuyorum, neden başka bir yerde değil de Etiyopya'da olduğunu anlatmanı istiyorum."

"Bak işte, bu da uzun hikâye."

"Gece uzun."

Keira bir an tereddüt etti. Yerinden kalkıp bir tahta parçası aldı, sonra tekrar yanıma gelip oturdu.

"Bundan çok uzun zaman önce," dedi yere kocaman bir daire çizerek, "kıtaların hepsi birleşikti."

Sonra ilkinin içine bir başka daire çizdi.

"Hepsi, devasa ve tek bir kıta oluşturmuşlardı, etrafı okyanuslarla çevirili bu kocaman kıta Pangaea'ydı. Gezegen korkunç depremlerle sallandı, tektonik katmanlar harekete geçti. Devasa kısa ikiye ayrıldı, kuzeyde Lavrasya, güneyde Gondvana. Sonra, o ana karadan, neredeyse bütünüyle bir ada olan Afrika koptu. Bulunduğumuz noktadan pek de uzakta olmayan bir yerde, dayanılmaz bir basıncın etkisiyle, bir dağ bloku yükseldi. Oluşan bu yeni doruklar iklim üzerinde etkili oldu. Tepeleri bulutları tutuyordu. Yağmur yağmayınca, doğudaki toprakların çölleşme süreci başladı.

Yırtıcı hayvanlardan uzakta, ağaçlarda yaşayan maymunlar habitatlarının yavaş yavaş yok olduğunu gördüler. Daha az ağaç daha az meyve demekti, besin azalmaya başladı ve tür yok olma tehdidiyle karşı karşıya kaldı. Kulağını dört aç, hikâye bu noktada gerçek anlamını kazanıyor.

Daha batıda, artık yalnızca uzun otların bittiği bir va-

dinin ters istikametinde, orman var olmaya devam ediyordu. Hâlâ yaşayan birkaç ağacın tepesindeki maymunlar, yiyeceğin bol olduğu bu toprakları görebiliyorlardı. Gördün mü, evrimin kuralı, hayatta kalmak için çevreye uyum sağlamak ve hayatta kalma içgüdüsü her şeyden daha güçlü. Korkularına meydan okuyan maymunlar ağaçlarını terk ettiler. Ovanın diğer tarafında, hiçbir şeyin eksik olmadığı bir cennet vardı.

Böylece maymunlarımız yola koyuldu. Ne var ki, uzun otların arasında dört ayak üzerinde yol aldıkları için pek bir şey göremediler. Ne ilerledikleri istikameti ne de onları bekleyen tehlikeleri. Onların yerinde olsan ne yapardın?"

"Bilmem," diye yanıtladım, Keira'nın sesinden büyülenmiştim.

"Onların yaptığı gibi, sen de muhtemelen uzağı görmek için arka ayaklarının üzerinde doğrulur, sonra yola tekrar dört ayak üzerinde devam ederdin; ardından, doğru yönde ilerlediğini kontrol etmek üzere tekrar doğrulurdun, bu böyle sürüp giderdi, ta sen ki bir doğrulup bir çökmekten usanana dek. Böyle körlemesine ilerlerken, yolundan sürekli sapardın. Oysa düz bir hat çizmen, yırtıcı hayvanları her gece benzerlerine saldırdığı bu düşman ovadan çıkman, çabucak ormana ve onun leziz meyvelerine ulaşman gerekiyordu. Hal böyle olunca, güzel bir günde, arka ayaklarının üzerinde doğrulduğunda, daha hızlı ilerlemek için dik durmayı denedin.

Yürüyüşün sarsakça olurdu elbette, canın acırdı çünkü ne iskeletin ne de kas yapın bu duruşa uygundu, ama direnirdin, zira hayatta kalmanın gideceğin yere ulaşabilmene bağlı olduğunu anlardın. Yolda yorgunluktan ölen ya da vahşi hayvanlarca kırılan maymunların sayısı, hedefine bir önce ulaşman, hep daha hızlı olman konusunda seni ikna etmiş olurdu. Hamle başarılı olursa, tür de kurtarılmış olacaktı. Farkında değil ama, o ovanın ortasında, daha dün daldan dala atlayan, nadiren yere indiği zamanlarda dört ayak üstünde koşan o maymun değildin artık; bilmiyordun, ama sen küçük bir adam olmuştun bile

Adrian, çünkü artık yürüyordun. Türünün özelliklerinden, başka bir tür yaratmak üzere vazgeçmiştin; insan olacaktın. Ovanın diğer yanındaki bereketli topraklara yaptıkları sonu belirsiz riskli yolculuğu başarıyla tamamlayan o maymunlar, bizim atalarımızdı. Sana anlattıklarımın bazı bilimadamlarını sinirden kudurtmasının hiç önemi yok, bu konuda, hakikat üzerinde nadiren oybirliğiyle anlaşma sağlanır.

Saygıdeğer meslektaşlarının Lucy'den geri kalanları bulmalarının üzerinden yirmi yıl geçti. Lucy'nin iskeleti bir yıldız oldu. Üç milyon yaşındaydı, herkes onu insanoğlunun büyükannesi olarak kabul etmekte hemfikirdi, oysa herkes yanılıyordu. Birkaç on yıl sonra, başka araştırmacılar, *Ardipithecus Kadabba*'nın kemiklerini gün yüzüne çıkardılar. Beş milyon yaşındaydı, bağlarının eklemlenme biçimi, aynı leğen kemiğinin ve omurgasının yapısı gibi onun da bir ikiayaklı olduğunu kanıtlıyordu.

Daha yakın zamanda ise, bir ekip iki ayaklı üçüncü bir ailenin kemiklerini buldu. Bunlar daha da eskiydi. *Orrorin*'ler, altı milyon yıl önce yaşamışlardı. Bu keşifle birlikte, o zamana dek bildiğimizi sandığımız her şey altüst oldu. Zira *Orrorin*'ler yürümekle kalmamışlardı, bize daha da yakındılar. Genetik evrim geriye dönük işlemez. İşte, insanoğlunun büyük ebeveynleri olarak kabul ettiklerimizin hepsi uzak kuzenler seviyesine inmiş oldu böylece ve insangillerin soylarının ayrıştığını tahmin ettiğimiz zaman da daha gerilere gitti. Ama, *Orrorin*'lerden önce başkalarının da olmadığını kesin olarak kim söyleyebilir ki? Meslektaşlarım bu sorunun yanıtını batıda arıyorlar, bense doğuya geldim, bu vadiye, bu dağların eteklerine, çünkü tüm benliğimle inanıyorum ki, insanın atası yedi ya da sekiz milyon yaşında, hatta daha fazla ve ondan geriye kalanlar ayaklarımızın altında bir yerlerde gizli. Artık neden Etiyopya'da olduğumu öğrendin işte."

"En çılgın tahminlerinde, ilk atamızın kaç yaşında olduğunu tahayyül ediyorsun Keira?"

"Kristal bir küre yok elimde, en ipe sapa gelmez düş-

lerimde bile yok. Bu soruya bir keşif yaptığımda yanıt verebilirim ancak. Tüm bildiğim, yeryüzündeki bütün insanların aynı geni taşıdığı. Derimizin rengi ne olursa olsun, aynı canlıdan üredik."

Serin hava bizi tepeden kovaladı. Keira çadırına benim için bir kamp yatağı yerleştirdi, bir de örtü verdi ve içeriyi aydınlatan mumu üfledi. Var gücümle çabalasam da, Keira'nın yanında olmanın, aynı yatağı paylaşmasak bile, beni mutlu ettiği düşüncesini bastıramıyordum. Zifirî karanlıkta, onun yatakta döndüğünü işittim.

"Burada gerçekten yerörümceği var mı?" diye sordum.

"Daha hiç görmedim," dedi. "İyi geceler Adrian, burada olmandan memnunum."

Roma

Ivory, Malpensa Havaalanı'nın ortasındaki bir kafenin tezgâhına kurulmuştu. Hemen üzerindeki duvar saatine baktıktan sonra, *Corriera della Sera*'yı okumaya devam etti.

Yanındaki tabureye bir adam oturdu.

"Üzgünüm Ivory, trafik her zamankinden de beter. Sizin için ne yapabilirim?"

"Elinizdeki bilgileri benimle paylaşmak dışında hemen hemen hiçbir şey, sevgili Lorenzo."

"Elimde sizi ilgilendiren bilgiler olduğu kanaatine nasıl vardınız?"

"Çok iyi, bu oyunu mümkün olan en dürüst biçimde oynayalım. O halde, önce ben başlayayım ve tüm bildiklerimi anlatayım size. Mesela, teşkilatın yeniden bir araya geldiğini, hepinizin gözünün üzerinde olduğu adamın şu anda Etiyopya'da olduğunu ve orada şu genç arkeolog kadınla buluştuğunu; Çin'in orada büyük ekonomik çıkarlarının olduğunu da, oradaki değerli desteklerini koruduğunu da biliyorum, ayrıca, diğerlerinin masaya Çin'i de davet etmenin gerekliliği konusunda kendilerini sorguladıklarını tahmin edecek kadar da cingözüm hâlâ. Bakalım, size daha neler söyleyebilirim? İtalya'nın da, Etiyopya'daki bazı bağlantılarını hâlâ koruduğu olur mu acaba? Eğer siz hâlâ benim tanıdığım insansanız, ajanlarınızdan birini ya da birkaçını harekete geçirmiş olmalısınız. Dü-

şünüyorum, düşünüyorum, bekleyin, size anlatacak bir ufak tefek bir şeylerim daha vardır mutlaka. Ah, evet, planlarınızla ilgili kimseyi bilgilendirmediniz, kontrolü elinde tutma meselesi, hatta belki istendiği an operasyonların kontrolünü ele alma arzusu."

"Buraya çirkin suçlamalarda bulunmaya gelmediniz, öyle olsaydı bir telefon görüşmesi bu işi görürdü."

"Günümüzde, mesleğimizin elindeki ne büyük güç nedir, biliyor musunuz Lorenzo?"

"Sizin bana söyleyeceğinizden eminim."

"Hiçbir teknolojiye bağımlı olmamak. Ne telefon ne bilgisayar ne de kredi kartı. Bu saçmalıklar daha ortada yokken, casusluğun ne kadar karmaşık bir iş olduğunu hatırlayın. Bugünlerde bu sanatı icra etmenin hiçbir keyfi kalmadı artık. Ceptelefonunu açan ilk sersem, birkaç dakika içinde uydu ağına takılıp yerinin tespit edilmesini sağlıyor. Bir havaalanında, eski bir dostla gizlice içilen kahvenin yerini hiçbir şey alamaz."

"Ne istediğinizi hâlâ söylemediniz bana."

"Haklısınız, neredeyse unutuyordum. Bir ara size birkaç iyiliğim dokunmuştu yanılmıyorsam? Sizden minnet etmenizi beklemiyorum, bir gün o da olacak, ama bugün istediğim, iyiliklerime karşılık değil, onların bedeli çok daha ağır olurdu. Hayır, gerçekten tek istediğim, beni diğerlerinden bir adım öne geçirecek birkaç tüyo vermeniz. Çevirdiğiniz dolaplar hakkında diğerlerine hiçbir şey söylemeyeceğim, buna karşılık, size de beni Omo Vadisi'nde neler olduğuna dair bilgilendirin. Çok yüce gönüllü davranacağım, çifte kumrularımız başka diyarlara uçtuğunda, bu kez ben sizi bilgilendireceğim. Kabul edin, satranç tahtasında görünmez bir deli olduğunda, onu cephesinde bulunduranın elinde büyük bir koz var demektir."

"Ben poker oynamam Ivory, satranç kurallarına da aşina değilim. Etiyopya'dan ayrılacakları kanaatine nereden vardınız?"

"Of, lütfen Lorenzo, birbirimize bunu yapmayalım, bana embesil muamelesi yapmayın. Astronomumuzun

yalnızca sevgilisine kur yapmaya gittiğini düşünseydiniz, adamlarınızı hiç oraya kadar göndermezdiniz."

"Ben kesinlikle böyle bir şey yapmadım!"

Ivory hesabı ödeyip ayağa kalktı. Lorenzo'nun omzuna hafifçe vurdu.

"Sizi tekrar gördüğüme sevindim Lorenzo. Güzel eşinize selamlarımı iletin."

Yaşlı Profesör eğilip çantasını aldı ve uzaklaştı. Lorenzo peşinde koşup onu yakaladı.

"Tamam, adamlarım onu Addis Ababa Havaalanı'nda izlemeye aldı, Jinka'ya gitmek için küçük bir uçak kiraladı. Karşılaşma orada oldu."

"Adamlarınız onunla bağlantıya mı geçti?"

"Tamamıyla gizli olarak. Onu arabalarına aldılar ve bu fırsattan yararlanıp bavuluna bir verici yerleştirdiler, kısa menzilli bir verici. Sözünü ettiğiniz genç arkeolog hanımla yaptığı sohbetten, henüz neler döndüğünün farkında olmadığı anlaşılıyor, ama gerçeği anlaması yakındır, bu sadece zaman meselesi; objenin bazı özelliklerini keşfetti zaten."

"Hangi özelliklerini?" diye sordu Ivory.

"Bizim bilmediğimiz niteliklerini; konuşulanların hepsini duyamadık, söylemiştim, verici bavulunda. Obje, kuvvetli bir ışık kaynağına yaklaştırıldığında noktacıklar yansıtıyormuş," diye yanıtladı Lorenzo, fazla ilgilenmiş görünmüyordu.

"Ne tür noktacıklarmış bunlar?"

"Bir bulutsudan söz etti, bir Pelikan hikâyesi miymiş neymiş, bir İngiliz deyimi sanıyorum."

"Ne cahilsiniz zavallı dostum, Pelikan Bulutsusu, Kuğu Takımyıldızı'nda bulunur, Deneb Yıldızı'na yakındır. Bunu daha önce nasıl düşünemedim!"

Ivory ansızın o kadar heyecanlandı ki Lorenzo yerinden sıçradı.

"Söylediğim sizi son derece heyecanlandırmışa benziyor."

"Bunun için geçerli sebepler var, bu bilgi bütün varsayımlarımı doğruluyor."

"Topluluktan varsayımlarınızla birlikte kendiniz uzaklaştınız Ivory; geçmişin hatrına size küçük bir yardımda bulunmayı isterim, ama aptallıklarınızla benim itibarımı sarsmanızı istemem."

Ivory, Lorezo'yu kravatından yakaladı. Kravatın düğümünü öyle çabucak sıkıverdi ki adam tepki vermeye fırsat bile bulamadı, nefesi kesilmişti, yüzü gözle görülür biçimde morarmıştı.

"Asla, beni duyuyor musunuz, bir daha asla bana bu şekilde davranmayın! Aptal mı dediniz? Aptal olan sizsiniz, altı yüz yıl önceki en sofu din adamları gibi, hakikate yaklaşmaktan korkuyorsunuz. En az onlar kadar siz de verilen sorumlulukları hak etmiyorsunuz. Beceriksizler sürüsü!"

Tanık oldukları sahneye şaşıran yolcular kalakalmışlardı. Ivory kravatın düğümünü bırakıp onları yatıştıracak bir gülümseme takındı. Yolcular yeniden yollarına devam ettiler, barmen de işinin başına döndü. Lorenzo gömleğinin yakasını gevşetti hemen, derin derin nefes alıyordu.

"Bunu bir kez daha yaparsanız, sizi öldürürüm!" dedi, bir yandan da öksürük nöbetine engel olmaya çalışıyordu.

"Becerebilirsen tabii, seni küçük kendini beğenmiş! Yeterince tartıştık, bana saygıda kusur etmeyin, hepsi bu."

Lorenzo taburesine oturup bir bardak su istedi.

"Çifte kumrular şimdi ne yapıyorlar?" diye söze devam etti Ivory.

"Söyledim ya, henüz hiçbir şeyden kuşkulanmıyorlar."

"Hiç mi?"

"Beni dinleyin Ivory, operasyonlardan sorumlu olsaydım, söz konusu objeyi kendi rızalarıyla ya da zorla, çoktan ellerinden almış olurdum, sorun da kökünden çözülmüş olurdu. Zaten er ya da geç, dostlarımızın bir kısmının telkin ettiği bu karar oybirliğiyle alınmış olacak."

"Sizi asla bu yönde oy kullanmamaya ve nüfuzunuzu diğerlerinin de aynı şekilde davranması yönünde kullanmaya davet ederim."

"Bana nasıl davranacağımı söyleyemezsiniz."

"Aptallıklarımın itibarınızı sarsacağından endişelenen siz değil miydiniz, Kurul buluştuğumuzu öğrense neler olurdu kim bilir? Elbette, bunu inkâr edebilirsiniz, peki sizce, konuşmamızı kaydeden kaç tane güvenlik kamerası vardır burada? Hatta, küçük dalaşımızın gözden kaçmadığını da eminim. Size söylemiştim, bu teknoloji bolluğu tam bir saçmalık."

"Bunu neden yapıyorsunuz Ivory?"

"Çünkü, dostlarınız, az önce andığınız türden alıkça bir teklifi oybirliğiyle kabul edecek nitelikteler ve sizin, hepinizin korktuğunuz için sürdürmekten vazgeçtiğiniz araştırmayı belki nihayet üstlenecek olan o çifte kumruların kılına zarar gelmesi söz konusu bile olamaz."

"İlk obje bulunduğundan bu yana, engellemeye çalıştığımız tam da bu zaten."

"Şimdi bir ikincisi var ve bu sonuncusu da olmayacak. Bu durumda siz ve ben, korumamız altındaki o ikisinin, sonuca ulaşmalarını sağlamak için elimizden geleni yapacağız. Bilgiye öncelikli ulaşmak, sizi kışkırtan bu, değil mi?"

"Bu sizi kışkırtıyor Ivory, beni değil."

"Hadi Lorenzo, kimse budala değil, saygıdeğer insanlardan oluşan o kuruldakiler bile."

"Sizin tabirinizle, çifte kumrularınız, yaptıkları keşfin önemini anlarlarsa ve bunu kamuoyuyla paylaşırlarsa, dünyayı içine düşürecekleri tehlikeyi tahayyül edebiliyor musunuz?"

"Hangi dünyadan bahsediyorsunuz? En güçlü devletlerin yöneticilerinin kargaşaya yol açmadan bir araya gelemedikleri dünyadan mı? Bir yandan ormanlar yok olurken, diğer yandan Kuzey Kutbu'ndaki buzulların güneşin altındaki kar gibi eridiği dünyadan mı? İnsanların büyük çoğunluğu açlıktan ve susuzluktan ölürken, bir azınlığın Wall Street'in çanıyla titrediği dünyadan mı? Hayalî tanrıları adına cinayet işleyen fanatik ufak grupların korku saldığı dünyadan mı yoksa? Bu dünyaların hangisi sizi daha çok korkutuyor?"

"Siz aklınızı kaçırmışsınız Ivory!"

"Hayır, bilmek istiyorum. Bu yüzden beni elbirliğiyle emekli ettiniz. Aynada kendinize bakmak zorunda kalmamak için. Onurlu bir adam olduğunuzu düşünüyorsunuz, çünkü pazarları kiliseye gidiyorsunuz, ama cumartesileri de orospuları ziyaret ediyorsunuz."

"Siz bir aziz olduğunuzu sanıyorsunuz, öyle mi?"

"Aziz diye bir şey yoktur, zavallı dostum. Şu var ki, uzun süredir çüküm kalkmıyor, bu da beni ikiyüzlülükten koruyor."

Lorenzo, Ivory'yi uzun uzun süzdü, bardağını masaya koydu ve tabureden kalktı.

"Öğreneceklerimden ilk siz haberdar olacaksınız. Size bir gün kazandıracağım, hepsi bu. İster kabul edin ister etmeyin, siz bilirsiniz. Böylece size olan borçlarım silinmiş olur. O kadar da pahalıya mal olmadı, pokerde koz yoktur."

Lorenzo gitti. Ivory barın üzerindeki saate tekrar göz attı; Amsterdam uçağı kırk beş dakika içinde kalkacaktı, kaybedecek zamanı kalmamıştı.

Omo Vadisi

Keira hâlâ uyuyordu, kalktım ve elimden geldiğince az gürültü yaparak çadırdan çıktım. Kamp yeri sessizdi. Tepenin ucuna kadar yürüdüm. Aşağıdaki Omo Irmağı'nın üzeri hafif bir pusla kaplanmıştı. Birkaç balıkçı, kayıklarını hazırlamaya başlamıştı bile.

"Çok güzel, öyle değil mi?" dedi Keira hemen arkamdan.

"Gece kâbus gördün," dedim ona doğru dönerek. "Küçük çığlıklar atarak bir o yana bir bu yana dönüp duruyordun."

"Hiçbir şey hatırlamıyorum. Belki de, rüyamda dün akşamki konuşmamızı görmüşümdür?"

"Keira, beni kolye ucunun bulunduğu yere kadar götürebilir misin?"

"Neden, bu neye yarar ki?"

"Konumunu tam olarak belirme ihtiyacı duyuyorum, içimde bir his var."

"Daha çayımı içmedim. Beni izle, açım, kahvaltı ederken konuşuruz bunu."

Çadıra döndüğümüzde, üzerime temiz bir gömlek geçirdim ve gerekli tüm malzemeleri getirdiğimden emin olmak için çantamı kontrol ettim.

Keira'nın kolye ucu, gökyüzünün yaşadığımız döneminkiyle örtüşmeyen bir parçasını görmemizi sağlamıştı.

Bu objeyi son kez kullanan kişinin, onu tam olarak nereye bıraktığını görmeye ihtiyacım vardı. Aydınlık gecede gözlemlenebilen yıldızlı gök kubbe her gün değişiyordu. Mart ayındaki gökyüzüyle ekim ayındaki aynı değildi. Bir dizi hesap yaparsam, dört yüz milyon yaşındaki o ihtiyar göğün hangi mevsime ait olduğunu bulabilirdim belki.

"Harry'nin söylediğine bakılırsa, Turkana Gölü'nün ortasındaki merkez adada bulmuş onu. Ada, sönmüş eski bir volkan. Çamuru bereketlidir, çiftçiler topraklarını daha verimli yapsın diye, arada bu çamurdan almaya giderler oraya. Harry, babasıyla yaptığı bir seyahat sırasında bulmuş onu."

"Arkadaşın ortada yok, ama babası buralarda, öyle mi?"

"Harry bir çocuk Adrian, hem öksüz hem yetim."

Şaşkınlığımı gizleyememiş olmalıyım ki, Keira bana başını sallayarak baktı.

"Yoksa, onunla benim..."

"Şu senin Harry'nin daha yaşlı olduğunu düşünmüştüm, hepsi bu."

"Objenin nerede bulunduğu hakkında daha kesin bilgi veremiyorum."

"Bana oraya kadar eşlik edecek misin?"

"Tabii ki hayır; oraya gidip gelmek en az iki gün alır, ekibimi yarı yolda bırakamam. Burada sorumluluklarım var."

"Bileğini burksan, her şey dururdu, değil mi?"

"Bir atel sardırır, işime devam ederdim."

"Kimse vazgeçilmez değildir."

"Eğer meseleye bu açıdan bakmayı tercih ediyorsan, işim benim için vazgeçilmez. Bir cipimiz var, son deneyimimden dersimi aldım. İstersen onu sana tahsis edebilirim, köyden, sana rehberlik edecek birini bulman zor olmaz. Yola şimdi çıkarsan, akşama kalmadan göle varırsın. O kadar uzak değil, ama toprak yol, bir uçtan diğer uca dek, neredeyse geçit vermez durumda; çok yavaş kullanman lazım. Sonra da, merkez adaya çıkabilmek için bir kayık bulman gerekecek. Orada kaç saat geçirmeyi dü-

şündüğünü bilmiyorum, ama çok oyalanmazsan yarın akşam dönmüş olursun. Addis Ababa'dan kalkacak uçağına ucu ucuna yetişirsin böylece."

"Birbirimiz fazla göremeyeceğiz."

"Kesinlikle göle gitmen gerektiğine göre, bu kimsenin suçu değil."

Asılan yüzümü mümkün olduğunca gizlemeye çalışarak Keira'ya araba için teşekkür ettim. Köye kadar bana eşlik etti ve şefle konuşmaya gitti. Yirmi dakika sonra şefle beraber yola koyulmuştuk. Uzun zamandır Turkana Gölü'ne gitmeye fırsat bulamamıştı; onun yaşına gelince insan ırmakta yolculuk yapamaz oluyordu, bir araba bulduğuna sevinmişti. Beni volkanın karşısındaki kıyıya kadar götüreceğine söz verdi. Oraya vardık mı, bir kayık bulması kolaydı. Adam yanına birkaç parça eşya alacaktı, Keira'yı kamp alanına bıraktıktan sonra yola koyulacaktık.

Keira cipten indi, arabanın etrafını dolanıp dirseğini yan cama dayadı.

"Çok geç kalma da, sen dönmeden önce birlikte biraz daha vakit geçirebilelim. Aradığını bulursun umarım."

Aramaya geldiğim, oracıkta, gözümün önünde duruyordu, ama bunu itiraf etmek için biraz daha zamana ihtiyacım vardı.

Gitme vakti gelmişti, toprak yolu kamp alanına bağlayan yola çıkmak üzere hazırlandım. Vites kutusu çatırdadı, Keira debriyajı körüklememi salık verdi. Araba ilerlemeye başladığı sırada, Keira koşarak arabanın yanına geldi.

"Yola çıkışını birkaç dakika erteleyebilir misin?"

"Evet, elbette, neden?"

"Éric'e yarın sabaha kadar kazıların idaresini almasını söyleyeceğim, bir de çanta hazırlamam lazım. İki ayağımı bir pabuca soktun."

Şef arka koltukta uyuyakalmıştı, Keira'nın bize katıldığını ruhu bile duymadı.

"Onu da götürüyor muyuz?" diye sordum.

"Yol kenarında bırakmak yakışık almaz."

"Sana hamilik etmiş olur," diye ekledim.

Keira omzuma bir şaplak indirdikten sonra sürmemi işaret etti.

Keira hiç de abartmamıştı, yol çukurlarla doluydu, direksiyona yapışmıştım, yönümü korumaya, yoldan çıkmamaya çalışıyordum. Bir saatte, hepi topu on kilometre yol gitmiştik; bu hızla ilerlersek gün batmadan varamazdık oraya.

Diğerlerinden daha şiddetli bir sarsıntının sonucunda yolcumuz uyandı. Gerindi ve bir virajdan sonra, güçbela seçebildiğimiz bir patikayı işaret etti, el kol hareketlerinden kestirme bir yola girmek istediğini çıkardım. Keira, beni şefin talimatlarına uymaya teşvik etti. Toprak yol da kalmamıştı artık, bir tepenin yamacına tırmanıyorduk. Ansızın, güneşin altın sarısı yansımalarıyla parlayan bir ova belirdi önümüzde. Tekerleklerin altındaki zemin yumuşamıştı, biraz hızlanabildim. Dört saat sonra, şef durmamı istedi. Arabadan inip uzaklaştı.

Keira'yla birlikte onu takip ettik. Küçük bir yarın kenarına kadar rehberimizin adımlarını izledik. Yaşlı adam, aşağıdaki ırmağın deltasını gösterdi bize, görkemli Turkana Gölü iki yüz metreden geniş bir alana yayılmıştı; üzerindeki üç volkanik adadan sadece kuzeyde olanı görülebiliyordu, hedefimize ulaşmamız için daha uzun süre yol almamız gerekiyordu.

Pembe telliturnalar, gökyüzünde uzun kavisler oluşturarak Kenya kıyılarında uçuyorlardı. Alçıtaşından lagünler, gölün suyuna, daha uzaklarda yeşile dönen kehribar rengi bir ton veriyordu. Göle neden "yeşim taşı" adını taktıklarını şimdi daha iyi anlıyordum.

Cipe bindikten sonra, gölün kuzey ucuna ulaşmak için taşlı bir patikaya girdik.

Bir antilop sürüsünü saymazsak mekân ıssızdı. Bir tek canlıya bile rastlamadan kilometrelerce yol gittik. Yer yer, tuzlaların beyazlattığı toprak parçaları ışığı öylesine yansıtıyordu ki, gözlerimiz kamaşıyordu. Başka bir yerde ise, çöle bitki örtüsüne benzer bir şey yayılmıştı; uzun otların arasından yolunu şaşırmış bir mandanın başı göründü.

Bu hiçliğin ortasına dikilmiş bir tabela Kenya'ya girdiğimizi belirtiyordu. Bir göçebe köyden geçtik, kurutulmuş topraktan yapılmış birkaç ev, bazılarının yerleşik düzene geçtiğini gösteriyordu. Toprak yol kayalıklı bir platoyu çevrelediği için kıyıdan uzaklaşıyordu, gölü bir süre gözden kaybettik, bu tozlu topraklı yol hiç bitmeyecek gibiydi.

"Koobi Fora'ya varmamıza az kaldı," dedi Keira.

Koobi Fora, Keira'nın yaptığı işe hayran olduğu Richard Leakey'in keşfettiği bir arkeolojik sit alanıydı. Aralarında *Australopithecus* iskeletlerinin ve taştan yontulmuş aletlerin de bulunduğu yüzlerce fosili gün ışığına çıkarmıştı. Ama en önemli keşfi, yaklaşık iki milyon yıl önce yaşamış ve insanın en doğrudan atası sayılan *Homo habilis* kalıntılarıydı. Kazı alanının yanından geçerken Keira başını çevirdi, günün birinde yolcuların, onun yaptığı keşiflerden biriyle anılacak bir sit alanının önünden geçeceği o ânı hayal ettiğini tahmin ettim.

Bir saat sonra, yolculuğumuz neredeyse bitmek üzereydi.

Gölün kıyısında birkaç balıkçı vardı. Şef onlarla konuştu ve söz verdiği gibi, bizi motorlu bir kanoya bindirmeyi başardı. Kendisi kıyıda kalmayı tercih etti. Bu uzun yolculuğu, bu büyülü manzarayı son bir kez görmek için yapmıştı.

Biz kıyıdan uzaklaşırken, uzaklarda bir toz bulutu fark ettim, gelen muhtemelen bir arabaydı, ama gözüm, üzerindeki üç krater bir çift göz ve bir ağız gibi göründüğü için "tuhaf yüzlü ada" olarak anılan, gölün ortasındaki adaya kaydı. Adada toplam on iki krater vardı. Üç ana kraterin her birinin ortasında küçük bir göl bulunuyordu. Siyah kumla kaplı sahile ayak basar basmaz, Keira beni dik bir yamaca tırmandırdı. Bazalt toprak ayaklarımızın altında ufalanıyordu. Volkanın zirvesine ulaşmamız neredeyse bir saatimizi aldı. Üç yüz metre yükseklikte, yukarıdan aşağıya bakınca görülen manzara muhteşemdi. Bu durgun suların altında, inanılmaz bir tahrip gücüne sahip bir canavarın uyuduğunu düşünmekten alamadım kendimi.

Keira beni rahatlatmak için, volkanın son kez uzun

yıllar önce harekete geçtiğini söyledi, ama alaycı bir edayla, 1974'te kraterde güçlü belirtiler görüldüğünü, tam anlamıyla bir püskürme olmasa da, yükselen kükürt buharı bulutlarının büyük gölün kıyısından görülmesine yetecek kadar şiddetli hareketlenmeler tespit edildiğini eklemekten de geri durmadı. Boynunda taşıdığı kolye ucunu, Dünya'nın derinliklerinden yeniden ortaya çıkaran bu sarsıntılar mıydı? Eğer öyleyse, kolye ucu ne kadar zamandır orada duruyordu?

"Harry'nin onu bulduğu yer burası işte," dedi Keira. "Bunun sana yardımı olur mu?"

Yanımda getirdiğim GPS cihazını çantamdan çıkarıp, belirlediği konumu saptadım. Ekvatorun 3° 29′ kuzeyinde, 36° 04′ doğusunda bulunuyorduk.

"Aradığını buldun mu?"

"Daha değil," diye yanıtladım, "Londra'ya dönünce bir dizi hesap yapmam gerek."

"Ne için?"

"Buradan gözlemleyebildiğimiz gök kubbeyle, senin kolye ucunun ortaya çıkardığının birbirleriyle uyumlu olup olmadığı görmek için. Böylece değerli bilgiler edinirim belki. "

"Bu koordinatları harita üzerinde bulamaz mıydın?"

"Bulurdum, ama arazideki gibi olmaz."

"Farklı olan ne?"

"Aynı olmaz işte, hepsi bu."

Bunu söylerken bir budala gibi kızardım. Walter orada olsaydı, "Ne beceriksizsiniz," derdi bana.

Güneş alçalıyordu, tekrar kumsala inip kanoya binmeliydik. O akşam, yolda gördüğümüz göçebe köyünde uyuyacaktık.

Kıyıya yaklaştığımız sırada, ikimiz de orada yolunda gitmeyen bir şeyler olduğunu fark ettik. Cipin bütün kapıları ardına kadar açılmıştı ve şef ortalarda yoktu.

"Arabanın içinde dinleniyor olmalı," dedi kendini rahatlamaya çalışarak, ama ikimiz de endişelenmiştik.

Balıkçılar bizi kıyıda indirdikten hemen sonra, karan-

lık bastırmadan evlerine dönmek üzere tekrar açıldılar. Keira arabaya doğru seğirtti, ben de arkasından gittim.

Şef yüzükoyun, yerde boylu boyunca yatıyordu. Başından yerdeki çakılların arasına sızan kan kararmaya başlamıştı bile. Keira ona doğru eğildi, özenle çevirdi, ancak adamın fersiz gözleri, kaderi hakkında hiçbir kuşkuya yer bırakmıyordu. Keira dizlerinin üzerine çöktü, onu ilk kez ağlarken dördüm.

"Fenalık geçirip düşmüş olmalı, onu yalnız bırakmamalıydık," dedi, hıçkırıklara boğulmuştu.

Keira'yı kollarımın arasına aldım, ölümü beni tuhaf biçimde etkileyen o adamın bedeninin başında öylece kalakaldık.

Üzerimizde koyu mavi bir gece parıldıyordu, aynı gece yaşlı bir kabile şefinin son uykusunu da aydınlatıyordu. O gece, gökyüzünde fazladan bir yıldız daha ışıldamasını umut ediyordum.

"Yarın sabah yetkililere haber vermemiz lazım."

"Olmaz," dedi Keira, "Kenya topraklarındayız, polis işe karışırsa soruşturma süresince cesedi alıkoyarlar. Otopsi yaparlarsa bu, kabile için korkunç bir hakaret olur; onu halkının yanına götürmeliyiz, yirmi dört saat içinde gömülmesi gerek. Köy halkı onu gerektiği gibi onurlandırmak ister, onlar için önemli bir şahsiyet, onların yol göstericisi, bilgisi, bilgeliği. Ritüellerini engellememek lazım. Yabancı topraklarda ölmüş olması bile başlı başına bir dram zaten. Birçoğu bunun altında bir lanet bulacaktır."

Şefi bir örtüye sardık, onu cipin arkasına yerleştirdiğimiz sırada bizim arabanın yanında tekerlek izleri fark ettim. Daha önce, merkezdeki adaya giderken gördüğüm toz bulutu geldi aklıma. Bu ihtiyar şefin ölüm sebebi, baygınlık geçirip kötü bir şekilde düşmesinden başka bir şey olabilir miydi acaba? Yokluğumuzda gerçekten neler olmuştu? Keira kafasını toplamaya çalışırken ben de torpido gözünde bulduğum bir fenerle zemini inceliyordum. Arabamızın etrafında bir sürü ayakkabı izi vardı, izler çok fazlaydı, bizimkiler olamazdı. Bize eşlik eden

balıkçıların ayak izleri olabilir miydi? Ama kanolarının yanından ayrıldıklarını anımsamıyordum, bizim onların yanına gittiğimize yemin edebilirdim. Keira'ya bundan söz etmemeyi tercih ettim; fazlasıyla üzülmüştü zaten, göl kıyısının tozlu zeminindeki birkaç tekerlek ve ayak izinden başka dayanağı olmayan şüphelerimle onu endişelendirmek istemiyordum.

Yere uzanıp birkaç saat uyuduk.

Gün ağarırken Keira direksiyona geçti. Omo Vadisi'ne doğru çıktığımız sırada Keira, "Babam da aynı şekilde gitti," diye mırıldadı. "Alışverişe çıkmıştım, döndüğümde evin taraçasında yatarken buldum onu."

"Üzüldüm," diye geveledim.

"En kötüsü, onu baş aşağı, ayakları kapının önünde, basamaklara yığılmış olarak görmek değildi, biliyor musun; hayır, beteri daha sonra geldi. Cesedini götürdüklerinde, odasına gittim ve buruşmuş çarşafını gördüm. O sabah yataktan kalkarken yaptığı hareketleri, son adımlarını düşündüm. Havanın nasıl olduğuna bakmak için araladığı perdeye doğru ilerlediğini hayal ettim. Bu onun âdetiydi ve gazetesinde okuyabileceği tüm haberlerinden daha önemliydi. Mutfaktaki eviyede kahve fincanını buldum, tereyağı da hâlâ masada, yarısı yenmiş bir parça ekmeğin yanında duruyordu.

Gündelik eşyalara, mesela bir tereyağ bıçağına bakarken anlıyor insan birinin gittiğini ve bir daha dönmeyeceğini; ve o bıçağın sonsuza dek yalnızlığını dilimlere ayıracağını.

Keira'yı dinlerken, kolyesini neden Yunanistan'a götürdüğümü, çekip gitmeden önce komodinimin üzerine bıraktığı günden beri, onu neden hiç cebimden çıkarmadığımı kavradım.

Akşam olurken köye vardık. Keira arabadan inerken, Mursiler önemli bir şey olduğunu anladılar. Meydandakiler hemen durdular. Keira gözlerinde yaşlarla onlara bakıyordu, ama hiçbiri onu teselli etmek için yaklaşmadı. Ara-

banın arka kapısını açıp ihtiyar şefin bedenini kucakladım. Onu yere bıraktım ve saygımın belirtisi olarak başımı öne eğdim. Topluluktan bir feryat yükseldi; kadınlar kollarını göğe kaldırıp bağırmaya başladılar. Erkekler şeflerinin bedenine yaklaştılar. Şefin oğlu adamın üzerindeki örtüyü kaldırdı, usulca babasının alnını okşadı. Yüzü gerilmişti, şefi doğrulttu ve sert bir ifadeyle bize baktı. Bakışından orada artık hoş karşılanmadığımızı anladım. Onlar için ne olduğunun önemi yoktu, bizimle yola çıktığında şefleri hayattaydı, oysa biz geriye onun ölüsünü getirmiştik. Bize duyulan düşmanlığın her an arttığını hissediyordum. Keira'yı kolundan tutup arabaya doğru götürdüm.

"Arkana bakma," dedim.

Biz cipe binerken, köylüler etrafımızda toplanıp arabanın çevresini sardılar. Kaportanın üzerinden bir mızrak sekti, bir ikincisi dikiz aynasını yerinden söktü, üçüncüsü ön camı çatlatmadan hemen önce Keira tam zamanında eğilmemi söyleyerek bağırdı. Arabayı geri vitese taktım, cip arkaya kaydı, sonra ileri vitese takıp U dönüşü yaptım ve kasabanın dışına doğru gaza bastım.

Kızgın güruh peşimizden gelmedi. On dakika sonra, kamp yerine varmıştık. Cipin durumunu ve Keira'nın solgun yüzünü gören Éric telaşlandı, ona başımızdan geçenleri anlattım. Bundan sonra benimsenecek tutumu belirlemek üzere bütün arkeologlar bir ateşin başında toplandı.

Her biri ekibin geleceğinin tehlikeye girdiğinde hemfikirdi. Hemen yarın köye dönmeyi teklif ettim, "bir centilmen" olarak şefin oğluyla konuşup ona babasının elim kaybıyla hiçbir ilgimiz olmadığını anlatacaktım.

Sözlerim hem Éric'i çileden çıkardı hem de durumun ciddiyetinden ne denli bihaber olduğumu gösterdi. "Londra'da değiliz!" diye haykırdı Éric, köylülerin öfkesi bir fincan çay içince geçecek değildi. Şefin oğlu bir suçlu arayacaktı, kampın misillemeye maruz kalması uzun sürmezdi.

"Siz ikinizi emniyete almalıyız," dedi Éric. "Gitmeniz lazım."

Keira ayağa kalkıp meslektaşlarından özür diledi, ken-

dini iyi hissetmiyordu. Yanımdan geçerken gidip başka yerde uyumamı söyledi, yalnız kalmaya ihtiyacı vardı. Topluluktan ayrılıp peşinden gittim.

"Kendinle gurur duyabilirsin, her şeyi berbat ettin," dedi hızlı hızlı yürürken.

"Tanrı aşkına, Keira, o ihtiyarı ben öldürmedim!"

"Adamlara şefin neden öldüğünü açıklamaktan bile âciziz, katliama uğramayı engellemek için kazılarımdan vazgeçmem gerekecek. İşimi berbat ettin, umutlarımı yok ettin, tüm saygınlığımı yitirdim, Éric yerime geçeceğine seviniyor olmalı. O lanet adada sana eşlik etmeseydim, bunların hiçbiri olmayacaktı. Haklısın, bu senin suçun değil, bütün suç bende!"

"Size, hepinize neler oluyor böyle?! Neden suçluymuş gibi davranıyorsunuz? Adam ihtiyarlıktan öldü, gölü son bir kez görmek istedi, biz de ona son arzularından birini gerçekleştirme fırsatı sunduk. Köye gideceğim, hemen bu akşam ve onlarla konuşacağım."

"Hangi dilde konuşmayı düşünüyorsun? Şimdi de Mursi dili mi konuşmaya başladın?"

Âcizliğimle yüz yüze gelince sustum.

"Yarın sabah, seni havaalanına bırakacağım, burada ortalığın durulmasını umarak bir hafta Addis Ababa'da kalacağım; gündoğumuyla birlikte yola çıkacağız."

Keira iyi akşamlar bile dilemeden çadırına girdi.

Ekibe katılmak hiç içimden gelmiyordu. Arkeologlar kamp ateşinin etrafında, akıbetleri hakkında tartışmaya devam ediyorlardı. Sohbetten kulağıma çalınanlardan anladığım kadarıyla, Keira'nın tahminleri doğru çıkmıştı, Éric diğerleri üzerinde hâkimiyet kurmuştu bile. Keira geri döndüğünde yerini koruyabilecek miydi? Irmağa bakan tepeye oturdum. Her şey çok sakindi. Kendimi yalnız hissediyordum, olanların sorumlusu bendim.

Aradan bir saat geçmişti ki, arkamda ayak sesleri duydum. Keira yanıma oturdu.

"Bir türlü sakinleşemiyorum. Bu akşam her şeyimi kay-

bettim, artık ne bir işim, ne güvenilirliğim, ne de bir geleceğim var, hepsi uçup gitti. Beni buradan ilk kovan Şimal fırtınası oldu ve sen, Adrian ikinci bir fırtına gibi oldun adeta."

Sohbetin orta yerinde bir kadın size adınızla hitap ettiğinde, bunun genellikle size sitem edeceği anlamına geldiğini fark etmiştim.

"Kadere inanır mısın Keira?"

"Of, rica ederim, şimdi olmaz, cebinden bir tarot destesi çıkarıp bana kart mı çektireceksin?"

"Ben hiç inanmadım kadere, bir yazgı olduğu fikrinin kendisinden bile nefret ettim hatta; çünkü bu özgür iradeyi, geleceğimizle ilgili seçimler yapma ve karar alma olanağını inkâr etmek olurdu."

"Senin iki paralık felsefeni dinleyecek havada değilim gerçekten."

"Kadere inanmam ama tesadüf konusu hep kafamı kurcalamıştır. Onun gizli desteği olmasa kim bilir kaç keşif gerçekleştirilemezdi."

"İstersen aspirin verebilirim Adrian."

"Buradasın çünkü ilk insanın izini bulmak istiyorsun, öyle değil mi? Bu soruyu dün de sormuştum, ama sen geçiştirdin. En çılgın düşerinde, ilk atamızın kaç yaşında olduğunu hayal diyorsun?"

Keira söylediğine inanarak değil, kızgınlıkla yanıt verdi sanırım.

"İlk insanın on beş-on altı milyon yaşında olması beni fazla şaşırtmazdı," dedi.

"Ya ben sana, bir çırpıda üç yüz seksen beş milyon yıl kazandırsam, buna ne derdin?"

"Bugün güneşte fazla kaldığını söylerdim."

"O halde, meseleyi sana başka şekilde açıklayayım. Yaşını belirlemenin mümkün olmadığı, bileşimini de bilmediğimiz bu kolye ucunun, sadece doğanın bir mucizesi olduğuna mı inanıyorsun hâlâ?"

Hedefi tam on ikiden vurmuştum, Keira gözlerini dikmiş bana bakıyordu, yüzünde beni şaşırtan bir ifade gördüm.

"O malum fırtına akşamı, çakan bir şimşeğin sayesinde beliriveren o milyonlarca parlak noktacık, senin duvarda gördüklerin, galaksimizdeki bir yıldız beşiği olan Pelikan Bulutsusu'ydu aslında."

"Gerçekten mi?" diye sordu Keira.

"Evet, gerçekten, üstelik hepsi bu değil. Senin şu kolye ucunun yansıttığı gökyüzü parçası, şimdilerde tepede gördüğünün aynısı değil. Dört yüz milyon yıl öncesine ait. Jeolojik kademelendirmende neye karşılık geliyor bu?" diye sordum.

"Anakarada hayatın başlamasına," diye yanıtladı Keira, şaşkına dönmüştü.

"Boynunda taşıdığının aynısı başka objeler de olduğuna inanmak için sebeplerim var. Eğer hepsi aşağı yukarı aynı boydalarsa ve hesaplarım doğruysa, gökyüzünün tamamını yansıtmak için bu objeden dört tane daha olmalı. Tuhaf bir yapboz, değil mi?"

"Dört yüz milyon yıl önceye ait bir gökyüzü haritasının belirmesi mümkün değil, Adrian!"

"Daha yirmi yıl önce herkesin, en yaşlı atamızın üç milyon yaşında olduğuna inandığını söyleyen sendin. Bir an için eksik parçaları bir araya getirdiğimizi ve nasıl olacağını ben de hâlâ bilmiyorum ama, tahmin bile edemeyeceğimiz isabetle gözlem yapan aletlerin dört yüz milyon yıl önce bir gökyüzü haritası şekillendirdiklerini kanıtladığımızı düşün, bundan çıkaracağın sonuç ne olurdu?"

Keira böyle bir keşfin önemi karşısında sessiz kaldı.

Yaşlı bir adamın ölümünün, onu kazılarından vazgeçmeye zorlayacağı aklımın ucundan bile geçmezdi, Londra'dan ayrıldığımdan beri onu benimle gelmeye ikna etmeyi umuyordum.

İkimiz de sustuk, gecenin geç vaktine kadar dikkatle gökyüzünü inceledik.

Birkaç saat uyuduk ve doğan günle birlikte kamp alanına veda ettik. Bütün ekip bizi uğurlamak üzere cipin etrafında toplandı. Kararlaştırdığımız gibi Keira beni Addis Ababa Havaalanı'na bırakacaktı, kendisi de ortalık sa-

kinleşene kadar şehirde kalacaktı. Onun yokluğunda araştırmaları Éric yönetecekti. Keira, geri dönmesi için sinyal vermesini bekleyerek onu düzenli olarak arayacaktı.

İki gün süren yolculuk boyunca, gizemli kolye ucu konusunda durmadan sorular sorduk. Turkana Gölü'nün ortasındaki eski volkanın içinde bulunmasının manası neydi? Biri bilerek isteyerek mi bırakmıştı onu oraya, öyleyse neden ve daha da önemlisi ne zaman yapmıştı bunu?

İkimiz de, her ne kadar bu konudan bahsetmesek de, benzer özelliklere sahip en az bir obje daha olduğunu biliyorduk. Bütün bir gökyüzü oluşturmak için beş parçanın bir araya gelmesi gerekiyordu. Artık kafamızı kurcalayan mesele, diğerlerinin nerede olduğu ve onları nasıl ele geçireceğimizdi.

Bundan daha birkaç ay önce, Atacama Platosu'nda yaşadığım sırada, gerçekleşmesi şüpheli bir keşif için, astrofizikçi olarak sahip olduğum becerileri bir paleontoloğunkiyle birleştirmem gerekeceği aklımın ucundan bile geçmezdi.

Keira birkaç sene önce bir gazetede okuduğu makaleyi anımsadığında yolculuğumuzun ikinci günündeydik. Bizi bekleyen uzun geziyi, anımsadığı bu yazıya borçluyuz. Sonrasında, bilimsel bir içgüdüyle mi, yoksa bir önseziyle mi hareket etmiştik? Bunu bilemiyorum. Ama her şey Keira'nın bana, Bronz Çağı'na ait usturlaba benzeyen ve Almanya'da bulunmuş olan bir nesneden söz edildiğini duyup duymadığımı sormasıyla başladı. Astronom sıfatını hak eden herkes Nebra Tekeri'nin varlığını bilirdi. XX. yüzyılın sonunda kaçak kazıcılar tarafından Yukarı Saksonya'da gün ışığına çıkarıldı. Nesne yaklaşık iki kilo ağırlığındaydı, otuz santimetre çapında yuvarlak bir kalkan biçimindeydi, üzerinde de altın kakma bir hilal ve gökcisimleri olduğu tahmin edilen noktacıklar vardı. Yapısı öylesine olağanüstüydü ki, arkeologlar önce bir sahtekârın işi olduğunu düşündüler. Ama titiz bir tarihlendirme çalışması üç bin altı yüz yıllık olduğunu kanıtladı. Aynı yerde bulunan birkaç kılıç ve bezek de otantik oldu-

ğunu doğruladı. Yaşının dışında, Nebra Tekeri'nin benzersiz iki özelliği daha vardı. Teker'in üzerindeki noktacıklar, o dönemde Avrupa göklerinde beliren bir yıldız kümesine, Ülker'e benziyordu. İkinci özelliğiyse, Teker'in sağ tarafında 82° bir yay bulunmasıydı. 82° tam olarak, güneşin Nebra'da yaz dönencesi sırasında doğduğu noktayla kış dönencesi sırasında doğduğu nokta arasındaki mesafedir. Teker'in işlevine gelince, bu konuda birçok varsayım öne sürüldü: Tarıma yönelik olabilirdi, yaz dönencesi tohumlama zamanının başlangıcının, gökyüzünde Ülker'in ortaya çıkışının ve ekin zamanının habercisiydi. Diğer olasılık da, Nebra Tekeri'nin bir ders aleti, astronomik bilginin aktarılmasını sağlayan bir aygıt olduğuydu; her iki durumda da Teker, insanoğlunun konuya ilişkin bilgisinin o dönemde sandığımızdan fersah fersah ileride olduğunu kanıtlıyordu.

Nebra Tekeri, bugün, gökyüzünün bilinen en eski tasviriydi; en azından Keira'nın parmaklarının arasında okşadığı kolye ucunun Turkana Gölü'ndeki merkez adada ortaya çıkışına kadar öyleydi...

"Nebra Tekeri'yle benim kolye ucum arasında nasıl bir bağ olabilir?"

"Hiçbir fikrim yok, ama bunun için küçük bir Almanya seyahati yapmaya değeceğini düşünüyorum," diye karşılık verdim neşeyle.

Biz başkente yaklaştıkça Keira'nın daha da içine kapandığını hissediyordum. Bunun sebebi, yol yorgunluğunu hissetmemi engelleyecek kadar büyük bir keşif yapmış olma olasılığı mıydı, yoksa Keira'yı araştırmalarını benimle sürdürmeye ikna etmeyi başaracağım düşüncesi miydi? Beni harekete geçiren heyecan hiç de paylaşılmışa benzemiyordu yazık ki; Addis Ababa'yla aramızdaki mesafeyi bildiren her tabelayla birlikte, Keira daha da dalgınlaşıyor, düşünceler arasında kayboluyordu.

Ona sorular sorma isteğime yüz kere ket vurdum, yolu izlemekle yetinerek, yüz kere kendi yalnızlığıma döndüm.

Cipi havaalanının otoparkına park ettik, terminalde Keira beni takip etti. Ertesi gün bir Frankfurt uçağı vardı. Havayolu şirketinin bankosundan iki bilet satın almak üzereydim ki, Keira beni bir kenara çekti.

"Seninle gelmiyorum Adrian."

Onun hayatı oradaymış, öyle dedi, böyle bir vazgeçişe hazır değilmiş. Birkaç hafta, en fazla bir ay içinde, vadi eski huzuruna kavuşur, o da işinin başına dönermiş.

Birlikte yapacağımız keşfin günün birinde belki olağanüstü kabul edilecek bir şey olduğunu boş yere kanıtlamaya çalışıp duruyordum, o da bana, bunun onun değil benim araştırmam olduğunu tekrarlıyordu. Sesinin tonundan kararlı olduğunu anladım, üstelemek işe yaramayacaktı.

Ben yola çıkmadan önce Addis Ababa'da sadece bir gece geçirecektik, ondan büyük bir iyilik istedim; bize adına layık bir restoran bulsundu, midemi altüst etmeyecek bir mekân.

Ertesi gün ayrılacağımızı bilmezmiş gibi yapmak bana çok ağır geldi, ama geriye kalan azıcık vaktimizi neden boşa harcayacaktık ki?

Yemek süresince metanetimi korudum, otele dönerken yaptığımız küçük gezinti boyunca da, ona fikrini değiştirme eğilimine bir kez olsun yenik düşmedim.

Onu odasına bıraktığım sırada, Keira beni kollarının arasına alıp başını omzuma dayadı. Londra'da bana vermesini istediğim sözü yerine getireceğini fısıldadı kulağıma. Beni öpmedi.

Havaalanında vedalaşma düşüncesinden nefret ediyordum; bir önceki gece zaten yeterince hüzünlüydü, bunu katmerlendirmenin âlemi yoktu. Keira'nın kapısının altından bir not attıktan sonra, gün doğmadan oteli terk ettim. Ona bu denli sorun çıkardığım için ne kadar üzgün olduğumu yazdığımı hâlâ hatırlıyorum. Kalbimin en derinlerinden, büyük bir cesaretle kurduğu o hayata en kısa zamanda yeniden kavuşmasını dilediğimi de yazmıştım. Girişimimin egoistçe olduğunu da itiraf etmiş-

tim, hissettiğim suçluluğun altını yeterince çizdikten sonra, beni nelerin beklediğini bilmesem de, çok önemli bir şeyi zaten keşfetmiş olduğumu belirtmiştim: Varlığı beni mutlu etmişti. Bu itirafı çok beceriksizce yaptığıma dair şüphelerim vardı, üstelik kalemim de o birkaç kelimeyi kâğıda karalamadan önce defalarca tereddüt etti, ama ne önemi vardı, değil mi ki içtendiler.

Terminalin salonu tıklım tıklımdı, öyle ki, bütün Afrika o sabah yola çıkmaya karar vermiş sanırdınız. Benim uçağımın biniş kuyruğu bitmek bilmiyordu. Uzun bir bekleyişin ardından, kendimi uçağın en arkasında otururken buldum. Kabinin kapıları kapandığı sırada, Londra'ya dönüp, nihayetinde, belki de sadece büyük bir düşten ibaret olan bu şeye bir son versem daha iyi olmaz mı, diye düşünüyordum. Hostes uçağın biraz rötar yapacağını anons etti, ama nedenini açıklamadı.

Sonra birden, uçağın koridorunda, eşyalarını bagaj bölmelerine yerleştiren yolcuların arasından, ağırlığı muhtemelen kendisi kadar olan bir çantayı sürükleyerek ilerleyen Keira'yı gördüm. Yan koltuğumdaki yolcuyla yer değiştirmek üzere anlaştı ve soluk soluğa yanıma oturdu.

"On beş gün, beni duydun mu?" dedi kemerini bağlarken, "İki hafta içinde, nerede olursak olalım, beni Addis Ababa'ya giden bir uçağa bindireceksin. Söz mü?"

Söz verdim.

Kolye ucunun sırrını ortaya çıkarmak için on beş gün, dört yüz milyon yılın ayırdığını bir araya getirmek için iki hafta, kazanılması imkânsız bir bahis olmakla birlikte, umurumda değildi; uçak pistte hareketleniyordu, Keira yanı başımda oturuyordu; başını cama yaslamıştı, gözleri kapalıydı ve önümüzdeki o on beş gün, daha dün olmasını umut ettiğimin çok daha fazlasıydı. Sekiz saatlik uçuş boyunca, otel odasının kapısının altından attığım nota dair en ufak bir imada dahi bulunmadı, kaldı ki daha sonra da yapmadı.

Frankfurt

Üç yüz yirmi kilometre bizi Nebra'dan ayırıyordu. Yol yorgunluğuna aldırış etmeden, akşam olmadan varış noktasına ulaşmak umuduyla bir araba kiraladım.

Bu küçük taşra kasabasının bu kadar popüler olabileceği ne benim ne de Keira'nın aklından geçmişti. Gök tekerinin bulunduğu yer turistik bir çekim merkezi görüntüsüne bürünmüştü adeta. Ovanın orta yerinde gösterişli beton bir kule yükseliyordu. Piza Kulesi kadar eğik olan kaidenin zemininden iki çizgi uzanıyordu, her biri gündönümünün açılarını tasvir edermiş gibiydi. Kompleks, tepenin yukarısında, cam ve ahşaptan yapılmış, manzarayı bozan devasa bir binayla, bir tür müzeyle tamamlanmıştı.

Nebra Tekeri'ne adanmış sitenin ziyareti, heyecanlanmamızı sağlayacak hiçbir şey öğretmedi bize. Oradan birkaç kilometre ötedeki kasabanın merkezi, taş kaldırımlarıyla, şatosunun kalıntıları ve güzel cepheleriyle, bol bol tişört, çanak çömlek ve teker suretinde her türlü röprodüksiyonu sergileyen dükkân vitrinlerini saymazsanız bir nebze de olsa otantikti.

"Belki de Astérix Parkı'nda kazı yapmayı düşünsem iyi olacak," dedi Keira.

Son boş odasının anahtarlarını bize veren otel sahibine kendimi tanıttım, her ikimizin de mesleki niteliklerini

sayıp dökmemin ardından otelci isteğimi kabul etti ve Nebra arkeolojik sitesinin müze müdürüyle ertesi gün özel bir görüşme ayarlayacağına dair bize söz verdi.

Moskova

Lubyanka Meydanı, birbirine yabancı iki dünya yan yana; bir yanda KGB'nin işgal ettiği turuncu büyük bina, öbür yanda Jouet Sarayı.

O sabah, Vasili Yurenko'nun Puşkin Kahvesi'nde kahvaltı etmekten vazgeçmesi gerekmişti ki bu da suratının asılmasına neden oluyordu. Emektar Lada'sını kaldırımın kenarına park etmiş, büyük mağazanın kapılarını açmasını bekliyordu. Giriş katındaki ışıklandırılmış atlıkarınca günün ilk turlarını atıyordu, ama tahta atların üzerinde henüz hiç çocuk yoktu. Vasili yürüyen merdivenin korkuluğunu tutmaktan kaçınıyordu, onun için fazla pisti. Birinci katta, matruşka bebeklerin en güzel örneklerinin bulunduğu bir standın önünde durdu. İç içe geçmiş bu küçük yontular ona hep neşe vermişti. Gençliğinde, kız kardeşinin şimdilerde paha biçilmez olacak bir matruşka koleksiyonu vardı; ama kardeşi otuz yıldır Novodeviçiy Mezarlığı'nda yatıyordu ve o şahane koleksiyon da uzak bir anıdan ibaretti artık. Satıcı kadın onu kocaman gülümseme ve dişsiz ağzının pek de çekici olmayan görüntüsüyle ödüllendirdi. *Babuşka*'lardan[1], başı kırmızı gövdesi sarı, canlı renkli bebeklerden birini kaptığı gibi kâğıt

1. (Rus.) Yaşlı kadın, nine. (Y.N.)

bir torbaya atıverdi ve müşterisinden bin ruble istedi. Yurenko parayı ödeyip uzaklaştı. Az sonra, bir kafedeki masalardan birine yerleşip üçüncü ve beşinci bebeklerin üzerindeki boyayı kazıyıp beliren rakamları not etti. Metroya bindi, Ploşad Vostaniye durağında inip Moskova Garı'na giden uzun koridora girdi.

Emanette, üçüncü bebeğin işaret ettiği kasaya yöneldi, kilide beşinci bebeğin üzerindeki numarayı tuşladı ve dolabın içindeki zarfı aldı. Zarfta bir uçak bileti, bir pasaport, Almanya'ya ait bir telefon numarası, üç tane de fotoğraf vardı; fotoğraflardan birinde bir adamın, öbüründe bir kadının portresi görülüyordu, sonuncusundaysa uçaktan inen aynı iki kişi vardı. Fotoğrafın arkasına isimleri karalanmıştı. Şeremetyevo Havaalanı'na gitmek için iki saati vardı. Arabasını park izni olan bir yere park edip etmediğini anımsamaya çalıştı, ama bu konuda tasalanmak için artık çok geçti.

Roma

Lorenzo ofisinin balkonuna dirseklerini dayamış duruyordu. Sigarasının izmariti sokakta yuvarlandı. Oluktan aşağı düşene kadar izmaritin arkasından baktı, pencereleri kapatıp ahizeyi kaldırdı.

"Etiyopya'da küçük bir sorunumuz var. Ülkeyi terk ettiler," diye belirtti Lorenzo.

"Neredeler?"

"Frankfurt'ta izlerini kaybettik."

"Ne oldu?"

"Onları gözetim altında tutanların şansı yaver gitmedi. Koruduğunuz kişiler, onlara rehberlik eden bir kabile şefi eşliğinde Turkana Gölü'ne gittiler. Benim adamlarım, diğer ikisinin gölün ortasındaki adaya neden gittiği öğrenmek için şefi sorgulamak istediler, bir kaza meydana geldi."

"Ne tür bir kaza?"

"Yaşlı adam onlara saldırdı ve kötü şekilde düştü."

"Durumdan kimler haberdar?"

"Bilgileri size taze taze ileteceğime dair söz vermiştim, ne var ki, olayların gidişatını göz önünde bulundurunca, onlarla kontağa geçmeden size o gün hakkında daha fazla bilgi veremem. Ayrıca, adamlarımın sizin iki kaçığı neden takip ettiklerini de izah etmem gerekecek."

Lorenzo daha vedalaşma fırsatını bulamadan Ivory telefonu kapatmıştı bile.

"Ne düşünüyorsunuz?" diye sordu Lorenzo'nun tam karşısındaki koltukta oturan Vackeers.

"Ivory bu numarayı yiyecek kadar enayi değil, hatta sizin olaydan haberdar olduğunuzu tahmin ettiğinden şüpheleniyorum, o yaşlı kurdu böyle faka bastıramazsınız."

"Ivory kadim bir dost, ben de onu tuzağa düşürmeye çalışmıyorum, tek istediğim bizi yönlendirmesine engel olmak. Amaçlarımız birbirine ters, dansı onun yönetmesine izin veremeyiz."

"Madem öyle, benim fikrimi soracak olursanız, şu konuştuğumuz anda bile, orkestrayı onun yönettiğine bahse varım."

"Böyle düşünmenizin sebebi ne?"

"Aşağıda, sokakta bekleyen adamın, ofisinizden çıktığınız anda sizi takip etmeye başladığına da bahse girmeye hazırım."

"Ta Amsterdam'dan beri mi?"

"Bu kadar bariz biçimde kendini görünür kıldığına göre, ya kabiliyetsizin teki ya da kadim dostunuz size 'Beni aptal yerine koymayın Vackeers, nerede olduğunuzu biliyorum,' kabilinden bir mesaj yolluyor. Bu herifin sizi buraya kadar izlemeyi başarmış olması göz önünde bulundurulursa, benim oyum daha çok ikinci varsayımdan yana."

Vackeers bir hamlede ayağa kalkıp pencereye gitti. Ama Lorenzo'nun söz ettiği adam uzaklaşmıştı bile.

Yukarı Saksonya

"Kemerini taksan iyi edersin, yollar dar."

Keira camı sonuna kadar açtı, söylediğimi duymazdan geldi. O yolculuk sırasında, içimden kimi zaman arabanın kapısını açıp onu dışarı itivermek geldi.

Nebra Müzesi'nin müdürü bizi çok sıcak karşıladı. Her parçasını ayrıntılarıyla anlattığı koleksiyonundan son derece gurur duyuyordu. Kılıçlar, kalkanlar, temrenler; sonunda bize tekeri göstermeden önce, hazinesinin yüz tane hikâyesini dinlememiz gerekti.

Obje dikkat çekiciydi. Görünüşte, Keira'nın kolye ucuyla hiçbir bir ortak yanı yoktu, ama güzelliği ve onu tasarlayanın ustalığı bizi büyülemişti. İnsan, Bronz Çağı'nda böylesi teknik bir maharet göstermeyi nasıl becerebilmişti? Müdür bizi kafeteryaya davet etti ve nasıl yardımcı olabileceğini sordu. Keira ona kolyesini gösterdi, ben de muhatabımıza kolyenin teknik özelliklerini açıkladım. Anlattıklarımdan büyülenen adam, bana kolyenin yaşını sorunca, o konuda bilgimiz olmadığı yanıtını verdim.

Adam hayatının on yılını Nebra Tekeri'ni araştırmaya adamıştı, bizim obje had safhada ilgisini çekmişti. Hayal meyal, bizi ilgilendirebilecek bir şey okuduğunu anımsadı. Ama hem kafasını hem de arşivini toparlaması gerekiyordu. Akşam buluşup birlikte yemek yemeyi teklif etti.

O zamana dek, araştırmamızda bize yardımcı olmak için elinden geleni yapacaktı. Öğleden sonra boştuk. Otelde müşterilerin hizmetine verilmiş iki bilgisayar vardı, fırsattan istifade Walter'a ve meslektaşlara birkaç e-posta yolladım, her şeyi bildiğimi sanmasınlar diye bazı şeyleri ifşa ettim, bazılarını da sakladım.

Frankfurt

Vasili uçaktan iner inmez, uluslararası terminalde bulunan dört araba kiralama acentesinin bankosunu arka arkaya ziyaret etmişti. Dört görevliye birer fotoğraf gösterip resimdeki çifti tanıyıp tanımadıklarını sormuştu. Üçü olumsuz yanıt vermiş, dördüncüsüyse bu tür bilgilerin gizli olduğunu söylemişti. Vasili, aradığı kişilerin şehir merkezine taksiyle gitmediklerini artık biliyordu, daha da önemlisi, arabayı kimden kiraladıklarını da biliyordu. Bu tür işlerde usta biri olarak, az önce yanından ayrıldığı görevliyi aramak üzere bir telefon kulübesine doğru uzaklaştı; adam telefonu açar açmaz neredeyse kusursuz Almancayla, park yerinde bir kaza meydana geldiğini ve en kısa sürede orada olması gerektiğini anlattı. Vasili, öfkeyle telefonu kapatıp yer altındaki otoparka inen asansörlere doğru koşturan adamı gözledi. Görevli gözden kaybolur olmaz, Vasili bankoya döndü ve bilgisayarın klavyesine eğildi, hemen ardından yazıcının sesi duyuldu. Vasili, cebinde Adrian'ın kiralama sözleşmesinin bir kopyasıyla oradan uzaklaştı.

Moskova Garı'nda bulunan dolaptaki zarfın içindeki telefon numarasını çevirdikten sonra, KA PA 521 plakalı gri Mercedes'in görüntülerinin, önce B43 Otoyolu'ndaki, sonra da Hanover istikametine doğru A5 Otoyolu'ndaki güvenlik kameraları tarafından kaydedildiğini öğrendi; yüz

yirmi beş kilometre sonra araba bu kez 86 çıkışına saptığı A7'de tekrar görülüyordu. Oradan yüz kilometre ötede, A71 Otoyolu'nda Mercedes saatte yüz otuz kilometre hızla seyrediyordu, biraz sonraysa Weimar yönünde bir çevre yolunda görülüyordu. Daha az öneme sahip yollarda güvenlik kamerası olmadığından, araba doğanın içinde ortadan kaybolmuş gibiydi, ama bir trafik lambası sayesinde Rothenberg'deki kavşaklardan birinde tekrar belirmişti.

Vasili bir limuzin kiralayıp Frankfurt Havaalanı'nı terk etti ve not ettiği güzergâhı titizlikle takip etmeye başladı.

O gün şans onun yanındaydı, Mercedes'in son kez görüldüğü yerden sadece bir yol geçiyordu. On beş kilometre sonra, Saulach'ı geçtiği sırada bir güzergâh seçimi yapması gerekti. Karl Marx Caddesi Nebra istikametinde uzanıyordu, solundaki bir yol ise Bucha'ya doğru uzanıyordu. Karl Marx'ı izlemek ona hiçbir şey ifade etmiyordu, Bucha'ya doğru gitti; yol, geniş kolza tarlalarının arasından tekrar belirmeden önce, bir çalılığın içinde kayboluyordu.

Memleben'de, bir nehir kıyısına vardığında Vasili fikir değiştirdi; doğuya doğru yol almak artık içinden gelmiyordu, direksiyonu kırdı ve aniden Thomas Müntzer Sokağı'na döndü. İzlediği yol bir üçgen çiziyor olmahydı, zira yeniden Nebra şehrini işaret eden bir tabela görmüştü. Sağında bir arkeoloji müzesinin otoparkını görünce, Vasili arabanın camını açıp kendine günün sigarasını hediye etti. Avcı yakınındaki avlarının kokusunu alırdı, yerlerini belirlemek uzun zamanını almayacaktı.

Müze müdürü otelde bizimle buluştu. Akşam için, fitilli kadifeden bir takım elbise, kareli bir gömlek giymişti, kravatıysa trikoydu. Üzerimizdeki çaputlarla bile ondan daha şık görünüyorduk. Bizi bir han restoranına götürdü ve neşe içinde nasıl tanıştığımızı sormadan önce Keira'nın ve benim yerlerimize oturmamızı bekledi.

"Okulda tanıştık!" diye yanıtladım.

Keira masanın altından bana sağlam bir tekme attı.

"Adrian arkadaştan da ötedir, benim için neredeyse bir rehber sayılır; kafam dağılsın diye beni sık sık seyahate çıkarır," dedi, bir yandan da topuğuyla ayak parmaklarımı eziyordu.

Müdür konuyu değiştirmeyi tercih etti. Garson kızı çağırıp yemek siparişini verdi.

"Elimde ilginizi çekecek bir şey olabilir," dedi. "Nebra Tekeri hakkında araştırma yaparken, ki ne kadar yapabildiğimi Tanrı bilir artık, Ulusal Kütüphane'de bir belgeye rastladım. Bir süre, belgenin bana çalışmalarımda yardımcı olabileceğini sandım, yanlış iz üzerindeymişim, ama sizi ilgilendirebilir. Bütün öğleden sonra dosyalarım arasında o belgeyi boş yere arayıp durdum, bulamadım bir türlü, ama içeriğini iyi hatırlıyorum. Harfleri az çok Yunan alfabesindekilere benzeyen, çok eski bir Afrika dili olan Geez dilinde yazılmış bir metindi."

Keira'nın ilgisi birden uyanıverdi.

"Geez," dedi Keira, "Etiyopya'da Amhara dilinin ve Eritre'de konuşulan Tigrinya dilinin gelişimine katkı sağlamış semitik bir dildir. Geez dilinin oluşmasına kaynaklık eden metinlerin tarihi aşağı yukarı üç bin yıl öncesine dayanır. Asıl şaşırtıcı olan sadece, Geez diliyle eski Yunan alfabesindeki harflerin benzerliği değil, aynı zamanda bazı seslerin de benzer oluşudur. Ortodoks Etiyopya Kilisesi'nin inançlarına göre, Geez dili Enoş'a inen bir vahiymiş. Tekvin'de Enoş, Şit'in oğlu, Kenan'ın babası, Âdem'in torunudur, İbranicede Enoş, insanlık kavramını aşılar. Ortodoks Etiyopya İncili'nde Enoş, dünyanın yaratılışının üç yüz yirmi beşinci yılında doğmuştur, ki bu da, İbrani mitolojisinde Tufan öncesi döneme, İsa'dan önce otuz sekizinci yüzyıla karşılık gelir. Ne oldu, ne var?"

Keira'ya tuhaf bakmış olmalıyım ki, sözünü yarıda kesip bana, asıl işinin "Yol Rehberi" yazmama yardım etmek olmadığını nihayet fark etmiş olmamın kendisini rahatlattığını söyledi.

"Geez dilinde yazılmış o metinde neler anlatıldığını anımsıyor musunuz?" diye sordu Keira, müze müdürüne.

"Şunu iyice açıklığa kavuşturalım, eğer orijinal metin Geez dilinde yazılmışsa, benim elindeki daha yeni, İsa'nın doğumundan önce beşinci ya da altıcı yüzyılda yazılmış bir transkripsiyonun transkripsiyonu. Yanlış hatırlamıyorsam, metinde bir tekerden, her parçası dünyadaki nüfusun şekillendirilmesine rehberlik edecek bir tür haritadan söz ediliyordu. Çevirisi çok muğlak, birçok yoruma kapı açacak nitelikte. Ancak, metinin özünde, 'tekrar birleştirme' ifadesi var, işte bunu çok iyi hatırlıyorum ve bu kavram bir bölünmeyle tuhaf biçimde bağlantılı. Birinden biri dünyanın başlangıcını ya da sonunu mu haber veriyor, ayırt etmek imkânsız. Büyük ihtimalle az çok dinsel bir metin, bir kehanet söz konusu sanırım. Her halükârda, Nebra Tekeri'ne gönderme yapamayacak kadar eskiydi. Ulusal Alman Kütüphanesi'ne gitmeniz gerekecek. Orada metni inceleyin ve kendi fikrinizi oluşturun. Sizi boş yere umutlandırmak istemem, o metnin boynunuzdaki kolyeyle bir bağlantısı olması ihtimali çok küçük, ama yerinizde olsam ben yine de gider bir araştırırdım, belli mi olur?"

"Peki o belgeyi nasıl bulacağız? Ulusal Kütüphane devasa."

"Metni Frankfurt'taki kütüphanede incelediğime eminim, Münih'tekine, Leipzig'dekine de gittim birçok kez, ama kaydın Frankfurt'ta olduğuna eminim. Şimdi şimdi hatırlıyorum, bir kodeksin içindeydi ama acaba hangisiydi? Tüm bunlar on beş sene önce yaşandı. Dosyalarıma bir çekidüzen vermem gerekecek. Bu akşamdan tezi yok işe girişeceğim, bir şey bulursam sizi hemen ararım."

Müdür yanımızdan ayrıldıktan sonra Keira ve ben otele yürüyerek dönmeye karar verdik. Nebra'nın kadim kenti güzeldi ve bir gezinti o muhteşem yemeği sindirmemize yardımcı olacaktı.

"Üzgünüm, seni başı sonu belli olmayan bir maceraya sürükledim sanırım."

"Şaka yapıyorsundur umarım," dedi Keira. "Mesele tam da ilginç bir hal almaya başladığında vazgeçmeyi düşünmüyorsun herhalde? Senin yarın sabah için ne planladığını bilmiyorum, ama ben Frankfurt'a gidiyorum."

Göz kamaştıran farlarıyla bir araba belirdiğinde, sessizce, ortasında güzel bir çeşme bulunan küçük bir meydandan geçiyorduk.

"Kahretsin, bu hıyar dosdoğru üzerimize geliyor!" diye haykırdım Keira'ya.

Keira'yı bir kapının girintisine doğru itecek zamanı ancak bulabildim, araba beni yalayıp geçti, meydanda kaydıktan sonra büyük sokaktan sıvıştı. Eğer bu deli bize hayatımızın korkusunu yaşatmak istediyse, bunu becermişti. Plakasını alacak fırsatı bile bulamamıştım. Keira'nın yerden kalkmasına yardımcı oldum, şaşkınlık içinde bana baktı; rüya mı görmüştü, yoksa o herif gerçekten bizi ezmeye mi kalkışmıştı? Sorusunun beni de çelişkide bıraktığını belirtmeliyim.

Onu, bizi kendimize getirecek bir şey içmeye götürmeyi teklif ettim. Yüreğinin ağzına geldiğini, otele dönmeyi tercih ettiğini söyledi. Odasının bulunduğu kata geldiğimizde, koridorun karanlık olmasına şaşırdım. Bir ampul patlamış olsa neyse, bütün sahanlık karanlığa gömülmüştü... Bu kez, beni alıkoymayı akıl eden Keira oldu.

"Gitme."

"Odamız koridorun sonunda, başka seçeneğimiz yok gibi görünüyor."

"Benimle birlikte danışmaya in, şimdi kahramanlık yapmanın sırası değil, ters giden bir şeyler var, hissediyorum."

"Sigorta atmış, ters giden bu işte!"

Ama Keira'nın endişeli olduğunu hissettim ve birlikte aşağı indik.

Danışma görevlisi tekrar tekrar özür diledi, daha önce böyle bir şey hiç olmamıştı. Giriş katıyla birinci katın elektriği aynı sigortaya bağlıydı ve girişin apaydınlık olduğu açıkça görülüyordu. Eline bir fener aldı, bize salon-

da beklememizi söyledi ve arızayı giderir gidermez döneceğine dair söz verdi.

Keira beni bara doğru sürükledi, sert bir içki uyumasına yardımcı olabilirdi belki.

Danışma görevlisi gideli yirmi dakika olmuştu bile.

"Burada kal, gidip neler olduğuna bakacağım, beş dakika içinde dönmezsem polisi ara."

"Seninle geliyorum."

"Hayır, burada kalıyorsun Keira, bir kez olsun beni dinle, yoksa bir gün o arabanın kapısını gerçekten açacağım. Bir şey söyleme, ben ne dediğimi çok iyi biliyorum!"

Görevlinin yalnız başına gitmesine göz yumduğum için kendimi suçlu hissediyordum, oysa Keira, ben inanmasam da bir tehlike olduğunu önceden hissetmişti. Varlığımı ele verecek en ufak bir gürültü çıkarmaktan sakınarak basamakları çıktım; bildiğim bütün isimleri seslendim, karanlıkta el yordamıyla ilerliyordum ki, önce üzerine bastığım feneri, sonra da yerde uzanmış yatan bizim danışma görevlisini buldum. Başı bir kan gölünün ortasındaydı, kafatasındaki yaradan kan sızıyordu. Odamızın kapısı da penceresi de açıktı. Bavullarımız boşaltılmış, eşyalarımız ortalığa saçılmıştı. Ama onurumuz dışında, çalınan bir şey yoktu.

Polis memuru, ifademi tekrar okudu; ekleyecek bir şeyim yoktu. Belgenin altına imzamı attım, Keira da aynısını yaptı ve karakoldan çıktık.

Otel sahibi, şehirde başka bir yer kiralamamıza yardımcı olmuştu. Ne ben ne de Keira uyuyabiliyorduk. Bu sarsıcı olay bizi yakınlaştırmıştı. O gece, birbirimizin kollarına sığındığımızda, Keira sözünden döndü, öpüştük.

Açıkça söylemek gerekirse, hayalini kurduğum romantik bağlam bu değildi, ama beklenmeyen, bazen umulmadık hazineler çıkarır ortaya; uyurken Keira elimi tuttu ve bu sevgi dolu hareket basit bir öpücükten çok daha karşı koyulmazdı.

Ertesi sabah, bir kafenin önünde kahvaltı yapıyorduk.

"Sana bir itirafta bulunmam lazım. Dünkü gibi bir aksiliği ilk kez yaşıyor değilim. Kapımızı zorlayan sadece basit bir hırsız mı, diye soruyorum kendime, az kalsın bizi ezecek o trafik magandası konusunda da endişelerim var."

Keira kuruvasanını bırakıp gözlerini bana dikti, bakışlarında şaşkınlıktan öte bir şeyler olduğunu görebiliyordum.

"Peşimizde birilerinin olduğunu mu ima ediyorsun?"

"Her halükârda, senin kolye ucundan sonra öyle; onunla uğraşmaya başlamadan önce sakin bir hayatım vardı... yüksek rakım yüzünden yaşadığım bir hipoksi krizini saymazsak."

Ardından, Keira'ya, İrâklion'da Walter'la başımıza gelenleri; o profesörün, kolyesini nasıl ele geçirmeye çalıştığını, Walter'ın onu nasıl bundan vazgeçirdiğini ve arkasından yaşanan kovalamacayı anlattım.

Keira benimle dalga geçti, kahkahayı bastı, oysa ben az önce anlattıklarımda komik bir yan göremiyordum.

"Birkaç saatliğine kolyemi alıkoyup araştırma yapmak isteyen birinin yüzünü gözünü dağıttınız, onu bayılttınız, bir güvenlik görevlisini kelepçelediniz, hırsızlar gibi kaçtınız ve bir komplonun içinde olduğunuzu düşündünüz, öyle mi?"

Sanırım Keira, Walter'la dalga geçiyordu, bu beni çok da rahatlatmadı, ama yine de yüreğime birazcık su serpildi.

"Peki, yaşlı Mursi şefinin sen oradayken ölmesi de mi kaza değildi?"

Cevap vermedim.

"Saçmalıyorsun. Nerede olduğumuzu nasıl bilebilirler ki?" dedi.

"Hiçbir fikrim yok, abartmak istemiyorum ama biraz daha temkinli olmalıyız diye düşünüyorum."

Müze müdürü uzaktan bizi fark edince yanımıza seyirtti. Ona oturmasını teklif ettik.

"Öğrendim," dedi, "dün gece başınıza gelen korkunç olayı biliyorum. Tüyler ürpertici, uyuşturucu Almanya'yı tahrip ediyor. Bir doz uyuşturucu için gençler her türlü

suçu işlemeye hazırlar. Zor kullanılan bir sürü hırsızlık vakası yaşadık, turistlerin akın ettiği her yerde olduğu gibi bazı otel odaları soyuldu, ama şimdiye kadar hiç şiddet olmamıştı."

"Dozunun peşindeki bir yaşlıydı belki de, yaşlılar daha kötü oluyor," diye yanıtladı Keira soğuk bir sesle.

Dizimle masanın altından hafifçe vurdum ona.

"Neden her şey sürekli gençlere mal ediliyor?" dedi bu kez de.

"Çünkü, yaşlıların kaçmak için bir otelin birinci katından aşağı atlamaları daha zor olur," diye yanıtladı müze müdürü.

"Az önce pür neşe koşuyordunuz, e, yılın genci de sayılmazsınız yani," dedi Keira hiç olmadığı kadar inatçı bir edayla.

Durumu kurtarmak için, "Müdür beyin dün akşam odamızı ziyarete geldiğini sanmıyorum," dedim sırıtarak.

"Konuşmanın devamını kaçırdım korkarım," diye araya girdi müdür. "Bütün bu tatsızlıklara rağmen, iki iyi haberim var. İlki; danışma görevlisi tehlikeyi atlattı. İkincisi; Ulusal Kütüphane'deki kodeksin sıra numarasını buldum. Bayağı yordu beni, gecenin önemli bölümünü kutuları ve kolileri açmakla geçirdim ve sonunda, vaktiyle incelediğim bütün belgeleri kaydettiğim küçük bir not defteri buldum. Kütüphaneye gittiğinizde, şu referansı vereceksiniz," dedi müdür, bize bir kâğıt parçası uzatarak. "Bu tür eserler çok eski olurlar, kamuya da açılamazlar, çok hassastırlar, ama mesleki nitelikleriniz sizin ona ulaşabilmenizi sağlayacaktır. Bir kadın meslektaşıma, Frankfurt'taki kütüphanenin müdiresine bir faks çektim, orada hoş karşılanacaksınız."

Verdiğimiz zahmet için misafirimize teşekkür ettikten sonra, arkamızda iyi ve kötü anılar bırakarak Nebra'dan ayrıldık.

Keira'nın yol boyunca çenesi açıldı. Bense, yazdığım e-postaya yanıt vermesini umduğum Walter'ı düşünüyordum. Öğleden önce Ulusal Kütüphane'ye varmıştık.

Yeni bina iki bloktan oluşuyordu. Arkada, cam cephe büyük bir bahçeyi çevreliyordu. Danışmaya kendimizi tanıttık, birkaç saniye sonra, yanımıza dar tayyörlü bir kadın geldi. Adının Helena Weisbeck olduğunu söyledikten sonra bizi ofisine davet etti. Çay ve kuru pasta ikram etti. Öğlen, yemek yemeğe vaktimiz olmamıştı, Keira pastaları silip süpürdü.

"Açıkça söyleyeyim, bu kodeks beni düşündürmeye başladı, yıllardır onunla ilgilenen kimse çıkmamıştı, ama işe bakın ki, bugün onu incelemek isteyen ilk insanlar siz değilsiniz."

"Bizden başka biri daha mı ziyaretinize geldi?" diye sordu Keira.

"Hayır, ama bu sabah bir elektronik posta aldım. Söz konusu kitap artık burada bulunmuyor, Berlin'de arşivlendi. Bu duvarların arasında daha yeni belgelerden başka bir şey yok. Ancak bu metinler, tıpkı diğerleri gibi, sürekliliği sağlamak üzere numaralandırıldılar. Siz de elektronik posta aracılığıyla talepte bulunabilirdiniz, ilginizi çeken sayfaların bir kopyasını gönderirdim size."

"Bizimkine benzer talebi kimin yaptığını öğrenebilir miyim?"

"Yabancı bir üniversitenin idaresinden geliyordu, size daha fazla bilgi veremeyeceğim, zira izin belgesini imzalamakla yetindim, dilekçeyi işleme sekreterim koydu, o da şu anda yemekte."

"Üniversite hangi ülkedeydi, anımsıyor musunuz?"

"Hollanda'daydı galiba, evet, söz konusu olan Amsterdam Üniversitesi'ydi sanırım. Elektronik posta bir profesörden gelmişti, ama adını hatırlamıyorum, her gün o kadar çok evrak imzalıyorum ki, kurumlarımız gerçek birer bürokrasi canavarına dönüştü."

Müdire Hanım bize kraft kâğıdından bir zarf uzattı, içinde, aradığımız belgenin renkli bir tıpkıbasımı bulunuyordu. Elyazması gerçekten de Geez dilinde yazılmıştı; Keira büyük bir dikkatle belgeyi inceledi. Müdire öksürüp tıksırmaya başladı ve verdiği belgenin bize ait oldu-

ğunu söyledi. Ondan istediğimiz gibi faydalanabilirdik. Mekândan ayrılmadan önce kadına teşekkür ettik.

Sokağın diğer tarafında devasa bir mezarlık vardı, bana, Londra'da sık sık gezintiye çıktığım Old Brompton Mezarlığı'nı anımsattı. Mekân sadece bir mezarlık değildi, aynı zamanda ağaçlar içinde çok güzel bir parkı da vardı, büyük metropolün orta yerinde beklenmedik ve huzurlu bir kır resmi gibiydi.

Gidip bir banka oturduk; bankın kaidesine ilişmiş kaymaktaşından bir melek bizi gözlüyor gibiydi. Keira eliyle ona selam verip metne gömüldü. Yanındaki İngilizce özet çeviriden yararlanarak simgeleri karşılaştırıyordu. Metin Yunancaya da, Arapçaya da, Portekizceye de, İspanyolcaya da çevrilmişti; ama bizim okuduğumuz İngilizce metnin, aynı Fransızcasının olduğu gibi hiçbir anlamı yoktu.

> Yıldızlı trigonallerin altında, kolonileri birleştiren bölümleri ayrıştıran yetiler tekerini müneccimlere verdim.
> Bolluğun sütunları altında saklı kalsınlar.
> Kimse bilmesin yeröte nerede, bir gece gizlesin önceyi.
> İnsan onu uyandırmasın, hayalî zamanların kavşağında çizilsin dünyanın sonu.

"Amma da yol aldık!" dedi Keira belgeyi çantasına koyarken, "ne dendiğini kesinlikle anlamıyorum, çevirmeyi de beceremiyorum. Nebra Müzesi'nin müdürü şu kodeksi nerede bulduğunu söylemişti?"

"Söylemedi. Sadece İsa'dan sonra beşinci ya da altıncı yüzyıla ait olduğunu söyledi. Bir de, söz konusu elyazmasının, daha eski bir metnin transkripsiyonunun transkripsiyonu olduğunu belirtti."

"Fena bir çıkmazdayız desene."

"Tanıdığın insanlar arasında şu metne bir göz atabilecek nitelikte kimse yok mu?"

"Var, bize yardım edebilecek birini tanıyorum ama Paris'te yaşıyor."

Keira bunu hiç heyecan duymadan söylemişti, bu bakış açısı canını sıkmışa benziyordu.

"Ben bu yolculuğa devam edemeyeceğim Adrian, bir kuruşum kalmadı ve biz nereye gittiğimizi bilmiyoruz, neden gittiğimizi de öyle."

"Kenarda biraz birikmişim var, üstelik emekliliğim için endişelenmeyecek kadar gencim daha. Bu macerayı paylaşıyoruz, Paris uzak sayılmaz, hatta eğer istersen trenle bile gidebiliriz."

"Aynen öyle Adrian, paylaşmak dedin, benim elimde paylaşacak bir şey kalmadı."

"İstersen bir anlaşma yapalım. Benim bir hazine bulduğumu hayal edelim, ganimetin senin payına düşen kısmından, masraflarımızın yarısını keseceğime dair söz veriyorum."

"Peki ya hazineyi ben bulursam, arkeolog benim ne de olsa!"

"Senin bulduklarını paraya çevirirken oluşacak farktan kazanırım."

Keira sonunda Paris'e gitmeyi kabul etti.

Amsterdam

Kapı aniden açıldı. Vackeers olduğu yerde sıçradı ve sert bir hareketle çalışma masasının çekmecesini açtı.

"Madem buradasınız, haydi durmayın, beni vurun! Daha önce sırtımdan bıçaklamıştınız, elinizden geleni ardınıza koymayın."

"Ivory! Kapıyı çalabilirdiniz, bu tür korkular yaşayacak yaşı çoktan geçtim," diye yanıtladı Vackeers, silahını çekmecenin dibine yerleştirirken.

"Çok fena yaşlandınız, refleksleriniz artık eskisi gibi değil, zavallı dostum."

"Sizi bu kadar öfkelendirenin ne olduğunu bilmiyorum, ama işe oturmakla başlasaydınız, iki medeni insan gibi edebimizle konuşabilirdik belki."

"Bırakın bu kibarlık numaralarını Vackeers; size güvenebileceğim sanmıştım."

"Eğer gerçekten öyle düşünmüş olsaydınız, Roma'da beni takip ettirmezdiniz."

"Sizi asla takip ettirmedim, Roma'da olduğunuzu bile bilmiyordum."

"Gerçekten mi?"

"Gerçekten."

"Siz değilseniz, durum daha da endişe verici."

"Korumamız altındaki kişilere suikast yapmaya çalıştılar, bu kabul edilemez!"

"Hemen büyük laflar ediyorsunuz! Ivory, aramızdan biri onları öldürmek isteseydi, şimdiye çoktan ölmüş olurlardı, gözleri korkutulmak istendi, kaldı ki, hayatlarını tehlikeye atmak asla söz konusu olmadı."

"Yalanlar!"

"Aptalca bir karardı, size hak veriyorum, ama bana uygun bir hareket değildi zaten, karşı da çıktım. Son günlerde Lorenzo can sıkıcı kararlar aldı. Eğer sizi teselli edecekse söyleyeyim, davranış biçimini hiç tasvip etmediğimizi kendisine belirttik. Roma'ya tam da bunun için gitmiştim. Bununla birlikte, Kurulumuz olayların gidişatından son derece kaygılı. Korumanız altındaki kişilerin, onlara böyle hitap eden sizsiniz, dünyayı dolaşmaya bir son vermeleri gerekiyor. Şimdiye dek bizi üzecek hiçbir dram yaşamadık, ancak işler böyle giderse, dostlarımızın daha radikal kararlar almalarından endişe ediyorum."

"Yaşlı kabile reisinin ölümünü dramdan saymıyor musunuz? Siz hangi dünyada yaşıyorsunuz Tanrı aşkına?"

"Koruduğunuz kişilerin tehlikeye sokabileceği bir dünyada."

"Kimse teorilerime itibar etmiyordu hani? Sonunda, en salak olanların bile fikir değiştirdiklerini görüyorum."

"Kurul teorilerinize bütünüyle katılsaydı, Lorenzo'nun adamının yolu sizin iki biliminsanıyla çakışmazdı. Kurul hiçbir risk almak istemiyor, o iki araştırmacıyı bu kadar tutuyorsanız, size şiddetle, onları bu araştırmadan vazgeçmeye ikna etmenizi salık veririm."

"Size yalan söylemeyeceğim Vackeers, karşılıklı satranç oynarak uzun geceler geçirdik; bu maçı ben kazanacağım, gerekirse herkese karşı tek başıma. Kurul'u çoktan mat olduklarından haberdar edin. Eğer o iki biliminsanının hayatına bir kez daha kastetmeye kalkarlarsa, oyundaki önemli bir piyonu yok yere kaybedeceklerini söyleyin."

"Kimi?"

"Sizi, Vackeers."

"Koltuklarım kabardı, Ivory."

"Hayır, dostlarımı hiç küçük görmedim ben, bu sayede hâlâ hayattayım. Paris'e dönüyorum, beni boşuna takip etmeyin."

Ivory ayağa kalktı ve Vackeers'in ofisini terk etti.

Paris

Son ziyaretimden bu yana kent çok değişmişti. Her yerde bisikletler vardı, hepsi aynı olmasalardı, kendimi Amsterdam'da sanacaktım. İşte tam Fransızlara özgü bir tuhaflık, taksilerini tek renk yapamazlar ama, iş bisiklete gelince hepsi aynı modelden satın alır. Zaten, onları asla anlayamayacağım.

"Bunun sebebi İngiliz olman," dedi Keira, "yurttaşlarımın şiiri, siz Britanyalıların gözünüzden kaçmıştır hep."

Bu gri bisikletlerde ben öyle pek şiir falan görmüyordum, ama şehrin daha bir güzelleştiğini kabul etmek lazım; trafik her ne kadar hatırladığımdan daha cehennemî olsa da, kaldırımlar genişlemiş, binaların cepheleri beyazlamıştı, yirmi senede değişmeyen tek şey Parislilerdi sanki. Yeşil ışıkta geçerler, çarpıp özür dilemezler... Kuyruğa girmek onlara tuhaf bir şeymiş gibi gelir sanki. East Garı'nda taksi kuyruğunda iki kez önümüze geçmişlerdi.

"Paris dünyanın en güzel şehri," dedi Keira, "tartışmasız bir gerçek bu."

Şehre geldiğinde yapmak istediği ilk şey ablasını ziyaret etmek oldu. Etiyopya'da olanlar hakkında ona hiçbir şey anlatmamamı rica etti benden. Jeanne'ın endişeli bir yapısı vardı, özellikle de Keira söz konusu olunca, dolayısıyla ona, kız kardeşini ansızın Omo Vadisi'ni terk etmeye mecbur bırakan gerilimleri anlatmak bahis konusu

bile olamazdı; Jeanne kardeşinin oraya dönmesini engellemek için uçak yolcu köprüsüne bile yatabilirdi. Neden Paris'te olduğumuzu açıklayacak iyi bir hikâye uydurmamız gerekiyordu; beni ziyarete geldiğini söylememizi önerdim; Keira bunu asla yemez diye yanıt verdi. Söylediği beni incitmemiş gibi yaptım, oysa incinmiştim.

Jeanne telefon etti, ama onun işyerine doğru yolda olduğumuzu söylemedi. Taksi bizi müzenin önünde indirdiğinde, Jeanne'ı ceptelefonundan aradı, ofisinin penceresinden bakıp bahçeden ona işaretler yapan kişiyi tanıyor mu diye bakmasını söyledi. Jeanne jet hızıyla aşağıya indi ve oturduğumuz masanın başında bize katıldı. Kardeşine öyle sıkı sarıldı ki, Keira'nın soluğunun kesildiğini sandım. Tam o anda, bu tür sürprizler yapabileceğim bir erkek kardeşimin olmasını çok istedim.

Jeanne beni baştan ayağa şöyle bir süzdükten sonra selam verdi, ben de onu selamladım. Çok ilgili bir biçimde, İngiliz olup olmadığımı sordu. Aksanım sorunun yanıtı konusu hiçbir şüpheye yer bırakmıyordu, ama nezaketen, kendimi ona evet demek zorunda hissettim.

"İngiltereli bir İngiliz'siniz, öyle mi?" diye sordu Jeanne.

"Kesinlikle," diye yanıtladım ihtiyatla.

Jeanne hafifçe kızardı.

"Londralı bir İngiliz demek istemiştim."

"Kesinlikle."

"Anladım," dedi Jeanne.

Ona tam olarak ne gördüğünü, yanıtımın onu neden gülümsettiğini sorma arzuma gem vurdum...

Keira'nın gözleri bana bakarken adeta ateş saçıyordu. Oradan sıvışacaktım, birbirlerine anlatacakları çok şeyleri olmalıydı, ne var ki Jeanne onlara eşlik etmem için ısrar etti. Jeanne beni hayatım ve mesleğim hakkında soru yağmuruna tutarken güzel vakit geçirdik, ama kardeşinden çok benimle ilgilenir görünmesinden rahatsız oldum. Keira da sonunda duruma biraz gücendi.

Jeanne, nedendir bilinmez, babalarının mezarını ziyaret ederken Keira'ya eşlik edip etmediğimi öğrenmeye

çalışırken, "Rahatsız ettiysem sizi baş başa bırakabilirim, Noel'de yine uğrarım," dedi Keira.

"Henüz o kadar samimi değiliz," diye yanıtladım Keira'ya takılarak.

Jeanne bütün haftayı orada geçirmemizi umuyordu, şimdiden yemek ve hafta sonu programları yapıyordu. Keira ona, en fazla bir ya da iki günlüğüne orada olacağımızı itiraf etti. Jeanne hayal kırıklığı içinde nereye gideceğimizi sorduğunda, Keira'yla şöyle bir bakıştık, hiçbir fikrimiz yoktu. Jeanne bizi evine davet etti.

Yemek sırasında Keira, Frankfurt'ta keşfedilen metin hakkında bizi aydınlatabilecek o adama ulaşmayı başardı. Ertesi sabah için randevulaştık.

Keira salonda yanıma gelip bana, "Yalnız gitsem daha iyi olacak gibi geliyor," dedi.

"Nereye gideceksin?" dedi Jeanne.

"Bir arkadaşını görmeye," diye yanıtladım, "yanılmıyorsam bir arkeolog. Eski Afrika dillerinden biriyle yazılmış bir metnin yorumlanması için yardımına ihtiyacımız var."

"Hangi arkadaşmış bu?" diye sordu Jeanne, benden daha meraklı görünüyordu.

Keira yanıt vermedi, peynir tabağını almaya gideceğini söyledi, işte bu da yemeğin en korktuğum ânıydı. Biz İngilizler için Camembert peyniri hep bir gizem olarak kalacak.

"Max'la buluşmayacaksındır umarım?" diye bağırdı, Keira mutfaktan duyabilsin diye sesini yükseltmişti.

Keira cevap vermekten kaçındı.

"Elinde yorumlanması gereken bir metin varsa, müzede elimin altında her türden uzman var," diye söze devam etti Jeanne, aynı ses tonuyla.

"Sen kendi işine bak abla," dedi Keira salona girerken.

"Max kim?"

"Jeanne'ın çok sevdiği bir arkadaş!"

"Eğer Max bir arkadaşsa ben de rahibeyim," diye karşılık verdi Jeanne.

"İnan ben de zaman zaman kendime bunu söylüyorum," dedi Keira.

"Madem Max bir arkadaş, Adrian'la tanışmaktan çok memnun olacaktır. Arkadaşının arkadaşı arkadaşındır, öyle değil mi?"

"'Kendi işine bak' cümlesinin anlamadığın kısmı neresi Jeanne?"

Duruma müdahale edip, Keira'ya yarın randevuya onunla birlikte gideceğimi söylemenin tam vaktiydi. İki kardeş arasında başlamak üzere olan kavgaya engel olmayı başarmakla beraber, Keira'yı sinirlendirmeyi de becermiştim, gece boyu bana surat yaptı ve uyumam için bana salondaki kanepeyi verdi.

Ertesi sabah, Sébastopol yönünde metroya bindik; Max'ın matbaası komşu sokaklardan birindeydi. Bizi son derece dostça karşıladı ve asma kattaki ofisine davet etti. Eiffel döneminde inşa edilmiş eski endüstriyel binalara her zaman bayılmışımdır, Lorraine'deki çelik fabrikalarından çıkmış kiriş bloklarının dünya üzerinde bir eşi daha yoktur.

Max bizim metnin üzerine eğilip bir not defteri, bir de kurşunkalem aldı ve beni etkileyen bir rahatlıkla çalışmaya koyuldu. Bir partisyonu deşifre eden ve hemen ardından çalan bir müzisyene benziyordu.

"Bu çeviri hatalarla dolu, benimkinin daha iyi olacağını da söyleyemem, zamana ihtiyacım var, ama daha şimdiden şurada burada, affedilmez bazı hatalar gördüm buldum bile. Yaklaşın, göstereyim," dedi.

Kalemi kâğıdın üzerinde dolaştırarak, yanlış olduğunu söylediği Yunanca eşanlamlıları gösteriyordu.

"Burada sözü edilen, 'müneccimler' değil, 'iksir'. 'Bolluk' sözcüğüyse aptalca bir çeviri hatasının sonucu, bunu 'sonsuzluk' diye okumak lazım. Bolluk ve sonsuzluğun anlamları yakın olabilir ama bu metinde 'sonsuzluk' anlamında kullanılmış. Biraz daha aşağıda, 'insan' denmiş ama onu da 'kimse' olarak okumak lazım."

Gözlüğünü burnunun ucuna indirdi. Benim de gözlük takmak zorunda kalacağım gün gelip çattığında, bu hareketi yapmaktan kaçınmam gerektiğini anımsamam lazım-

dı, bu hareket insanı şıpınişi yaşlandırıveriyor. Bu adamın derin bilgisi her ne kadar saygı uyandırsa da, Keira'ya gizliden gözucuyla bakma şekli beni çileden çıkarıyordu; durumun sadece ben farkındaydım sanırım, Keira bir şey yokmuş davranıyordu, bu da beni daha da sinirlendiriyordu.

"Bazı çekim hataları da var sanırım, cümlelerin yapısının doğru olduğundan da emin değilim, ki bu da metnin yorumunu tamamen başkalaştırıyor. Burada yaptığım çalışma daha işin başlangıcı mahiyetinde ama örneğin, 'yıldızlı trigonal' parçası doğru yere yerleştirilmemiş. Kelimelerin yerlerini değiştirip, ait olduğu cümlenin sonuna bağlamak gerekiyor. İngilizcede olduğu gibi, değil mi?"

Max'ın verdiği şahane dersi biraz mizahla süslemek istediğine hiç şüphe yok, o yüzden hiçbir yorum yapmadım. Not defterinden sayfayı koparıp bize uzattı. Bu kez, Keira'yla ben okumak için onun yaptığı çevirinin üzerine eğildik, hem de gözlüksüz:

> Anıların çizelgesini ayrıştırdım, çizelgenin birleştirdiği bölümleri kolonilerin yetkililerine emanet ettim.
>
> Sonsuzluğun gölgeleri, yıldızlı trigonallerin altında gizli kalsın. Yeröte nerede kimse öğrenmesin, bir gece gizlesin "ilk belirtiyi". Kimse uyandırmasın onu, yeryüzünün sonu, hayalî zamanların sonunda çizilecek.

"Böyle bakıldığında daha kolay anlaşıldığı kesin!"

Dokundurmam Max'ı güldürmese de, Keira'yı eğlendirmişti.

"Bunun kadar eski metinlerde, her kelimenin yorumlanması çevirinin kendisi kadar önemlidir."

Max belgenin fotokopisini çekmek üzere ayağa kalktı, hafta sonunu bu işe ayıracağına dair bize söz verdi ve Keira'ya onunla nerede buluşabileceğini sordu; Keira da ona Jeanne'ın telefonunu verdi. Max onun Paris'te daha ne kadar kalacağını sorduğundaysa Keira o konuda hiçbir fikri olmadığını söyledi. Görünmez olduğuma dair nahoş bir duyguya kapılmıştım. Neyse ki Max'ı bölüm şeflerin-

den biri aradı, makinelerden birinde arıza çıkmış. Ben de fırsattan istifade, gösterdiği nezaketi fazlasıyla suistimal ettiğimizi, onu işiyle baş başa bırakma vaktinin geldiğini söyledim. Max bizi kapıya kadar geçirdi.

"Pekâlâ," dedi kapının eşiğinde, "bu metin seni neden ilgilendiriyor? Etiyopya'da yaptığın çalışmalarla bir bağlantısı mı var?"

Keira gizliden bana bakarak, metni kendisine bir kabile şefinin verdiği yalanını söyledi. Max bana Omo Vadisi'ni sevip sevmediğimi sorduğundaysa, Keira gözünü bile kırpmadan, en değerli çalışma arkadaşlarından biri olduğumu söyledi.

Birer kahve içmek üzere Marais'deki kafelerden birine girdik. Max'ın yanından ayrıldığımızdan beri Keira'nın ağzını bıçak açmamıştı.

"Bir matbaacı olarak son derece bilgili biri."

"Max benim arkeoloji hocamdı, meslek değiştirdi."

"Neden?"

"Burjuva eğitimi, ne maceradan ne de sahada çalışmaktan zevk alırdı, bunun üzerine bir de babası ölünce, aile işini devraldı."

"Birlikteliğiniz uzun mu sürdü?"

"Birlikte olduğumuzu kim söyledi?"

"Fransızcamın pek iyi olmadığını biliyorum, ama 'başlangıç mahiyetinde' lafı, günlük dilde sıkça kullanılan bir şey mi?"

"Değil, neden?"

"Basit şeyleri dile getirmek için bu kadar karmaşık ifadeler kullanılıyorsa, bunun nedeni insanın kendine önemliymiş havası vermek istemesidir, bunu da erkekler hoşa gitmek istediklerinde yaparlar. Senin matbaacı arkeolog ya kendini çok ciddiye alıyor ya da hâlâ seni etkilemeye çalışıyor. Bana yanıldığımı söyleme sakın."

"Sen de bana Max'ı kıskandığını söyleme, çok acınası olur doğrusu."

"Kimseyi kıskanmama sebep yok, zira ya bir arkadaşın

oluyorum ya da değerli bir meslektaşın. Öyle değil mi?"

Keira'ya Max'a neden yalan söylediğini sordum.

"Bilmiyorum, ağzımdan öylesine çıkıverdi."

Max dışında bir şeylerden konuşmayı tercih ederdim. Özellikle de matbaasından, mahallesinden ve Paris'ten bir an önce uzaklaşalım istiyordum; Keira'ya metni çözmemizde bize yardımı dokunabilecek, onun şu matbaacından daha bilgili birini, Londralı bir dostumu ziyaret etmeyi önerdim.

"Şu dostundan neden daha önce bahsetmedin?"

"Aklıma gelmemişti de ondan."

Ne yani, yalan söylemek bir tek Keira'nın mı tekelindeydi!

Keira, Jeanne'la vedalaşıp birkaç parça eşyasını toparlarken ben de fırsattan istifade Walter'ı aradım. Halini hatrını sorduktan sonra, en hafif tabiriyle ona tuhaf gelen bir istekte bulundum ondan.

"Akademi'de, Afrika lehçelerini bilen birini bulmamı mı istiyorsunuz? Siz yasadışı bir şey mi içtiniz Adrian?"

"Durum çok hassas sevgili Walter, biraz hızlı karar verdim, iki saat içinde trene biniyoruz, akşama Londra'dayız."

"Ne güzel bir haber, yani, en azından cümlenizin ikinci bölümü öyle, diğer kısmı için bayağı çabalamam gerekecek. Az önce *biz* dediğinizi mi duydum?"

"Evet, öyle duydunuz."

"Etiyopya'ya yalnız gitmenizin daha makul olacağını söylememiş miydim ben size? Bende arkadaş olarak ayrı bir yeriniz var Adrian, o büyücüyü sizin için bulmaya çalışacağım."

"Tek ihtiyacım olan, eski Geez dilini bilen bir çevirmen Walter."

"Ben de tam söylüyorum işte, onu bulabilmem için benim de bir sihirbaza ihtiyacım var. Akşam yemeğini birlikte yiyelim, Londra'ya varır varmaz beni arayın, ben de o zamana kadar bakayım neler yapabilirim."

Walter telefonu kapattı.

Manş'ın diğer kıyısında

Eurostar, hızla İngiliz kırsalından geçiyordu, tünelden yeni çıkmıştık. Keira omzumda uykuya dalmıştı. Yolculuğun büyük bölümünde uyumuştu. Benimse, önkolumu bir karınca sürüsü istila etmişti, dünya yıkılsa, onu uyandıracağım korkusuyla kılımı bile kıpırdatmazdım.

Ashford Garı'na yaklaşırken tren yavaşlayınca, Keira zarifçe gerindi, en azından, neredeyse bütün vagonu yerinden hoplatacak kadar şiddetle üç kere hapşırana kadar zarifti diyebilirim.

"Babamdan miras," dedi özür dileyerek, "tutmayı hiç öğrenemedim. Daha yolumuz var mı?"

"Yarım saatlik yolumuz kaldı."

"Bu belgenin benim kolye ucumla herhangi bir bağlantısı olduğuna dair hiçbir kesin bilgi yok elimizde, değil mi?"

"Evet, aslında yok, ama ben de kesin bilgi sahibi olmayı kendime hep yasaklamışımdır."

"Yine de, ikisi arasında bir bağlantı olduğuna inanmak istiyorsun," diye söze devam etti Keira.

"Keira, sonsuz büyüklükte bir şeyin içinde sonsuz küçük bir noktayı, son derece uzaktaki bir ışık kaynağını ararken, evrenin dibinden gelen bir gürültünün izini sürerken, emin olabileceğimiz ancak tek bir şey vardır; keşfetme arzumuz. Senin de toprağı kazarken bu arzuyla hareket ettiğini biliyorum. Evet haklısın, doğru yönde

ilerlediğimizi onaylayacak hiçbir şey bulamadık henüz, öyle olduğuna inanmamızı sağlayan o ortak içgüdü dışında. Bu da şimdilik hiç fena sayılmaz, değil mi?"

Çok önemli bir şey söylediğim izlenimini taşımıyordum, Ashford Garı geçidinin öyle pek romantik yanı da yoktu, Keira'nın bana dönüp, yanaklarımı ellerinin arasına alıp, beni daha önce hiç yapmadığı gibi öpmesi neden başka bir zaman değil de o anda oldu, hâlâ sorarım kendime.

Hayatımın o ânını aylarca tekrar tekrar düşünüp durdum; sadece en güzel anılarımdan biri olduğu için değil, aynı zamanda, böyle bir girişimi tetiklemek için tam olarak ne yaptığımı boş yere düşünüp durdum. Hatta, sonrasında bunu ona sorma küstahlığında da bulundum, yanıt olarak yalnızca bir gülümseme aldım. Sonuç olarak, hâlâ bu gülümsemeyle yetiniyorum. Bu da bana, güzel bir yaz akşamüzeri Ashford Garı'nda yaşadığımı tekrar tekrar sorgulama, o öpücüğü tekrar yaşama hakkını veriyor.

Paris

Ivory, salonunda duran mermer satranç tahtasının üzerindeki atın yerini değiştirdi. Bir sürü eski satranç takımı vardı, en güzeli fildişi renginde olan, ikinci yüzyıldan kalma İran yapımı bir modeldi. Satrancın aslı, *çaturanga* adında eski bir Hint oyunudur, dört kralın oyunu. 8x8'lik, toplamda altmış dört adetten oluşan kareler, zamanın ve yüzyılların ilerleyişini anlatırmış. Siyah ve beyaz zıtlığı oyuna çok sonradan katılmış. Hintliler, İranlılar, Araplar tek renkli bir dörtgenin üzerinde oynarlarmış bu oyunu, bazen de tahtayı yere çizerlermiş. Dinin dışladığı bir oyun olmadan önce, satranç tahtasının diyagramı Hinduizm öncesi Hindistan'da sitelerin ve tapınakların inşasında plan görevi yapmış. Kozmik düzeni temsil edermiş, dört ana kare de Yaradan Tanrı'ya tekabül edermiş.

Ivory'yi hayal âleminden faks makinesinin sesi uyandırdı. Aletin bulunduğu kütüphaneye gitti ve makineden çıkan kâğıdı çekip aldı.

Aletten çıkan, çok eski bir Afrika dilinde yazılmış bir metin ve onun çevirisiydi. Faksı yollayan kişi metni alır almaz onu araması için yalvarıyordu, Ivory de söyleneni yaptı.

"Bugün beni görmeye geldi," dedi ahizedeki ses.

"Yalnız mıydı?"

"Hayır, yanında züppe bir İngiliz vardı. Belgeye göz atabildiniz mi?"

"Şimdi atıyorum, çeviriyi siz mi yaptınız?"

"Evet, elimden gelenin en iyisini yaptım, zaman çok dardı."

"İyi iş çıkarmışsınız, maddi sorunlarınız geçmişte kalmış sayın."

"Keira'nın sizi neden bu kadar ilgilendirdiğini ve bu metnin niye bu kadar önemli olduğunu öğrenebilir miyim?"

"Matbaanızı kurtaracak paranın yarından tezi yok hesabınızı yatmasını istiyorsanız, hayır."

"Az önce Keira'ya ulaşmayı denedim. Ablası, telefonu yüzüme kapamadan önce Londra'ya gittiğini söyledi. Size başka bir hizmetim olabilir mi acaba Mösyö?"

"Daha önce konuştuğumuz gibi, sizinle temasa geçerse bana haber verirsiniz."

Konuşma bitince Ivory salona dönüp oturdu. Metni eline aldı, gözlüğünü takıp çeviriyi bu kez o incelemeye başladı. Daha ilk satırda bazı değişiklikler yaptı.

Londra

Evimde birkaç gün geçirme fikri hoşuma gitmişti doğrusu. Keira, ılık bir gün sonu havasından istifade ederek, Primrose sokaklarında gezintiye çıkmıştı.

"Benden söylemesi Adrian, ağzınızdan bir şey çıkmadan önce, elimden geleni yaptığımı bilmenizi istiyorum. Şunu bilin ki, eski Geez dilinden çeviri yapabilecek biri Pimlico Pazarı'nda bulunmuyor, Camden Pazarı'nda da öyle, ayrıca kontrol ettim, rehberde de yoklar."

Nefesim kesilmişti, Keira'ya, her şeyi onu, etrafında dönüp duran şu Max'tan uzaklaştırmak için uydurduğumu itiraf etme fikri hiç hoşuma gitmiyordu.

"Benim gibi bir arkadaşınız olduğu için ne kadar şanslı olduğunuzu söylemiş miydim Adrian? Şansım varmış, ender rastlanan nitelikte birini buldum, büyük olasılıkla size yardım edebilir. Ne kadar akıllı olduğuma ben bile şaşırdım. Düşünebiliyor musunuz, sorununuzdan bir hanım arkadaşıma bahsettim, onun da yakın bir akrabası her pazar Ortodoks Etiyopya Kilisesi Saint-Marie-de-Sion'a gidiyormuş. Bu kişi bir rahibe, bilgisi sınırsız olan, derya gibi bir adama danıştı. Bu rahip sadece bir kilise adamı değil, aynı zamanda bir tarihçi ve büyük felsefeci. Yirmi yıl önce siyasi sığınmacı olarak gelmiş İngiltere'ye, sizin ilgilendiğiniz alanda en büyük uzmanlardan biri. Evet, şimdi, 'Walter, harikasınız,' diyebilirsiniz."

"Bu paha biçilmez iyiliği hangi hanım arkadaşınıza borçluyuz?"

"Miss Jenkins'e," dedi Walter, mahcup olmuş gibiydi.

"İşte bu haber beni bir kat daha mutlu etti, harikasınız Walter."

Walter'la yeniden görüşmek beni çok mutlu etmişti, onu akşam yemeğine eve davet ettim. Yemek sırasında Keira'yla birbirlerini daha iyi tanıma fırsatı buldular. Walter'a sırayla, Omo Vadisi'ndeki, Nebra'daki maceralarımızı, başımıza gelen talihsiz olayları anlattık, Frankfurt ve Paris'tekileri de es geçmedik elbette. Ona Alman Ulusal Kütüphanesi'nde bulduğumuz metni ve Max'ın çevirisini gösterdik. Ne söylediğini anlamasa da metni büyük bir dikkatle okudu. Ne zaman mutfakta yanıma gelse ya da masada yalnız kalsak bana Keira'yı olağanüstü, hayran olunası ve çok tatlı bulduğunu itiraf edip duruyordu, onun Keira'nın cazibesinin etkisinde kaldığı sonucuna vardım, çünkü evet Keira'nın olağanüstü bir cazibesi vardı.

Walter'ın bize söylemeyi unuttuğuysa, rahiple konuşmadan önce törene baştan sona eşlik etmemiz gerektiğiydi. İtiraf edeyim ki, o pazar sabahı kiliseye ayaklarım geri geri gittim, Tanrı'yla ilişkim çocukluğumdan bu yana çok mesafeli olmuştur, buna karşın orada heyecan verici zamanlar geçirdim. Şarkıların güzelliği, karşılamanın içtenliği kadar etkiledi beni. O kilisede, her şey iyilik üzerinde kurulmuş gibiydi adeta. Tören sona erip mekân boşalınca rahip yanımıza geldi ve sunağa kadar ona eşlik etmemizi istedi.

Rahip kısa boyluydu, belki insanların itiraflarının ağırlığından, belki de savaşlarla ve soykırımlarla dolu bir geçmişin yükünden, sırtı korkunç kamburlaşmıştı. İçinde kötü hiçbir şey barınamaz gibiydi. Gözlerinin içine bakmak imkânsızdı. Kalın ve büyüleyici sesi insanda onun peşinden gitme arzusu uyandırıyordu, nereye olursa olsun.

"Şaşırtıcı bir belge," dedi metni iki kere okuduktan sonra.

Metne eşlik eden çevirilerle hiç ilgilenmemesi beni çok şaşırtmıştı.

"Metnin gerçek olduğuna emin misiniz?" diye sordu.

"Evet."

"Metindeki sorun çeviri değil, daha çok yorumlanış biçimi. Bir şiir kelimesi kelimesine aynı çevrilmez, öyle değil mi? Aynı şey eski yazılar için de geçerlidir. Kutsal metne isteneni söyletmek kolaydır; zaten insanlar, iktidara sahip olmak, inananlarından istediklerini elde etmek için iyi niyetli bir sözün aslını değiştirmekten, anlamını saptırmaktan kaçınmazlar. Kutsal metinler tehdit etmezler, buyurmazlar, tek yaptıkları bir yol göstermek ve insanın hayatında değil, hayatına doğru ona rehberlik edecek yolu seçmesine izin vermektir. Tanrı'nın sözlerini anladığını ve o yolda yürüdüğünü iddia edenler, bunu her zaman böyle anlamazlar ve yönetilmekten hoşlananların saflığını kötüye kullanırlar."

"Bunu bize neden söylüyorsunuz rahip?"

"Çünkü bu metnin niteliği hakkında size daha fazla bilgi vermeden önce niyetinizi öğrenmeyi isterim."

Benim astrofizikçi, Keira'nınsa arkeolog olduğu anlattım, rahip bana işbirliğimizin bazı önemli sonuçları olabileceğini söyleyince şaşırdım.

"İkiniz de kavranmasının sonuçları korkunç olabilecek bir şeyi arıyorsunuz, yol boyunca bulabileceğiniz yanıtlarla yüz yüze gelmeye hazır mısınız?"

"Korkunç olan nedir?" diye sordu Keira.

"Ateş insan için önemli bir müttefiktir, ne var ki onu nasıl kullanacağını bilmeyen çocuk içinse tehlikelidir. Bazı bilgiler için de aynı şey söz konusudur. İnsanoğlunun aldığı yolda, insan henüz çocuk; dünyamıza şöyle bir bakın da hâlâ ne kadar eğitim yoksunu olduğumuzu görün."

Walter; Keira ve benim bütünüyle saygın ve güven duyulacak insanlar olduğumuza dair güvence verince, rahip gülümsedi.

"Evren hakkında gerçekten ne biliyorsunuz, bay astrofizikçi?" diye sordu bana.

Soruda kibirli bir yan yoktu, ses tonu da büyüklük taslamıyordu ama ben daha soruya yanıt veremeden tüm iyi niyetiyle Keira'ya bakıp, "Ülkemin insanlığın beşiği olduğunu düşünen siz, kendinize bunun neden böyle olduğunu sordunuz mu?" dedi.

İkimiz de ona bilgece ve yerinde yanıtlar verebilmek istiyorduk, ancak o hemen bir üçüncü soru sordu.

"Karşılaşmanızın rastlantısal olduğunu mu sanıyorsunuz, böyle bir belgenin avucunuza düşmesinin sadece tesadüf eseri mi olduğunu düşünüyorsunuz?"

"Bilmiyorum rahip," diye mırıldandı Keira.

"Siz bir arkeolog olarak hanımefendi, ateşi insanın bulduğunu mu, yoksa vakti geldiğinde onun kendi kendine mi ortaya çıktığını düşünüyorsunuz?"

"İnsanoğlunun oluşmakta olan aklının ateşi ehlileştirdiği kanaatindeyim."

"O halde, buna Tanrı'nın inayeti mi diyorsunuz?"

"Tanrı'ya inansaydım muhtemelen öyle derdim."

"Tanrı'ya inanmıyorsunuz ama düzeyi sizi aşan bir gizemi çözebilmek için bir kilise adamına başvuruyorsunuz. Bu paradoksu unutmayın, rica ederim, vakti geldiğinde bunu hatırlamanız gerekecek."

"Ne vakti?"

"Bu yolun sizi nereye götürdüğünü öğrenme vakti, zira bu konuda bir şey bilmiyorsunuz, siz de o da. Yoksa bu yola çıkar mıydınız? Sanmam."

"Rahip, neden söz ettiğinizi anlamıyorum, metnin ne anlama geldiği konusunda bizi aydınlatabilir misiniz?" diye sordum riske girerek.

"Sorumu yanıtlamadınız astrofizikçi bey, evren hakkında ne biliyorsunuz?"

"Çok şey, emin olun," diye yanıtladı Walter benim yerime, "birkaç hafta süresince öğrencisi olmuştum, özümsemek zorunda kaldığım bilgilerin ne kadar çok olduğunu tahmin edemezsiniz, hepsini anımsayamıyorum bile."

"Rakamlar, yıldız isimleri, konumlar, mesafeler, hareketler, bunların hepsi gözlemlerden ibaret; siz ve meslek-

taşlarınız bir şeyleri hayal meyal görmeye başladınız, peki gördüklerinizden ne anladınız? Sonsuz küçük olan nedir, sonsuz büyük olan nedir bana söyleyebilir misiniz? Başlangıcı biliyor musunuz, sonu tahmin edebiliyor musunuz? Kim olduğumuzu, bir insan olmanın ne demek olduğunu biliyor musunuz? Altı yaşındaki bir çocuğa hanımefendinin bahsettiği, ateşi ehlileştiren aklın ne olduğunu açıklayabilir misiniz?"

"Neden altı yaşındaki bir çocuğa?"

"Çünkü bir kavramı bir çocuğa nasıl açıklayacağınızı bilmiyorsanız, siz de ne anlama geldiğini bilmiyorsunuzdur!"

Rahip ses tonunu ilk kez yükseltmişti, sesinin yankısı Sainte-Marie Kilisesi'nin duvarlarında yankılanıyordu.

"Bu küçük gezegende yaşayanlar olarak hepimiz, altı yaşındaki çocuklarız," dedi rahip sakinleşince.

"Hayır, sorularınızın bir tekine bile yanıt veremem rahip, kimse veremez."

"Henüz değil, ama eğer bu yanıtlar size sunulsa, her ikiniz de, kendinizi bunları duymaya hazır hisseder misiniz?"

Adam bunları söylerken, üzüntüye kapılmış gibi iç geçirmişti.

"Yolunuzu aydınlatmamı istiyorsunuz. Işığın ne olduğunu anlamanın, ona doğru gitmenin iki yolu vardır. İnsan bunlardan sadece birini bilir. Bu yüzden Tanrı insan için bu denli önemlidir. Size aklın ne olduğunu soran altı yaşındaki bir çocuğa, verebileceğiz tek bir yanıt vardır: Aşk. İşte düzeyi bizi daha uzun süre aşmaya devam edecek olan bir olgu daha. Aşmaya hazırlandığınız bu sınırdan geriye dönüş olmayacak. Öğrendiğinizde, vazgeçmek için çok geç olacak. Bu yüzden sorumu bir kez daha yöneltmek istedim. Kendi aklınızın sınırlarını aşmaya, insanlık durumunuzu, bir çocuk gibi bir kenara bırakmaya hazır mısınız? İnsanın babasını görmüş olmasının, onu tanıdığı anlamına gelmediğini anlıyor musunuz? Sizi bu insanlık seviyesine yükseltenin yetimi olmayı kabul eder miydiniz?"

Eşi benzeri bulunmaz bu adama ne Keira ne de ben yanıt verdik. Bilgeliğinin, bize neyi ifşa ettiğini, bizi bu denli korumak istediği şeyin ne olduğu tahmin edebilmeyi o kadar isterdim ki. Keşke bilebilseydim!

Rahip belgenin üzerine eğildi, tekrar iç çekip gözlerini Keira ile bana dikti ve bize, "Bu yazıyı işte böyle okumalısınız," dedi.

Orta sahındaki vitray, minik, en fazla dokuz milimetre çapında bir kurşunla patladı. Mermi enseyi delip geçti ve rahibin ikinci omur kemiğine saplanmadan önce şahdamarını parçaladı. Adamcağız soluk alabilmek için ağzını açtı ve hemen oracıkta yere yığıldı.

Ne bir silah sesi ne de orta sahındaki vitrayın patlama sesini duymuştuk. Eğer ağzından kan gelmeseydi, bu kan boynundan aşağı süzülmeseydi, rahibin fenalık geçirdiğini sanırdık. Keira geriye doğru sıçradı, Walter onu kilisenin kapısına doğru sürüklemeden önce zorla eğilmesini sağladı.

Rahip yüzüstü yerde yatıyordu, eli titriyordu, bense onu alıp götürmekte olan ölümün karşısında, orada, öylece kalakalmıştım. Yere diz çöküp onu döndürdüm. Gözleri haça sabitlenmişti, gülümsüyormuş gibi geldi bana. Başını çevirdi, çevresini saran kan gölünü gördü. Bakışından, yaklaşmamı istediğini anladım.

"Gizli piramitler," diye mırıldadı, "son bir yaşam nefesi, bilgi, öbür metin. Eğer günün birinde onu bulursanız, bırakın olduğu yerde uyusun, size yalvarıyorum, uyanmak için daha çok genç, dönüşü olmayan bir hata yapmayın."

Son sözleri bunlar oldu.

O orta sahnın altında bir başınaydım, yanına gitmem için yalvaran Walter'ın sesini duydum. Elimle rahibin gözlerini kapadım, kanlanmış metni yerden aldım; sersemlemiş halde kiliseden çıktım.

Keira kilise avlusunun basamaklarında oturuyordu, bana bakıyordu, endişe içindeydi ve titriyordu, bütün bunların bir kâbus olduğunu, parmaklarımı şaklatıverince gerçekliğe döneceğini umuyordu belki de, benim yerime bunu yapan Walter oldu.

"Gidelim buradan, beni duyuyor musunuz? Kendinizi toparlayın, daha sonra salarsınız. Hadi ama Adrian, Keira'yla ilgilenin, tüyelim buradan, katil hâlâ civardaysa, arkasında üç tanık bırakmak istemeyecektir ve biz de kabak gibi ortadayız!"

"Ölmemizi isteselerdi, çoktan ölmüştük."

Keşke ağzımı hiç açmasaydım, bir taş parçası parçalanarak ayaklarımın dibine düştü. Keira'yı kolundan yakalayıp sokağa doğru sürükledim, Walter da peşimizdeydi. Üçümüz de soluğumuz kesilene dek koştuk. Cooper Lane'in ucundan bir taksi geçti; Walter haykırdı, arabanın arka lambaları yandı. Şoför gideceğimiz yeri sorduğunda, hep bir ağızdan, "Mümkün olduğunca uzağa!" diye bağırdık.

Eve döndüğümüzde, Walter gömleğimi değiştirmemi rica etti, üzerimdeki rahibin kanıyla lekelenmişti, Keira da benden daha iyi görünmüyordu, onun üstü başı da kan içindeydi. Onu banyoya doğru götürdüm. Kazağını çıkardı, pantolonunu sıyırdı ve benimle birlikte duşa girdi.

Onun saçlarını yıkadığımı hatırlıyorum, tıpkı deriye yapışan bir pislikten kurtulmak ister gibi. Başımı göğsüme yasladı, suyun sıcaklığı donmuş bedenlerimizi canlandırdı. Keira başını kaldırıp yüzüme dikkatle baktı. Yatıştırıcı sözler söylemek isterdim, oysa bir tek ellerim, onu teskin etmeye çabalıyordu, sadece birkaç okşamayla, paylaştığımız o büyük korkuyu silmeye çalışıyordu.

Salona döndüğümde Walter'a temiz giysiler verdim.

"Buraya kadar, her şeyi bir kenara bırakmalıyız," dedi Keira, "kasabanın şefi, şimdi de şu rahip, biz ne yaptık Adrian?"

"Bu adamın öldürülmesinin sizin seyahatinizle bir bağlantısı yok," diye açıkladı odaya, yanımıza gelen Walter. "Siyasi bir sığınmacıydı o, hedef olduğu ilk saldırı bu değil. Miss Jenkins tanışmamızdan önce bana ondan söz etmişti; konferanslar veriyormuş, barış için çabalıyormuş, Doğu Afrika'daki etnik toplulukların uzlaşması için çalışıyormuş. Barış isteyen insanların çok düşmanı olur. Biz sadece yanlış zamanda yanlış yerde bulunuyorduk."

Polise gidip ihbarda bulunmayı teklif ettim, tanıklığımız davayı çözmelerinde yardımcı olabilirdi. Bunu yapan namussuzların bulunması lazımdı.

"Neye tanıklık yapacağız?" diye sordu Walter, "Bir şey gördünüz mü? Hiçbir yere gitmiyoruz! Her yer parmak izlerinizle dolu Adrian, ayin sırasında yüz kişi bizi gördü ve öldürülmeden önce rahibin yanında en son biz vardık."

"Walter haksız değil," dedi Keira, "işe kaçarak başladık, bunun nedenini bilmek isteyecekler."

"Çünkü üzerimize ateş edildi, bu yeterli sebep sayılmaz mı?" dedim öfkeyle. "Eğer bu adam tehdit ediliyorduysa, nasıl olur da hükümet ona bir koruma vermez?"

"Belki kendisi istememiştir," dedi Walter.

"Polis neden bizden şüphelensin ki? Bizi bu cinayetle ilişkilendirecek hiçbir şey görmüyorum ben."

"Ben görüyorum!" diye mırıldadı Keira. "Etiyopya'da, o adamın ülkesinde az buz zaman geçirmedim ben. Onun düşmanlarının yaşadığı sınır bölgelerinde çalıştım, bu cinayetin azmettiricileriyle bağlantım olduğunu düşünmeleri için bu yeterli olacaktır. Buna bir de, Omo Vadisi'ni neden aceleyle terk ettiğimi sorduklarını ekle, ne yanıt veririm? Bana eşlik eden bir kabile şefinin ölmesi yüzünden kirişi kırdım mı derim? Cesedini kabilesine verdikten sonra, öldüğünü Kenya polisine bildirmeden, bir suçlu gibi kaçtığımı mı söylerim? O yaşlı adam öldüğünde, aynı bu rahip öldürüldüğünde olduğu gibi, birlikte olduğumuzu mu söylerim? Haklısın, aynasızlar hikâyemize bayılacaklardır. Eğer şimdi karakola gidersek, akşam yemeğine eve dönmüş olacağımdan hiç emin değilim!"

Walter'ın da katıldığı bu felaket senaryosunu bütün gücümle yadsımak istiyordum.

"Adli polis, silahın kilisenin dışından ateşlendiğini çabucak bulacaktır, endişelenmemiz gereken hiçbir şey yok," diyerek boş yere ısrar ettim.

Walter yüzünü bir karış asmış, odayı arşınlıyordu. İçki şişelerini yerleştirdiğim konsola yöneldi ve kendine bir kadeh İskoç viskisi doldurdu.

"Keira, sizi ideal suçlular yapacak bütün sebepleri sıraladı. Bunlar, çözülmezse akılları bulandıracak bir dosyayı hızlıca kapamak isteyecek yetkililerin tatmin olabilecekleri sebepler. Polis, rahibin katillerini çoktan yakaladığını bir an önce açıklamaktan mutluluk duyacaktır, üstelik katillerin Avrupah olması daha da keyiflendirecektir onları."

"Ama neden? Bu çok saçma."

Benden daha fazla siyasi olgunluğa sahip olan Keira, "Yaşadığı mahallede kargaşa çıkmasını engellemek ve her türlü toplumsal ayaklanmayı başlamadan bastırmak için," diye yanıtladı.

"Pekâlâ, her şeye bu kadar karanlık tarafından da bakmayalım," dedi Walter, "bütün suçlamalardan aklanmamız da mümkün. Bir din adamını öldürecek kadar ileri gidenler, üç tanığı başlarına bela edecek türden olmasalar gerek; tabloid gazetelerin baş sayfalarında yüzlerimiz görülür görülmez, postu deldirdik demektir."

"'Karanlık tarafından bakmamak' dediğiniz bu muydu?"

"Ah, hayır, eğer daha da karanlık bir tablo istiyorsanız, kariyerlerimizden bahsedelim. Keira'nın ki örneğin, şefin ölümüne bir de rahibinkini ekleyin, Etiyopya'ya çabucak dönebileceğini sanmıyorum. Bize gelince Adrian, kendimizi böyle karanlık bir işe bulaşmış bulursak, Akademi'deki kurulun tepkileri ne olur bir düşünün hele. Yapılabilecek tek şey bütün bu olanları unutmaya çalışmak ve ortalığın sakinleşmesini beklemek."

Walter'ın bu son sözlerinden sonra, hepimiz büyük bir sessizlik içinde oturup birbirimize bakakaldık. Olaylar yatışacaktı belki, ama her birimiz o korkunç sabahı asla unutmayacağımızı biliyorduk. Kollarımın arasında ölen o rahibin bakışını, hayat onu terk ederkenki o dingin bakışını görmem için gözlerimi kapamam yeterli oluyordu. Son sözlerini anımsayacaktım: "Gizli piramitler, bilgi, öbür metin. Eğer günün birinde onu bulursanız, bırakın uyumaya devam etsin, size yalvarıyorum."

"Uykunda konuşuyorsun Adrian."

Olduğum yerde sıçrayıp yatakta doğruldum.

"Üzgünüm," diye fısıldadı Keira, "seni korkutmak istememiştim."

"Asıl ben üzgünüm, kâbus görmüş olmalıyım."

"Şanslısın, sen en azından uyuyabiliyorsun, ben gözümü bile kırpmadım."

"Beni daha önce uyandırmalıydın."

"Seni seyretmeyi seviyorum."

Odaya yarı karanlık hâkimdi, oda çok sıcaktı; pencereyi açmak üzere kalktım. Keira'nın bakışları beni takip etti. Gecenin aydınlığı, vücudunun hatlarını ortaya çıkarıyordu, çarşafı açıp bana gülümsedi.

"Yatağa dön," dedi.

Teninde tuz tadı vardı, memelerinin kıvrımlarından amber ve karamel kokusu yayılıyordu; göbeği öylesine zarifçe çukurlaşıyordu ki dudaklarımı orada gezdirmeye bayılıyordum; parmaklarım karnında gezindi, ıslaklığı öptüm. Keira bacaklarını omuzlarıma kaldırdı, ayakları sırtımı okşuyordu. Beni ağzına doğru yönlendirmek için bir elini çeneme koydu. Pencerenin dışından bir sığırcığın sesi duyuluyordu: Şakımasını bizim soluklarımızın ritmine uydurmuştu sanki. Kuş sustuğunda, Keira'nın soluk alıp vermesi de yavaşladı, önce beni itti, sonra hemen yeniden sarıldı.

O gecenin anısı aklımın bir köşesinde durur, ölümü kovduğumuz mahrem bir an olarak; daha o zamandan, başka hiçbir sevgilinin beni öyle sarmalamayacağını biliyordum ve bu düşünce beni korkuttu.

Dingin sokakta gün doğuyordu; Keira pencereye doğru ilerledi, çıplaktı.

"Londra'dan ayrılmamız gerekiyor," dedi.

"Nereye gideceğiz?"

"Kırın denizin içinde kaybolduğu yere, Cornwall'a, St. Mawes'ı biliyor musun?"

Oraya hiç gitmemiştim.

"Bu gece, uykunda çok tuhaf şeyler söyledin," diye devam etti söze.

"Rahibin gitmeden önce söylediği son sözleri görüyordum rüyamda."

"O gitmedi, öldü! Cenaze törenini yöneten papazın söylediği gibi, babam da uzun bir seyahate çıkmadı. Doğru kelime ölmek, mezarından başka bir yerde değil o."

"Çocukken, her ruhun, gökyüzünde parlayan bir yıldız olduğuna inanırdım."

"Dünyanın sonu geldiğinde, senin göğünde çok yıldız olacak."

"Yüz milyarlarca var, gezegende yaşayanlardan her zaman çok daha fazla oldular."

"Kim bilir? Ama sanırım, uzayın soğukluğunda durmadan göz kırpmaktan canım çıkar herhalde."

"Bu da bir bakış açısı. Ölümden sonra bizi neyin beklediğini bilmiyorum, sıkça da düşünmüyorum zaten."

"Ben sürekli düşünüyorum. Mesleğimin bir uzantısı sanırım. Yerin altından ne zaman bir kemik parçası çıkarsam, hemen kendimi sorgulamaya başlıyorum. Bütün bir hayattan geri kalan tek şeyin bir uylukkemiği ya da bir azıdişi olduğunu kabullenmekte zorlanıyorum."

"Bizden geriye kalanlar kemiklerden ibaret değil Keira, anımız da kalıyor geriye. Ne zaman babamı düşünsem, ne zaman onu hayal etsem, onu ölümün elinden çekip alıyorum, tıpkı uykudan uyandırılan biri gibi."

"O zaman benimkinin canına tak demiş olmalı," dedi Keira, "uyumasına pek fırsat vermiyorum."

Keira Cornwall'a gitmek istiyordu, evi çıt çıkarmadan terk ettik. Salonda mışıl mışıl uyuyan Walter'a, çabuk döneceğimizi yazdığımız bir not bıraktık. Emektar arabam beni garajda bekliyordu, anahtarı çeyrek tur döndürünce çalışıverdi, öğlen İngiliz kırlarında yol alıyorduk, camlar sonuna kadar açıktı. Keira çığlık çığlığa şarkı söylüyordu, öyle ki, sesi arabanın içinde esen rüzgârın uğultusunu bile bastırmıştı.

Salisbury'ye on üç kilometre kala, uzaktan Stonehenge taş anıtlarını fark ettik, kalın gölgeleri ufuk çizgisini kesiyordu.

"Burayı daha önce ziyaret ettin mi?" diye sordum ona.

"Ya sen?"

Benim, Eiffel Kulesi'ne ayak basmamış Parisli arkadaşlarım var, Empire State'in tepesine hiç çıkmamış New York'lu arkadaşlarım da var, ben İngiliz'im ve dünyanın dört bir yanından turistlerin geldiği bu eski kente daha önce adım atmamış olduğumu itiraf ediyorum.

"Eğer rahatlatacaksa söyleyeyim, oraya ben de gitmedim," diye açıkladı Keira. "Gidelim mi?"

Dört bin yıldan fazla bir geçmişi olan o eski anıtın adamakıllı elden geçirildiğini biliyordum. Açılış saatinde, ziyaretçiler, işaret şamandıraları dizilmiş bir yolda, bir rehberin boğazını yırtarcasına üflediği düdüğün zorla kabul ettirdiği bir ritimle ilerleyerek geziniyorlardı, gruptan uzaklaşmak kesinlikle yasaktı. Günbatımında bile, orada özgürce dolanabileceğimizden çok şüpheliydim.

"Söylediğin gibi, akşam olmasına az kaldı, güneş bir saat içinde batar ve etrafta in cin top oynuyor," dedi Keira, yasak olanı yapmak onu çok eğlendirmişe benziyordu.

Bir gün önce yaşadığımız üzücü olayların ardından, biraz eğlenmeye hakkımız vardı. İnsana her gün ateş edilmiyor ne de olsa. Direksiyonu kırdığım gibi, taş anıtların yükseldiği burna çıkan kısa yola girdim. Tel bir çit daha

uzağa gitmeye geçiş vermiyordu. Kontağı kapattım, Keira arabadan inip ıssız park yerinde ilerlemeye başladı.

"Gel, buradan geçmek çocuk oyuncağı," dedi neşeyle.

Çitin altından geçmek için zemine uzanmak yeterliydi. Bir alarm kaçak girişimizi ele verir mi acaba diye düşündüm, ama çevrede o nitelikte tesisat ya da güvenlik kamerası göremedim. Zaten iş işten geçmişti, Keira beni diğer tarafta bekliyordu.

Sit alanı tahmin ettiğimden çok daha heyecan vericiydi. İlk dolmenin duvarı yüz on metre çapında bir çember oluşturuyordu. Hangi mucize, insanların böylesi bir yapı inşa edebilmesine olanak vermişti acaba? Etrafımızda, üzerinde tek bir kaya bulunmayan uçsuz bucaksız bir ova yayılıyordu. İlk dış kemerin her dolmeninin ağırlığı onlarca ton olmalıydı, onları ta buraya kadar nasıl taşımışlar, nasıl dikebilmişlerdi?

"İkinci çember doksan sekiz metre çapında," dedi Keira. "Çok düzgün çizilmiş, ki bu o dönem için inanılmaz bir şey. Üçüncü halkaysa elli altı çukurdan oluşuyor, bunlar Aubrey Delikleri diye anılıyorlar, düzenli biçimde yerleştirilmişler. Çukurlarda odunkömürü ve kireçleşmiş kemik parçaları bulundu: Çukurlar muhtemelen krematoryum olarak kullanılıyordu. Bir çeşit mezar odası."

Şaşkınlık içinde Keira'ya bakıyordum.

"Bütün bunları nereden biliyorsun?"

"Ben arkeoloğum, sütçü değil, yoksa sütün nasıl peynire dönüştüğünü anlatırdım sana!"

"Bu konudaki kültürün dünyadaki bütün arkeolojik sit alanlarını kapsıyor mu peki?"

"Bahsettiğimiz yer ne de olsa Stonehenge, Adrian! Bunu daha okulda öğretiyorlar."

"Okulda öğretilen her şeyi anımsıyor musun?"

"Hayır, ama tam arkandaki küçük panoda az önce okuduğumu hatırlıyorum, evet. Hadi gel, seni fena kandırdım."

Anıtsal yapının merkezine doğru yürüdük ve mavi taşların dış çemberinden geçtik. Mavimsi kumtaşından yapıl-

mış yetmiş beş taş anıtın, en ağırı elli ton çeken yetmiş devasa taşın orijinalde dış çemberi oluşturduğunu daha sonra öğrendim. Taşlar, temel olarak bir araya getirilmiş, peki ama o taş bloklar nasıl dikilmiş, lentolar nasıl yükseltilmiş? Sessiz sedasız bu inanılmaz mucizeyi seyrediyorduk. Güneş, revakların altından süzülen ışınlarını yayarak alçalıyordu. Birden, kısa bir süreliğine, merkeze yerleştirilmiş tek yatay dolman parlamaya başladı; eşsiz biçimde ışıdı.

"Bazıları Stonehenge'in *druid*'ler tarafından inşa edildiğini düşünüyorlar."

Popüler bilim dergilerinde konuyla ilgili bazı makaleler okuduğumu anımsıyordum. Stonehenge bir sürü aklın merakını körüklemişti ve en kartezyeninden tut, en deli saçmasına kadar bir sürü teoriye kaynaklık etmişti. Peki hakikat neydi? Yirmi birinci yüzyılın başındaydık; ilk çalışmaların başlamasının üzerinden neredeyse dört bin sekiz yüz yıl, toprak döşemelerin ilk kez kazılmasının üzerindense kırk sekiz yüzyıl geçmişti ve kimse, bu yapının nasıl inşa edildiğini açıklayamıyordu; dört bin yıl önce burada yaşayan insanlar, bu eseri meydana getirmek için neden bu kadar zahmet çekmişlerdi? Bunun için kaç kişi hayatını feda etmişti?

"Bazıları da, bu taşların astronomik bir amaç için dizildiği kanaatindeler. Taş bloklar, yaz ve kış dönencelerini konumlandırmaya izin verecek biçimde dizilmiş."

"Nebra Tekeri gibi mi?" diye sordu Keira.

"Evet, Nebra Tekeri gibi," diye yanıtladım dalgın dalgın, "ama daha büyüğü."

Keira dikkatle gökyüzüne baktı, o akşam gökyüzünde hiç yıldız yoktu, denizi kalın bir bulut tabakası kaplamıştı. Keira aniden bana döndü.

"Bana rahibin son cümlelerini tekrar edebilir misin?"

"Daha yeni unutmaya başlamıştım, olanları yeniden hatırlamak istediğinden emin misin?"

Soruma yanıt vermesine gerek yoktu, kararlı olduğu zamanlarda takındığı o çok özel ifadeyi tanımam için ona bakmam yeterli olmuştu.

"Gizli piramitlerden, bir başka metinden ve uykuda bırakılması gereken birinden söz etmişti... eğer doğru anladıysam. Peki neyi anlayacağım, işte onu hiç bilmiyorum!"

"Trigonaller ve piramitler, birbirlerine benzemiyorlar mı?" diye sordu Keira.

"Geometrik olarak bakılacak olursa, evet."

"Piramitlerin yıldızlarla ilintili olduğu da söylenmiyor muydu?"

"Evet, Mayaların piramitleriyle ilgili olarak, Ay ve Güneş Tanıpakları diye söz edilir, arkeolog olan sensin, bunu senin daha iyi bilmen lazım."

"Ama Maya piramitleri gizli değil ki," dedi Keira düşünceli düşünceli.

"Haklı ya da haksız sebeplerle astronomik işlevler yüklenen birçok arkeolojik sit alanı var. Stonehenge, devasa bir Nebra Tekeri olabilir, ama piramit biçiminde değil. Geriye, henüz keşfedilmemiş piramitlerin nerede bulunduğunu öğrenmek kalıyor."

"Bu soruya," dedi Keira, "dünyanın bütün çöllerinin tersyüz edildiği, akla gelebilecek her cengelin kazıldığı ve okyanusların derinliklerinin araştırıldığı gün cevap vermem mümkün olabilir ancak."

Bir şimşek göğü yardı, birkaç saniye sonra da gök gürlemeye başladı.

"Şemsiyen var mı?" diye sordu Keira.

"Hayır."

"Daha iyi."

Madrid

Uçak, Barajas Havaalanı'na öğleden sonra inmişti. Bir özel uçaktı. Köprüden inen ilk kişi Vackeers oldu, yüzünden düşen bin parçaydı. Uçağa Roma'daki aktarmada binen Lorenzo da onu izliyordu, Sir Ashton ise kabinden inen son kişi oldu. Jetlere ayrılmış yerde onları bir limuzin bekliyordu. Europe Meydanı'nın her iki yanında yükselen eğimli iki kuleden birine girdiler.

Isabel Marquez, namı diğer Madrid, onları storları indirilmiş bir toplantı salonunda karşıladı.

"Berlin ve Boston bize daha sonra katılacaklar," dedi, "Moskova ve Rio fazla geç kalmazlar, yolda kötü hava şartlarıyla karşılaştılar."

"Biz de bayağı bir sallandık," diye karşılık verdi Sir Ashton.

Soğuk içeceklerin durduğu konsola yönelip, kendine bir bardak su doldurdu.

"Kaç kişi olacağız bu akşam?"

"Yaklaşan fırtına, yetkilileri havaalanını kapatmak zorunda bırakmazsa, bu masanın etrafında on üç dostumuz oturacak."

"Evvelsi akşamki operasyon başarısızlıkla sonuçlandı," dedi Lorenzo, kendini bir koltuğa bırakarak.

"Tam olarak öyle oldu sayılmaz," diye karşı çıktı Sir Ashton, "o rahip bizim tahmin ettiğimizden daha çok şey biliyordu belki de."

"Adamınız hedefi nasıl ıskaladı?"

"Hedef iki yüz metre uzaklıktaydı, adam termik kamerayla nişan alıyordu, ne diyebilirim ki: *Errare humanum est.*[1]"

"Beceriksizliği bir din adamının ölümüne yol açtı, Latince yaptığınız mizahı çok kötü buldum. Hedef aldığınız kişiler önlemlerini çoktan almıştır."

"Bilmiyoruz, şimdilik dizginlerini koyuverdik, sadece uzaktan gözlemliyoruz."

"Kabul edin, izlerini kaybettiniz."

Isabel Marquez, Sir Ashton'la Lorenzo'nun arasına girdi.

"Burada tartışmak amacıyla toplanmadık, izlenecek yol konusunda uzlaşmak için toplandık. Herkesin gelmesini bekleyelim, birlikte çalışmayı deneyelim. Alınacak önemli kararlar var."

"Bu toplantı gereksizdi, ne kararlar alınacağını çok iyi biliyoruz," diye homurdandı Sir Ashton.

Toplantı salonuna bir kadın, "Herkes bu fikri paylaşmıyor Sir Ashton," diye ilan etti.

"Aramıza hoş geldin Rio!"

Isabel misafirini karşılamak üzere ayağa kalktı.

"Moskova sizinle birlikte değil mi?"

"Buradayım," dedi Vasili içeri girerken.

"Gelmeyenleri sonsuza kadar bekleyecek değiliz, başlayalım," dedi yine Sir Ashton.

"İsterseniz başlayalım, ama bu kurul tam olarak toplanmadan hiçbir kararın altına imza atılmayacak," diye yanıtladı Madrid.

Sir Ashton, masanın ucuna, Lorenzo'nun sağına oturdu; Vasili onun sağındaki yerini aldı, onun yanındaki koltukta Paris vardı, Vackeers de onun karşısındaydı: Bunu izleyen yarım saat içinde, Berlin, Boston, Beijing, Kahire, Tel-Aviv, Atina ve İstanbul da onlara katıldılar; böylece tamamlandılar.

1. (Lat.) Hata insana mahsustur. (Ç.N.)

Isabel konuşmaya, o gece orada olan herkese teşekkür ederek başladı. Durum bu toplantı çağrısını gerekli kılacak kadar vahimdi. Bazıları, yine aynı dosyayı tartışmak üzere geçmişte de toplanmıştı, Rio, Atina, Tel-Aviv gibi diğerleriyse, seleflerinin yerini almışlardı.

"Kişisel kararlar kötü sonuç verdi. O iki araştırmacıyı ancak işbirliğiyle ve aksamayan bir iletişimle yönetebiliriz."

Atina itiraz etti; İráklion'da yaşanan beklenmedik bir olaydı. Lorenzo ve Sir Ashton hiç yorum yapmadan birbirlerine baktılar.

"Bu görevin neden başarısızlıkla sonuçladığı düşünülüyor, anlamıyorum," diye açıkladı Moskova. "Nebra'da amacımız onları saf dışı bırakmak değil, korkutmaktı."

"Burada toplanmamızın sebebi olan soruna gelebilir misiniz?" diye sordu Isabel. "Meslektaşlarımızdan birinin kuramlarının, ki bizi ikna etme konusundaki inatçılığı uzaklaştırılmasına mal olmuştu, muhtemelen düşündüğümüz kadar saçma olmadığını artık biliyoruz," diye devam etti söze.

"Hepimiz yanılmış olduğuna inanmayı tercih ettik, çünkü öylesi işimize geldi!" diye ağzından kaçırıverdi Berlin. "O zamanlar istediği saygıyı gösterseydik, şimdi bu durumda olmazdık. Her şey kontrol altında olurdu."

"Bilmem nerede, birdenbire başka bir parçanın ortaya çıkması, o yaşlı deli Ivory'nin her konuda haklı olduğunu göstermez!" diye bağırdı Sir Ashton.

"Ne olursa olsun Sir Ashton," dedi öfkeyle Rio, "o biliminsanının hayatına kastetmenize kimse izin vermedi."

"Kendi bölgende harekete geçmek için ne zamandır izin almak gerekiyor, üstelik bu kişi kendi vatandaşınken? Gözümden kaçan yeni bir kural mı kondu? Kendi ülkelerinde bir müdahalede bulunmak için Almanlar isterlerse Moskova'yı arasınlar, kendi bilecekleri iş, ama bana evimde nasıl davranacağımı söylemeye kalkmayın."

"Susun rica ederim!" diye bağırdı Isabel.

Atina ayağa kalkıp topluluğu şöyle bir süzdü.

"-mış gibi yapmayı bir kenara bırakalım, zaman kaza-

nalım. Artık, aynı parçadan bir değil iki tane olduğunu biliyoruz, ayrıca bunlar muhtemelen birbirini tamamlıyor. Sir Ashton kusura bakmasın, Ivory'nin doğruyu gördüğü aşikâr. Başka parçaların da var olabileceğini artık görmezden gelemeyiz, ama nerede olduklarını bilmiyoruz. Durum şu: Bu parçalar birleşirse ve toplum bunun nelere yol açabileceğini fark ederse, ortaya çıkacak tehlikeyi kolayca kavrayabiliriz. Buna karşılık, bu parçalar bize hâlâ bir sürü şey öğretebilir. Bugün elimizin altında, diğer parçaların peşindeymiş gibi görünen, üstüne basa basa 'gibi görünen' diyorum, biliminsanı bir çift var. Can sıkıcı bazı kişisel kararların, onları gözlediğimizden şüphelenmelerine yol açmadığını umalım. Araştırmalarına devam etmelerine izi verebiliriz, bunun bize zararı olmaz. Eğer başarırlarsa, tek yapmamız gereken o parçaları uygun zamanda ele geçirmek. Elimizden kaçmaları tehlikesini göze mi alacağız, yoksa Madrid'in dediği gibi olanaklarımızı birleştirip bu olasılığı en aza mı indireceğiz ya da Sir Ashton'ın dilediği gibi, onların keşfetme açlıklarına hemen bir son mu vereceğiz? Burada söz konusu olan iki seçkin biliminsanının öldürülmesi değil sadece. Dünyanın düzenini keşfedip bunu sorgulamalarından korkup cehalet içinde mi yaşayacağız? Galileo'yu yakmak isteyen tarafta olmayı mı seçeceğiz?"

"Galileo ve Kopernik'in çalışmalarıyla, sizin astrofizikçi ve onun arkeolog sevgilisinin keşiflerinin yol açabileceği sonuçların karşılaştırılabilir hiçbir yanı yok," diye karşılık verdi Beijing.

"Hiçbiriniz bununla yüzleşmeyi göze alacak durumda değilsiniz, ülkenizi de buna hazırlayamazsınız. Bu araştırmacıları, seferber edeceğimiz olanaklar ne olursa olsun, en kısa sürede bu işten vazgeçirmeliyiz," diye karşı çıktı Sir Ashton.

"Atina, göz önünde bulundurmamız gereken, mantıklı bir bakış açısı koydu ortaya. Otuz yıldır, ilk parça ortaya çıktığından bu yana, varsayımlarda bulunup duruyoruz. Uzun zaman, elimizdekinin yegâne parça olduğuna

inandığımızı hatırlatmama gerek var mı? Bu astrofizikçi ve arkeoloğun birlikte, kanıt olabilecek bir şeye ulaşma şansları çok yüksek. Uzmanlık alanları birbirinden bu denli uzak ama bir o kadar da tamamlayıcı olan iki kişiyi bir araya getirme fikri aklımıza hiç gelmemişti. Bizim gözetimimiz altında, araştırmalarına devam etmelerine izin verme fikri, bana son derece makul gözüküyor. Eğer onlardan kurtulursak, ki bu akşam bunu tartışıyoruz, daha sonra ne yapacağız? Daha başka parçaların ortaya çıkmasını mı bekleyeceğiz? Peki, bir ya da iki yüzyıl sonra bu gerçekleşirse temelde ne değişecek? Nihayet gerçeği keşfeden kuşağa ait olmayı arzu etmiyor musunuz? Bırakalım yapsınlar, zamanı gelince müdahale ederiz," diye önerdi Rio.

"Her şey söylendi sanırım, şimdi iki öneriyi oylayalım," diye son sözü söyledi Isabel.

"Affedersiniz," diye araya girdi Beijing. "Birbirimize ne tür garantiler vereceğiz?"

"Ne demek istiyorsunuz?"

"O iki insanın yolunu kesme vaktinin geldiğine aramızdan kim karar verecek? Ivory'nin her şeyi doğru tahmin ettiğini kabul edip, beş ya da altı parça daha var diyelim, bunlar bir araya geldiğinde muhafızlığını kim yapacak?"

"İyi soru, tartışılmayı hak ettiğini düşünüyorum," diye onayladı Kahire.

"Bu konuda asla anlaşamayız, bunu hepiniz biliyorsunuz, tecrübeyle sabit," diye karşı çıktı Sir Ashton, "bu sorumsuzca maceraya atılmamak için alın size bir sebep daha."

"Tam tersi. Bir kez olsun hepimiz birleşeceğiz," dedi Tel-Aviv, "biri ihanet ederse, aynı felaketi beraberce yaşarız. Parçaların birleşmesiyle gizem gün yüzüne çıkarsa, her birimizin ülkesinde aynı sorun yaşanacak, dengelerimiz de çıkarlarımız da aynı ölçüde tehlikeye girecek, anlaşmayı bozanın da öyle."

"Kendimizi bundan korumanın bir yolunu biliyorum."

Bütün bakışlar Vackeers'e çevrildi.

"Hepimizin kafasında canlandırdığı kanıt elimize geçer geçmez, her bir parçayı yeni baştan paylaşalım. Her kıtaya bir parça, böylece bir daha asla bir araya gelemeyeceklerini biliriz."

Sözü Isabel aldı.

"Oylamamız lazım, kararınız nedir?"

Kimse kımıldamadı.

"İzin verin meseleyi bir de şöyle dile getireyim, iki genç biliminsanının yolculuklarına bir son vermemizi kimler istiyor?"

Sir Ashton elini kaldırdı, Boston da aynısını yaptı, Berlin bir süre tereddüt ettikten sonra elini kaldırdı, Paris de, Lorenzo da aynısını yaptı.

Öneri, beşe karşı sekiz reddedildi. Sir Ashton masayı hiddetle terk etti.

"Bizi maruz bıraktığınız tehlikelerin boyutunun farkında değilsiniz, acemi cadıları oynuyorsunuz burada. Umarım ne yaptığınızı biliyorsunuzdur."

"Sir Ashton, bundan yalnız kovboyu oynayacağınız sonucunu mu çıkarmalıyız?" diye sordu Isabel.

"Bu kurulun kararlarına saygı göstereceğim, hizmetlerim, o iki başıboş elektronu gözetim altında tutmak için Kurul emrinde olacak ve inanın bana fazla gelmeyecek."

Sir Ashton salonu terk etti. Onun gidişinden az sonra, Isabel Marquez oturumu kapadı.

Londra

Keira, St. Mawes'e gitmekten vazgeçmişti. Başka sefere, demişti.

Gecenin bir yarısı, sefil bir halde Londra'ya geri dönüyorduk. Fırtına bizi de es geçmemişti, sırılsıklam olmuştuk, ama Keira bir konuda haklıydı, Stonehenge'de unutulmaz bir an geçirmiştik.

Sanırım bir hikâye işte böyle, bir gün sizde iki kişilik bir gelecek kurma isteği uyandırana dek, küçük parçaların bir araya gelmesiyle örülüyor.

Evde kimse yoktu, bu kez Walter bize bir not bırakmıştı. Döner dönmez ona ulaşmamızı istiyordu.

Ertesi gün onunla Akademi'de buluştuk, Keira'ya mekânı gezdirdim, kütüphaneye girince büyülendi. Walter, kaygı verici bir olayı açıklamak üzere bizimle orada buluştu. Rahibin öldürülmesini hiçbir gazete haber yapmamıştı, basın olayı tamamen örtmüş gibiydi.

"Bundan ne sonuç çıkarmalı hiç bilmiyorum," dedi Walter ciddi bir edayla.

"Belki akılları bulandırmak istememişlerdir?"

"Siz hiç şimdiye kadar tabloidleri onlara daha fazla sattıracak herhangi bir şeyi ifşa etmekten kaçındıklarını gördünüz mü?" dedi Walter şaşkınlıkla.

"Ya da polis, araştırmasının ilerlemesini beklerken haberin basılmasına engel oldu."

"Her durumda, olaylar gizli kalırsa, işin içinden sıyrılırız diye umuyorum."

Keira sırayla ikimize baktı, konuşmak için izin ister gibi elini kaldırdı.

"O kilisede kurşuna hedef alınan kişinin rahip olmayabileceği aklınıza hiç gelmedi mi?"

"Geldi elbet," dedi Walter, "ben de kendime aynı soruyu sorup duruyorum, ama size neden bu kadar kin beslesinler."

"Kolye ucum yüzünden."

"Bu neden sorusuna bir yanıt olur muhtemelen, geriye bir tek bunun kimin işine yarayacağını anlamak kalıyor."

"Onu ele geçirmek isteyenin," dedi Keira. "Size söylemeye fırsatım hiç olmadı, ama kız kardeşimin dairesi soyuldu. Benimle bir bağlantısı olabileceğini düşünmemiştim, oysa şimdi..."

"Şimdi, Nebra'daki o trafik canavarı bizi bilerek mi ezmeye kalktı diye soruyorsun kendine."

"Hatırlasana Adrian, o anda da aynı hisse kapılmıştım."

"Sakinleşelim," dedi Walter. "Bütün bunların endişe verici olduğunu kabul ediyorum, sizin bir hırsızlık olayının hedefi olduğunuza da," dedi Keira'ya, "hayatlarınıza kastedildiğine de inanıyorum, ama makul olalım."

Walter bunu bizi teskin etmek için söylüyordu. Az sonra, olaylar yatışana dek Londra'yı terk etmemiz için bize ısrar etmesiyse bunun bir kanıtıydı.

Akademi'nin kütüphanesindeki kitapların sayısı Keira'yı büyülemişti. Kütüphanenin koridorlarında geziniyordu, raftan bir kitap almak için Walter'dan izin istedi.

"Bunun için neden ondan izin alıyorsun?"

"Bilmem," dedi benimle eğlenerek, "Walter'ın burada senden daha çok yetkisi varmış gibi geldi."

Meslektaşım, memnuniyetini hiç saklamaya çalışmayan bir edayla bana baktı. Keira'ya yaklaştım ve karşısındaki masalardan birine oturdum. Bizi böyle otururken görmek başka anıları uyandırdı. Zaman her şeyi silmiyor,

bazıları hafızamızda el değmemiş olarak kalıyor, neden birilerinin değil de ötekilerin öyle kaldığını bilmekse imkânsız. Belki de hayatın, bize sessizce bazı incelikli sırlar verdiği nokta burasıdır.

Bir masada unutulmuş not defterinden bir sayfa kopardım, onu top haline getirdim ve mümkün olduğunca şapırdatarak çiğnemeye başladım; bir tane daha yapıp onu da ağzıma attım, Keira başına kaldırmadan, dudaklarının kenarına yerleştirdiği bir gülümsemeyle, "Yut onları, onları ağzından çıkarmayacaksın!" dedi.

Ona ne okuduğunu sordum.

"Piramitler üzerine bir şey, bu kitabı daha önce görmemiştim."

Bu kez Keira, Walter ve ben iki sabırsız çocukmuşuz gibi bize baktı.

"Bana bir iyilik yapıp biraz gezinmeye gider misiniz ya da eğer zaman zaman yapabiliyorsanız çalışabilirsiniz belki, ama izin verin şu kitabı rahatça okuyayım. Hadi kış kış, burayı bana bırakın, kapanış saatinden önce ikinizi de burada görmek istemiyorum. Anlaşıldı mı?"

Bizden isteneni yaptık ve okulu kırdık.

Paris

Dairede Bach'ın bir *partita*'sı çınlıyordu. Ivory elinde bir fincan çayla salonda oturmuş, tek başına satranç oynuyordu. Kapı çalındı. Saatine baktı, kim gelmiş olabilir diye düşündü; kimseyi beklemiyordu. Sessiz adımlarla kapıya yaklaştı; konsolun üzerindeki maun kutunun kapağını kaldırdı, içindeki tabancayı aldı ve ropdöşambrının cebine koydu.

"Kim o?" diye sordu kapının uzağından.

"Eski bir dost."

Ivory tabancayı yerine kaldırdı ve kapıyı açtı.

"Bu ne sürpriz!"

"Satranç maçlarımızı özledim dostum, beni içeri alacak mısınız?"

Ivory, Vackeers'in önünden çekildi.

"Yalnız mı oynuyorsunuz?" dedi Vackeers satranç tahtasının karşısındaki koltuğa otururken.

"Evet, kendimi yenmeyi başaramadım, bezdirici."

Vackeers, atı tehdit edererek fili c1'den g5'e taşıdı.

Ivory bir piyonu h7'den h6'ya ilerletti hemen.

"Sizi buraya hangi rüzgâr attı Vackeers, Amsterdam'dan buraya bir atımı almaya gelmediniz herhalde?"

"Madrid'den geliyorum; kurul dün toplandı," diye yanıtladı Vackeers siyah atı alırken.

"Ne karar alındı?" diye sordu Ivory.

d8'deki vezir f6'daki beyaz fili yedi.

"Sizinkilerin araştırmalarına devam etmesine ve amaçlarına ulaştıklarında, ulaşırlarsa elbette, çalışmalarına el koymaya karar verildi."

Beyaz at yerini terk edip c3'e mevzilendi.

"Ulaşacak," dedi Ivory kısaca, bu sırada piyonu b7'den b5'e taşımıştı.

"Bundan emin misiniz?" diye sordu Vackeers.

İkici beyaz fil c4'ten b3'e kayıverdi.

"Bu maçı kaybedeceğinizden emin olduğum kadar. Kurul kararı sizi memnun etmemiş olmalı."

Kaleyi koruyan siyah piyon iki kare ilerleyerek, a7' den a5'e konuşlandı.

"Yanılıyorsunuz, hatta onları ikna eden bendim. Masadakilerin bazıları, sizinkilerin maceralarına bir son vermeyi tercih ediyorlardı, üstelik bunu çok radikalce yapmak istiyorlardı, belirtmeden geçmeyeyim."

Kaleye göz kulak olan beyaz piyon a2'den a3'e gitti.

"Bir tek aptallar fikir değiştirmez, öyle değil mi?" dedi Ivory, filini f8'den c5'e kaydırırken.

"Sir Ashton, Londra'da bir rahibi öldürttü, bir kaza olmuş."

Beyaz at görev değişimi yaparak g1'den f3'e geçti.

"Kaza mı? Kazayla bir rahip mi öldürdüler?"

Siyah bir piyon d7'den d6'ya kaydı.

"Asıl hedef sizin astrofizikçiymiş."

Beyaz vezir d1'den d2'ye gitti.

"Ne acınası bir hamle, Sir Ashton'dan bahsediyorum, sizinkinden değil!"

Siyah fil c8'den e6'ya geçti.

"İngiliz dostumuzun, Madrid'de alınan kararı kabul etmemesinden endişeleniyorum. Köşesinde, tek başına hareket etmek isteyeceğinden şüpheleniyorum."

Beyaz fil, siyah kuzenini ele geçirdi.

"Grubun iradesine karşı mı gelecek? Bakın bu vahim işte. Ben, bunun çok daha azı yüzünden emekli edildim. Neden bunu bana söylüyorsunuz? Endişelerinizi paylaş-

manız gerekenler diğerleri!"

Siyah piyon, e6'da dikkatsizce maceraya atılmış olan beyaz fili yedi.

"Bunlar sadece varsayım, kanıt yokken Sir Ashton'ı açıkça suçlayamam. Ama onu suçlayacak deliller bulmayı beklersek, genç hanım arkadaşınız için çok geç olmasından korkuyorum. Sir Ashton'ın onu da saf dışı bırakmak istediğinden söz etmiş miydim?"

Beyaz şah ve kale rok hamlesi yaptı.

"Kibrinden oldum olası nefret etmişimdir. Benden beklentiniz nedir Vackeers?"

Siyah piyon g7'den g5'e kaydı.

"Aramızdaki bu soğukluğu sevmiyorum. Söylediğim gibi, satranç maçlarımızı özlüyorum."

Vackeers beyaz bir piyonu h2'den h3'e ilerletti.

"Oynamakta olduğumuz maç sizin değil, bunu biliyorsunuz, nasıl biteceğini de biliyorsunuz. Beni yaralayan, Amsterdam'da beni belli bir mesafede tutmanızdan ziyade, sizin ikili oynadığınızı fark etmeyeceğimi sanmanızdı."

Siyah at b8'i terk edip d7'ye ulaşmak üzere üç kare öteye gitti.

"Sonuç çıkarmakta çok aceleci davranıyorsunuz dostum, ben olmasam bu kadar geniş kapsamlı bilgi edinemezdik."

Beyaz at f3'ten h2'ye geri çekildi.

"Eğer bizim iki biliminsanı Sir Ashton'ın hedefindeyse, onları korumamız lazım. Bu da hiç kolay olmayacak, özellikle de İngiltere'de. Daha çabuk gitmeleri için onları kışkırtmamız gerek," dedi Ivory, bu sırada ikinci siyah kaleyi koruyan piyonu h6'dan h5'e taşıyordu.

"Yaşadıklarından sonra, onları saklandıkları delikten çıkarmak kolay olmayacak."

Vackeers beyaz piyonunu g2'den g3'e ilerletti.

"Onlara Londra'yı terk ettirmenin bir yolunu biliyorum," dedi Ivory şahını bir kare ilerletirken.

"Nasıl bir hamle yapmayı düşünüyorsunuz?" dedi Vackeers.

Bu kez o, beyaz atı bir kare ileri sürdü.

Siyah piyon d6'dan atağa kalkıp d5'e gitti. Ivory gözlerini Vackeers'e dikti.

"Fikrinizi değiştirmenize neyin sebep olduğunu hâlâ söylemediniz bana. Bundan kısa süre önce, daha uzağa gitmelerini engellemek için her şeyi yapacak durumdaydınız."

"Masum iki insanı öldürtecek kadar değil Ivory; bu benim yöntemim değil."

Beyaz piyon f2'den f3'e ilerledi.

"Sizin gerekçeniz iki hayatı kurtarmak değil Vackeers, kalbinizden gerçekten ne geçiyor, onu itiraf ettiğinizi duymak istiyorum."

Siyah at d7'den f8'e geri çekildi.

"Ben de sizin gibiyim Ivory, yaşlanıyorum ve öğrenmek istiyorum. Öğrenme arzusu, nihayetinde korkuya ağır bastı. Dün o toplantı sırasında Rio, hakikati öğrenmek isteyenlerden mi, yoksa bunu gelecek kuşaklara bırakmayı tercih edenlerden mi olduğumuzu sordu. Rio haksız değildi. Hakikat eninde sonunda gün ışığına çıkacak, yarın ya da yüz yıl sonra, ne değişecek ki? Hayatımın, yaşlı bir Engizisyon sorgucusu giysisi içinde sona erdiğini görmek istemiyorum," diye itiraf etti Vackeers.

Beyaz at c3'ten e2'ye çekildi. Siyah atsa satranç tahtasında atağa kalktı ve gelip vezirin yanına yerleşti. Vackeers beyaz bir piyonu c2'den c3'e sürdü.

"O astrofizikçiyi ve arkeolog sevgilisini korumanın bir yolunu gerçekten biliyorsanız, bunu yapın Ivory, ama hemen harekete geçin."

Siyah kale a8'den g8'e geçti.

"Kızın adı Keira."

Vackeers piyonlardan birini d3'ten d4'e sürdü. Siyah fili c5'ten b6'ya geri çekti. Beyaz bir piyon, e5'te siyah bir piyonu yedi. Siyah vezir, kendisinin çok yakınında maceraya atılanı hemen yok ederek intikamını aldı. Ivory de, Vackeers de hiç konuşmadan yirmi üç hamle oynadılar.

"Teorilerimin doğru olduğunu nihayet kabul etmeye, size söylediklerimi yapmaya hazırsanız belki birlikte, o

aptal Sir Ashton'ın planlarını bozabiliriz."

Ivory kalesini kaldırıp h4'e koydu.

"Şah ve mat Vackeers, ama siz bunu zaten beşinci hamlede biliyordunuz."

Ivory ayağa kalktı ve çalışma masasının çekmecelerinden birinden, çevirisini gece bitirdiği Geez dilindeki metni aldı.

Londra

Keira hâlâ Akademi'nin kütüphanesindeydi. Yemeğe götürmek için onu almaya gelmiştik, ama o tek başına okumaya devam etmek için kendisini yalnız bırakmamızı istedi. Bizi bir el hareketiyle kovarken lütfedip başını metinden zorla kaldırdı.

"Siz erkek erkeğe yiyin yemeğinizi, ben meşgulüm, hadi, beni rahat bırakın."

Walter boşu boşuna kütüphanenin kapanış saatinin geldiğini tekrarlayıp durdu, Keira hiçbir şey duymak istemiyordu; Keira'nın orada istediği kadar kalıp çalışmasını sağlamak için Walter'ın, gece bekçisinden ricada bulunması gerekti. Keira daha sonra evde benimle buluşacağına söz verdi.

Sabahın beşinde, eve hâlâ dönmemişti. Kalktım, endişe içinde arabaya atladım.

Akademi'nin büyük salonu ıssızdı. Bekçi kulübesinde uyuyordu. Beni görünce olduğu yerde zıpladı.

Keira binadan çıkamamıştı, giriş kapıları kilitliydi ve şifre olmadan açamazdı.

Büyük kütüphaneye giden koridorda hızla yürümeye başladım, bekçi de arkamdan geliyordu.

Keira beni fark etmedi bile: Camlı kapıların ardından ona baktım, okumaya dalmıştı. Arada bir deftere notlar alıyordu. Orada olduğumu belirtmek için öksürdüm, bana bakıp gülümsedi.

"Geç mi oldu?" diye sordu gerinerek.

"Erken de diyebiliriz. Gün doğuyor."

"Kurt gibi açım sanırım," dedi defterini kapatırken.

Notlarını toparladı, kitabı raftaki yerine koydu ve koluma yapıştı, onu kahvaltıya götürmeyi istemeyip istemediğimi sordu.

Sabahın ilk saatlerinin sessizliğinde şehri kat etmek büyüleyiciydi. Servise başlamış bir süt kamyonetiyle karşılaştık, Londra'da henüz her şey değişmemişti.

Primrose Hill'e park ettim. Bir çay salonunun kepengi açılıyordu, mekânın sahibesi ilk masaları dışarı çıkarıyordu. Bize servis yapmayı kabul etti.

"O kitapta bu kadar ilgi çekici olan neydi ki seni bütün gece meşgul etti?"

"Rahibin sana, 'bulunacak' değil 'gizli' piramitlerden bahsettiği geldi aklıma, ikisi aynı şey değil. Bu da ilgimi çekti, konuyla ilgili birçok kitap karıştırdım."

"Üzgünüm ama, fark nedir anlayamadım."

"Dünyada gizli piramitlerin bulunabileceği üç yer var. Orta Amerika'da bazı tapınaklar keşfedildi ve unutuldu, doğa onları yeniden sakladı; uydu görüntüleri Bosna'da piramitlerin var olduğunu açığa çıkardı, kimler tarafından inşa edildikleri hâlâ bilinmiyor, hangi sebeple yapıldıkları da öyle; Çin'dekilerinse bambaşka bir hikâyesi var."

"Çin'de piramitler mi var?"

"Yüzlercesi. 1910'a kadar Batı dünyası onlardan tamamen habersizdi. Birçoğu, Xi'an şehrinin yüz kilometre uzağındaki Shaanxi taşrasında bulunuyor. Bunların ilkleri 1912'de Fred Meyer Schroder ve Oscar Maman tarafından, diğerleri 1913'te Segalen Çalışma Grubu'nca bulundu. 1945 yılında, Hindistan'la Çin arasında uçan Amerikan ordusundan bir pilot, Qin Ling Dağları'nın üzerinden uçarken, daha sonra 'Beyaz Piramit' olarak adlandırdığı bir hava fotoğrafı çekmiş. Yeri hiçbir zaman kesin olarak belirlenemedi, ama Keops Piramidi'nden daha büyük olsa gerek. 1947 ilkbaharında, *New York Sunday News*'ın

sayısında konuyla ilgili bir makale yayımlandı.

Mayalı ya da Mısırlı kuzenlerinin aksine, Çin piramitlerinin çoğu taştan değil, toprak ve kilden yapılmıştır. Mısır'da olduğu gibi, bunların da, krallara ve büyük hanedan ailelerine mezar olarak hizmet verdiği biliniyor.

Piramitler insan aklını hep büyülemiştir, sayısı azımsanmayacak deli saçması varsayımların üretilmesine sebep olmuşlardır. Nil'in batı kıyısındaki Dehşur Nekropolü'ndeki kırmızı piramit olsun, Eski Dünya'nın yedi harikasından tek ayakta kalan Keops Piramidi olsun, bunlar binlerce yıl boyunca, yeryüzünde inşa edilmiş en yüksek yapılardı. Bununla birlikte kaygı verici bir şey var: En önemli piramitlerin hepsi aşağı yukarı aynı dönemde dikilmişler, kimse, birbirinden bunca uzak medeniyetlerin, nasıl olup da her yerde aynı mimari modele uygun olarak bunları inşa ettiklerini anlamıyor."

"Belki o dönemde tahmin edildiğinden daha fazla seyahat ediliyordu," dedim öylesine.

"Aynen öyle, söylediğin o kadar da saçma değil. Kütüphanede 1911 baskısı *AnaBritannica*'da yayımlanmış bir makaleyi okudum. Mısır ve Etiyopya arasındaki ilişkiler, yirmi ikinci firavun hanedanına kadar uzanıyor; yirmi beşinci hanedandan itibaren, iki ülkenin aynı yetke altında birleştiği bile olmuş, o zamanlar iki imparatorluğun da başkenti, şimdilerde Sudan'ın kuzeyinde bulunan Napata'da konumlanmış. Etiyopya'yla Mısır arasındaki ilişkilere dair ilk bilgilerse çok daha eskilere dayanıyor. Çağımızdan üç bin yıl önce, tüccarlar, Nübye'nin güneyinde, Punt adında bir ülkeden bahsediyorlar. Punt ülkesine yapıldığı bilinen ilk seyahat, Firavun Sahure'nin hükümdarlığı sırasında olmuş. Bak burayı dinle, Deyrü'l-Bahri Tapınağı'nda bulunan MÖ XV. yüzyıla ait freskler, tütsü, altın, fildişi, abanoz ve özellikle de mür taşıyan göçebe bir halkı tasvir ediyor. Oysa, ta ilk hanedanlardan beri, Mısırlıların müre düşkün olduklarını biliriz. Bu da, Etiyopya'yla aralarındaki ticaretin Mısır'ın en eski dönemlerine kadar uzandığını düşündürüyor."

"Bütün bunların senin şu Çin piramidiyle bağlantısı nedir?"

"Oraya geliyorum. Biz, benim kolye ucumla bu metin arasıda olası bir bağlantı arıyoruz. Geez dilinde kaleme alınmış bu eski yazı piramitlerden bahsediyor. Metnin üçüncü cümlesini hatırlayalım: 'Yeröte nerede kimse bilmesin, bir gece gizlesin ilk belirtiyi.' Max bize söylemişti, burada yapılması gereken harfi harfine bir çeviri değil, yorum. 'İlk belirti' sözcüğü 'başlangıç'ı ifade ediyor olabilir. O zaman da cümle şöyle olur: 'Yeröte nerede kimse bilmesin, bir gece gizlesin başlangıcı.'"

"Aslına bakarsan böylesi daha güzel oldu, ama üzgünüm, nereye varmak istediğini anlamıyorum."

"Kolye ucumu meşhur Punt ülkesinde, Etiyopya, Kenya ve Sudan sınırındaki Ilemi Üçgeni'nin birkaç kilometre uzağındaki bir gölün ortasında bulduk. Mısırlılar Punt ülkesine ne derlermiş biliyor musun?"

Bu konuda en ufak bir fikrim yoktu, Keira gururla bana bakıp, yaklaştı.

"'Ta Neteru' derlermiş, 'Tanrıların Toprağı' demek. Nil'in kaynağı Mavi Nil de o bölgede; Mısır piramitlerinin en eskisine, Sakkara'daki Zoser Piramidi'ne ulaşmak için nehri geçmek yeterli. Kolye ucum, belki de bu gemilerin işlemesine elverişli yoldan Turkana Gölü'nün ortasına geldi. Şimdi Çin'e geri dönelim, gecemin ikinci yarısını oraya adadım. Eğer o Amerikalı pilotun aldığı görüntü gerçekse –o piramidin varlığı hep tartışma konusu oldu– fotoğrafını çektiği piramit üç metreden yüksek olmalı, bu da dünyadaki en yüksek piramit demek."

"Çin'e, Qin Ling Dağları'na mı gidelim istiyorsun?"

"Geez dilindeki bu metin bize belki de bunu telkin ediyor. Gizli piramitler... Orta Amerika, Bosna ya da Çin. Ben en yükseğini tercih ederdim, bu bir kumar, şans üçte bir. Ama bir araştırmacı için, yüzde otuz üçlük şans çok büyüktür, kaldı ki ben, içgüdüme de güveniyorum."

Keira'daki bu davranış değişikliğini anlamakta güçlük çekiyordum. Daha dün, her fırsatta, durmadan Etiyopya'

yı ne kadar özlediğini tekrarlıyordu. Onun işini devralan meslektaşı Éric'i aramamak için kendini zor tuttuğunu biliyordum. Günler geçtikçe, bana, Omo Vadisi'nde her şeyin yoluna girdiğini ve oraya döneceğini söylemesinden daha da korkar olmuştum. Ama şimdi, sevgili Afrikasından ve kazılarından daha da uzaklaşmayı teklif ediyordu.

Onunla Çin'e yolculuk etme fikrine çok sevinmem, onun coşkusunu paylaşmam gerekirdi, ama bunu ortaya attığında, proje birçok sebepten ötürü beni endişelendirdi.

"Samanlıkta iğne aradığımızı kabul et! Ve senin samanlık Çin'de!" dedim.

"Sana ne oldu böyle? Gelmek zorunda değilsin Adrian; çıtkırıldım öğrencilerine ders vermeyi yeğliyorsan Londra'da kal, bunu anlarım, en azından senin burada bir hayatın var."

"En azından senin burada bir hayatın var, da ne demek oluyor?"

"Şu demek oluyor: Dün Éric'le konuştum, Etiyopya polisi kamp yerine gelmiş, şimdi oraya ayak basarsam bir yargıcın önünde ifade vermeye çağrılacağım. Bu da şu anlama geliyor: Turkana Gölü'ne yaptığımız ve benim sana eşlik etme gafletinde bulunduğum o küçük yolculuk yüzünden, bir yıldan az sürede ikinci kez kazılarıma son verildi. Artık işsizim, gidecek yerim yok ve birkaç ay içinde bana bir servet bağışlayan o kuruma hesap vermem gerekecek. Bana başka bir seçenek sunabilecek misin? Londra'da kalıp, senin işten dönmeni beklerken ev işi mi yapayım?"

"Paris'te soyuldun, Almanya'da valizlerimizin altı üstüne getirildi, gözlerimizin önünde bir rahip öldürüldü ve bana kabile şefinin ölümüyle ilgili soruların olmadığını söyleme sakın. Sence de, şu lanet kolye ucuyla ilgilenmeye başladığımızdan beri, yeterince sorun yaşamadık mı? Ya o nişancının kurşunu sana isabet etseydi? Nebra'daki o vur kaççı ya hedefini tuttursaydı? Walter kadar bilinçsizsin!"

"Benim tehlikeli bir mesleğim var Adrian, sürekli risk

almak gerekiyor. Lucy'nin iskeletini bulanların kucağına, mezarlığın planı ya da GPS koordinatları tepeden mi düştü sanıyorsun? Elbette hayır!" dedi öfkeyle. "İçgüdü, koku alma, işte bunlardır kâşiflerin kanında olan, aynı büyük polislerde olduğu gibi."

"Sen polis değilsin Keira."

"Sen istediğini yap Adrian, korktuysan ben yalnız giderim. Kolye ucumun gerçekten dört yüz milyon yaşında olduğunu kanıtlamayı başardığımız takdirde, bu keşfin boyutunu kafanda canlandırabiliyor musun? Sonuçlarını düşünebiliyor musun? Yol açacağı sarsıntıyı hayal edebiliyor musun? Eğer şans verilirse, bunu başarmak için Yeryüzü'ndeki tüm samanlıkların altını üstüne getirmeye hazırım. Hatırlasana, köklerimizi ararken bana üç yüz seksen beş milyon yıl kazandırmayı teklif eden sendin. Şimdi pes mi edeyim? Teleskopa giden yol zorlu diye, evrenin yaratılışının ilk ânını, o mucizeyi görmekten vazgeçer miydin? Yıldızlarını daha yakından görmek umuduyla gittiğin beş bin metre rakımda az kalsın ölüyordun. Yağışlı ve tehlikesiz küçük hayatını yaşa sen, bu hakkın, senden tek istediğim bana yardım etmen, bu yolculuğun masraflarını karşılayacak maddi olanağım yok, ama günün birinde sana hepsini ödeyeceğime söz veririm."

Hiçbir şey söylemedim, çünkü öfkeliydim, onu bu maceraya sürüklediğime öfkeliydim, işini kaybetmesinden suçluluk duyduğum için öfkeliydim ve önceden hissettiğim tehlikelerden onu uzak tutmayı beceremediğim için öfkeliydim. Bu korkunç tartışmayı yüz kere kafamda döndürüp durdum, onu hayal kırıklığına uğratarak kaybetmekten korktuğum o ânı yüz kere düşündüm. Korkaklık ettiğim için, bugün dünden çok daha öfkeliyim.

Yardım istemeye bir arkadaşa gider gibi, Walter'ı görmeye gittim. Keira'yı bu yolculuğa çıkmaktan ben caydıramazsam, belki Walter ona derdimi anlatacak doğru kelimeleri bulurdu. Ama bu kez yardım etmeyi reddetti.

Hatta, Londra'yı terk edeceğimize memnun bile oldu. "En azından," dedi bana, "kimsenin aklına sizi Çin'de aramak gelmez." Keira'nın bakış açısının makul olduğunu da ekledi: Macera ruhunu kayıp mı ettin, diye sorarak beni kışkırttı. Atacama Platosu'nda gereksiz risklere girmemiş miydim?

"Evet, ama o riskleri alan bendim, o değil."

"Fedakâr adamı oynamaktan vazgeçin Adrian, Keira kocaman bir kadın, sizi tanımadan önce, Afrika'nın ortasında, aslanların, kaplanların, leoparların ve kim bilir daha nelerin arasında yaşıyordu. Ama şimdiye kadar onu hiçbiri yutmadı. Kısacası, işin 'her şeyden endişe ediyorum' tarafı annenize yakışır, sizin yaşınızdaki koca bir adam için, nasıl demeli, daha biraz erken."

Biletleri satın aldım. Walter'ın tavsiye ettiği, onun Yunanistan yolculuğunu ayarlayan acente, vize almanın on gün süreceğini söylemişti. Bu gecikmenin Keira'nın fikrini değiştirmem için bana zaman kazandıracağını umuyordum, ama ertesi gün aradılar; şansımız varmış, Çin elçiliği dosyalarımızı işleme koymuştu ve pasaportlarımız bizi bekliyordu. Şans mı dedin!

Londra

Yemek sona eriyordu, Vackeers meslektaşıyla birlikte güzel bir öğle yemeği yemişti, onu bir Çin lokantasına davet ederek pot mu kırdım acaba diye düşünüyordu, ama lokanta Londra'dakilerin en ünlülerinden biriydi ve Beijing iyi ziyafet çekmiş gibiydi.

"Yakın ve ihtiyatlı takip uygulayacağız," diye güvence verdi. "Diğerlerinin hiç endişesi olmasın, işimizin ehliyiz."

Vackeers bundan bir an bile şüphe etmemişti, gençliğinde, birkaç sene Myanmar sınırında çalışmıştı, Çinlilerin ihtiyatlılığı kof bir efsane değildi. Komandolar yabancı ülkeye saldırıda bulunduklarında, ne geldikleri ne de gittikleri duyulurdu, komşularına ziyarete geldiklerinin tek kanıtı, kurbanlarının bedenleri olurdu.

"En komiği," dedi Beijing, "benim de, şu bizim iki biliminsanıyla aynı uçağa binecek olmam. Gümrükten geçerlerken bavulları kontrol edilecek, tamamen formalite ve iyi niyetli bir davranış, ama bize bazı eşyalarına böcek takma olanağı verecek. Oraya vardıklarında verilecek olan kiralık arabanın GPS'ini bozduk. Siz de kendinize düşenleri yaptınız mı?"

"Sir Ashton bu hizmeti vermekten son derece memnun oldu," diye açıkladı Vackeers. "Bu operasyondan hiç tahmin etmediğim kadar korkuyor; bizim biliminsanlarının izini kaybetmemenin en güvenilir yolunun Kraliçe'nin

mücevherlerini çalmak olduğuna garanti versek, onu bile yapar. İşler şöyle ilerleyecek: Sırası geldiğinde, Heathrow' daki güvenlik kontrolü kapılarının hassasiyeti en yüksek seviyeye çıkarılacak. Kapıları öttürmeden geçmek için, astrofizikçinin bütün kişisel eşyalarını X-ray cihazının bandına koymaktan başka seçeneği olmayacak. Son derece titiz bir polis tarafından aranırken, Sir Ashton'ın adamları saatine böceği takacaklar."

"Ya arkeolog? Bir şeyleri fark etmesin?"

"O sırada, o da çok meşgul olacak. Hazır olduklarında Sir Ashton size vericilerin frekansını verecek. İtiraf etmem gerekirse bu beni biraz endişelendiriyor, zira frekansları o da bilecek."

"Rahat olun Amsterdam, bu tür cihazların ömrü kısa olur. Sir Ashton İngiliz topraklarında parayla istediği personeli tutabilir, ama bizim biliminsanları benim ülkeme ayak bastığı andan itibaren herhangi bir şey öğrenemez. Bize güvenebilirsiniz, o ikisinin günlük faaliyetlerinin raporu, Sir Ashton'a hiçbir öncelik tanınmadan bütün örgüte ulaşacak."

Vackeers'in telefonu iki kere tiz tiz ötü. Vackeers yollanan mesajları okudu, misafirinden izin istedi, başka bir randevusu vardı.

Vackeers bir taksiye atladı ve kendisini South Kensington'a götürmesini istedi. Araç onu Bute Sokağı'nda, küçük bir Fransız kitapçısının önünde bıraktı. Karşı kaldırımda, aynı mesajda söylediği gibi, genç bir kadın bir pastanenin önündeki masalardan birine oturmuş kahvesini içerken bir yandan da *Le Monde* okuyordu.

Vackeers yan masaya oturup kendine bir çay ısmarladı ve bir gazete açıp okumaya başladı. Orada kısa bir süre oturduktan sonra hesabı ödedi ve okuduğu gazeteyi masada unutarak kalktı.

Keira durumu fark edince gazeteyi kaptı ve uzaklaşan adamın arkasından seslendi, ama adam sokağın köşesini dönmüştü bile. Vackeers, Ivory'e verdiği sözü tutmuştu, bu akşam Amsterdam'a dönecekti.

Keira gazeteyi masaya bıraktığı sırada, sayfaların arasında, ucu dışarı taşan bir mektup olduğunu fark etti. Zarfı hafifçe çekince üzerinde isminin yazılı olduğunu gördü ve irkildi.

Sevgili Keira,

Bu birkaç satırı size elden veremediğim için beni bağışlayın, ama anlatırsam canınızı sıkacak bazı sebeplerden dolayı, yanınızda görünmemem daha uygun. Bunları sizi endişelendirmek için değil, aksine, sizi kutlamak ve sevindirecek bazı haberler vermek için yazıyorum. Ofisimde size sözünü ettiğim büyüleyici efsane *Tikun Olam*'ın nihayet dikkatinizi çekmesini görmekten son derece memnunum. Paris'teki görüşmemizde, zaman zaman, aklım tamamen başımda olamayacak kadar yaşlı olduğumu düşündüğünüzü biliyorum. Her ne kadar şu son haftalarda başınıza gelenlere üzülsem de, olanların hakkımdaki yargınızı tekrar gözden geçirmenizi sağlamış olabileceğini düşünüyorum.

Güzel haberlerim olduğunu söylemiştim, işte buyurun. Sanırım yolunuz çok eski bir metinle kesişti, düşünebiliyor musunuz, ben o metnin varlığından haberdardım, ama uzun zamandır bana kendini kapatan o yazıyı anlamakta nihayet yol almam, sizin ve kolyenizin sayesinde oldu. Transkripsiyonunu yapmaya hiç ara vermemiştim aslında. Elinizdeki belge tamam değil, bir satırı eksik; elyazmasından silinmiş. O metnin izini, Mısır'daki çok eski bir kütüphanede, çok iyi olmadığı için okumanızı istemediğim bir çevirisine göz atarken bulmuştum. Arzu ettiğimin tersine, yanınızda olamasam da, mümkün olduğu her defasında, size yardım etme isteğime karşı koyamayacağım.

Eksik cümlede şu yazıyor: "Aslan, bilgi taşının üzerinde uyuyor."

Bütün bunlar çok gizemli, değil mi? Benim için de öyle. Ne var ki içgüdülerim, bu bilginin, sizin için günün birinde çok kıymetli olabileceğini söylüyor bana. Piramitlerin altında çok aslan uyur, unutmayın bazıları diğerlerinden çok daha vahşidir, özgürlüğüne daha düşkündür. En yalnızları sürüden uzakta yaşarlar; size yeni bir şey söylediğimi sanmıyorum, Afrika'yı çok iyi tanıyan siz, aslanlara alışıksınız. Temkinli olun sevgili dostum, *Tikun*

Olam efsanesine ilgi duyan bir tek siz değilsiniz. Kaldı ki, sadece bir efsane de olabilir... Bazı düşlerin, ki bunlar çoğunlukla en çılgın olanlarıdır, insanları çok şaşırtıcı keşiflere götürdüğünü bilirim. İyi yolculuklar. Bu yolculuğa çıkmanıza çok seviniyorum.

Sizin Ivory'niz

PS: Bu mektuptan kimseye söz etmeyin, yakınlarınıza bile. Mektubu, hiçbir şeyi unutmamak için tekrar okuyun ve yok edin.

Keira, Ivory'nin isteğini yerine getirdi. Mektubu iki kez daha okudu ve kimseye ondan söz etmedi, bana bile, en azından çok uzun zaman. Ancak mektubu yok etmek yerine, katlayıp cebine koydu.

Walter'la vedalaştık ve o cuma, dün gibi hatırlıyorum, 20.35'te Beijing'e hareket edecek olan bir uçağa bindik.

Güvenlikten geçiş tam bir kâbustu. Bundan sonra bir daha Heathrow'dan uçağa binmeyeceğimi yemin ettim. Gayretkeş görevlilerin bize layık gördüğü davranış biçimine çok kızan Keira sonunda öfkeden deliye döndü. Daha da ayrıntılı bir arama yapmak için bizi tamamen soymakla tehdit etmelerinden hemen önce, onu sakinleştirmek için akla karayı seçtim.

Uçak zamanında kalktı, uçacağımız yüksekliğe çıkınca Keira nihayet gevşedi. On saatlik uçuş süresinden faydalanıp gündelik hayatta işime yarayacak merhaba, hoşça kal, lütfen, teşekkür ederim kelimelerinin Çincesini öğrenmeye çalıştım. Peki kime merhaba, kime teşekkür ederim diyecektim... hiç fikrim yoktu.

Hızlandırılmış Çince dersimden çabucak vazgeçtim ve edebî zevkime daha uygun okumalara geçtim.

"Ne okuyorsun?" diye sordu Keira yolcuğun ortasında.

Ona kitabın kapağını gösterip kitabın adını söyledim: "*Galaksilerin Çevresindeki Parçacıkların Yayılımı Üzerine.*"

Ne anlama geldiğini anlamadığım, "Hımmm," diye bir şeyler homurdandı.

"Ne?"

"Kitabın gerçekten de çok sürükleyiciye benziyor," dedi, "eminim filmi daha da iyidir, hatta devamını çekerler..."

Arkasını dönüp koltuğun üzerinden küçük ışığı kapattı.

Beijing

Beijing'e öğleden sonra vardık, yolculuk ve saat farkı bizi çok yormuştu. Gümrükteki formaliteler fazla sorun yaratmadan halloldu, Heathrow'daki görevlilerden daha sevimli insanların gerçekleştirdiği küçük, rutin bir kontroldü. Seyahat acentesi aracılığıyla yerli üretim bir cip kiralamıştım. Sözleşme, havaalanının büyük salonundaki kiralama şirketinin bankosunda önceden adımıza düzenlenmişti, park yerinde gıcır gıcır bir araba bizi bekliyordu.

İyi ki arabada GPS vardı, Çin'de yolunu bulmak hiç kolay değil, sokak isimleri Batılılar için anlaşılmaz. Alete, bir oda tuttuğum otelin koordinatlarını girdim, artık yapmam gereken bizi şehir merkezine götürecek küçük oku takip etmekti.

Trafik yoğundu. Yasak Şehir'in duvarları sağımızda aniden beliriverdi. Biraz ötede soldaysa, Halkın Kahramanları Anıtı, daha ilerideki Tiananmen Meydanı'ysa acı hatıraları canlandırıyordu. Modern mimarisiyle şehrin genel görünümünden ayrışan Ulusal Tiyatro'nun kubbesinin önünden geçtik.

"Yorgun musun?" diye sordu Keira.

"Çok değil."

"O halde hiç durmadan Xi'an'a devam edelim mi?"

Onun sabırsızlığını paylaşıyordum, ama orasıyla ara-

mızda bin kilometre vardı, Beijing'de bir gece geçirmek bize çok iyi gelecekti.

Yasak Şehir'in bu kadar yakınında olup onu ziyaret etmemek olmazdı. Üzerimizi değiştirmek üzere otelde kısa mola verdik. Keira'nın duş aldığı banyodan gelen su sesini duyuyordum, suyun seni beni ansızın mutlu etti, az kalsın onu bu seyahate çıkmaktan vazgeçirmeme neden olacak endişelerimi sildi götürdü.

"Orada mısın?" diye sordu Keira kapının arkasından.

"Evet, neden?"

"Hiç..."

Hepsi birbirine benzeyen sokaklar labirentinde kaybolmaktan korkuyordum. Bir taksiyle Jingshan Parkı'na gittik.

Böyle güzel bir gül bahçesi daha önce hiç görmemiştim. Önümüzde, bir havuzun üzerinden bir taş köprü geçiyordu. Gün içindeki diğer yüz turist gibi, parkın hıyabanlarında dolaştık. Keira kolumdan tuttu.

"Burada olmaktan mutluyum," dedi bana.

Eğer zamanı durdurabilmek mümkün olsaydı, o an dondururdum. Eğer geriye dönmek mümkün olsaydı, Jingshan Parkı'nın bir hıyabanında, beyaz bir ağacın yanındaki o âna geri dönerdim.

Yasak Şehir'e Kuzey Kapısı'ndan girdik. Gözlerimizin önüne sunulan güzellikleri tasvir etmem için bu defterin yüz sayfasını karalamam gerekirdi; onca hanedanın art arda hüküm sürdüğü eski pavyonlar, eskiden içinde saraylıların gezindiği imparatorluk bahçesi, sayısız baharın kırmızı tapınağı, üzerinde birkaç altın ejderhanın ortalığı karıştırırmış gibi durduğu çatılar, gözünü göğe dikmiş, sonsuza kadar donmuş bronz balıkçıllar, dantel gibi işlenmiş mermer merdivenler. Ulu bir ağacın yanındaki bir bankta oturan yaşlı bir Çinli çift, nedenini bilmediğimiz sebepten dolayı kontrolsüzce gülüyordu; konuştuklarının tek kelimesini anlamıyorduk, onları bu kadar güldürenin ne olduğunu hiç bilmiyorduk, onları birbirlerine bağla-

yan yakınlığı yalnızca bakışlarından kavrayabiliyorduk.

Bugün hâlâ, o Yasak Şehir'in orta yerinde, yine gelip o banka oturduklarına ve yine güldüklerine inanmak istiyordum.

Bu kez yorgunluğa teslim olmuştuk. Keira'nın ayakta duracak hali kalmamıştı, benim de durumum pek parlak değildi.

Uzun saatler boyunca uyuduk. Aceleyle yuttuğumuz bir kahvaltının ardından Beijing'i terk ettik. Önümüzde upuzun bir yol vardı ve ben bu yolu bir günde alabileceğimizden şüpheliydim.

Şehirden kırlara doğru giderken, önümüze ucu bucağı görünmeyen ovalar çıktı, ufukta gördüğümüz dağlarsa ilerlesek de hiç yaklaşmıyorlardı. Üç yüz kilometreyi arkamızda bırakmıştık, hiçbir yerin ortasında bitmiş, girinti ve çıkıntıların biteviyeliğini bozan sanayi şehirlerinden geçiyorduk. Shijiazhuang'da depoyu doldurmak üzere durduk. Keira benzincide, sosisliye çok benzeyen ama içindeki sosisin türü anlaşılmayan bir sandviç almaya karar verdi. Ben tatmayı reddettim, Keira ise her lokmasını, benim fazlaca abartılı bulduğum bir zevkle mideye indirdi. Elli kilometre sonra, yanımdaki yolcunun rengi dönmeye başladı, arabayı hemen kenara çektim. Keira iki büklüm bir bayırın arkasına doğru seyirtti; on dakika sonra arabaya geri döndüğünde tek kelime etmememi söyledi.

Mide bulantısına engel olmak için –ki bulantının sebebini söylememeye söz verdim– direksiyona o geçti direksiyona o geçti. Yangquan'a vardığımızda dört yüzüncü kilometredeydik, Keira bir tepenin doruğunda, terk edilmiş gibi duran küçük taş bir köy fark etti. Yoldan ayrılıp oraya giden patikaya girmemiz için bana yalvardı. Bana da asfaltta yol almaktan gına gelmişti, cipin bir işe yarama vakti gelmişti.

Tümsekli bir yol bizi köyün girişine kadar götürdü. Keira haklıydı, kimse yaşamıyordu artık orada, bazılarının hâlâ çatıları olsa da, evlerin çoğu harabeye dönmüştü. İç karartıcı manzara insanda pek gezme isteği uyandırmı-

yordu, ancak Keira eski dar sokakları arşınlamaya başlamıştı bile, benim de onu bu hayalet köyde takip etmekten başka bir seçeneğim yoktu. Eskiden köy meydanı olması gereken yerin merkezinde, zamanın hoyratlığına iyi direnmiş gibi gözüken, bir yalak bir de küçük tahta bir bina vardı. Keira basamaklara oturdu.

"Nedir bu?" diye sordum.

"Bir Konfüçyüs tapınağı. Konfüçyüs'ün, kadim Çin'de çok sayıda öğrencisi vardı, Usta'nın bilgeliği birçok kuşağa rehberlik etti."

"İçeri girelim mi?" diye teklif ettim.

Keira ayağa kalkıp kapıya yaklaştı. Açılması için kapıyı hafifçe itmesi yeterli oldu.

"Girelim!" diye yanıt verdi.

İçerisi boştu, zeminde, otların arasında birkaç taş vardı.

"Ne oldu da bu köy böyle ıssız kaldı acaba?"

"Su kaynakları kurumuş olabilir ya da bir salgın halkı kırıp geçirmiştir, bilemiyorum. Burası en az bin yıllıktır, bu halde bırakılmış olması ne acı."

Keira'nın dikkatini, tapınağın en arkasındaki bir toprak parçası çekti. Diz çöküp elleriyle özenle kazımaya başladı. Sağ eliyle dikkatle çakılları ayıklıyor, sol eliyle de kenara itiyordu. Konfüçyüs'ün bütün ilkelerini, açıkladığı sıraya göre ezbere söylesem, dönüp bakmazdı bile.

"Ne yaptığını öğrenebilir miyim?"

"Birkaç saniye içinde öğreneceksin belki de?"

Birdenbire, altını üstüne getirdiği toprağın ortasında, bronz bir kupanın zarif bombesi göründü. Keira pozisyon değiştirdi, bağdaş kurdu, kupayı olduğu yere hapseden balçığı temizlemek için neredeyse bir saat uğraştı. Sonra bir mucizeymişçesine, kupayı havaya kaldırıp bana gösterdi.

"İşte," dedi gözlerinin içi parlayarak ve mutlu.

Ağzım açık kalmıştı, üzeri hâlâ topraklı ama artık görünür olan o objenin güzelliğinden değildi sadece, aynı zamanda onu unutulmuşluktan ansızın çıkarıveren büyüden.

"Bunu nasıl yaptın, orada olduğunu nereden bildin?"

"Samanlıkta iğne bulmak gibi çok özel bir yeteneğim

vardır," dedi ayağa kalkarken, "en azından samanlıklar Çin'de, bu seni biraz rahatlatmış olmalı, değil mi?"

Sırrını açıklamayı kabul etmesi için ona uzun süre yalvarmam gerekti. Keira'nın kazmaya başladığı noktada, otlar daha kısa ve seyrek ve diğer yerlere göre daha az yeşilmiş.

"Toprağa gömülmüş bir nesne varsa genellikle böyle olur," diye sırrını verdi bana.

Keira kupanın tozunu sildi.

Kupayı özenle bir taşın üzerine koyarken, "Yakın tarihten kalma değil," dedi.

"Burada mı bırakacaksın?"

"Bizim değil, köyde yaşayan insanların öyküleri yazılmış burada. Biri bulup, doğru olduğunu düşündüğünü yapacaktır, hadi gel, iğne aranacak başka samanlıklarımız var!"

Manzara Linfen'de değişti; şehir dünyanın en kalabalık on şehrinden biriydi ve gökyüzü ansızın amber rengine büründü, mide bulandırıcı ve zehirli bir bulut göğü kararttı. Atacama Platosu'ndaki gecelerin aydınlığını düşündüm, bu iki yerin aynı gezegende bulunması mümkün müydü? Çevreyi böylesine harap etmek için nasıl delirmiş olabilirdi? Bir gün, bu iki atmosferden hangisi, Atacama'daki mi, yoksa Linfen'deki mi hüküm sürecekti? Pencereleri kapatmıştık, Keira beş dakikada bir öksürüyordu, benimse gözlerim öyle yanıyordu ki yolu bulanık görüyordum.

Yeni bir öksürük nöbetine tutulan Keira, "Bu koku cehennemî," diye yakındı.

Arka koltuğa döndü ve maske olarak kullanmak üzere pamuklu bir giyecek bulmak için çantasını karıştırırken küçük bir çığlık attı.

"Ne oldu?" diye sordum.

"Hiç, çantayla astarı arasına girmiş bir şey battı. Bir iğne ya da onun gibi bir şeydir."

"Kanıyor mu?"

"Biraz," dedi, hâlâ çantasını karıştırıyordu.

Ben araba kullanmaya devam ediyordum, görüş çok kötü olduğundan iki elimin de direksiyonda olması gerekiyordu.

"Torpido gözüne bak, bir ilkyardım çantası olması lazım, içinde yara bandı vardır."

Keira bölmeyi açıp ilkyardım çantasını aldı ve içinden küçük bir makas çıkardı.

"Fena mı yaralandın?"

"Hayır, hiçbir şeyim yok, ama elime batan o şeyin ne olduğunu öğrenmek istiyorum. Bu çantaya bir servet ödedim!"

Şimdi çantayı iyice araştırmak için akrobasi yapıyordu.

Kaburgalarıma bir tekme yiyince, "Ne yaptığını öğrenebilir miyim?" diye sordum.

"Söküyorum."

"Neyi?"

"Şu çirkin astarı, sen sus da sürmeye devam et."

Keira'nın homurdandığını duydum.

"Bu şey de ne?"

Tekrar yerine oturmak için bayağı debelendi. Nihayet oturmayı becerdiğinde, parmaklarının arasında bana gururla gösterdiği küçük metal bir rozet tutuyordu.

"Bu lanet bir iğne," dedi.

Elindeki şey, reklam amaçlı verilen şu rozetlere çok benziyordu, ne var ki bu griydi ve rengi soluktu, üzerinde de hiçbir şey yazmıyordu.

Keira nesneye daha yakından baktı, renginin solduğunu gördüm.

"Ne oldu?"

"Hiç," diye yanıt verdi, oysa yüzündeki ifade tersini söylüyordu. "Çantanın astarında unutulmuş bir dikiş aletidir muhtemelen."

Bunu söyledikten sonra susmamı işaret etti, sonra da ilk fırsatta arabayı kenara çekmemi söyledi.

Linfen civarından uzaklaştık. Dağı sardıkça yol virajlanmaya başlamıştı. Üç yüz metre yükseklikte, kirli hava

örtüsünü geride bırakmıştık ki aniden, bir bulutun içinden çıkmışız gibi, mavi göğe yeniden kavuştuk.

Bir virajın çıkışında, küçük bir dinleme tesisine park etme fırsatı buldum. Keira rozeti gösterge panelinin üzerine koydu, arabadan çıktı ve onu izlememi işaret etti.

"Gerçekten tuhaf davranıyorsun," dedim yanına giderken.

"Asıl tuhaf olan, çantamda lanet olası bir böcek bulmuş olmam."

"Bir ne?"

"Bulduğum bir dikiş aleti değildi, neden bahsettiğimi gayet iyi biliyorum, o bir dinleme cihazıydı."

Casusluk konusunda büyük bir deneyimim yoktu ve bana söylediğine inanmakta güçlük çekiyordum.

"Arabaya geri döneceğiz, alete daha yakından bakarsın ve kendi gözlerinle görürsün."

Ben de öyle yaptım. Keira haklıydı; alet, küçük bir vericiydi. Tekinsiz kulaklardan uzakta konuşmak için yeniden arabadan çıktık.

"Çantama neden bir mikrofon saklandığı konusunda bir fikrin var mı?"

"Çinli yetkililer, kendi bölgelerinde dolaşan yabancılarla ilgili bilgi edinme konusunda çok açgözlüdürler, turistler için sıradan bir uygulamadır belki," diye fikir verdim.

"Çin'i her yıl yirmi milyondan fazla insan ziyaret ediyor olmalı, bavullara mikrofon yerleştirerek eğlendiklerini mi düşünüyorsun?"

"Hiçbir fikrim yok, belki de rastgele koyuyorlardır."

"Ya da rastgele değildir. Eğer dediğin gibi olsaydı, mikrofonu ilk bulan biz olmazdık, üstelik böyle bir uygulama ortaya çıksa Batı basını bundan büyük olay yaratırdı."

"Belki de çok yeni bir uygulamadır."

Bunu onu rahatlatmak için söylemiştim, ama içimden derinlerinde bu durumu tuhaf olduğu kadar rahatsız edici de buluyordum. Arabada yaptığımız konuşmaları anımsamaya çalıştım, Keira'nın geçtiğimiz sanayi kentlerindeki

kirlilik ve pis koku, bir de öğlen yediği şüpheli sandviç hakkındaki görüşleri dışında, bizi zor duruma sokabilecek herhangi bir şey anımsamadım.

"Pekâlâ, madem bu şeyi bulduk, onu burada bırakıp yolumuza rahatça devam edelim," diye teklif ettim.

"Hayır, onu bırakmayalım, tek yapmamız gereken düşündüğümüzün tersine söylemek, hangi yöne yol aldığımız konusunda yalan söylemek, böylece, hakkımızda casusluk yapanları biz manipüle etmiş oluruz."

"Ya mahremiyetimiz?"

"İngilizlik yapmanın hiç sırası değil Adrian, bu akşam senin çantanı da kontrol ederiz, eğer benimkini kurcaladılarsa, seninkine de aynı şeyi yapmamaları için bir neden göremiyorum."

Hızlı adımlarla arabaya döndüm, bavulumdaki azıcık eşyayı bagaja boşalttım ve onu uzağa fırlatıp attım, oradan ilk geçen mutlu olacaktı kuşkusuz. Ardından direksiyon başındaki yerimi aldım ve böceği pencereden salladım.

"Eğer memelerini beğendiğimi söylersem, şehvetli bir Stasi görevlisinin bundan istifade etmesini istemem!"

Keira'nın herhangi bir yanıt vermesine fırsat vermeden arabayı çalıştırdım.

"Memelerimi beğendiğini mi ima etmek istedin?"

"Kesinlikle."

Sonraki elli kilometre tam bir sessizlik içinde geçti.

"Ya bir gün ikisinden birinin ya da her ikisinin alınması gerekirse?"

"Ben de göbeğinle ilgili fanteziler kurarım, seni memelerin için sevdiğimi söylemedim!"

Sonraki elli kilometre de aynı sessizlik içinde devam etti.

"Benimle ilgili sevdiğin şeylerin listesini yapabilir misin?" dedi Keira.

"Evet, ama şimdi değil."

"Ne zaman?"

"Zamanı geldiğinde."

"Peki, o zaman ne zaman gelecek?"

"Seninle ilgili sevdiğim şeylerin listesini yaptığımda!"

Karanlık bastırmaya başlamıştı, yorgunluğun beni ele geçirdiğini hissediyordum. Yön bulma aleti, Xi'an'a varmadan önce yapmamız gereken yüz elli kilometreden biraz fazla yol olduğunu gösteriyordu. Ağırlaşan gözkapaklarımı açık tutmakta zorlanıyordum. Keira'nın da durumu daha iyi sayılmazdı, başını pencereye yaslamış, derin derin uyuyordu. Virajın birinde, araba hafifçe kaydı. İnsanın hayatının bir anda elinden gidivermesi için küçücük bir dikkatsizlik yeterli, ben de yolcumunkini hiçbir risk almayacak kadar seviyordum. Neyin peşinde olursak olalım, bir gece daha bekleyebilirdi. Arabayı yolun kenarına çektim, motoru kapattım ve hemen uyudum.

Londra

Lacivert Jaguar, Westminster Köprüsü'nden geçip Parlamento Meydanı'nın çevresini dolandı, Maliye Bakanlığı'nın binasının önünden geçip St. James Parkı'na doğru saptılar. Şoför atlılara ayrılmış bir yolun kenarında durdu, arabadaki yolcu indi ve parka doğru yürüdü.

Sir Ashton, bir pelikanın su içtiği gölün kenarındaki bir banka oturdu. Genç bir adam ona doğru yöneldi ve gelip yanına oturdu.

"Ne haberler var?" diye sordu Sir Ashton.

"İlk geceyi Beijing'de geçirdiler, şu anda da gitmekte olduklarını sandığım Xi'an'dan yüz elli kilometre uzaktalar. Sizinle buluşmak üzere ofisten çıktığımda, uyuyorlardı sanırım, araç iki saattir hareket etmedi."

"Bizde saat 17.00, orada 22.00, muhtemelen uyuyorlardır. Xi'an'da ne yapacaklarını öğrendiniz mi?"

"Bu konuda henüz bir bilgi edinemedik. Bir-iki defa beyaz piramit diye bir şeyden söz ettiler."

"Bu da neden taşrada olduklarını açıklıyor, ama piramidi bulacaklarından şüpheliyim."

"Nedir o?"

"Bir Amerikan pilotunun uydurduğu fantezi, söz konusu piramidi uydularımız hiç tespit etmedi. Bana söyleyecek başka bir şeyiniz var mı?"

"Çinliler, iki vericiyi kaybettiler."

"Kaybettiler ne demek?"

"Cihazlar çalışmıyor."

"Cihazları bulduklarını mı düşünüyorsunuz?"

"Bu bir olasılık Sir, ama sahadaki adamımız daha ziyade bir arıza çıkmış olabileceği görüşünde. Yarın başka haberle gelmeyi umuyorum."

"Ofisinize mi dönüyorsunuz?"

"Öyle, Sir."

"Beijing'e benim tarafımdan bir mesaj iletin. Ona teşekkür edin ve sessizliğin hep zorunlu olduğunu söyleyin. O anlar. Bir de, Çin'e acil gidiş için protokolü hızlandırın, gerekli olduğuna karar verirsem hazır olalım."

"Haftalık işlerinizi iptal etmem gerekiyor mu?"

"Bilakis!"

Genç adam Sir Ashton'la vedalaşıp hıyabanda uzaklaştı.

Sir Ashton'sa uçağını arayıp yardımcısından bir valiz hazırlamasını, içine, iki-üç günlük bir seyahat için gerekli ne varsa koymasını istedi.

Shaanxi taşrası

Arabanın kaportasına vuruluyordu, gece vakti, omzunda çıkınıyla yaşlı bir adamın yüzüyle karşılaşınca olduğum yerde sıçradım, adam gülümsüyordu. Camı açtım, adam yanağını birleştirdiği ellerine dayadı ve bana arabaya binmesine izin vermemi istediğini anlatmaya çalıştı. Hava soğuktu, bu yürüyüşçü tir tir titriyordu, bir gün bana yardım eden o Etiyopyalıyı düşündüm. Kapıyı açtım, bavullarımızı arabanın zeminine ittim. Adam bana teşekkür ettikten sonra arka koltuğa yerleşti. Çıkınını açıp akşam yemeği olan birkaç bisküviyi bizimle paylaşmayı önerdi. Bisküvilerden bir tane aldım; zira bu, adamın gerçekten hoşuna gidecekmiş gibi geldi. Karşılıklı tek kelime edemiyorduk ama gözlerimizle anlaşıyorduk. Bana Keira için de bir bisküvi verdi. Keira derin bir uykudaydı, bisküviyi torpido gözünün üzerine koydum. Adam mutlu olmuşa benziyordu. Bu zayıf yemeği paylaştıktan sonra adam uzandı ve gözlerini yumdu, ben de aynını yaptım.

Soluk gün ışığı ilk beni uyandırdı. Keira gerindi, ona gürültü etmemesini işaret ettim, arka koltukta dinlenen bir misafirimiz vardı.

"Kim?" diye fısıldadı.

"En ufak bir fikrim yok. Muhtemelen bir dilenci, yol-

da bir başına yürüyordu, gece de dondurucu soğuktu."

"Misafir odasını ona verdiğin iyi olmuş. Neredeyiz?"

"Hiçbir yerin ortasında ve Xi'an'dan yüz elli kilometre uzakta."

"Açım," dedi Keira.

Ona bisküviyi gösterdim. Bisküviyi aldı, kokladı ve bir anlık tereddütten sonra bir lokmada yuttu.

"Hâlâ açım," dedi, "duş almak ve hakiki bir kahvaltı yapmak istiyorum."

"Daha erken, ama yol üzerinde bir şeyler atıştırabileceğimiz bir yer buluruz."

Adam uyandı. Üstüne başına şöyle bir çekidüzen verdikten sonra iki elini birleştirerek Keira'yı selamladı. Keira da onu aynı biçimde selamladı.

"Salak, adam Budist bir rahip," dedi bana. "Bir hac seferi yapıyor olmalı."

Keira, yolcumuzla sohbet edebilmek için var gücüyle çabaladı, karşılıklı bir sürü işaret yaptılar. Keira bana döndü, gayet memnundu, ama neden memnundu hiç anlamadım.

"Bas gaza, onu gideceği yere bırakacağız."

"Sana gideceği yerin adresini verdiğini ve senin de bunu hemen anladığını söylemeyeceksin herhalde?"

"Şu yolu tırman, güven bana."

Cip her yöne sallanıyordu, bir tepenin doruğuna tırmanıyorduk. Köy manzarası güzeldi, Keira bir şeyi gözlüyor gibiydi. Tepenin zirvesinde yol, bir çam ve karaçam ormanına doğru inerken sapıyordu. Ormanın çıkışındaysa yol kayboluyordu. Arkamda oturan adam bana arabayı durdurup motoru kapatmamı işaret etti. Artık yürümemiz gerekiyordu. Patikanın ucunda bir çay olduğunu fark ettik, yüz metre ilerideki bir ırmak geçidine ulaşmak için adam bizi çayın kenarından yürüttü. Yeni bir tepenin yamacına tırmandık ve karşımıza ansızın bir manastırın çatısı çıkıverdi.

Bizi karşılamaya altı rahip geldi. Rehberimizin önünde eğildiler ve onları izlememizi rica ettiler.

İçinde hiç eşya bulunmayan beyaz duvarlı bir odaya aldılar bizi. Yerdeki birkaç halından başka hiçbir şey yoktu. Çay, pirinç ve *mantu* dedikleri bir tür ekmek getirdiler.

Rahipler, önümüze bu yemekleri koyduktan sonra, Keira ve beni yalnız bırakarak çekildiler.

"Burada ne yaptığımızı söyler misin?" diye sordum ona.

"Kahvaltı istememiş miydik?"

"Ben daha çok bir restoran düşünmüştüm, manastır değil," diye fısıldadım.

Rehberimiz odaya girdi, üzerindeki paçavraları çıkarmış, beline ustaca işlenmiş ipek bir kuşak dolanmış kırmızı uzun bir cübbe giymişti. Onu, bizi ağırlayan altı rahip izliyordu, arkasında bağdaş kurarak oturdular.

"Beni buraya getirdiğiniz için teşekkür ederim," dedi rahip eğilerek.

Keira şaşkınlık içinde, "Bu kadar iyi Fransızca konuştuğunuzu bize söylememiştiniz," dedi.

"Dün gece herhangi bir şey söylediğimi hatırlamıyorum, bu sabah da öyle. Dünyayı dolaştım ve dilinizi öğrendim," dedi Keira'ya. "Burada ne arıyorsunuz?"

"Turistiz, bölgeyi geziyoruz," diye yanıtladım.

"Sahiden mi? Shaanxi taşrasının keşfedilecek güzelliklerle dolup taşan bir yer olduğunu söylemem gerek. Bu bölgede binden fazla tapınak var. Mevsim de turizm için uygun. Özellikle kışlar çok sert geçer burada. Kar güzeldir ama her şeyi daha da zorlaştırır. Hoş geldiniz. Hizmetinize bir banyo ayrıldı, bakımınızı yapabilirsiniz. Öğrencilerim yan odaya hasırlar yerleştirecek, dinlenin ve bugünün tadını çıkarın. Öğlen size bir yemek sunacağız; bense, size daha sonra katılacağım. Şimdi yanınızdan ayrılmam lazım, yolculuğumu düşünüp meditasyon yapmalıyım."

Adam odadan ayrıldı. Ayağa kalkan diğer altı rahip de onunla birlikte çıktılar.

"Sence onların şefi mi?" diye sordum Keira'ya.

"Bunun doğru deyim olduğunu sanmıyorum, Budistlerde hiyerarşi biçimselden ziyade ruhanidir."

"Yolda basit bir dilenciye benziyordu."

"Yoksun olmak, bu rahiplerin şiarı budur, zihinsel faaliyetten başka hiçbir şeye sahip olmamak."

Serinledikten sonra civarda yürüyüşe çıktık. Bir söğüdün altında, buralardaki dinginliğe bıraktık kendimizi, zamanın dışına ve medeniyetin uzağına.

Gün bitti. Akşam olurken Keira'ya gökyüzünde beliren yıldızları gösterdim. Bizim rahip yanımıza geldi ve oturdu.

"Astronomiye mi tutkunsunuz?" dedi bana.

"Nereden bildiniz?"

"Basit gözlem meselesi. Tan vakti, insanlar genellikle ufkun gerisinde batan güneşi seyrederler, sizse göğe bakıyordunuz. Beni de çok heyecanlandıran bir bilim dalıdır. evrenin büyüklüğünü düşünmeden ve sonsuzluk üzerine kendini sorgulamadan, bilgeliğe doğru yol almak zor iştir."

"Ben, bilge olarak adlandırılabilecek biri değilim, ama çocukluğumdan beri kendime sorular sorup dururum."

"Çocukken bilgeydiniz," dedi rahip, "hatta yetişkin olunca bile, size yön gösteren hep o çocuğun sesi, o sesi hâlâ duyabilmenize sevindim."

"Neredeyiz?" diye sordu Keira.

"Burası bir keşiş evi, sizi koruyacak özel bir yer."

"Biz tehlikede değildik ki," dedi Keira.

"Ben de öyle söylemedim," diye karşılık verdi rahip, "ama olsaydınız, burada güvende olurdunuz, kurallarımıza uymak kaydıyla."

"Hangi kurallar?"

"Sadece birkaç tane var, emin olun: gün doğmadan kalkmak, bize sunduğu besinleri hak etmek için toprağı işlemek, insan ya da hayvan hiçbir hayata kastetmemek, sizin benzer niyetleriniz olmadığına eminim elbette, ah, unutuyordum, bir de yalan söylememek."

Rahip Keira'ya döndü.

"Arkadaşınız astronommuş, ya siz, siz ne iş yapıyorsunuz?"

"Arkeoloğum."

"Bir arkeolog ve bir astronom, güzel çarpışma."

Keira'ya bakıyordum, rahibin sözleri tamamen içine işlemiş gibiydi.

"Peki ya bu turistik gezi, yeni şeyler keşfetmenize olanak verdi mi bari?"

"Biz turist değiliz," diye itiraf etti Keira.

Kınayan gözlerle ona baktım.

"Burada yalan söylenmez, dendi!" dedi Keira lafa devam etmeden önce. "Biz daha çok..."

"Kâşif misiniz?" diye sordu rahip.

"Evet, bir tür."

"Ne arıyorsunuz?"

"Beyaz bir piramit."

Rahip kahkahayı bastı.

"Nedir bu kadar komik olan?" diye sordu Keira.

"Beyaz piramidinizi buldunuz mu bari?" diye sorguladı rahip, gözleri hâlâ içini dolduran neşeyle ışıl ışıl parlıyordu.

"Hayır, Xi'an'a kadar gitmemiz gerekiyor, piramidin önümüzde, yolumuzun üzerinde olduğunu düşünüyoruz."

Rahip daha da çok gülmeye başladı.

"Bu kadar komik ne söylemiş olabilirim?" dedi Keira.

"Xi'an'daki şu piramidi bulacağınızdan şüphem var doğrusu, ne var ki tamamen de yanılıyor sayılmazsınız, yolunuzun üstünde sayılır, önünüzde," diye ekledi rahip, hâlâ gülümsüyordu.

Bu duruma sinirlenmeye başlayan Keira, "Sanırım bizimle dalda geçiyor," dedi.

"Kesinlikle geçmiyorum, sizi temin ederim," dedi rahip.

"O halde, ağzımı açar açmaz neden güldüğünüzü açıklayın bana."

"Rica ederim, öğrencilerime sizin yanınızda bu kadar eğlendiğimi söylemeyin, gerisini yarın anlatacağıma söz veriyorum. Meditasyon yapmak için çekilme vaktim geldi. Gün ağarırken buluşuruz. Geç kalmayın."

Rahip ayağa kalktı ve bizi selamladı, manastıra giden yolda uzaklaştığını gördüğümüz rahibin hâlâ güldüğünü tahmin edebiliyorduk.

Derin derin uyuduk. Keira beni rüyamdan uyandırdı.

"Gel," dedi, "vakit geldi, avludaki rahiplerin seslerini duyuyorum, gün az sonra doğar."

Bizim yatak odası olarak kullandığımız odanın girişine, yememiz için bir şeyler konmuştu. Bir öğrenci bizi banyoya götürdü, sunulan yiyeceklere dokunmadan önce, ellerimizi ve yüzümüzü yıkamamızı işaret ediyordu. Banyodaki işimiz bittikten sonra, bize oturup huşu içinde yemeğimizi yememizi teklif etti.

Keşiş evinin duvarları arasından ayrılıp, randevulaştığımız o söğüt ağacına doğru, tarlalarda ilerlemeye başladık. Rahip gelmişti bile.

"Geceniz iyi geçmiştir umarım."

"Bebekler gibi uyudum," dedi Keira.

"Demek beyaz bir piramit arıyorsunuz. Onun hakkında ne biliyorsunuz?"

"Edindiğim bilgilere göre," dedi Keira, "üç yüz metreden yüksekmiş, ki bu da onu dünyanın en yüksek piramidi yapar."

"Bundan da yüksek," dedi rahip.

"Gerçekten var mı?" diye sordu Keira.

Rahip gülümsedi.

"Evet, bir biçimde var."

"Nerede?"

"Dün sizin de söylediğiniz gibi, tam önünüzde."

"Üzgünüm, ama böyle bilmeceleri çözmekte pek yetenekli sayılmam, bir ipucu daha verebilirseniz minnettar olurum."

"Ufukta ne görüyorsunuz?" diye sordu rahip.

"Dağlar."

"Qin Ling Sıradağları. Şu karşımızdaki, en önemli dağın adı nedir biliyor musunuz?"

"Bilmiyorum," diye yanıtladı Keira.

"Hua Shan; güzel değil mi? Beş kutsal dağımızdan biri. Tarihi derslerle dolu. İki bin yıldan biraz fazla zaman önce, batı yamacının ayağında Taocu bir tapınak inşa edildi. O tapınakta bilgeler yaşıyordu, gizli dağların tanrı-

sının zirvelerde yaşadığını sanıyorlardı. Kou Qianzhi, beşinci yüzyılda yaşamış bir rahip, İlahî Kuzey Tarikatı'nı kurdu, orada çok büyük bir keşif yaptığına, vahiy indiğine dair yemin etti. Hua Dağı'nın doğuda, batıda, kuzeyde, güneyde ve merkezde olmak üzere beş tepesi vardır, genel olarak biçimini size nasıl tasvir etsem..."

"Sivri," diye yanıtladı Keira.

"Sizi gözlerinizi açmaya davet ediyorum, Hua Shan'a iyi bakın ve biraz daha düşünün."

"Üçgendi," dedim rahibe.

"Evet, öyleydi. Ve aralık ayının başında, en yüksek tepesi karlarla bezenirdi. O zamanlar, bu kar hiç kalkmazdı, günümüzdeyse baharın sonunda eriyor, kışın tekrar yağana kadar kar olmuyor. Bu mevsimde Hua Dağı'nı görmek için daha uzun kalamayacak olmanıza üzülüyorum, sunduğu manzaranın güzelliğinin dünyada eşi benzeri yok. Şimdi son bir soru soracağım size, kar ne renktir?"

"Beyaz..." diye mırıldandı Keira, rahibin kendi başımıza keşfetmemiz konusunda bu kadar ısrar ettiği şeyin ne olduğunu anlamaya başlamıştı.

"Beyaz piramidiniz tam önünüzde duruyor, dün sizi dinlerken neden o kadar güldüğümü şimdi anladınız."

"Oraya kesinlikle gitmemiz lazım!" dedi Keira.

"O dağ çok tehlikeli," diye söze devam etti rahip. "Her yamaç boyunca, kayaların içine oyulmuş bir yol var, kutsal yol. Sadece Hua Dağı'nın değil, aynı zamanda Çin'deki beş kutsal dağın en yüksek zirvesine çıkıyor o yol, adı da Bulut Sütunu."

"Sütun mu dediniz?" diye sordu Keira.

"Evet, kadim zamanlarda o zirveye böyle derlerdi. Oraya gitmek istediğinizden gerçekten emin misiniz? Kutsal yola koyulmak tehlikelidir."

Tehlike ne olursa olsun Hua Dağı'nın zirvesine tırmanacağımızı anlamam için Keira'nın gözlerine bakmam yeterli oldu. Her zamankinden daha kararlıydı. Rahip en ince ayrıntısına kadar bizi nelerin beklediğini anlattı. İlk sırtta dağa oyulmuş on beş kilometre merdiven; sonra

uçurumların kenarından ve çeşitli yamaçların çevresinden dolanmayı sağlayan kayalık çeperdeki geçitler. Kutsal yol en gözüpeklere, en azimlilere, sarsılmaz bir imanla yolu izleyenlere, iki bin altı yüz metre yükseklikte, kuzey tepesinin zirvesinde, Tanrı'nın tapınağına ulaşma olanağı veriyordu.

"En ufak bir yanlış adım, yoldan en ufak bir sapma ölümcül olur. Bu mevsimde bile çoğunlukla en yüksekteki taş basamakları kaplayan buza dikkat edin. Kaymamaya özen gösterin, tutunacak bir şey bulabileceğiz yerlere çok ender rastlanır. Eğer biriniz düşerse, öbürünüz onu kurtarmak için tehlikeye atılmasın, yoksa uçurumun dibini ikiniz birden boylarsınız."

Her şeyi öğrenmiştik, rahibin amacı gözümüzü korkutmak değildi. Bize giysilerimizi değiştirmemizi teklif etti, eşyalarımızı orada bırakabilirdik. Arabanın da olduğu yerde durmasında bir sakınca yoktu. Sabahleyin, bir eşeğin çektiği bir yük arabasına bindik. Dizginleri tutan öğrenci bizi yola kadar götürdü. Yoldan geçen bir kamyoneti durdurup şoförle konuştuktan sonra bizi arkaya yerleştirdi. Bir saat sonra kamyonet bizi dağın yamacının yarısını çıktıktan sonra bıraktı. Şoför, çam ormanının ortasındaki bir geçidi işaret etti.

Kendimizi ormanın ortasında buluverdik. Keira uzakta, rahibin sözünü ettiği basamakları gördü. Bunu izleyen üç saat düşündüğümden çok daha zorlayıcıydı. Tırmandıkça basamaklar daha da yüksek görünüyordu, maalesef bu bir izlenim değildi, çıkış gittikçe dikleşiyordu. Artık tırmandığımız basamaklar değil, neredeyse dikey bir merdivendi. Aşağıya bakmak tam bir delilik olurdu, ilerlemenin tek yolu doruğa odaklanmaktı.

Çıkışın ilk bölümü bizi Cennet'in Basamakları'na götürdü. Bayır boyunca, basamaklar neredeyse yatay bir konum almışlardı, neden öyle adlandırıldıklarını anladım: Basamaklardan kayan doğruca Cennet'e giderdi.

Tırmanış biraz ileride tekrar başladı.

"Hiç yapmamalıydım," dedi Keira çepere tutunarak.

"Neyi yapmamalıydın?"

"Seni buraya sürüklememeliydim. O rahibi dinlesem daha iyi olurdu, bizi tehlikeli olduğu konusunda uyarmıştı."

"Bildiğim kadarıyla, onu en az senin kadar ben de dinledim, ayrıca tartışmanın hiç sırası değil, rahibin söylediğini hatırla, en ufak bir dikkatsizlik ölümcül olabilir."

Şimdi Canglong Ovası'na varmıştık. Etrafa dağılmış, şemsiye şeklinde birkaç çam ağacı vardı, Jinsud Geçidi'nden geçtiğimizde onlar da kayboldular.

"Hiç değilse ne aradığımız hakkında bir fikrin var mı?" diye sordum Keira'ya.

"En ufak bir fikrim yok, ama vakti geldiğinde bulacağımı biliyorum."

Kaslarımız ağrıyordu, artık bacaklarımı hissetmez olmuştum; üç kez düşeyazdık, üç kez dengemizi zor bulduk. Güneş zenite ulaşmıştı, geçidin ucunda, önümüzde iki yol çıktı. Biri batı tepesine, öbürü kuzey tepesine gidiyordu. Dağın çeperine çakılmış vidaların üzerindeki tahta levhalar çıkışa yardımcı oluyordu. Rahibin söylediği gibi, tutunabileceğimiz başka hiçbir şey yoktu.

"Manzara muhteşem, ama aşağıya bakma," dedi Keira.

"Hiç niyetim yoktu zaten."

Tırmanışın o noktasında, tehlikenin varlığını her zamankinden çok hissettim. Rüzgâr çıkmıştı, boşluğa yuvarlanmamak için bizi bir kenara büzüşmeye zorladı. O durumda ne kadar kalmamız gerekecekti? Bilmiyordum, ama hava daha da bozarsa, karanlık bastırdı mı oradan sağ çıkma şansımız hiç yoktu.

"Geri dönmek ister misin?" diye sordu Keira.

"Hayır, şimdi değil, üstelik seni tanıyorum, yarın tekrar tırmanırsın ve aynı yolu dünyada bir daha yapamam."

"O halde havanın durulmasını bekleyelim."

Keira'yla birbirimize iyice sarıldık. Kayadaki bir girinti pek güvenilmez olsa da bize sığınak olmuştu. Rüzgâr çok şiddetlenmişti; uzaklarda, yeni bir rüzgâr dalgasının dağa vurduğu her sefer eğilen çamların tepelerini görebiliyorduk.

"Bu lanet rüzgârın sonunda duracağına eminim," dedi Keira.

Hayatımızın burada sona ereceğini, Londra'da ve Paris'te yayımlanan birer günlük gazetenin, Hua Dağı'nda yürüyüş yapmaya giden iki dikkatsiz turistin ölüm haberini birkaç satırda vereceğini hayal bile edemiyordum. Bana ne kadar beceriksiz olduğumu söyleyen Walter'ın sesi hâlâ kulaklarımdaydı ve o an, bu eleştiriyi yinelese ona hiç alınmazdım. Keira'nın bacaklarına kramp girmişti ve acı gitgide dayanılmaz oluyordu.

"Daha fazla dayanamayacağım, ayağa kalkmam lazım," dedi ve ben daha ne olduğunu anlamadan ayağı kaydı. Kısa bir çığlık attı ve uçuruma doğru kaydı. Hemen ayağa kalktım, hangi mucizenin dengemi korumamı sağladığını bugün hâlâ bilmiyorum. Onu ceketinin yakasından tuttum ve tam zamanında kolundan yakaladım. Boşlukta sallanıyordu; rüzgâr daha da şiddetlenmişti, bizi hoyratça kırbaçlıyordu. Uğultusu kulaklarımda hâlâ.

"Beni bırakma Adrian!"

Onu bütün gücümle yukarı çekmeye çalışmam nafile bir çabaydı, rüzgâr onu götürüyordu. Kenardan uzanmış, onu giysilerinden çekiyordum.

"Bana biraz yardımcı olman lazım!" diye bağırdım. "Kendini ayaklarınla yukarı it!"

Hamle tehlikeliydi. Kurtulmak için bir şansa sahip olmak istiyorsa, bir elini bırakma cesaretini göstermesi gerekiyordu.

Eğer gizli dağların tanrısı gerçekten varsa, Keira'nın duasını duyan oydu. Rüzgâr kesildi.

Keira sağ elinin parmaklarını açtı, boşlukta sallandı ve bana doğru tırmandı. Bu kez, onu yukarı çekmeyi başardım.

Sakinleşmemiz bir saati buldu. Korku hâlâ vardı ama şimdi aşağı inmek tırmanmaya devam etmekten daha ürkütücüydü. Keira yavaşça doğruldu ve benim de aynını yapmama yardımcı oldu. Bizi bekleyen yarı görünce, yeniden korkuya kapıldık, hem de bu kez daha fazla. Az

önce geri dönmeyi teklif ettiğinde Keira'ya evet demeyecek kadar nasıl aptallaşmıştım? Bizi bu kadar çılgın bir maceraya sürükleyecek kadar bilinçsiz miydim? Keira da benim gibi düşünüyor olmalıydı, başını kaldırdı ve zirveyle aramızdaki mesafeyi değerlendirdi. Tepenin zirvesinde olması gereken tapınak hâlâ çok uzaktaydı. Metal merdiven dimdik yukarı uzanıyordu. Eğer basamaklar bu kadar kaygan olmasaydı, eğer vadi iki bin metre altımızda uzanıyor olmasaydı, beş yüz basamaktan oluşan basit merdiven diyebilirdik ona. Kurtuluşumuz, başımızın yüz elli metre üzerindeydi. Önemli olan soğukkanlılığımızı koruyabilmekti. Onunla ilgili sevdiğim şeylerin listesini şimdi sıralayabilir miyim diye sordu bana.

"Şimdi gerçekten tam vakti," dedi. "Fikirlerimi değiştirmeye karşı değilim."

Bunu yapabilmeyi isterdim, liste, biz o lanet tapınağa ulaşana kadar Keira'yı nefessiz bırakacak kadar uzundu, ne var ki tek yapabildiğim ellerimle nereye tutunduğuma bakmak oldu. Büyük bir sessizlik içinde tırmanmaya devam ettik.

Acılarımız daha sona ermemişti. Geçmemiz gereken upuzun bir köprü vardı ve genişliği bir ayak kadardı.

Saat neredeyse altı olmuştu, akşam yaklaşıyordu, Keira'ya eğer tapınak buradan yarım saat uzaklıkta görünmüyorsa, geceyi geçirmek üzere bir sığınak aramayı ciddi ciddi düşünmeye başlamamız gerektiğini söyledim. Söylediğim şey saçmaydı, bir yar boyunca ilerliyorduk ve ne önde ne arkada bir sığınak vardı.

Keira baş dönmesiyle daha iyi başa çıkabilmeye başlamıştı. Daha esnek hareket ediyordu, gittikçe çevikleşiyordu. Belki de içindeki korkuyu bastırmayı benden daha iyi beceriyordu.

Sonra nihayet, tırmandığımız yamacın ardından, dağın zirvesine doğru uzanan uzun bayır göründü. Aynı rüyalardaki gibi kırmızı çatılı bir manastırın beliriverdiği vadinin yukarısında bir ova vardı.

Yorgunluktan bitmiş olan Keira, ulu çam ağaçlarının

gölgesinde yumuşak eğime diz çöktü. Hava o kadar temizdi ki, boğazımızı yakıyordu.

Tapınak olağanüstüydü. Zemini kayaya oyulmuştu, iki katlıydı ve altı tane büyük penceresi vardı. Girişe kadar uzanan bir merdiven vardı. Dar bir avlunun karşısında, çatısının çıkıntısı hafif bir gölge yapan pagoda yükseliyordu. Bizi buraya kadar getiren yolun zorluğunu düşündüm tekrar ve kendi kendime, insanın hangi mucizenin eseri olarak böylesi bir yapı inşa edebildiğini sordum. Açmaları çeviren tahtalar, birleştirilmeden önce burada mı yontulmuştu?

"Geldik," dedi Keira, gözleri yaşla dolmuştu.

"Evet, geldik."

"Arkana bak," dedi.

Arkama döndüm ve taştan bir heykel gördüm, gür yeleli tuhaf bir ejderha.

"Bu bir aslan," dedi Keira, "yalnız bir aslan ve pençesinin altındaki de... o yuvarlak!"

Keira ağlıyordu, onu kollarımın arasına aldım.

"Ne demek istiyorsun?" diye sordum.

Cebinden bir mektup çıkarıp açtı ve bana okudu: "Aslan, bilgi taşının üzerinde uyuyor."

Heykele yaklaştık. Keira ona daha yakından bakmak için eğildi. Aslanın gururlu bir muhafız gibi, üzerine pençesini koyduğu yuvarlağı inceledi.

"Bir şey görüyor musun?"

"Yuvarlığın çevresinde ince yivler var, başka bir şey yok, ama asıl önemli olanı atlıyor olmalıyım. Aşınma taşı kemirmiş."

Güneş ufukta alçalıyordu, artık inmeyi göze almak için çok geçti. Geceyi orada geçirmemiz gerekiyordu. Tapınak bizi soğuktan korurdu; ama rüzgâra açıktı ve gece donmamızdan endişe ediyordum.

Keira'yı pür dikkat incelediği yuvarlağın yanında bırakıp, çam ağaçlarının yükseldiği bayıra doğru yürüdüm. Ağaçların diplerindeki bütün dalları ve reçine kokusu saçan birkaç elmayı topladım. Avluya döndüğümde, ateş yakma hazırlığına giriştim.

Yanıma gelen Keira, "Çok yorgunum," dedi. "Üstelik üşüdüm de," diye ekledi, ilk alevlerin önünde ellerini ovuşturarak. "Bir de, yiyecek bir şeyler var dersen, seninle evlenirim!"

Büyük bir özenle, rahibin, yanından ayrılmadan önce cebime koyuverdiği kuru bisküvileri kontrol ettim. Bir tanesini ona ikram etmeden önce biraz bekledim.

Rüzgârdan biraz daha iyi korunan bir odaya sığındık. Donmuştuk. Ceplerim de midelerimiz kadar boştu, susuzluk da kendini hissettirmeye başlamıştı. Yol, bu kez yerçekimi lehimizde olsa da, dönüşte de gelişteki gibi tehlikeli olacaktı. Keira aslanın ayağını kaldırıp, rahat rahat incelemek üzere o yuvarlağa el koymak isterdi.

Gece yaktığım ateşten geriye pek bir şey kalmamıştı, ateşi canlandıracak odunumuz da yoktu, mekânın ahengi o denli kusursuzdu ki, en ufak dala bile dokunmak istemiyordum. Keira küllere baktı. Ateşe doğru seğirtip, korları bir kenara çekmek için diz çöktü.

"Yakıcı olmayan odunkömürlerini toplamama yardım et, iki ya da üç taneye ihtiyacım olacak."

Kömürkalem gibi büyük bir tanesini aldı ve koşarak aslanın yanına döndü. Sonra, aslanın vahşice koruduğu yuvarlak taşı onunla karartmaya başladı. Şüphe içinde ona bakıyordum. Vandalizm alışkanlıkları arasında değildi, hatta tam tersi, ne olmuştu da bu kadar eski bir taşı berelemeye karar vermişti?

"Okulda hiç kopya çekmedin mi?" diye sordu bana bakarak.

Her şeye rağmen ilk itirafı ben yapacak değildim, ilk karşılaşmamızın hangi koşullarda olduğunu düşünürsek, bu tam tüy dikmek olurdu.

"Bu söylediğinden, nihayet itiraf ettiğini mi çıkarmalıyım?" diye sordum nöbetçi öğretmen havalarına girerek.

"Kesinlikle hayır, kendimden bahsetmiyordum."

"Hiç kopya çektiğimi hatırlamıyorum, hayır. Kaldı ki,

yaptıysam da, bunu sana söyleyeceğimi sanıyorsan hayal görüyorsun demektir."

"Pekâlâ, bir gün, benle ilgili sevdiğin şeylerin listesi karşılığında sana bu itirafı yapacağım. Ama şimdi, bir parça kömür al da, bana şu taşı karartmakta yardım et."

"Ne çeviriyorsun?"

Keira taşı özenle kuruma bularken, aniden beliriveren bir dizi çizgi gördüm. Okulda oynadığımız şu oyun gibiydi. Bir kâğıdın üzerine pergelin iğnesiyle harfler kazırdık, sonra da kâğıda karalanmış sözcükleri açığa çıkarmak için pastel boyayla üzerlerinden geçerdik.

"Bak," dedi Keira, her zamankinden daha heyecanlı.

Bu siyah zeminin üzerinde, satırların ve notaların arasına geçmiş bir dizi rakamın belirdiğini gördük. Aslanın büyük özenle koruduğu bu taş, çağımızdan yüzyıllar yüzyıllar önce, onu yapanların inanılmaz astronomik bilgisine tanıklık eden bir halkalı usturlaptı.

"Nedir bu?" diye sordu Keira.

"Bir tür dünya haritası, ama Dünya yerine gökküreyi gösteriyor, başka bir deyişle, başımızın üzerindeki iki göğün, kuzey yarımküreden görülenle, güney yarımküreden görülenin tasviri."

Keira'nın yapmış olduğu keşif muhteşemdi, ona her ayrıntısını anlatmam gerekiyordu.

"Orta çizginin etrafında gördüğün, bu büyük halka ekvator düzlemiyle kürenin kesişme noktası, buna göksel ekvator denir, küreyi ikiye böler: kuzey ve güney. Dünya'nın herhangi bir noktasını gökküreye yansıtabilirsin; bütün yıldızları, hatta Güneş'i bile."

Ona iki kutup dairesini, dönenceleri, Güneş'in kat ettiği yolu, Zodyak'ın takımyıldızlarının sıralandığı ekliptiği gösterdim; gündönümlerini, ekinoksları.

"Güneş ekvator düzlemiyle karşılaştığında, yani ekinoks ânında, geceyle gündüz uzunlukları eşitlenir. Şurada gördüğün öbür daire, Güneş'in yörüngesinin kürenin üzerine yansımasıdır. Şu, Alpha Ursae Minoris, yani Küçükayı'nın alfa yıldızı, daha çok Kutupyıldızı adıyla bilinir, göksel

kuzey kutbuna öyle yakındır ki, gökyüzünde hareketsiz gibi görünür. Şu diğer büyük daire bir meridyen dairesi."

Bu tasvir o kadar eksiksizdi ki, Keira'ya hayatımda daha önce hiç böyle bir şey görmediğimi itiraf ettim. İlk halkalı usturlaplar, İsa'dan önce üçüncü yüzyılda Yunanlılar tarafından yapılmıştı, ancak bu taşa kazınmış olanlar çok daha eskiydi.

Keira cebinden çıkardığı mektubu ters çevirmiş, kürenin üzerindekileri çiziyordu. Kalemi çok iyiydi.

"Ne yapıyorsun?" diye sordu, başını kâğıttan kaldırarak.

Çin'e geldiğimizden beri cebimde sakladığım fotoğraf makinesini gösterdim ona, neden bilmem, ona yolculuğumuzun bazı anlarını ölümsüzleştirmek istediğimi itiraf etmeye cesaret edememiştim.

"O da nesi?" diye sordu ne olduğunu bildiği halde.

"Annemin fikriydi... Kullan-at bir fotoğraf makinesi."

"Annenin konuyla ne ilgisi var? Uzun zamandır var mı o makine?"

"Yola çıkmadan önce Londra'dan almıştım. Bunu bir kamuflaj malzemesi olarak düşün. Fotoğraf makinesiz bir turist gördün mü hiç?"

"Kullandın mı peki?"

Yalan söylemeyi o kadar beceremiyordum ki, hemen itiraflara geçmek daha iyi olacaktı.

"Senin uyurken iki-üç fotoğrafını çektim, bir de otoyolda hastalandığında çektim, hiçbirinde fark etmedin. Böyle surat asma, tek istediğim bazı hatıraları ölümsüzleştirmekti."

"Kaç poz kaldı makinede?"

"Aslında bu ikincisi, ilkindekilerin hepsini kullandım, bu pelikül el değmemiş."

"Kaç tane aldın bu kullan-at makinelerden?"

"Dört... belki beş."

Çok sıkılmıştım ve bu tartışmaya bir an önce son vermek istiyordum. Aslana yaklaşıp, yuvarlak taşın fotoğraflarını çekmeye başladım, her detayı geniş plan alarak birkaç kez fotoğraflıyordum.

Taşın üzerine kazınmış bilgilerin tamamını yeniden oluşturmak için yeterli malzemeyi toplamıştık. Eve döndüğümüzde bir ölçek raporu hazırlamak amacıyla pantolon kemerimin yardımıyla boyutlarını ölçmüştüm. Çektiğim fotoğrafları ve Keira'nın çizimlerini bir araya getirince, taşın sadık bir kopyasına sahip olacaktık. Kutsal dağdan ayrılma vakti gelmişti. Güneşin konumuna bakarak, saatin sabah on civarı olduğunu tahmin ettim, inişi kazasız belasız atlatırsak, karanlık bastırmadan manastıra dönmüş olurduk.

Manastıra vardığımızda yorgunluktan bitmiştik. Öğrenciler tüm ihtiyaçlarımızı hazırlamışlardı. Yıkanmamız için sıcak su, ısınmamız için etsuyuna yapılmış bir yemek ve gücümüzü kazanalım diye bol miktarda pilav. Rahip o akşam uğramadı. Öğrenciler onun meditasyon yaptığını, rahatsız edilemeyeceğini söylediler.

Rahiple ertesi sabah buluştuk. Birkaç sıyrık ve ellerimizdeki ve ayaklarımızdaki su toplamış yaralar dışında, gayet formdaydık.

"Beyaz piramide yaptığınız yolculuktan memnun musunuz?" diye sordu rahip bize doğru yaklaşırken. "Aradığınızı buldunuz mu?"

Keira gözleriyle beni yokladı, bu adama sırrımızı açmalı mıydık? Yola çıkmadan önceki akşam bana astronomiye olan ilgisinden bahsetmişti. Onu bu heyecan verici keşfin dışında nasıl tutabilirdik? Belki bizi daha fazla aydınlatabilirdi. Ona, hayal ettiğimizden daha da inanılmaz bir şey bulduğumuzu söyledim. Merakını uyandırmıştım ama neden bahsettiğimi anlatabilmem için fotoğrafları basmam gerekti, görecekleri benim yapacağım tüm açıklamalardan çok daha fazlasını anlatırdı.

"Kafamı karıştırdınız," dedi bize. "Ama sabırlı olacağım ve bana göstermek istediğiniz şu fotoğrafları basmanızı bekleyeceğim. Öğrencilerim sizi arabanıza götürür.

Doğuya doğru gidin, yetmiş kilometre sonra Lingbao'ya varacaksınız; son yıllarda mantar gibi biten şu modern şehirlerden biri, ihtiyacınız olanı orada bulursunuz."

Eşeğin çektiği iki tekerli araba bizi cipe götürdü. Rahipten ayrıldıktan iki saat sonra, Lingbao'nun şehir merkezindeydik. Ticarethanelerin bulunduğu büyük caddedeki elektronik mağazaları Çinlilere olduğu kadar turistlere hitap ediyordu. Aralarından birini rastgele seçtim. Kullan-at fotoğraf makinesini ilgili bölümdeki görevliye teslim ettim, on beş dakika sonra, aynı adam yüz yuan karşılığında, bize Hua Dağı'nda çekilmiş yirmi dört fotoğraf ve ilaveten dijital ortama aktardığı fotoğrafları kaydettiği bir hafıza kartı verdi.

"Fırsattan istifade edip, ben uyurken ya da panelin üzerine kusarken çektiklerini de bastırabilirdin... Albümüne koyardın."

"Bak sen, hiç aklıma gelmedi," dedim alaycı bir ifadeyle.

Dikkatimi tuhaf bir makine çekti. Aletin bir ekranı ve görevlinin bana verdiği gibi kartları takmak için çeşitli boylarda bölmeleri olan bir klavyesi vardı. Makine, birkaç bozukluk atınca, fotoğrafları internet üzerinden dünyanın her yerine gönderebiliyordu. Asya, teknoloji alanında kesinlikle çok becerikli.

Keira'ya beni izlemesini söyledim, birkaç dakika içinde iki arkadaşıma, Atacama'daki Erwan'a ve Londra'daki Martyn'e e-posta yolladım. Her ikisinden de görüntüleri dikkatle incelemelerini, onlara ne esinlediklerini ve gördüklerinden çıkardıkları olası sonucu bana söylemelerini yazdım. Keira'nın Jeanne'a yollayabileceği fotoğraf olmadığı için, o, Omo Vadisi'nde olduğunu, her şeyin yolunda gittiğini ve onu özlediğini söylediği birkaç kelimeyle yetindi.

Şehre yaptığımız bu yolculuk sırasında öncelikli gereksinimlerimizi de aldık. Keira kesinlikle bir şampuan istiyordu; istediği markayı bulmak için neredeyse bir saat geçirdi, sonunda şampuan için bir saat harcamanın fazla olduğunu söyledim. "Eğer seni kolundan çekip çıkarmasaydım hâlâ elektronik mağazasındaydık," dedi bana.

Yeterince pilav, etsuyu ve galeta yememize rağmen, Keira da ben de erimiş peynirli hamburger ve patates kızartması satan *fast-food*'cunun camekânının önünde daha fazla dayanamadık.

"Beş yüz kaloriyle kısıtlayacağız," dedi bana, hemen ardında da, "beş yüz kalori katışıksız haz," diye ekledi.

Öğle yemeğinden sonra doğruca manastıra yollandık. Bu kez rahip meditasyon yapmıyordu, hatta dönüşümüzü sabırsızlıkla bekler gibi bir hali vardı.

"Fotoğraflar?" dedi bize.

Ona fotoğrafları gösterdim ve taşa kazınmış gökküreyi nasıl ortaya çıkardığımızı anlattım.

"Gerçekten de, yaptığınız muhteşem bir keşif. Taşı eski haline döndürdünüz mü bari?"

"Evet," dedi Keira, "onu sabah çiyiyle ıslanmış yapraklarla temizledik."

"Bilgece bir karar. O aslana ulaşana kadar neler yaşadınız?"

"Bu uzun bir hikâye, bu yolculuğun kendisi kadar uzun."

"Bir sonraki aşama ne?"

"Bunun ikiz parçasının bulunduğu yer," dedi Keira kolye ucunu göstererek. "Hua Dağı'nda keşfettiğimiz gökkürenin onun yerini bulmakta bize yardımcı olacağını düşünüyoruz. Bu nasıl olacak? Onu daha bilemiyoruz, ama zamanla bunu daha iyi anlayabileceğiz."

Keira'nın kolyesini daha yakından inceleyen rahip, "Bu çok güzel objenin gerçek işlevi nedir?" diye sordu.

"Aslanın ayağının altında bulduğumuz gökküreden çok daha önce hazırlanan bir gök haritasının parçası."

Rahip gözlerini ikimize dikti.

"Beni izleyin," dedi, bizi manastırdan uzaklaştırarak.

Bizi geçen gün beraberce konuştuğumuz söğüt ağacına kadar götürdü ve oturmamızı istedi. Gösterdiği konukseverlik karşılığında, kendisini çok heyecanlandıran o uzun hikâyeyi anlatmayı kabul edip etmeyeceğimizi sordu. Ona minnettardık ve isteğini kabul ettik.

"Doğru anladıysam," dedi sonunda, "boynunuzda taşıdığınız obje bir gök haritası ve dört yüz milyon yıl öncesine ait; ki bu da sizin de kabul edeceğiz gibi, pek mümkün gözükmüyor. Bugün artık eksik olan haritanın başka parçaları da olduğunu ve bu parçaları tamamlayınca haritanın gerçek olduğunu kanıtlayacağınızı söylediniz, değil mi?"

"Evet, kesinlikle öyle."

"Peki kanıtlayacağı tek şey bu mu? Keşfinizin yol açacağı sorunları, bu dünyanın yerleşik bütün hakikatlerinin sorgulanacağını düşündünüz mü?"

Bunu düşünmeye pek zamanımız olmadığını itiraf ettim, ama parçaların birleşmesi eğer insanlığın başlangıcıyla, hatta kim bilir evrenin doğuşuyla ilgili daha fazla bilgi edinmemizi sağlarsa, bunun paha biçilmez bir keşif olacağını söyledim.

"Bundan emin misiniz?" diye sordu rahip. "Kendinize hiç, acaba doğa ana, ilk çocukluk anılarımızı hafızalarımızdan silmeyi neden seçti diye sordunuz mu? Dünya'daki ilk anlarımızı neden bilmiyoruz?"

Keira da, ben de rahibin sorduğu soruya yanıt veremedik.

"Bir ruhun, bir bedenle birleşmek ve bizim bildiğimiz biçimiyle ona hayat vermek için, nasıl güçlüklere meydan okuduğu hakkında en ufak bir fikriniz var mı? Siz bir astronomsunuz, evrenin yaratılışının, ilk anlarının, o ünlü Big Bang'in; maddeye hayat veren o olağanüstü enerji patlamasının sizi ne kadar heyecanlandırdığını tahmin ediyorum. Bir hayatın ilk anlarının çok farklı olabileceğine inanıyor musunuz? Bu sadece bir ölçek sorunu değil mi? Sonsuz büyüklükteki evren ve sonsuz küçüklükteki biz. Peki, ya bu iki doğum bir biçimde benzerse? İnsan neden hep çok yakınında olanı en uzakta arar?

Belki de doğa, ilk anlarımızın anısını silerek ve hayata sarılmamız için katlandığımız acıları anımsamamıza engel olarak bizi korumayı seçti. Ve kim bilir, belki de bunu, o ilk anların sırrına asla vâkıf olmayalım diye yaptı. Bu süreci çözersek, insanlığın başına neler gelir diye hep so-

rarım kendime. İnsan kendini tanrı yerine mi koyar? Hayat vermeyi bilirse, her şeyi yok etmesine ne engel olabilir? Hayatın yaratılışının sırrına vâkıf olursak, ona saygı duyar mıyız?

Bu yolculuğa bir son vermenizi söylemek bana düşmez, kalkıştığınız işi yargılamak da öyle. Karşılaşmamız tesadüf değildi belki. Bize bu kadar esin veren evren, tahmin bile edemeyeceğimiz niteliklere sahip, tesadüfün gerçekten ne olduğu konusunda en ufak bir fikrimiz bile yok. Sizden tek istediğim, yolculuğunuz boyunca, gerçekten neye kalkıştığınızı düşünmeniz. Bu yolculuk çarpışmanıza neden olmuşsa, belki de ilk amacı zaten buydu, belki de bilgelik bununla yetinmektir."

Rahip bize fotoğrafları geri verdi. Ayağa kalktı, bizi selamladıktan sonra manastıra doğru ilerledi.

Ertesi gün tekrar Lingbao'ya gittik. İnternete bağlanıp mesajlarımızı okuyabileceğimiz bir internet kafe bulduk. Keira'nın ablası yanıt yazmıştı, benim iki astrofizikçi arkadaşım da onları hemen aramamı istiyorlardı.

Önce Erwan'a ulaştım.

"Yine ne işler çeviriyorsun bilmiyorum," dedi bana, "ama gerçekten kafamı karıştırmaya başladın. Bana hiçbir şey söylemediğin halde, senin için neden saatlerce çalıştığımı da bilmiyorum, sanırım arkadaşım olduğun için. Açıklamalarımla birlikte seni burada bekliyorum, ayrıca beni sabahlamak zorunda bıraktığın bu ikinci gece için bana güzel bir yemek ısmarlayacaksın."

"Ne buldun Erwan?"

"Senin gökküre belli bir eksene göre düzenlenmiş. Bir üçgenleme yaptım, bahar açısıyla yükselimi belirlemek için, senin şu halkalı usturlabının ekvatoryal koordinatlarını, ekvatorunu ve meridyenini çaprazladım. Hangi yıldıza işaret ettiğini araştırarak saatlerimi geçirdim, ama bir şey bulamadım dostum. Gördüm ki arkadaşın Martyn' den de aynı meseleye eğilmesini istemişsin, bak bakalım o bir şey bulmuş mu, ben pes ettim."

Erwan'la konuşmam bitince Martyn'i aradım. Yeni kalkmıştı, bu kadar erken rahatsız ettiğim için özür diledim.

"Bana yolladığın lanet bir bilmece gibi dostum. Beni böyle alt edeceğini sanıyorsan oyununu bozdum."

Kalbim her an daha hızlı çarparak konuşmasını dinledim.

"Elbette," dedi Martyn, "açıları ölçecek saat koordinatlarına sahip olmadığı için, bu adam nasıl bir oyun oynuyor diye sordum kendime. Üstün bir halkalı usturlap modeli. Şimdiye kadar gördüklerimin en tamamlanmış olanı, özellikle de en doğru olanı. İnanılmaz biçimde mutlak. Neyse, konuya dönelim. Meselenin ne olduğunu anlayana kadar hangi yıldızı işaret ettiğine baktım. Bu küre bize gökteki bir noktayı işaret etmiyor, tersine, gökyüzünden Dünya'daki bir noktayı gösteriyor. Problem şu, güncel saat koordinatlarını girdim ve hesaplamalarıma göre bu nokta hiçliğin ortasında bulunuyor; Mynmar'ın güneyindeki Andaman Denizi'nin ortasında."

"Hesaplamalarını, saat koordinatları yaklaşık üç bin beş yüz yaşında olacak gibi yapabilir misin?"

"Neden özellikle o tarih?" diye sordu Martyn.

"Çünkü üzerinde koordinatları bulduğum taşın yaşı o kadar."

"Birçok parametreyi baştan hesaplamam gerekecek, bir bilgisayarı bu işe ayırmayı deneyeceğim ama hiçbir söz vermiyorum, bana yarına kadar izin ver."

Verdiğim bütün zahmetler için arkadaşımdan özür dileyip, konuştuklarımızı haber vermek ve Martyn'den istediğimi ona da kabul ettirmek için hemen Erwan'ı aradım. O biraz söylendi, ama biraz söylenmek Erwan'ın doğasında vardır. Yarın bana haber vereceğine dair o da söz verdi.

Keira'ya bu kadar kısacık zamanda kaydedilen ilerlemelerle ilgili bilgi verdim. Şimdi hatırlıyorum da, ne kadar mutluyduk, coşkuluyduk, o büyük vaat ikimizi de nasıl da sarhoş etmişti. Rahibin bizden esirgemediği uyarılarının hiçbirini dinlememiştik. Önemli olan tek şey bi-

lim ve her şeyden daha güçlü olan keşfetme iştahımızı giderme ihtiyacıydı.

"Manastırdaki yatak-kahvaltı hayatına dönmek istemiyorum," dedi Keira. "Ev sahibimiz sevimsiz biri olduğu için değil, bilakis, ama verdiği ahlak dersleri biraz ağır olmaya başladı. Yarını beklemek zorunda olduğumuza göre, gerçek turistçilik oynamaya ne dersin? Huang Irmağı buraya çok yakın, gidip onu görelim, fark etsem bile, fotoğraflarımı çekebilirsin, çünkü bize ırmağa girecek sakin bir köşe bulabilirsen, sana tahmininden çok daha fazla ilgi göstermeyi düşünüyorum."

O öğleüzeri, ırmakta çıplak yüzdük. Keira mutluydu, ben de onun kadar mutluydum. Atacama Platosu'nu, Londra'yı, Primrose Hill çatılarından oluk oluk yağmur suları akarken mahallemin ne kadar dingin olduğunu unutmuştum; Hydra'yı, annemi, Elena teyzeyi, Kalibanos'u ve iki vitesli eşeklerini unutmuştum. Gelecek yıl Akademi'de ders verme şansımı muhtemelen tamamen kaybettiğimi de unutmuştum, ama hiçbiri umurumda değildi. Keira kollarımdaydı, Huang Irmağı'nın berrak sularında sevişiyorduk ve başka hiçbir şeyin önemi yoktu.

Manastıra dönmedik; Lingbao'da bir otel odası bulmaya karar vermiştik. Keira güzel bir banyonun, ben de güzel bir yemeğin düşünü kuruyorduk.

Lingbao'da aşk dolu bir gece; bunu yazmak şimdi bile beni gülümsetiyor. O tekinsiz kentin sokaklarında yürüyorduk. Keira fotoğraf işine kendini kaptırmıştı. Irmağın kıyısında, aletlerden birinin içindeki filmlerin neredeyse hepsini bitirmiştik, Keira bu kez şehrin sokaklarında fotoğraflarımızı çekmek için bir makine daha almıştı. Fotoğrafları Lingbao'da bastırmamızı tercih ediyordu, böylece Londra'ya döndüğümüzde burada yaşadığımız anlara yeniden bakmak bizi bozar, demişti bana.

Bir restoranın önündeki masalardan birinde oturdu-

ğumuz sırada, Keira onunla ilgili sevdiğim şeylerin listesini nihayet yapacak mıyım, diye sordu bana. Ben de ona, sınav salonunda ilk kez karşılaştığımız sırada kopya çekip çekmediğini söylemeye hazır mısın, diye sordum. Reddetti, ben de ona, bu durumda o meşhur listenin bir süre daha gizli kalacağı yanıtını verdim.

O otel odasındaki yatağın rahatlığı, bize manastırdaki hasırların sertliğini unutturmuştu. Ama o gece çok uyumadık.

Şili'yle aramızda on iki saat vardı. Lingbao'da saat sabahın onuydu, Atacama'daysa akşamın onu. Erwan'ı aradım.

Teleskoplardan birinde sorun olduğunu söyleyince, bir arızaya müdahale ettiği sırada onu rahatsız ettiğimi anladım. Yine de telefonuna baktı ve ben de Çin'de günümü gün ederken, kendisinin metal bir köprüye uzanmış inatçı bir cıvata somunuyla cebelleştiğini anlattı. Bir çığlık attığını ve küfürler yağdırdığını duydum. Parmağını kesmişti ve çok öfkeliydi.

"Hesaplamalarını yaptım," dedi, "kendimi neden bu kadar eziyet verdiğimi bilmiyorum, bak sana söylüyorum, bu sondu! Koordinatlar Andaman Denizi'nde, ama yaptığım düzeltmeler sonucunda, aradığın yer bu kez karada çıktı. Kâğıt kalemin var mı?"

Kâğıt kalem aldım ve heyecan içinde kalemin yazıp yazmadığını kontrol ettim.

"13° 26′ 50″ kuzey enlemi, 94° 15′ 52″ doğu boylamı. Senin için kontrol ettim, burası Narcondam Adası, dört kilometreye üç kilometre büyüklüğünde ve üzerinde kimse yaşamıyor. Koordinatların tam konumuna gelince, seni bir volkanın dibine götürecekler; iyi haberi sona sakladım, volkan sönmüş! Hadi artık tamam, işim var, seni pilavınla ve çubuklarınla baş başa bırakıyorum."

Erwan, ben daha teşekkür etme fırsatı bulamadan telefonu kapattı. Saate baktım, o kadar sabırsızlanıyordum ki Martyn'i uyandırmayı göze aldım.

O da aynı koordinatları geçti.

Keira arabada beni bekliyordu. Telefonda konuştuklarımı ona da anlattım. Nereye gittiğimizi sorduğunda, navigasyon aletine Erwan ve Martyn'in bana verdikleri 13° 26′ 50″ K, 94° 15′ 52″ D koordinatlarını girerek biraz eğlendim ve ona bir sonraki durağımızın Myanmar'ın güneyindeki "Cehennem Kuyusu" adında bir ada olduğunu söyledim.

Narcondam Adası, Myanmar'ın güney ucundan gemiyle on saat uzaklıktaydı. Bir haritaya bakarak oraya ulaşmanın çeşitli yollarını araştırmıştık, ama bütün yollar Rangoon'a çıkmıyordu. Bir seyahat acentesine girdik ve nispeten doğru İngilizce konuşan bir görevliye fikir danıştık.

İki saat içinde Xi'an'da olabilir, akşam Hanoi uçağına binebilir ve orada, Rangoon'a haftada iki kere sefer yapan uçağa binmek için ertesi günü bekleyebilirdik. Myanmar'ın güneyine vardığımızdaysa bir gemi bulmamız gerekecekti. En iyi durumda adaya varmamız üç-dört günü bulacaktı.

"Oraya ulaşmanın daha basit ve hızlı yolu olmalı. Beijing'e gitsek?"

Acente görevlisi konuştuklarımızın tek kelimesini kaçırmıyordu. Tezgâha eğilip dövizimiz olup olmadığını sordu. Cebimde dolarla yolculuk etmeyi öğreneli uzun zaman olmuştu. Üzerinde Benjamin Franklin'in portresinin bulunduğu yeşil banknotların, sorunları bir anda çözüverdiği bir sürü ülke vardı dünyada. Görevli bize bir arkadaşından bahsetti, eskiden Çin Hava Kuvvetleri'nde avcı savaş uçağı pilotluğu yapmıştı, eski işvereninden emektar bir Lisunov satın almıştı.

Zor durumdaki turistlere hizmetlerini sunuyordu. Douglas DC-3'ün Rus versiyonu olan bu uçaklar aslında, her türlü kaçak ticareti yapıyorlardı.

Güney Asya'da, ordudan emekli olan ve maaşını az bulan eski pilotları çalıştıran böyle bir sürü yasadışı şirket vardı. Tayland, Çin, Malezya ve Myanmar arasında, gümrük yetkililerinin burnunun dibinde, uyuşturucu, alkol,

silah, döviz kaçakçılığı yapıyorlardı. Bu uçuşları yapan uçaklar yürürlükteki hiçbir standarda uymuyordu, ama kimin umurundaydı? Acentedeki görevli bize bir uçuş ayarlayabileceğini söyledi. Rangoon'a gidip, oradan hem gidişte hem de dönüşte denizde gemiyle on saat yol yapmaktan çok daha iyiydi, pilot dostu bizi, Andaman ve Nicobar adalarının başkenti Port Blair'e indirebilirdi. Gitmek istediğimiz ada oradan yetmiş deniz mili uzaklıktaydı. Acenteye bir müşteri girdi, birkaç saniye düşünme fırsatı bulduk.

"Az kalsın dağda mahsur kalıyorduk, çürük bir çinko yığınıyla şansımızı deneyelim istiyor musun?" diye sordum Keira'ya.

"İyimser olup işe iyi yanından da bakabiliriz; uçurumun iki bin beş yüz metre yukarısında salak gibi asılı kaldığımızda boynumuzu kırmamayı başardıysak, uçak istediği kadar dökük olsun, ne olur ki?"

Aslına bakılırsa Keira'nın bakış açısında belli bir iyimserlik yok değildi ama biraz da duygusaldı. Böyle yolculuk etmenin tehlikeleri vardı –ne bizimle birlikte seyahat edecek yükün cinsini ne de uçak Hint sahil güvenliği tarafından alıkoyulursa karşı karşıya kalacağımız tehlikelerle ilgili bir şey biliyorduk– ama her şeyin yolunda gitmesi durumunda, ertesi gün akşam Narcondam Adası'nda olacaktık.

Müşteri acenteden ayrılmıştı, bizim görevliyle yine baş başa kalmıştık. Ona iki yüz dolar kaparo verdim; durmadan saatime bakıyordu, saatin onun payını ödeyeceğini düşündüm; ben bileğimden çıkarır çıkarmaz saati kendi bileğine taktı, sevinçten çıldırmıştı. Cebimde ne varsa son kuruşuna kadar pilot arkadaşına vereceğime söz verdim. Yarısını gidince, yarısını da dönüşte verecektim.

İş hallolmuştu. Görevli, acentenin kapısını kilitledi ve dükkânın arkasından dışarı çıkardı. Avluda park etmiş bekleyen bir motosiklet vardı, adam motora bindi, Keira'yı ortaya oturttu, selede bana ufacık bir yer kaldı, ellerimle portbagaja tutundum. Motosiklet küçük avluda pata

pata pata diye sesler çıkardı, şehirden ayrıldık, on beş dakika sonra köy yolunda son sürat yol alıyorduk. Uçağa bineceğimiz küçük havaalanı, bir tarlanın ortasında açılmış toprak bir pistten ve içinde iki külüstür uçak bulunan bir hangardan ibaretti. Bizim bineceğimiz büyük külüstürdü.

Pilot bir korsana benziyordu. *Macera Gemisi* filminden fırlamış gibiydi. Yüzü kırış kırıştı, yanağında uzun bir yara izi vardı, Güney Denizi'nden bir korsana benziyordu gerçekten de. Bizim acente görevlisi onunla biraz özel bir tarzda konuşuyordu. Adam gıkını çıkarmadan onu dinledi, sonra yanıma gelip, parasını almak için elini uzattı. İstediği olunca, bana hangardaki bir düzine kadar kasayı gösterip, eğer havalanmak istiyorsam ona yardım etmemde fayda olduğunu anlamamı sağladı. Ona bir koli verdiğim ve onun da koliyi yolcu bölümüne yüklediği her defasında, ne tür mallarla birlikte yolculuk edeceğimizi düşünmemeye çalıştım.

Keira yardımcı pilota ayrılmış yere, ben de yolcu koltuğuna oturduk. Bizim korsan kibarca Keira'ya doğru eğilip başlangıç seviyesindeki bir İngilizceyle, içinde bulunduğumuz uçağın savaş sonrasından kalma olduğunu söyledi. Ne ben ne de Keira, ona hangi savaş sonrası olduğunu sormaya cesaret edebildik.

Bizden kemerlerimizi takmamızı istedi; pilottan bu güvenlik talimatını yerine getiremeyeceğim için özür diledim, zira benim koltuktaki kemer kaybolmuştu. Kontrol panelinin ışığı yandı ya da daha doğrusu bazı göstergelerinki yandı, diğer göstergelerin iğnesi yerinden kıpırdamadı bile. Pilot iki kolu çekti, birkaç düğmeye bastı –ne yaptığını biliyora benziyordu– ve Pratt&Whitney'in –kaputun üzerinde marka yazıyordu– iki motoru kalın bir duman tabakası üfledi. Bir alev demeti püskürdü ve iki pervane dönmeye başladı. Aletin kuyruğu hareketlendi, uçak, buz üzerinde kayarmışçasına hizaya girdi. Kokpitteki gürültü dayanılmaz bir hal almıştı, her şey titriyordu. Uçağın camından bize el kol hareketleri yapan acente gö-

revlisine baktım, hayatımda kimseden bu heriften olduğu kadar nefret etmemiştim. Sarsıla sarsıla hız kazanmaya başladık. Pistin sonuna ulaşmamıza çok az kalmıştı. Birden, uçağın kuyruğunun kalktığını hissettim, nihayet yükseliyorduk. Ardımızda bıraktığımız ağaçların tepelerinin birkaç santimetresini biçtiğimize emindim, ama dakikalar birbirini kovaladıkça yükseliyorduk.

Pilot çok yüksekten uçmayacağımızı söyledi, radarların kapsama alanına girmeyecek bir irtifada uçacaktık. Bunu gülümseyerek söylemişti, ben de bundan fazla endişelenecek bir durum olmadığı sonucunu çıkardım.

Uçuşun ilk saatinde bir ovanın üzerinden geçtik; önümüze bir engebe çıkınca pilot biraz yükseldi, iki saat sonra Yunnan'ın kuzeydoğusundaydık. Uçağın burnunu çevirip daha güneye yöneldi. Yol uzayacaktı ama Çin'den çıkmanın en iyi yolu Laos sınırı boyunca ilerlemekti, Laos'ta havayolu denetimi yok denecek kadar azdı. O âna dek, yolculuğun konforlu olduğunu söyleyemem ama Mekong üzerinde uçarken girdiğimiz türbülansla karşılaştırınca bu hiçmiş. Irmağa yaklaştığımızda, pilot aletin burnunu indirip suya çok yakın uçmaya başladı. Keira bunu harika bulmuştu. Doğru, belki manzara öyleydi, ama ben hiçbir şey göremedim çünkü gözüm altimetredeydi. Pilotun ona her vuruşunda, neden iğnesinin önce hareketlenip sonra hemen düştüğünü sorup duruyordum kendime. Myanmar topraklarına girmeden önce, Laos üzerinde on beş dakika uçtuk. Dikkatimi çeken iki gösterge daha vardı; yakıt miktarını gösterenler. Gördüğüme bakılırsa, depoların yalnızca dörtte biri doluydu. Pilota ne zaman varacağımızı düşündüğünü sordum. Gururla, iki parmağını kaldırdı, birini de yarısına kadar kıvırdı. Yola çıkışımızdan bu yana harcadığımız yakıt göz önünde bulundurulursa, gerçekten de iki buçuk saatlik yolumuz kalmıştı, ama oraya varmadan düşeceğimiz de kesindi. Bu aritmetik hesaplarını Keira'yla paylaştım, ancak omuzlarını silkmekle yetindi. Dağlardan başka bir şey görmüyordum, ikmal yapmak üzere konabileceğimiz

hiçbir yer yoktu. Acente görevlisinin, arkadaşının eski bir avcı uçağı pilotu olduğunu söylediğini unutmuştum. İki dağın arasındaki boğazdan geçerken, uçak rotasından saparak kanadın üzerine yattı, midelerimiz altüst oldu. Motorlar gürültüyle homurdanıyor, yolcu bölmesi deli gibi sallanıyordu, uçak tekrar normale yakın bir durum aldı ve kokpitin önünde, bir çeltik tarlası boyunca uzanan bir tür yol gördük. Keira gözlerini kapadı; uçak bir çiçek gibi zemine değdi ve durdu. Adam kontağı kapattı, kemerini çözdü ve onu izlememizi istedi. Beni yolcu bölümünün arkasına sürükledi, iki büyük fıçıyı tutan kolanları çözdü ve bana bir şekilde, onları kanatların altına kadar itmesine yardımcı olmam gerektiğini anlattı. Söyleyecek bir şey yoktu! Yolun ucunda bir toz bulutu gördüğümde, fıçıyı sağ kanada doğru ittim. İki cip bize doğru geliyordu. Yanımızda durduklarında, içlerinden dört adam indi. Bizim pilotla bir şeyler konuştular, hangi ülkenin parası olduğunu göremedim ama bir tomar para değiştokuş ettiler ve bizim yüklediğimizden daha kısa süre içinde, birkaç dakika içinde kasaları indirdiler. Geldikleri gibi selam vermeden gittiler, depoyu doldurmamıza da yardım etmediler.

Depoları doldurma işlemi küçük, elektronik bir pompayla yapıldı ve tam yarım saat sürdü. Bu sırada Keira uyuşan bacaklarını açtı. Fıçıları uçağın arkasına geri koyduk, dönüşte onlara ihtiyacımız olacaktı, her birimiz uçaktaki yerimizi aldık. Aynı siyahımsı duman bulutu, aynı alev püskürtme, pervaneler tekrar dönmeye başladı ve uçak az önce dikine daldığımız iki dağ arasındaki boğazdan geçerek havalandı.

Myanmar üzerindeki uçuşumuz sorunsuz geçti, fark edilmemek için bu kez daha da alçaktan uçtuk. Pilot kıyıya varmamıza az kaldığını belirtti, az sonra Andaman Denizi'nin sonsuz mavisini gördük. Uçak daha da güneye yöneldi. Dalgalara değerek uçuyorduk. Hintli sahil güvenlikçiler Myanmarlı komşularından daha uyanıktı. Keira ufukta bir nokta gösterdi bana. Pilot, kontrol paneline bir iple bağlanmış taşınabilir GPS cihazına baktı, alet ara-

ba için olanlardan daha iri ve daha kesin sonuç veren cinstendi.

"Kara!" diye bağırdı pilot kabininden.

Adanın doğu sahiline gitmek üzere yeniden yön değiştirdik, uçak yere çok yakın geçtiği ilk denemede pas geçti, sonra bir tarlanın ortasına indi.

Port Blair'e ulaşmak için kırlık arazide on dakika yürümek gerekiyordu. Pilot eşyalarını toplayıp bize eşlik etti. Oda kiralayan küçük bir han biliyordu. Günün geri kalanında deniz gezintimizi yapabilirdik, dönüş uçuşu ertesi gün sabah olacaktı. Pilot Çin sınırını öğlen vakti geçmek konusunda kesinlikle çok kararlıydı. Radarcılar öğlen yemeklerini yerken ekranlara bakmıyorlardı.

Port Blair

Pilotumuzun bizi davet ettiği dondurmacıda oturmuş, yolculuğun yorgunluğunu üzerimizden atıyorduk.

On dokuzuncu yüzyılın başında Port Blair, İngiltere'yle Myanmar arasındaki ilk savaş sırasında, cepheye giden askerlere koruyuculuk yapan Krallık'a ait savaş gemilerinin demir atma yeri olmuş. Kıyıya yanaşan gemilerin mürettebatı, işgalciye karşı ayaklanan ada sakinleri tarafından düzenli olarak saldırıya uğruyormuş. İngiliz sömürge imparatorluğu dağılmaya başlayınca, Majestelerinin hükümetine, zindanlarının ağırlayabileceğinden fazla mahkûm yollamaya başlamışlar. Limanın hemen yukarısında, bizim şu anda bulunduğumuz bir hapishane inşa edilmiş. Yurttaşlarım bu adanın sakinlerini ne eziyetlerle cezalandırmıştı, hapiste tuttuklarını ne kötü muamelelere maruz bırakmışlardı kim bilir. Hapishanedeki mahkûmların payına her gün işkenceler, idam cezaları düşüyordu; mahkûmların çoğu sadece siyasi sebeplerden orada tutuluyordu. Hindistan'ın bağımsızlığı kazanması bütün bu iğrençliklere bir son verdi. Andaman Denizi'nin ortasındaki Port Blair, Hintli turistlerin yazlık mekânı olmuştu. Önümüzdeki iki çocuk, anneleri dükkânlarda bir şapka ya da plaj havlusunun peşinde dolanırken bir külâh dondurma yiyorlardı. Duvarları hâlâ limanın üzerinde yükselen o hapishaneye şöyle bir göz atınca, burada öz-

gürlük için ölenleri kim hatırlıyor acaba, diye sordum kendime.

Yemeğin sonunda, pilot bizi Narcondam'a kadar götürecek küçük bir gemi bulmamıza yardımcı oldu. Tekne kiralayan bir adam bize hızlı motorlu teknelerinden verdi. Şans eseri, kredi kartı da kabul ediyordu. Keira böyle giderse bu seyahatin sonunda beni iflas ettireceğini söyledi ki, haklıydı.

Engine açılmadan önce pilota bize navigasyon aletini verip veremeyeceğini sordum, bölgeyi tanımadığımı ve teknenin pusulasının da yeterli olmayacağından endişelendiğimi bahane ettim. GPS'ini bana verme fikri adamın pek hoşuna gitmedi, eğer onu kaybedersem Çin'e dönemeyeceğimizi söyledi bana. Dikkat edeceğime söz verdim.

Hava sakin, deniz de çarşaf gibiydi; üç yüz beygirlik iki motoru olan sürat motoruyla, "Cehennem Kuyusu Adası"na en fazla iki saat içinde varırdık.

Keira teknenin pruvasına oturdu. Bacaklarını küpeştenin iki yanından sarkıtmıştı, güneşin ve yumuşak rüzgârın tadını çıkarıyordu. Kıyıdan birkaç mil uzaklaşınca deniz kabardı, o da yanıma geldi. Tekne dalgaların sırtından atlayarak hızla yol alıyordu. Narcondam kıyılarını gördüğümüzde saat on sekiz sularıydı. Adacığın etrafını dolandım ve tekneyi kuma çekebileceğim bir koyda bir plaj gördüm.

Volkanın aşağısına vardığımızda Keira pergelleri açtı. Zirveye ulaşmak için çalılıkların arasından geçerek yedi yüz metre tırmanmamız gerekecekti. Kolay bir iş değildi. GPS'i açtım ve Erwan'la Martyn'in verdikleri koordinatları girdim.

Londra

13° 26′ 50″ K, 94° 15′ 52″ D.

Sir Ashton, sekreterinin verdiği kâğıdı katladı.

"Bu ne anlama geliyor?"

"Bilmiyorum Sir, ayrıca çok anlamsız olduğunu da itiraf etmeliyim. Araçları Çin'in kuzeyinde, Lingbao'daki bir sokakta park halinde, dün sabahtan bu yana yerinden kıpırdamadı. GPS'e bu koordinatları girdiler, ancak bu güzergâha arabayla gitmemelerinden endişe ediyorum."

"O niyeymiş?"

"Çünkü bu koordinatlar onları, Andaman Denizi'nin ortasındaki küçük bir adaya götürecek; söz konusu olan bir cip de olsa, oraya arabayla gitmek bayağı zor olsa gerek."

"Bu adanın özelliği nedir?"

"Hiç, Sir, volkanik küçük bir ada sadece. Birkaç kuş dışında tamamen ıssız."

"Peki ya volkan faaliyet halinde mi?"

"Hayır Sir, dört bin yıldan fazladır hiç patlama olmamış."

"Bu sefil adaya gitmek için Çin'i mi terk ettiler?"

"Hayır Sir, daha gidip gitmediklerini bilmiyoruz, bütün havayolu şirketlerini kontrol ettik, ikisinden de hiç iz yok; üstelik, astrofizikçinin saatine yerleştirdiğimiz böceğe bakılırsa hâlâ Lingbao'nun şehir merkezindeler."

Sir Ashton koltuğunu geri itip ayağa kalktı.

"Bu şaka yeterince uzadı. Beijing'e kalkan ilk uçakta bana bir yer ayırtın. Oraya indiğimde, bir araba ve iki adam beni bekliyor olsun. Çok geç olmadan bütün bunlara bir son vermenin vakti geldi."

Sir Ashton çalışma masasının çekmecesinden çek defterini aldı, ceketinin cebinden de bir dolmakalem çıkardı.

"Biletimi kendi kredi kartınızdan ödeyeceksiniz, bu çeke borcum olacak miktarı yazın. Bana ulaşmak isteyen olursa not alın, hasta olduğumu ve köyde arkadaşlarımın evinde dinlenmeye çekildiğimi söyleyin."

"Cehennem Kuyusu Adası"

Dört saat sonra karanlık basacağını hesap etmiştim. Denize karanlıkta açılmamayı tercih ediyordum, ki bu da bize epey zaman bırakıyordu. Zirveye ilk ulaşan Keira oldu.

"Çabuk ol, burası şahane," dedi bana.

Bir an önce yanına ulaşmak için adımlarımı hızlandırdım. Abartmamıştı, krateri çok zengin bir bitki örtüsü kaplamıştı. Rahatını kaçırdığımız siyah bir papağan havalandı. Navigasyon aletini kontrol ettim, koordinatların belirttiği yere daha beş metre vardı. Yanıp sönen nokta ekranın merkezine yaklaşıyordu, amacımızdan artık çok uzakta değildik.

Aşağıdaki manzaraya baktım ve pilotumuzdan ödünç aldığım GPS'e ihtiyacım olmadığını fark ettim. Volkanın tam ortasında, üzerinde otların bitmediği küçük bir toprak parçası göze çarpıyordu.

Keira oraya doğru seğirtti. Benim yaklaşmamı yasakladı.

Diz çöküp toprağı eşelemeye başladı. Sivri bir taş aldı, bir kare çizip kazmaya başladı; parmakları toprağın arasında kayboldu.

Aradan bir saat geçmişti, Keira kazmaktan bir an olsun vazgeçmemişti. Yanında küçük bir tepecik oluşmuştu. Yorgunluktan bitmişti, alnı ter içindeydi, nöbeti devralmayı önerdim, bana uzak durmamı emretti; ve sonra aniden bütün gücüyle adımı seslendi.

Ellerinin arasında, abanoz kadar sert ve yalız bir maddenin parçası parlıyordu, şekli üçgene yakındı. Keira boynundaki kolyeyi çıkardı, kolye ucunu diğer parçaya yaklaştırdı, iki obje, bir bütün oluşturup birleşmeden önce birbirini çekti.

Parçalar birleşir birleşmez renkleri değişti. Abanoz siyahından gece mavisine döndü. Birleşen parçaların yüzeyinde ansızın milyonlarca noktacık, milyonlarca yıldız parıldamaya başladı, aynı dört yüz milyon yıl önce gökyüzünde olduğu gibi.

Parmaklarımda objenin sıcaklığını hissediyordum. Noktacıklar gitgide daha da parlaklaşmaya başlamışlardı, içlerinden biri diğerlerinden çok parlıyordu. Çocukluğumdan beri yolunu gözlediğim, uğruna kendimi Şili'nin yüksek platolarına sürdüğüm ilk gün yıldızı mıydı bu?

Keira objeyi özenle yere koydu. Beni kucakladı ve öptü. Hâlâ gündüzdü, oysa ayaklarımızın dibinde daha önce görmediğimiz güzellikte bir gece parlıyordu.

Parçaları birbirinden ayırmak kolay olmadı. Tüm gücümüzle çekmemize rağmen, hiçbir işe yaramadı.

Sonra parlamanın şiddeti azaldı ve tamamen söndü. Bu kez, onları birbirinden ayırmak için hafifçe çekmek yeterli olmuştu. Keira kolyesini tekrar boynuna taktı, ben de öbür parçayı cebimin en ücra köşesine koydum.

Birbirimize baktık, ikimiz de kendimize günün birinde diğer beş parçayı da birleştirmeyi başarırsak ne olacağını soruyorduk.

Lingbao, Çin

Lisunov piste indi ve hangara doğru yol aldı. Pilot, aletten inmesi için Keira'ya yardım etti. Cebimdeki son dolarlar da ona verdim ve bizi sağ salim geri getirdiği için teşekkür ettim. Acente görevlisi motosikletiyle bizi bekliyordu. Bizi arabamıza götürdü, yolculuktan memnun kalıp kalmadığımızı sordu. Ona, acentesini tavsiye edeceğime dair söz verdim. Bizi selamlamak üzere nazikçe eğildi ve dükkânına doğru yola koyuldu.

"Araba kullanacak gücün var mı?" diye sordu Keira esneyerek.

Laos semalarında uçarken uyukladığımı ona itiraf edemedim.

Kontağın anahtarını çevirdim ve cipin motoru çalışmaya başladı.

Manastırda bıraktığımız eşyaları almamız gerekiyordu. Fırsattan istifade, rahibe de gösterdiği misafirperverlik için teşekkür edecektik. Orada son bir gece geçirip ertesi gün yeniden Beijing'e doğru yola düzülecektik. En kısa zamanda Londra'ya dönmeye can atıyorduk, lazer ışığına maruz kaldığında, yeni parçanın yansıtacağı görüntüyü görmek için sabırsızlanıyorduk. Hangi takımyıldızlarını keşfedecektik acaba?

Huang Irmağı boyunca yol alırken, bu tuhaf objenin

bize ifşa edeceği hakikatleri düşünüyordum. Aklıma gelen birkaç şey vardı, ama bunları Keira'yla paylaşmak için Londra'yı dönmeyi beklemeyi ve olayı kendi gözlerimle görmeyi tercih ettim.

"Hemen yarın Walter'ı arayacağım," dedi Keira. "Bizim kadar heyecanlanacaktır."

"Benim de Jeanne'ı aramayı unutmamam lazım," diye karşılık verdi.

"Onu aramadan geçirdiğin en uzun süre ne kadar?"

"Üç ay," diye itiraf etti Keira.

Arkamıza upuzun bir limuzin yapıştı. Şoförü bizi sollamasına izin vermem için boş yere selektör yapıp duruyordu, virajlı yol çok dardı. Dağın bir yüzüyle, Huang Irmağı'nın yatağı arasında ona elimle, mümkün olur olmaz geçmesine izin vereceğime dair bir işaret yaptım.

"Birini aramamak onu düşünmediğin anlamına gelmez," dedi Keira.

"O zaman neden aramadın?"

"Bazen, aradaki mesafe doğru sözcükleri bulmamı engelliyor."

Paris

Ivory, Aligre Meydanı'nda kurulan pazara gittiği haftanın bu gününü seviyordu. Satıcıların her birini tanıyordu, fırıncı Annie, peynirci Marcel, kasap Étienne, yirmi yıldır tezgâhında mutlaka heyecan verici bir şey bulunan hırdavatçı Mösyö Gérard. Seine Irmağı'nın ortasında yaşadığı Paris'i seviyordu Ivory, pazarı, ters tekne gövdesi biçimindeki yapısıyla Aligre Meydanı'nı seviyordu.

Evine geldiğinde alışveriş çantasını mutfak masasına bıraktı, aldığı az miktardaki malzemeyi özenle yerleştirdi ve bir havucu ısırarak salona geçmişti ki telefon çaldı.

"Sizinle canımı sıkan bir haberi paylaşmak istedim," dedi Vackeers.

Ivory havucu masaya bırakıp satranç arkadaşını dinledi.

"Bu sabah bir toplantı yaptık, şu iki biliminsanı bizimkileri çok endişelendiriyor. Şu anda Lingbao'dalar, Çin'de küçük bir şehir, birkaç gündür hiçbir yere kıpırdamadılar. Kimse, oraya neden gittiklerini bilmiyor, ama GPS'lerine çok tuhaf koordinatlar girdiler."

"Neyin koordinatları?" diye sordu Ivory.

"Andaman Denizi'nin ortasında, pek ilgi çekici olmayan küçük bir adanınkiler."

"Adada bir volkan var mı?"

"Evet, var, nereden bildiniz?"

Ivory yanıt vermedi.

"Canınızı sıkan nedir Vackeers?"

"Sir Ashton hasta olduğunu söyleyip toplantıya katılmadı. Bu durumun endişelendirdiği tek kişi ben değilim, kurulumuzca alınan karara karşı olduğu ve düşmanlık beslediği herkesin malumu."

"Bizden fazla bilgiye sahip olduğunu düşünmemizi gerektiren nedenler var mı?"

"Sir Ashton'ın Çin'de çok arkadaşı var," diye yanıtladı Vackeers.

"Lingbao mu demiştiniz?"

Ivory, Vackeers'e aradığı için teşekkür etti. Çıkıp balkon demirine yaslandı ve öylece durup bir süre düşündü. Kendisi için hazırlamak istediği yemek biraz bekleyecekti. Odasına gidip bilgisayar ekranının başına kuruldu. Saat 19.00'da Beijing'e hareket edecek bir uçakta kendine yer ayırttı, oradan da Xi'an'a geçecekti. Sonra bir valiz hazırladı ve taksi çağırdı.

Xi'an yolu

"Bizi sollamasına izin vermelisin."

Keira'yla aynı fikirdeydim, ancak arkamızdaki araba fren yapmamı engelleyecek kadar hızlı gidiyordu. Sabırsız sürücünün biraz daha beklemesi gerekecekti, çaldığı kornanın sesini duymazdan gelmeye karar verdim. Bir virajın çıkışında yol yukarı doğru tırmanırken, bize tehlikeli biçimde yaklaştı, dikiz aynasından limuzinin radyatörünün kafesinin gittikçe büyüdüğünü gördüm.

"Kemerini tak," dedim Keira'ya, "bu dangalak sonunda bizi aşağı yuvarlayacak."

"Yavaşla Adrian, yalvarırım."

"Yavaşlayamam, ensemize yapıştı, bizi takip ediyor!"

Tekerler gıcırdadı ve cip savruldu. Direksiyonu kontrol etmeyi başardım ve bu kaçıkları ekmek için gaza bastım.

"Bu mümkün değil, bizi takip ediyorlar," dedi Keira, "direksiyondaki herif bana pis bir hareket yaptı."

"Onlara bakmayı bırak ve tutun. Kemerini bağladın mı?"

"Evet."

Benim kemerim bağlı değildi, ama direksiyonu da bırakmam imkânsızdı.

Bizi öne doğru iten bir darbe hissettik. Peşimizdekiler çarpışan arabacılık oynuyorlardı, arabanın arka tekerlekleri kaydı, dağ Keira'nın oturduğu yerin kapısını çizdi. Ka-

pının kolunu o kadar sıkı tutuyordu ki, parmakları bembeyaz kesilmişti. Cip yola fena tutunmuyordu ama her virajda sarsılıyorduk. Yeni bir darbeyle savrulduk, dikiz aynasından bizi izleyen arabanın nihayet uzaklaştığını gördüm, ama tam mucizevi bir şekilde yolu yeniden ortalamayı başarmıştım ki limuzin yeniden yaklaştı. Serseri herif hızlanıyordu. Hız göstergesinin iğnesi yetmiş kilometreyi işaret ediyordu, böyle virajlı bir dağ yolu için aşırı bir hızdı. Bir sonraki virajı asla alamazdık.

"Fren yap Adrian, yalvarırım."

Üçüncü darbe daha da şiddetli oldu, sağ çamurluk içeri çöktü, çarpmanın gücüyle far patladı. Keira koltuğuna iyice gömüldü. Cipin tekerleri yerden kesildi ve araba olduğu yerde döndü. Tekerler yeniden yere değdiğinde yoldaki korkuluk duvarının yıkıldığını gördüm, bir an havalanmışız, havada öylece hareketsiz kalmışız gibi bir hisse kapıldım, sonra tekerlekler uçuruma girdi. İlk taklada arabanın çatısı yere değdi, araç ırmağa doğru yokuş boyunca kayıyordu. Bir kayaya çarptık, ikinci taklada tekrar tekerleklerin üzerindeydik, arabanın çatısı çökmüştü ve uçuruma doğru kaymaya devam ediyorduk ve benim elimden hiçbir şey gelmiyordu. Bir çam ağacının gövdesine doğru hızla ilerliyorduk, cip ağacın yanından kıl payı geçti; bizi hiçbir şey durduramayacak gibi görünüyordu. Bir bayıra doğru gidiyorduk, radyatör kafesi göğe doğru yükseliyordu, şiddetli bir sarsıntının ardından kulakları sağır eden korkunç bir gürültü duydum. Cip Huang Irmağı'nın sularına dalmıştı.

Hemen Keira'ya döndüm, alnında berbat bir yarık vardı, kanıyordu ama bilinci açıktı. Araba suda yüzüyordu ama bu uzun sürmeyecekti, su kaputtan içeri girmeye başlamıştı bile.

"Buradan çıkmalıyız!" diye bağırdım Keira'ya.

"Ben sıkıştım Adrian."

Darbenin etkisiyle yolcu koltuğu raylarından kurtulmuştu, emniyet kemerinin tokasına ulaşılamıyordu. Kemeri bütün gücümle çekiyordum ama nafile. Kaburgala-

rımı kırmış olmalıydım zira her solukta göğsüme çok şiddetli ağrı saplanıyordu, canım çok yanıyordu ama bu arada su da yükselmeye devam ediyordu, Keira'yı sıkıştığı yerden kurtarmam gerekiyordu.

Su yükselmeye devam ediyordu, artık ayaklarımıza ulaşmıştı, ön cam görünmez olmaya başladı.

"Kaç Adrian, vakit varken kaç!"

O lanet kemeri kesecek bir şey bulmak üzere arkaya döndüm. Ağrı ok gibi saplanıyordu göğsüme, soluğum kesildi ama vazgeçmeyecektim. Torpido gözünü açmak için Keira'nın dizlerinin üzerine eğildim. Keira elini enseme koydu ve saçlarımı okşadı.

"Artık bacaklarımı hissetmiyorum, beni buradan çıkaramazsın," diye fısıldadı, "şimdi gitmen lazım."

Keira'nın başını ellerimin arasına aldım ve öpüştük. O öpücüğün tadını asla unutmayacaktım.

Keira kolye ucuna baktı ve gülümsedi.

"Bunu al," dedi bana. "Bu kadar eziyeti boşuna çekmiş olmayalım."

Kolyeyi boynundan çıkarmasına karşı geldim, hiçbir yere gitmeyecektim, onunla kalacaktım.

"Harry'yi son bir kez görmek isterdim," dedi bana.

Su arabanın içini doldurmaya devam ediyordu, akıntı bizi yavaşça sürüklüyordu.

"O sınav salonunda, kopya çekmedim," dedi Keira. "Sadece senin dikkatini çekmek istemiştim, çünkü daha o zaman seni beğenmiştim. Londra'da, oturduğun sokağın ucundan geri döndüm; yoldan geçen o taksi olmasaydı, gelip koynuna girecektim; ama korkmuştum, çok âşık olmaktan korkmuştum, çünkü biliyorsun, sana zaten fena âşık olmuştum."

Birbirimizi kollarımızın arasına aldık. Araba sulara gömülmeye devam ediyordu. Gün ışığı kayboldu. Su artık omzumuza çıkmıştı. Keira titriyordu, korku yerini hüzne bırakmıştı.

"Bana listeni söyleyeceğine dair söz vermiştin, artık bir an önce söylesen iyi olur."

"Seni seviyorum."

"Güzel bir listeymiş, daha iyisi olamazdı."

Seninle kalacağım aşkım, sonuna dek seninleyim, hatta daha sonra da. Seni hiç terk etmedim. Huang Irmağı'nın suları bizi yutarken seni öptüm, son nefesimi verdim sana. Ciğerlerimdeki o nefes senin nefesindi. Su yüzlerimizi kapladığında sen gözlerini kapadın; bense son âna kadar açık tuttum. Evrenin en derinlerinde, en uzak yıldızlara doğru, çocukluğumda sorduğum soruların yanıtını aramaya çıkmıştım ve sen oradaydın, hemen yanı başımda. Gülümsedin, ellerin omuzlarımı sımsıkı kavramıştı ve artık hiçbir şey hissetmiyordum aşkım. Kolların gevşedi, bunlar senin son anlarındı, benim de son hatırladıklarım, aşkım, seni kaybedince, bilincimi kaybettim.

Hydra

Bu defterin sayfalarını Hydra'da, sıkça denizi seyrettiğim bu terasta dolduruyorum.

Kazadan beş gün sonra, Xi'an'daki bir hastanede geldim kendime. Irmağa gömüldüğünü gördükleri cipten beni balıkçılar kurtarmış, öyle söylediler. Araba suda kayıp gitmiş, Keira'nın cesedini bulamamışlar. Bunlar üç ay önceydi. Onu düşünmeden geçirdiğim tek bir gün yok. O yanımda uyumadığı için gözlerimi tek bir gece kırpmadım. Onun yokluğunun verdiği acının eşi benzeri yok. Annem artık hiçbir şey için endişelenmiyor, evimizi dolduran kedere başka hiçbir şey eklememesi gerektiğinin farkında gibi. Akşamları, bu satırları yazdığım terasta birlikte yemek yiyoruz. Yazıyorum, çünkü Keira'yı yaşatmamın tek yolu bu. Yazıyorum, çünkü ondan her bahsedişimde o, sadık bir gölge gibi buraya geliyor. Bana sımsıkı sarılmış uyurkenki kokusunu bir daha duyamayacağım, beceriksizliklerime kahkahalarla gülüşünü bir daha duyamayacağım, onu bir daha diz çökmüş bir yeri kazarken göremeyeceğim, bir daha elinden alınacakmış gibi yuttuğu şekerlemeleri yerken de göremeyeceğim, onunla ilgili, bizimle ilgili binlerce anım var. Onları tekrar canlandırmak için gözkapaklarımı indirmem yeterli.

Arada Elena teyze ziyaretimize geliyor. Ev genellikle boş, komşular ihtiyatlı davranıyor. Evin önündeki yoldan

Kalibanos geçiyor bazen, eşeğimi görmek için geçiyorum, diyor ama ben bunun doğru olmadığını biliyorum. Bir banka oturup, beraberce denize bakıyoruz. O da sevmiş, çok uzun zaman önce. Çin'de bir ırmak değilmiş karısını alıp götüren, bir hastalığa yakalanmış, ama paylaştığımız acı aynı ve sükûnetinde onu hâlâ sevdiğini duyabiliyorum.

Yarın Londra'dan Walter geliyor, burada yaşadığımdan beri her hafta arıyor. Londra'ya dönemedim. Hâlâ Keira'nın ayak seslerinin çınladığı sokağımda yürümek, evin kapısını, uyuduğumuz odanın kapısını itip içeri girmeye gücüm yok, bunlar beni aşıyor. Keira haklıydı, en ufak bir ayrıntı acıyı uyandırıyor.

Keira göz kamaştırıcı bir kadındı, kararlıydı, bazen de inatçı, hayatı benzersiz bir iştahla yaşardı. Mesleğini seviyordu, onunla birlikte çalışanlara saygı duyardı. Yanılmaz bir içgüdüsü vardı ve çok mütevazıydı. Arkadaşımdı benim, sevgilimdi, sevdiğim kadındı. Birlikte geçirdiğimiz günleri saydım, sayıları fazla olmasa da, hayatımın geri kalanını doldurmaya yeteceklerini biliyorum, artık zamanın çabucak geçivermesini istiyorum.

Gece olduğunda göğe bakıyorum, onu artık farklı görüyorum. Uzaklardaki bir takımyıldızda bir yıldız doğdu belki de. Günün birinde Atacama'ya döneceğim ve orada o büyük teleskopun merceğiyle tekrar buluşacağım, gökyüzü ne kadar sonsuz olsa da o yıldızı bulacağım ve ona bir ad vereceğim.

Sana o listeyi yazacağım aşkım, ama daha sonra, zira yapabilmem için bütün bir hayat lazım bana.

Walter öğlen gemisiyle geldi. Onu almaya limana gittim. Birbirimizin kollarına atıldık ve çocuklar gibi ağladık. Elena teyze dükkânının kapısının önündeydi, yandaki kahveci neyimiz olduğunu sorduğunda, kahvehanede in cin top oynadığı halde ona müşterileriyle ilgilenmesini söyledi.

Walter eşeğe binmeyi unutmamıştı. Yolda sadece iki

kez düştü, ilki onun hatası değildi gerçekten; eve vardığımızda annem onu ikinci oğlu gibi karşıladı. Duymadığımı sanarak kulağına, "Bana daha önce söyleyebilirdin," dedi. Walter neden bahsettiğini sordu. Annem de omuzlarını silkerek Keira'nın adını fısıldadı.

Walter komik bir adam. Elena teyze sofrada bize katıldı, akşam yemeğinde Walter onu o kadar çok güldürdü ki, sonunda ben de gülümsedim. Bu gülümseme, annemin yüzündeki hayatın renklerini yeniden canlandırdı. Masayı toplama bahanesiyle ayağa kalktı, yanıma gelip yanağımı okşadı.

Ertesi sabah, babamın ölümünden bu yana ilk kez, kederinden bahsetti bana. Annem de listesini tamamlayamamıştı. Ve sonra bana, hiç unutmayacağım şu cümleyi söyledi: "Birini kaybetmek, delicesine sevdiğin birini kaybetmek korkunçtur, ama onunla hiç karşılaşamamış olmak daha da beterdir."

Hydra'da gece oldu. Elena teyze misafir odasında uyuyor, annem de kendi odasına çekildi. Walter'a salondaki kanepeyi hazırladım. Terasta birer bardak uzo içiyorduk.

Bana nasıl olduğumu sordu, olabildiğince iyi diye cevap verdim. Hayattayım. Beni tekrar görmekten ne kadar mutlu olduğunu söyledi. Bana bir şey getirdiğini söyledi, adıma Akademi'ye gönderilmiş bir koli. Çin'den gelmiş.

Büyük karton bir kutu, Lingbao'dan yollanmış. İçinde manastırda bıraktığımız eşyalar var. Keira'nın giydiği bir kazak, bir saç fırçası, bazı ıvır zıvır ve iki fotoğraf kutusu.

"İki tane kullan-at makine vardı," dedi Walter tereddütlü bir sesle. "İçindeki fotoğrafları bastırdım. Onları size şimdi vermeli miyim bilemiyorum, belki daha erkendir."

İlk kutuyu açtım. Keira bana söylemişti, en ufak bir ayrıntı acıyı uyandırır. Walter beni yalnız bırakma inceliğini gösterdi. Yatmaya gitti. Gecenin büyük bölümünü, Keira'yla benim Londra'ya döndüğümüzde bakacağımız bu hatıralara bakarak geçirdim. Fotoğraflar arasında, Huang Irmağı'nda çıplak yüzdüğümüz o gün çekilmiş olanlar da vardı.

Ertesi gün, Walter'ı limana götürdüm, fotoğrafları da yanımda getirmiştim. Kahvenin önünde otururken ona

fotoğrafları gösterdim, hepsinin hikâyesini tek tek anlatmak istiyordum. Benim ve Keira'nın yaşadıklarımızı, Beijing'den Narcondam Adası'na kadar.

"Sonunda ikinci parçayı buldunuz, öyle mi?"

"Üçüncüyü," diye yanıt verdim. "Keira'nın katillerinde de bir tane var."

"Kazaya onlar sebep olmamıştır belki de?"

Cebimdeki objeyi çıkarıp ona gösterdim.

"Ne inanılmaz bir şey," diye fısıldadı Walter. "Londra'ya dönme cesaretini bulduğunuzda, bunu incelemeliyiz."

"Hayır, bu artık bir işe yaramaz, parçalardan biri hep eksik kalacak, bir ırmağın dibinde yatıyor."

Walter fotoğraf kutusunu aldı ve büyük bir dikkatle tek tek resimlere baktı. İçlerinden ikisini masanın üzerine yan yana koydu ve bana tuhaf bir soru yöneltti.

Keira iki fotoğrafta da yüzüyordu, mekânı hemen tanıdım. Walter bana, ilk fotoğrafta, ırmağı çevreleyen ağaçların sağa doğru uzayan gölgesini gösterdi, öbüründeyse gölge sola doğru uzuyorlardı. İlkinde, Keira'nın yüzü çok netti, ikincisindeyse alnında uzunca bir yara izi vardı. Kalbim durdu.

"Bana ırmağın arabayı sürükleyip götürdüğünü ve bir daha da bulunamadığını söylemiştiniz, değil mi? Sizi boş umutlara sürükleyip canınızı yakmak istemem, ama yine de en kısa zamanda Çin'e gitmeniz gerektiğini düşünüyorum," diye fısıldadı Walter.

Aynı sabah bavulumu hazırladım. Atina'ya giden gemi öğlen kalkıyordu, tam vaktinde yetiştik. Akşam Beijing bağlantılı bir uçak buldum. Ben Çin'e gidiyordum, Walter Londra'ya dönüyordu, uçaklarımız hemen hemen aynı zamanda kalkacaktı.

Havaalanında, bir şeyler öğrenir öğrenmez onu arayacağıma dair söz verdirdi.

Vedalaştığımız sırada, uçak biletini aradı. Ceplerini karıştırdı ve tuhaf bir ifadeyle bana baktı.

"Ah," dedi, "az kalsın unutuyordum. "Bir ulak, bunu sizin için Akademi'ye bırakmıştı. Postacı gibi oldum. Uçakta okursunuz."

Bana üzerinde ismim yazılı bir zarf verdi ve hararetle, uçağı kaçırmak istemiyorsam koşmamı tavsiye etti.

İkinci defter

Uçağın pilotu kemerlerimizi çözebileceğimizi anons etmişti. Hostes, ilk sıralardaki yolculara soğuk bir şeyler ikram ederek koridorda tepsisini itiyordu.

Cebimden Walter'ın verdiği mektubu çıkardım ve açtım.

Sevgili Adrian,

Birbirimizi gerçek anlamda tanıma fırsatımız olmadı, bunun için üzgünüm, Çin'de yaşadığınız trajik olaylara da çok üzgünüm. Keira'yla bir araya gelme şansım olmuştu. Olağanüstü bir kadındı, kederinizin büyüklüğünü tahmin edebiliyorum. Sizi kurtaranlar balıkçılar değil, arabanız suya düştüğü sırada ırmakta yüzen rahiplerdi. Şimdi kendinize, bunu nereden bildiğimi soruyorsunuzdur. Siz hatırlayamazsınız, o sırada bilinciniz yerinde değildi, ama hastanede sizi ziyarete geldim. Sağlık durumunuz elverdiğinde, sizi Çin'den ülkenize yollamak için gerekenleri yapan bendim. Neden? Başınıza gelenlerden kendimi bir miktar sorumlu hissettiğim için. Ben, bir zamanlar sizin gibi, siz ikiniz gibi araştırmalar yapmaya tutku duymuş, ihtiyar bir adamım. Elimden geldiğince Keira'ya yardım ettiğim, onu vazgeçmemeye ikna ettiğim oldu, yola onsuz devam etmek istemeyeceğinizi sanıyorum. Onun, sizin devam etmenizi isteyeceğini biliyorum. Öyle olmalı Adrian. Hayatını bir hiç uğruna kaybetmiş olması adaletsizlik olur Keşfedecekleriniz belki sizin tahminlerinizin

çok ötesine geçecek ve eminim, evvel ezel sorduğunuz sorulara yanıt bulacaksınız.

Araştırmalar yaptığım o uzun yıllar sırasında, sizin peşine düştüğünüzle ilişkili olabilecek bir başka metin daha buldum. Söz konusu olan, pek az insanın anlayabileceği bir metin.

Eğer fikrinizi değiştirmeyi başaramadıysam, mektubuma eklediğim o yazıyı okumayın rica ederim. Bu metinden haberdar olmak bile tehlike arz ediyor. Sizin kusursuz erdeminize güveniyorum. İkna etmeyi başardıysam okuyun, günün birinde anlayacağınıza eminim.

Hayatın, hepimizinkinin toplamından daha çok hayal gücü vardır, bazen küçük mucizeler getirir, her şey mümkün, bütün gücünüzle inanmanız yeterli.

İyi yolculuklar Adrian...

Sizin Ivory'niz

Fotoğraf kutusunu yeniden açtım ve, içimde Keira'nın hâlâ hayatta olabileceği gibi deli bir umut yeşertsin diye o fotoğrafa yeniden baktım.

Ivory'nin mektubunun ikinci sayfasını açtım...

Bir efsane der ki, annesinin karnındaki bir çocuk, yaratılışın bütün sırlarına vâkıf olurmuş, başlangıçtan dünyanın sonuna kadar. Doğduğunda, beşiğinin üzerinden bir haberci geçermiş, ona emanet edilen sırrı, hayatın sırrını, hiç ifşa etmesin diye bir parmağını bebeğin dudaklarına dokundururmuş. Dudağa dokunan bu parmak, çocuğun hafızasını sonsuza dek silermiş, bir tek iz bırakırmış. Bu izden hepimizin üstdudağının üzerinde var, ben hariç.

Doğduğum gün, haberci beni ziyaret etmeyi unutmuş ve ben her şeyi hatırlıyorum.

Ivory'nin mektubunu katlarken, Keira'yla bir gece yıldızların altında yaptığımız konuşmayı anımsadım.

"Adrian, kendine hiç biz nereden geliyoruz diye sordun mu? Hayatın, bir tesadüfün mü, yoksa Tanrı'nın elinin mi eseri olduğunu keşfetmeyi hayal ettin mi hiç? Ev-

rimin anlamı ne? Biz, başka bir medeniyete giden yolda bir aşama mıyız sadece?"

"Peki ya sen Keira, gündoğumunun nerede başladığını bilmeyi hayal ettin mi hiç?"

Atina'dan Londra'ya hareket eden uçak bir saat gecikmeyle kalktı. Sonunda yolcu köprüsünü çektiler. Bir telefon çaldı. Hostes, telefonu çalan bu birinci sınıf yolcusunu azarladı ama adam kısa konuşacağına söz verdi.

"Fotoğrafları görünce ne tepki verdi?"

"Siz olsanız ne yapardınız?"

"Mektubu da verdiniz mi?"

"Evet, şu anda okuyor olmalı."

"Bundan, yeniden başladığı sonucunu çıkarıyorum. Teşekkür ederim Walter, iyi iş çıkardınız."

"Rica ederim Ivory, sizinle çalışmak bir onurdur."

Ege Denizi uçağımın kanatları altında gözden kayboluyordu, on saat sonra Çin'de olacaktım.

Teşekkürler

Pauline.
Louis.

Susanne Lea ve Antoine Audouard.

Emmanuel Hardouin.
Raymond ve Danièle Levy.

Nicole Lattès, Leonello Brandolini, Antoine Caro, Élisabeth Villeneuve, Élisabeth Franck, Arié Sberro, Sylvie Bardeau, Tine Gerber, Lydie Leroy, Joël Renaudat ve tüm Robert Laffont ekibi.

Pauline Normand, Marie-Ève Provost.

Léonard Anthony ve tüm ekibi.
Katrin Hodapp, Marion Millet, Marie Garnero, Mark Kessler, Laura Mamelok, Lauren Wendelken, Kerry Glencorse.

Brigitte ve Sarah Forissier.

Kamel, Carmen Varela.

Ivory'nin, 98. ve 99. sayfalarda söylediği sözler, Frédéric Lenoir'ın, *Petit traits d'historie des religions* (Dinlerin Tarihi Üzerine) isimli kitabından esinlenmiştir.

Marc Levy

İLK GÜN

"Sonsuz küçük ya da sonsuz büyük olan nedir ve her şeyin başladığı sıfır ânı nedir?"

"Ben paleoantropoloğum, müzede çalışmıyorum, bir Pierre'le, bir Antoine'la ya da bir Jérôme'la tanışma fırsatım olmadı yıllardır; çocuğum yok; severek yaptığım zor bir mesleğim var ve kınanacak yanı olmayan bir tutku yaşadığım için olağanüstü şanslıyım."

"Adım Adrianos, annemin doğduğu kasaba hariç, uzun zamandır 'Adrian' diyorlar bana. Astrofizikçiyim, uzmanlık alanım, Güneş sisteminin dışındaki yıldızlar. Dünya yuvarlaktır, uzay bükülüdür ve evrenin sırlarını kavramak için yolculuk etmeyi, en iyi gözlem noktasının, büyük kentlerin uzağındaki zifirî karanlığın peşine düşüp gezegeni en ücra köşelerine kadar, hiç durmadan, bir baştan bir başa dolaşmayı sevmek gerekir. Sanırım, beni bunca yıldır, insanların çoğunun yaptığının tersine bir ev, bir eş ve çocuklara sahip olmaktan alıkoyan, rüyalarımdan hiç çıkmayan o soruya günün birinde bir yanıt bulmak umudu oldu: Gündoğumu nerede başlar?"

İki idealist biliminsanıydı... İki eski sevgili... On beş yıl sonra karşılaştıklarında ikisinin de yaşamında sadece bilim vardı... Aşk tekrar araya girdi... Biri ilk insanın, diğeri ilk günün peşindeydi... Güçlerini birleştirdiler... Ama aradıklarının peşinde yalnız değildiler... Üstelik diğerleri, yollarına ölüm tuzakları kurmaya başlamıştı bile...

ISBN 978-975-07-1574-7
9 789750 715747

29 TL
KDV DAHİL